

CHIP DVD İÇERİĞİ ARTIK İNTERNETTE HERKESİN KULLANIMINA AÇIK VE BEDAVA!

CHIP

20. yıl

NİSAN 2015 ● TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ ● AYLIK YAYINDIR ISSN:1300-9419 ● 112415 ● YIL:20 ● 7.90 TL

Dev teknoloji firmalarından CHIP okurlarına canlı yayında hediye yağmuru

20.YILDA 20 MÜTHİŞ HEDİYE!

▶TELEVİZYON ▶TABLETLER ▶KULAKLIKLAR ▶AKILLI SAATLER ▶AKILLI TELEFONLAR ▶AKSESUARLAR ▶ANTİ-VİRÜS PAKETLERİ

Canlı yayında teknolojinin 20 yılını değerlendiriyoruz!

PC'de her şeyi çalıştırın!

▶ ANDROID UYGULAMALARINI VE NOSTALJİK OYUNLARI ÇALIŞTIRIN

▶ İSTER BİR PİLOT YA DA MAKİNİST OLUN İSTERSENİZ DE BİR KEÇİ!

En iyi emülatörler ve en ilginç simülatörleri sizin için seçtik

WWW.CHIP.COM.TR

3 TEST BİRDEN

En yeni 13 tablet

+ USB 3.0 harici diskler
+ Mobil işletim sistemleri

Gizlice indirin

Atölye: Bilgisayar ve mobil cihazlarınızda ne indirdiğinizi sizden başkası göremesin!

ESKİ PC'YE İNCE AYAR

Bilgisayarınızın tekrar yeni gibi çalışması için bu ücretsiz 13 yöntemi mutlaka deneyin!

2015 MODEL TEKNOLOJİ

Mobil cihazlardan TV'lere, giyilebilirlerden PC ve otomobillere her şey mercek altında

TAM 11 SAYFA İPUCU >>

Windows, Office, Donanım, Fotoğraf, Mobil, Sosyal Ağ için onlarca pratik çözüm

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

20. Yıl

Elon Musk'ın hikayesi bir Hollywood masalını andırıyor. Bruce Wayne (Batman) gibi, Musk da dahi bir mühendis, mucit, girişimci ve firma sahibi. Musk, PayPal ödeme sisteminin fikir babalarından biri, SpaceX adlı uzay yolculuğu firması milyarlarca dolar kazanıyor, elektrolimuzini Tesla da ABD'de lüks sınıfın altını üstüne getiriyor, Hyperloop adlı süper hızlı trenin inşasına önümüzdeki yıl başlanacak, devasa batarya fabrikasının temelleri atılmış durumda ve SolarCity adlı enerji şirketi de Kaliforniya'yı güneş pilleriyle donatırken, otomobiller için de elektrik şarj istasyonları kuruyor.

Musk'ın en büyük hedefiyse Mars'a uçmak. 16 Ocak'ta ise bir başka projesinin startını verdi. Musk, tüm dünyayı saran ve düşük bir ücret karşılığında her yerden hızlı internet erişimi sağlayacak bir uydu sistemi geliştirmek ve 5 yıl içinde 4.000 uydudan oluşan bu ağı hazır hale getirmek istiyor. Bu yeni fikrin ilk büyük yatırımcısı ise Google oldu. Elbette Page ve Brin üç milyar yeni internet kullanıcısına erişme fırsatını kaçırmak istemiyor. Musk bu yeni projesinde başarılı olursa, dışarıdan müdahale edilemeyen global bir monopol kurabilir. Umarım Musk her zaman iyi tarafta kalmayı tercih eder, tıpkı Batman gibi.

1996 Şubat sayısı ile yayın hayatına başlayan Türkiye'nin en çok okunan teknoloji yayını CHIP, tam 20 yıldır sizlerin de desteği ile yayın hayatına kesintisiz olarak devam ediyor, yeni dijital mecralarda ve sosyal ağlarda da büyümeye devam ediyor. Bu sayımızda 20. yılımızı kutluyoruz! Her alanda ilklerin dergisi olduk. 20. yılımızı da çok farklı, daha önce yapılmamış bir şekilde kutlayalım istedik. 20. yıl sayısını, CHIP Online üzerinden gerçekleştireceğimiz canlı yayında bizleri bu günlere taşıyan siz değerli okurlarımız ile birlikte kutlamak istiyoruz.

14 Nisan Cuma günü, CHIP Online üzerinden 2-3 saatlik bir kutlama canlı yayını gerçekleştireceğiz. Yayında hepimiz olacağız ve neredeyse Türkiye'de teknolojinin başlangıcına ve gelişmesine tanıklık etmiş bir yayın olarak 20 yıllık gelişimi eğlenceli bir şekilde hep birlikte değerlendireceğiz. Bugüne kadar hep yanımızda olan ve bizleri yalnız bırakmayan siz sevgili okurlarımıza, dev teknoloji firmalarının da sürpriz hediyeleri olacak. Ayrıntılı bilgi için 81. sayfaya ve www.chip.com.tr/chip20 adresine bakabilirsiniz.

En başından beri bizleri yalnız bırakmayan okurlarımıza sonsuz teşekkürler!

uyaman@chip.com.tr

Ufuk Yamankılıçoğlu

İçindekiler

İnternette anonim
Sayfa 28

Mobil işletim sistemleri
Sayfa 44

TREND

TEST

TEKNOLOJİ

Bölümler

“Akıllı telefonum sadece açılırken biraz yavaş.“ ”
Orhan Bedir

Azınlık raporu

Gelecekte polis, bir suç işlenmeden önce suç mahallinde olacakmış, üstelik de sadece bir yazılım böyle söylediği için. İnsan davranışları bence bir yazılımın bu kadar basitçe hesaplayamayacağı kadar karmaşık. Bu durum bana Azınlık Raporu filmini ve bilim kurguyu hatırlatıyor. Bildiğim kadarıyla şu anda vasat sayılabilecek bir yapay zeka bile geliştirilebilmiş değil. Sonuçta aynı şekilde sayısal loto oynayıp altı tutturmayı beklemekle aynı şey bu, hatta bence altı tutturma ihtimali daha fazla.

NECATİ YILDIZ

“Pazar lideri” Microsoft

En iyi virüs koruması
CHIP 03/2015 – SAYFA 28

Malware fenomeni hepimiz Windows kullanmaya devam ettikçe yakamızı bırakmayacak. Bu bağlamda verdiğiniz özet aslında duruma ayna tutuyor: Microsoft Essentials %23 kullanım oranıyla en yaygın kullanılan antivirüs programı. Ancak testinize bakınca görüyorum ki, bu araç ancak son sırada kendine yer buluyor. Milyar dolarlık bir firmanın küçük antivirüs tarayıcısına daha fazla özen göstermesi gerekir, bu ihmalkarlığı ben anlayamıyorum. Açık ara en kötü virüs tanıma yüzdesine sahip ve sistem yükü testinde de sonlarda. Microsoftçular en azından bu konuda işini daha iyi yapabilirdi. Ne de olsa kendi sistemleri olan Windows'u yeterince iyi tanımaları lazım, değil mi?

İLAY ÇOŞKUN

TrueCrypt problemleri

En iyi virüs koruması
CHIP 03/2015 – SAYFA 28

Virüs tarayıcı testinizle ilgili söylemek istediklerim var. Norton Security, TrueCrypt veri konteyneri açılırken mavi ekranda PNP_DECTED_FATAL_ERROR mesajıyla hata veriyor. Norton bu problemin farkında ve çözüm olarak virüs tarayıcıyı geçici olarak devre dışı bırakmayı öneriyor ve offline çalışmayı öneriyor, bu durumda her şey normal çalışıyor
(Windows 8.1 64 Bit). Siz bu yazıyı okuduğunuzda hata bir güncellemeyle giderilmiş de olabilir.

TURGAY ESKİCİ

CHIP: TrueCrypt geçtiğimiz yıldan bu yana güncellenmediği için güvenlik nedenleriyle alternatiflerine yönelmekte fayda var. Eski sayılarımızdan birinde Gpg4win'i önermiştik. Bu yazılım ücretsiz ve açık kaynak camiası tarafından da yeterince destekleniyor.

Güvenli Windows uygulamaları

Test: Uygulamalar
CHIP 03/2015 – SAYFA 60

Windows Phone için de daha fazla uygulama ve bunları ayrıca veri güvenliği noktasında test ederseniz iyi olur. Bu tip bir güvenlik uygulaması Android için mevcut. Bu sayede uygulamaların fonksiyonlarını açıp kapatabiliyorsunuz, böylece verilerinize erişip istenmeyen kişilere göndermelerine engel olabiliyorsunuz. Şahsen bazı uygulamaları kurmayı çok istiyorum, ancak Micorosft'un uygulama mağazasındaki bilgilere çok daha güvenemiyorum. Zira çoğu uygulama bildiğiniz gibi gizlice kişisel verilerinizi gönderiyor.

SERCAN KÖŞEBENT

Google alternatifleri

Android'i Google'dan arındırın
CHIP 02/2015 – SAYFA 80

“Google'sız Android” yazınızı büyük bir merakla okudum. Yazınızı okuduktan sonra bir kenara attığım Galaxy Tab 2 (GT-p5110) cihazıma yeni bir ROM yüklemeye karar verdim. SlimRom projesi (özellikle de SlimKat 4.4.4) beni oldukça etkiledi. Bu noktada okurlarımızla “Kişiler ve takvim”le ilgili şu ipucunu paylaşmak istiyorum. Cihazınızı Google'dan arındırdığınızda, Google'da herhangi bir adres veya takvim kaydı artık bulunmamalı. Bunun için bir Raspberry'ye ownCloud yükledim, ve DynDNS ve Https ile artık kişi ve takvim kayıtlarıma dışarıdan da ulaşabiliyorum. Yazınız ayrıca kapsamlı bir akıllı telefon karşılaştırması yapmama neden oldu. Bu sayede iPhone 4s'i nihayet ayırdım. SlimKat Sony Xperia Z1 Compact (D5503) için mevcut ve bunu yükledim. Sistem gayet temiz, sadece en gerekli uygulamalar var ve Google'dan eser yok.

GÜVEN KOCAYİĞİT

Eğitim dokümanları

Merhaba iyi çalışmalar, öncelikle derginizi yıllardır takip ediyorum. Eğitimci olduğum için gerek verdiğiniz CD ve DVD'ler gerekse içerik olarak öğrencilerime, eğitime sağlamış olduğunuz katkıdan dolayı teşekkürler ederim. Sizden bir konuda görüş almak istiyorum. Bizim şu an yürütmekte olduğumuz bir AB projesi var. Konusu mesleki eğitimin gelişimi. Bu konuda doküman hazırlamamız gerekiyor. Bu amaçla derginizde yer alan bazı konuları kullanmak istiyorum. Örn: Donanım tamiri vb. Bu konuda yardımcı olur musunuz? Şimdiden teşekkürler...

İSMAİL H. ALICI
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ

CHIP: Dergimizde yer alan yazıları eğitim amaçlı olarak (kaynak belirtmek şartıyla) istediğiniz gibi kullanabilirsiniz.

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları
CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular
okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

4G Yarışı Başladı

GSM operatörlerinin ve kullanıcılarının uzun zamandır beklediği 4G hizmeti için ihale tarihi ve frekans ücretleri belli oldu. Peki 4G yarışındaki ilk etap nasıl koşulacak?

Cem Şancı

4G hepimizin uzun zamandır beklediği bir adımdı. GSM operatörlerinin sunduğu mobil internet bağlantısında şu anda kullandığımız 3G teknolojiden 10 kat daha hızlı veri iletişimini mümkün kılacak olan 4G sayesinde, kablo döşemeye ihtiyaç duymaksızın geniş bant internet hizmetini çok geniş bir alana ulaştırmak mümkün olacak.

Ulaştırma Bakanlığı tarafından açıklanan ihale şartlarına göre, 800, 900, 1800, 2100, 2600 MHz bantları için açık arttırmaya gidilecek. Bu çekişme sırasında toplam fiyatın minimum bedeli 2 milyar 298 milyon Euro olacak.

Mayıs ayında düzenlenecek frekans ihalesinde büyük çekişme 800 MHZ bandı için yaşanacak. Çünkü teknoloji, bant boyu küçüldükçe daha geniş kaplama alanını mümkün kılıyor. Dolayısıyla en değerli bant, 800 MHz. Üç büyük operatörün bu bant genişliği için yapacağı yarış nedeniyle büyük bir satış bedelinin de ortaya çıkması mümkün.

İhalede bir başka sürpriz de 2600 MHz bandında ortaya çıkabilir. Dördüncü bir operatörün kurulması ve şimdilik 2600 MHz ile yetinerek pazara girmesi bekleniyor. Dolayısıyla, Mayıs ayından sonra nurtopu gibi yeni bir operatörümüz olabilir. Elbette dördüncü operatörün pazara girerken müşteri çekebilmek için fiyatları olabildiğince aşağı çekmeye çalışacağına şahit olacağız.

Özellikle dar gelirli öğrencilerin bu yeni ve sudan ucuz operatöre akın akın koşturacak olması da mevcut operatörlerin ellerindeki genç müşterileri kaçırmamak için yeni fiyat ve içerik kampanyalarına ağırlık vermesine yol açacak.

Yani 2015'in ikinci yarısından itibaren televizyonlarda gençlik mesajları veren GSM operatörü reklamlarına, gençleri cezbedecek yeni içerik operasyonlarına hazır olalım. Artık bedava sinema biletinin yanında patlamış mısır ve kolayı da mı bedava verirler, gençler sevgilileri ile bedava bedava konuşsunlar diye hediye ettikleri dakika ve SMS paketlerinin yanında dev bir çöpçatan sitesi işletmeye başlayıp sevgili bulmaya da yardımcı mı olurlar, sadece gençlere özel yeni bir tv/webtv kanalı kurup aboneleri için özel gençlik programları mı hazırlamaya başlarlar, o kısım operatörlerin yaratıcılığına kalmış. Fakat gençlik temalı rekabete yeniden hazır olalım.

4G'nin sadece ihalesi ile birlikte mobil iletişim alanında yaşanacak rekabet hem fiyatlara hem de hizmet kalitesine büyük katkı sağlayacak. 4G teknolojisinin hizmete girmesi ve yeni servislerin yayına girmesi ise günlük yaşantımızı çok değiştirecek. Artık mobil bağlantı hayatımızda çok daha büyük bir yer kaplayacak. Aylık 1-2-4 GB kotaların da tarih olduğuna şahit olacağız zira 4G ile 1GB kotayı doldurmak sadece bir an sürecek. Operatörlerin desteği ile kurulacak veya bağımsız çalışacak sayısız içerik hizmeti yüksek kaliteli video yayını yapmaya başlayacak. Mobil cihazlarla canlı yayın yapmamızı sağlayan servisler de yükselişe geçecek. Artık bulunduğumuz yerden "şu anda manzaram bu!" başlıklı fotoğraflar paylaşmak yerine, "şu anda bunları yaşıyorum!" temalı ve yüksek çözünürlüklü canlı yayınlar yapmaya başlayacağız.

4G servislerin tüketiciye ulaşacak ilk fiyatlarının biraz yüksek olacağını da şimdiden hatırlatalım. Operatörler ilk aşamada ödedikleri milyar Eurocukların acısını çıkarmak için abonelik fiyatlarına mutlaka yüklenecekler.

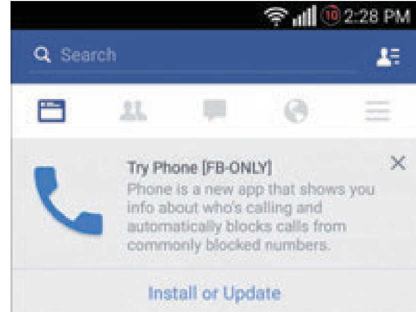
Dolayısıyla, 2015 sonuna doğru hayata geçecek 4G servislerin tadına varmak için bir sene kadar daha beklemek zorunda kalabiliriz ancak eninde sonunda, Facebook'ta o yüksek çözünürlüklü mobil canlı yayın paylaşımlarını yapacağız ve altına da "babişkomla Pazar kahvaltısı qeyfi sırasında moda sohbeti. Mutlaqa seyredin!" yazmaktan geri kalmayacağız. Endişeniz olmasın.

cemsanci@chip.com.tr

SIM kartlı LG Watch Urbane

LG yeni akıllı saati LG Watch Urbane'yi MWC 2015'te tanıttı. Saatin en önemli özelliği, rakiplerinin aksine bir telefona bağlı olmadan arama yapabilmesi ve mesaj alıp gönderebilmesi.
Klasik bir saat görünümüne sahip LG Watch Urbane, daha önceki LG akıllı saatlerin aksine, Android Wear işletim sistemini kullanmıyor. Onun yerine saat üzerinde LG'nin kendi geliştirdiği "LG Wearable Platform" sistemi çalışıyor.
LTE desteği de sunan LG Watch Urbane, diğer özellikleri ile de beğeni kazanmış durumda. Saatin önemli teknik özellikleri şu şekilde:
1,2 GHz Qualcomm SnapdragonTM 400 işlemci, 1,3 inç P-OLED dairesel ekran 320 x 320 çözünürlük), LTE desteği, 4GB eMMC depolama alanı, 1GB LPDDR3 bellek, 700mAh pil, WiFi 802.11 bgn, Bluetooth 4.0LE, NFC, IP67 su ve toza karşı dayanıklılık. Çelik kasaya sahip olan saat, ilk aşamada sadece gümüş renginde piyasaya sunulacak.

Facebook, yeni aracıyla çağrı engelleyecek!

Facebook, istemediğiniz çağrıları engelleme kabiliyetine sahip yeni bir uygulamayla karşımıza çıkmaya hazırlanıyor. Sosyal ağın birçok kullanıcısına gönderdiği uyarı, "Phone" adındaki uygulamanın çok yakın olduğunun bir işareti. Sadece sosyal ağ olmaktan öteye gitmek, mobildeki varlığını daha da güçlendirmek isteyen Facebook, bu alandaki çalışmalarını bir süredir devam ettiriyor. Örneğin Facebook'un mobil uygulamasında Google Play ve App Store'dan uygulama önerileri görmeniz artık mümkün. Şimdiyse firma, "yanlışlıkla" sızan uyarıya bakacak olursak telefon etme işini yönetecek bir uygulama üzerinde çalışıyor. Uyarıya göre uygulama, arayanların detaylarını gösterebilecek ve başkalarının sıkça engellediği numaraları engelleyebilecek. Uygulamanın adının Phone, yani Telefon olması, sunacağı işlevler arasında numara çevirmenin de olabileceğinin işareti.

Angry Birds'ü artık kimse oynamıyor

Bir zamanların efsanevi mobil oyunu Angry Birds'ün yapımcı şirketinden yapılan açıklamalar, oyunun artık kimsenin umurunda olmadığını ortaya koyuyor. Rovio'nun açıkladığı kar rakamları, şirketin 2014'te sadece 10 milyon dolar kar edebildiğini ortaya koyuyor. 2013'te bu rakam 40 milyon dolar. 2012'de ise 90 milyon dolardı. Rovio, 2014'te Angry Birds markasını ayakta tutabilmek için oyuncaklar, bebekler hatta film anlaşmaları da yaptı ancak bir zamanlar yüz milyonlarca kişinin oynadığı Angry Birds oyununu artık çok kimse umursamıyormuş gibi görünüyor. Firma, yeni vizyona girecek Angry Birds filminden de umutlu ama bir yandan da kimsenin filmi seyretmemesinden de çok korkuyorlar.

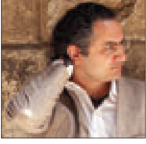

Tag Heuer'den Android saat

Efsanevi saat üreticisi TAG Heuer, Google ve Intel, gücünü Android Wear ve Intel teknolojisinden alan bir İsviçre akıllı saati piyasaya sürmek üzere işbirliğine gittiklerini duyurdu. İsviçreli saat yapımcıları ile Silikon Vadisi arasında yeni bir işbirliği döneminin başladığını gösteren anlaşma, her bir şirketin lüks saat yapımı, yazılım ve donanım konusundaki tecrübelerini bir araya getiriyor. Android Wear'dan sorumlu Google Mühendislik Direktörü David Singleton, şu noktaları vurguladı: "Güzelliği teknoloji ile bir araya getiren İsviçre saati, bazıları Google'da da görev alan dünya çapındaki mühendisler ve sanatçılara nesiller boyu ilham verdi. TAG Heuer ve Intel ile birlikte çalışarak, duygu ve inovasyonun eşsiz bir harmanını lüks pazara taşıyacak olmaktan heyecan duyuyoruz. Android Wear platformunu kullanarak birlikte daha iyi, daha güzel ve daha akıllı saatler hayal edebiliriz."

YouTube otomatik yürütmeye başlıyor

YouTube'un yeni sunmaya başladığı "otomatik oynatma" işlevi, durmaksızın müzik dinlemeyi sevenler için harika bir yetenek. Ancak herkes, YouTube'un seçtiği videoların çalınmasından hoşlanmamış olabilir. Yeni ayarın gösterildiği kısımda daha önce YouTube reklamları gösterildiğinden, onu atlamış olabilirsiniz. Otomatik oynatmayı kapatmak için, sağ tarafta, önerilen videoların en tepesindeki mavi düğmeyi kullanmanız gerekiyor. Düğmeyi kapalı konuma getirdiğinizde YouTube, önerdiği videoları otomatik olarak çalmayacak. Otomatik yürütmeyi kapattığınıza göre artık YouTube videolarının peş peşe sıralanıp, kotanızı bitirmeyeceğinden emin olabilirsiniz.

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

Dijital müzikte yeni dönem

Müzik endüstrisi ilk defa dijital servislerden elde ettiği kazancın fiziksel satışları geçtiğini açıkladı. Müzik üreticileri artık internete daha fazla odaklanacak.

Müzik endüstrisi ve internet arasındaki ilişkinin ilk günlerini hatırlarsınız. Napster isminde bir paylaşım servisi ortaya çıkmış ve milyonlarca insanın bilgisayarındaki MP3 formatındaki şarkıları birbiriyle paylaşmasına neden olmuştu. Bu gelişme üzerine satışları büyük oranda düşen müzik endüstrisinde kriz yaşanmış, internetten müzik indirmeyi ücretli bir modele oturtmak için arayışlar başlamıştı.

iPOD ile birlikte iTunes servisini devreye sokan Apple bu dönemde büyük başarı kazanmış ve milyonlarca şarkıyı dijital olarak satarak yeni bir iş modelinin oluşmasını sağlamıştı.

Ardından "stream" dediğimiz, online müzik servisleri ortaya çıktı. Bugün en popülerlerinden bir Spotify olan online müzik servisleri, müzik severlerin şarkıları indirmeden, internet üzerinden diledikleri zaman, diledikleri yerde dinlemelerini sağlarken, araya reklam alarak bir nevi radyo hizmeti veriyordu.

İşte 2014 yılının bilançosuna bakan müzik endüstrisi, Spotify gibi online servislerden kazandığı paranın artık CD satışlarından kazandığı parayı geçtiğini açıkladı.

Bu, artık şarkıcıların CD olarak yayınlamak için değil, online servislerde yayına sokmayı gözeterek albüm hazırlayacağı anlamına geliyor. Kaldı ki, hazırladığı son albümünün çalındığını ve internette korsan olarak yayına sokulduğunu fark eden Madonna'nın da şarkılarını apar topar Spotify'a yüklemesinin nedeni buydu.

Müzik endüstrisine benzer şekilde, sinemanın da kısa süre sonra online film servislerini dikkate alarak eser üretmeye başladığını görebiliriz. Gerçi Sony'nin hacker savaşına neden olan filmi Röportaj, sinema salonu bulamayınca filmi online servislerden satarak bir ilk oluşturdu ama sinema salonlarında elde etmeyi beklediği kadar büyük kazanç elde edemediği için biraz buruk kaldı ama yine de on milyonlarca dolarlık online gelir başka film yapımcılarının dikkatini çekmeyi başardı.

Bizde de Kanal D'nin, bir diziyi tamamen internet üzerinden yayına almasıyla birlikte sadece internet için hazırlanabilecek içerikler gündeme geldi. Kanal D'nin dizisinin internet macerası pek iyi gitmedi ama bunun sorumlusu, internette de, TV'dekine benzer bir gelir modeli uygulamaya kalkışan kanaldı. Fakat Netflix gibi internet temelli video içerikleri yayınlayan servisler Türkiye'de de güçlendikçe, sadece internete özel dizilerin, filmlerin, şarkıların karşımıza çıkması kaçınılmaz görünüyor.

Google, otomobillerden direksiyonu kaldıracak

Google, sürücüsüz otomobiller konusunda ilginç bir çıkış yaptı. Sürücüsüz otomobil projesini yürüten Google X'in tespitlerine göre, trafik kazalarının asıl nedeni, insanlar. Yani insan hataları. Trafiği sadece robotlara bıraktığımızda ise, direksiyon başında SMS yazmak gibi problemler veya geç tepki süreleri gibi sorunlar ortadan kalkıyor. Dolayısıyla Google, dünyadaki tüm otomobillerin robotlaşması ve direksiyon ile frenin sürücü kontrolünden çıkması halinde trafik kazalarının biteceğine inanıyor. Peki sürücüler ne mi yapacak? Sadece otomobile binip, nereye gitmek istediğini söyleyecek. Gerisini sürücüsüz robot otomobiller halledecek. Bu arada diğer sürücüsüz otomobil üreticileri de Google ile aynı fikirde yakında tüm üreticiler bir araya gelip, gelecekte direksiyonu kaldırmak için devletlere baskı yapıp ortak hareket ederse şaşırmayalım. 10-15 seneye kadar direksiyonlar tarihe karışabilir.

Lucoms ile Windows cebe geliyor

Devasa bilgisayar sistemlerini artık çok küçük donanımlar içinde bulabiliyoruz. Bunların arasına mayıs ayında bir yenisi daha katılıyor, fakat bu defaki gerçekten çok küçük. Lucoms PC olarak anılan cihaz, yalnızca 11 santimetre uzunluğunda ve 46 gram. İçinde ise Windows 8.1'li bir bilgisayar bulunduruyor. Güney Kore'de ortaya çıkan Lucoms PC, mayıs ayında tüketicilere sunulacak. 11 cm'lik boyuyla içinde Intel işlemci bulunduran ve Windows 8.1'le çalışma imkanı tanıyan bu küçük cihaz, HDMI'la televizyonunuza bağlanıyor, üzerinde ayrıca tam boyutlu bir USB ve mini USB bulunduruyor. 16 GB ile 32 GB kapasite seçeneklerine sahip olan ve öte yandan microSD kart slotu da sunan Lucoms PC, muhtemelen ülkemizde kendine yer bulamayacak. Ancak bu küçük cihazı ABD'de görmek mümkün olacak.

Büyük ekranlı akıllı saat

Cep telefonundan tamamen bağımsız olarak çalışan bir akıllı saat üzerinde çalışan Neptune, ayrıca akıllı saatin çevresinde yer alacak diğer cihazları da geliştiriyordu. Şirketin Neptune Suite olarak andığı proje çerçevesinde akıllı saatinin çevresine konumlanan altı farklı cihaz ile kullanım şeklini çeşitlendirebilen Neptune, akıllı saatinin yanında cep telefonu olarak da kullanılabilen bir „cep ekranı“, tablet, tabletin dizüstü bilgisayar gibi kullanılabilmesi için kablosuz klavye ve HDMI dongle sunuyor. Neptune'un „Hub“ olarak anılan akıllı saatinin tasarımı oldukça şık. Tüm bileği kavrayan 2,4 inç büyüklüğündeki geniş ekranıyla kolay bir kullanım sağlayan Hub, Android 5.0 işletim sistemiyle çalışıyor ve Nano-SIM kart girişiyle 3G/LTE desteği sunuyor. Ayrıca Hub'daki içeriklerin „cep ekranına“ veya „tab ekranına“ aktarılabilmesi için kısa mesafede yüksek hız sunan Wireless standardı olan 802.11ad bağlantısını kullanıyor.

Google X'in patronundan Glass itirafı geldi

Google'ın, Google X araştırma laboratuvarlarının başında olan isim Astro Teller, South by Southwest Interactive konferansta yaptığı konuşmada Google Glass hakkında önemli açıklamalarda bulundu. Astro Teller'a göre Google, Glass hakkında daha önce yaptığı duyurulardan, reklamlardan, yarattığı büyük beklentiden çok rahatsız durumda zira Google Glass'ın henüz çok „erken“ bir ürün olduğunu düşünen Google, gözlüğü de satıştan çekmiş bulunuyor. Aslında gözlük henüz final sürümüne ulaşmış değil, sadece geliştiriciler için özel bir sürümü satılıyordu. Ancak Google artık gözlüğü sadece özel anlaşmalı kurumlara, belirli projeler çerçevesinde satma kararı aldı. Böylece örneğin, bir hastane tüm doktorlarına hasta raporlarına daha kolay ulaşmaları için Google Glass vermek istediğinde Google'a gidip hastaneye özel bir proje geliştirecek ve gözlükleri satın alıp doktorlarına verecek. Google elbette Glass'ı bir gün normal kullanıcılara da ulaştıracak ancak bunun zamanı şimdilik belli değil. Bu sırada rakip firmalar kendi gözlüklerini de ardı ardına duyurdular.

Facebook'tan yeni "On This Day" özelliği

Facebook'ta belirli bir tarihe ait anılarınızı, örneğin geçen sene tüm yaptıklarınızı görmek için izleyebileceğiniz birkaç yol var. Şimdi ise Facebook, geri dönüp paylaştığınız ve etiketlendiğiniz gönderilere göz atmanızı sağlayacak "On This Day" özelliğini ortaya çıkardı. Timehop'u andıran yeni özellik, Facebook'un yaptığı açıklamaya göre belirli bir tarihteki paylaşımlarınızı görmenize yardımcı oluyor. Kademeli olarak kullanıma açılan On This Day'e facebook.com/onthisday adresinden ulaşılabiliyor. Hizmeti şu an kullanamıyorsanız, hazır hale geldiğinde haber kaynağınızda bununla ilgili bir mesaj görebilirsiniz.

NSA, casusluk için aldığı adresleri satabilir

Dünyanın en büyük hacker örgütlerinden biri haline dönüşen ABD Ulusal Güvenlik Ajansı NSA, uzun süre random harflerden oluşan alan isimleri kullandı. Bu alan adları, NSA'nın ürettiği virüsler tespit edildiğinde kolayca deşifre oluyor ve virüslerin NSA tarafından kullanıldığı anlaşılabiliyordu. Dolayısıyla NSA, suçluyu kendisi değil de internetteki başka hackerlarmış gibi göstermek için, katakullili alan isimleri almaya başladı. Bu alan isimleri, newjunk4u.com veya nickleplatedads.com warez veya porno sitesi izlenimi verdiğinden, virüsler ortaya çıktığında suçlunun Rusya'da porno site işleten bir hacker grubu olabileceği şüphesi doğuyordu. Ancak şimdi NSA'nın kullandığı bu sahte web sitelerinden bazıları ortaya çıktı ve Antivirüs siteleri tarafından işaretlenip engellendiler. Dolayısıyla, NSA'nın onları kullanmasının anlamı kalmadı. Şimdi merak edilen soru şu: NSA bu alan adlarını ne yapacak?

Onlardan basitçe vaz mı geçecek yoksa bazılarının fiyatı 100 bin dolarlara kadar çıkabilecek bu katakulli alan isimlerini satacak mı? İşte NSA'nın uluslararası casusluk faaliyetlerinden ıskartaya çıkan alan adlarından bazıları:
xLiveHost.com
CustomerScreenSavers.com
thesuperdeliciousnews.com
goodbizez.com
coffeehausblog.com
islamicmarketing.net
adsbizsimple.com
amazinggreentechshop.com
suddenplot.com

Dolar, uygulamaları da vurdu!

Geçtiğimiz haftalarda doların tüm dünya para birimleri karşısında değer kazanması, Microsoft'u da vurdu. Tüm dünyaya dolar ile uygulama satan Microsoft, bu kararı nedeniyle uygulamaların fiyatının aniden yükselmesi sorunuyla karşılaştı. Kendi para birimlerinin dolar karşısında değer kaybetmesiyle uygulamalara daha fazla para ödemek zorunda kalan kullanıcıların bazılarının satın alma kararından vazgeçmesiyle Windows Store'daki uygulama satış miktarında önemli bir düşüş yaşandığı biliniyor. Microsoft, tüm uygulamaların ortalama yüzde 20 daha pahalı görünmesine neden olan bu sorunu çözmek için 13 Nisan'da Windows Store'da fiyat düzenlemesi yapacağını duyurdu. Ancak bu düzenlemeden nasıl bir sonuç çıkacağını henüz kimse bilmiyor...

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkars@chip.com.tr

READ ME

Işıklandır(ma)manın önemi!

Dekorasyon, fonksiyonellik ve ekonomik açıdan elbette farklı ışık türlerinin kullanımı önemli. Ancak asıl sorun o ışıkları ne zaman kullanıp ne zaman kullanmamamız gerektiğinde yatıyor!

Led teknolojisi kullanan ve gün ışığının doğal rengini sunan aydınlatma teknolojilerinin şıkır şıkır aydınlattığı salonları kim istemez? Üstelik aynı aydınlatma gücünü sunan akkor ampüllere göre kıyaslanamayacak derecede az elektrik harcayan bu yeni teknoloji, özellikle bizimki gibi elektriğin pahalı olduğu ülkelerde her geçen gün daha fazla popüler olmaya başladı. Sadece aydınlatma değil üzerinde ekran barındıran yeni nesil cihazlar daha az elektrik tüketmesi, mobil cihazlar ise daha uzun pil ömrüne sahip olması için bu teknolojiyi kullanıyorlar. Hava karadıktan sonra yatana kadar ışıktan hiçbir şekilde vazgeçmemiz mümkün değil ve hatta yattıktan sonra uykuya dalana kadar da elimizdeki mobil cihazlar ile bu ışığa maruz kalıyoruz. Bu kadar avantaj sıraladıktan sonra maruz kalma kelimesine anlam verememiş olabilirsiniz. Ancak ne yazık ki bunda bir sakınca görmeyenler, karanlıktan korkanlar ve hatta ışık açık olmadan uyuyamayanlara kötü bir haberim var.

Binlerce yıllık insanlık tarihinin başından beri biyolojisi tüm doğa gibi gün ve gece döngüsüne bağlı olarak işleyen vücudumuzun elektriğin bulunmasından bu yana geçen sadece birkaç yüzyıl içinde bozulan bu döngüye ayak uydurmasını beklemek herhalde çok mümkün değil. Geceyi gündüze döndüren ve tüm metabolizmamızı altüst edip depresyondan, obezite ve diyabete kadar birçok hastalığın kaynağı olan “zamansız ışığa maruz” kalma durumu, günümüzde ağırlıklı olarak mavi ışık yayan led teknolojilerinin ve 7/24 burnumuzun dibinden ayırmadığımız mobil teknolojilerinin de etkisi ile daha da kötüleşmiş durumda.

Mavi ışık (led) normalde sadece gündüz saatlerinde güneşten elde edilen bir ışık ve dolayısıyla aydınlatmada daha doğal göründüğü için yoğun bir şekilde tercih ediliyor. Ancak bu ışık gündüz ne kadar iyiyse geceleri de bir o kadar kötü etkiye sahip. İnsan vücudundaki hücrelerin yenilenmesi, bağışıklık sisteminin düzenlenmesi, vücudun biyolojik ritminin ayarlanması, çocuklarda ise en fazla gelişim, ağırlıklı olarak geceleri yani uyurken olur. Bunun sebebi ise tüm bunlardan sorumlu olan ve daha da önemlisi kanser riskini azaltan Melatonin hormonunun sadece ışık olmadığı zaman salgılanmasıdır. Özetle mavi ışık varsa bu hormon yoktur. Yani ya mavi ışıktan komple kurtulmak ya da doğa size mavi ışığı ne zaman vermek istiyorsa o zaman kabullenip, diğer zamanlarda örneğin olabildiğince sarı ışığı tercih etmek, televizyonun karşısında uyumamak, gece lambası dahi olsa kullanmamak (mecbursanız solgun kırmızı ışık kullanılabilir) ve en azından Melatonin hormonunun en yoğun salgılandığı 23.00 ile 05.00 saatleri arasında tamamen karanlıkta uyumak bir çözüm olabilir. Tabii ki bir saatten sonra mobil cihazları komple kenara kaldırmanız gerektiğinden bahsetmiyorum bile. Peki bunları yapamıyorsanız ne olacak? En azından zararları minimuma indirmek için birkaç tavsiyem olabilir. Bu tasarruf lambası ve LED’leri morötesini geçirmeyen filtreler ile filtre edip, ilave olarak sarı renkli tasarruf lambasını ortama karıştırıp, daha ziyade sarı ışığın daha baskın olduğu bir aydınlatma elde edebilirsiniz. Uyurken göz bandı takmak da bir çözüm olabilir. Mobil cihazlar için ise ekranın yaydığı mavi ışığı engelleyen uygulamaları kullanabilirsiniz. Android cihazlarda “Twilight” uygulaması ya da hem Android hem de iPhone/iPad’lerde “Mavi Işık filtresi” şeklinde aratacağınız herhangi bir uygulamanın yardımı olabilir.

Apple, Windows 7 ve öncesini sildi attı

Apple, Boot Camp uygulaması sayesinde Macbook cihazlarında Mac OS işletim sistemine alternatif olarak Windows işletim sisteminin çalışmasını da mümkün kılıyor. Ancak yeni yaptığı duyuruyla artık eski Windows sistemlerini Boot Camp ile desteklemeyeceğini bildirdi. Buna göre MacBook Air ve 13 inçlik MacBook Pro bilgisayarları artık sadece Windows 8 ve 10 sürümlerini çalıştırabilecekler. Windows 7 ve önceki Windows’lar ise Boot Camp ile çalışmayacak. Ancak Apple Macbook sahiplerinin panik yapmasına gerek yok zira eski Windows’ları kullanmak isteyen Macbook’çular hala Parallels Desktop, Oracle’s VirtualBox veya VMWare Fusion gibi sanal masa üstü uygulamalarını çalıştırabilecekler ve bunların içinden eski Windows sistemlerine ulaşabilecekler.

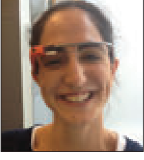
Microsoft, porno site mi açacak?

Son dönemde yetişkinlere özel içerikleri belirli alan adlarına tahsis etme üzerinde çalışmalar yürüten İnternet Tahsisli Sayılar ve İsimler Kurumu (ICANN), elbette olası kazaları önlemek için sanat dünyasının önde gelenleri olmak üzere marka ve şirketleri de harekete geçirdi. Amerikalı pop şarkıcısı Taylor Swift elini çabuk davranan ünlülerden olurken, Microsoft da Office için .porn ve .adult uzantılarını satın aldı. Taylor Swift’in daha sonra başı ağrımaması için iki porno uzantısına ait alan adlarını satın almasının ardından Microsoft da Office.porn uzantısını satın alarak bu alan adının kötü ellere geçmesini böylece erkenden önlemiş oldu. Zira .porn ve .adult uzantıları şu an ünlüler ve markalar için ön satışta olsa da 1 Haziran itibariyle herkes tarafından satın alınmaya açık olacak. Böylece ünlü markaları “trollemek” isteyen kötü amaçlı kullanıcılara da ekmek kapısı çıkacak elbette.

Yeni bir sözlük!

Sözlük dünyasına yeni bir soluk geldi. Hızlı bir şekilde büyüyen ve bilgi odaklı olmayı hedefleyen Meta Sözlük, sunduğu birçok farklı seçenek ile de kullanıcı odaklı olduğunu gözler önüne seriyor. Her başlık ve girdinin çeşitli kategoriler ile tanımlanmasını ve doğru bir şekilde gruplanarak bilgiye ulaşılabilirliğin artmasını sağlayan Meta Sözlük, diğer sözlüklerde yaşanan birçok sıkıntının da önüne geçiyor. Sözlüklerin ilk kurulduğu yıllarda oldukça önem verilen “sözlük formatı”nın takipçisi olan, kullanıcılarına sunduğu yorumla seçeneği ile girdiler üzerine fikir belirtebilme imkanı sağlayan ve internet aleminde “troll” olarak adlandırılan faaliyetlere, hakarete ve cinsiyetçi yaklaşımlara izin vermeyeceğini belirten Meta Sözlük, daha şimdiden birçok kullanıcının uğrak noktası haline gelmeye başlamış durumda. Meta Sözlük; kültür, sanat, bilim ve teknoloji alanlarında birikimlerini, fikir ve görüşlerini paylaşmak isteyen yazar adaylarını bekliyor.

IRMAK ÖZKAŞIKÇI ORMAN,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

Reklamcılık Nereye Gidiyor?

Dijital reklamlar henüz online felsefeyi benimseyemedi

Sizleri bilemem ama ben gittikçe televizyondan uzaklaşıyorum. Yanlış anlaşılmasın, bir şeyler izleme sürelerim kısalmıyor, aksine artıyor fakat çoğu programı televizyondan izlemiyorum. Yayınlanma tarihlerine göre peşinden koşturduğum onlarca dizi var. Yeni bölüm gelmiş mi? Sezon bitti mi? Ne kadar ara verildi? Bir de son olarak şu an televizyonlarda 4. sezonu yayınlanan bir Türk dizisini yeni izlemeye başladım, sabah akşam iPad'den açıp onu izliyorum. İnternet hızımın düşmemesi için de bir yandan dua ediyorum.

Telefon ekranım bile benim için bir yayın organı bugün. Çok değil, 3-5 sene önce moda olan "dev ekranlar"ı aramıyorum artık. Gün geliyor bir şey izleyecek dahi olsam televizyonu açmıyorum, kucağımda tabletim gayet güzel "idare ediyorum". Dünya çapında önce 2. ekran olarak başlayıp televizyona kafa tutan yeni medya tüketim alışkanlığı, bugün yerini Apple TV'ye, müzik için Spotify'a, yurt dışında Netflix'e – Hulu'ya bıraktı. Streaming, geleneksel televizyon yayıncılarının önündeki en büyük tehdit ve sektör bu konuda üzerinde ciddi bir baskı hissediyor.

Ben konuya farklı bir bakış açısından bakmak istiyorum: işin reklam boyutundan. Dijital reklamcılık ve sektörün ölçümü konusunda 2 referans nokta var. Türkiye'de Reklamcılar Derneği ve küresel çapta hizmet veren IAB (Interactive Advertising Bureau) ve her 2 şirket de geçtiğimiz haftalarda 2014 yılı için Türkiye'de yapılan reklam yatırımlarını açıkladılar. Medya tüketim trendlerine paralel olarak yazılı basına verilen reklamların düştüğü, televizyonlara verilen reklamın hemen hemen sabit kaldığı (genelde ülke büyümesine paralel bir trend gözlenir) ve dijital reklamların %20'nin üzerinde artış gösterdiği açıklandı. İnternet reklamları, son yıllarda gazete, dergi, sinema, dış mekan ve radyoları aştı ve tüm mecralara ciddi anlamda kafa tutmaya başladı.

Medya kanallarının hayatta kalabilmeleri için reklam almaları şart. Onları ayakta tutan gelirlerin başında reklam gelirleri geliyor. Fakat bir yandan tüketici trendleri büyük bir hızda değişiyor ve yavaş yavaş ürünlerinin de satışı düşüyor. Dünya her alanda kitlesellikten uzaklaşıyor, kişisellik hiç olmadığı kadar değer kazanıyor. Reklam için de bu böyle. Sizi ilgilendiren, kişiselleşmiş reklamlar görmek; size hitap etmeyen konularla muhatap dahi olmamak istiyorsunuz. Hele ki televizyon açmayıp, kucağınızda tabletinizle dizi izleyecekken...

Türkiye'de dijital reklamcılık hızla büyüyor, reklam pastasından her geçen gün daha büyük bir pay alıyor fakat henüz hedefli reklam işini –bence- doğru yapamıyor. Benim izlediğim Türk dizisi 3-4 bölümde bir benimle tamamen alakasız, hiçbir şekilde beni ilgilendirmeyen reklamlar gösteriyor ve her seferinde reklamı geçtiğim halde başka bir tanıtım yapmayı aklına getirmiyor. Dizinin jeneriği gibi onlarca bölümdür saniyeleri sayıp atlamayı beklediğim bir reklam ile hem beni "rahatsız" ediyor, hem de elindeki müthiş fırsatı değerlendiremiyor. Telefon ve tabletler üzerinden yayınlanacak mobil reklamlar, kullanıcıyı tanıyabilen, diğer uygulamalarını okuyarak onun "kim" olduğunu anlayabilen, hatta bazen Facebook, Twitter gibi sosyal medya hesaplarına erişim sağlayabilen; kişiselliği yüksek reklamlar olmalı. Belki o zaman onlarca bölümden birinde ben o reklamı sonuna kadar izleyip, tanıtılan ürünle ilgilenip, satın almayı düşünebilirim. Böylesine kuvvetli bir reklam alanını, mecrayı yanlış kişiye yanlış reklam göstererek harcamak; dijital dünyaya ve online düşünceye yapılan bir kabahat. Yurt dışında televizyon yayıncılığının kitleselden kişisele geçişi daha hızlı olduğundan, dijital reklamcılık da daha gelişmiş vaziyette. Reklamlar gelişip para kazandırdığından, yayıncılar da büyümeye devam etmekte. Bu iş bir kısır döngü ve bizlerin de en kısa sürede işin formülünü çözüp duruma adapte olmamız gerekiyor.

Karaciğerini verecekmiş!

Yeni bir iddia, Tim Cook ve Steve Jobs arasındaki dostluğun boyutunu ortaya koydu. Buna göre Cook, hastalığını yenebilmesi için Steve Jobs'a karaciğerinin bir parçasını vermek istemiş. Cook, bu iş için tüm testleri tamamlayacak kadar ileri gitmiş ancak Jobs, nakli kabul etmemiş. Birkaç hafta içinde piyasada olacak "Becoming Steve Jobs" adlı kitapta şu sözler yer alıyor
"Cook, bir öğleden sonrası evden çıktı, kan testi yaptığı için çok üzgündü. Çünkü Steve gibi nadir bulunan bir kan türüne sahipti ve bu türün onunkiyle aynı olacağını düşündü. Bir miktar araştırma yaptı ve hayattaki bir kişinin karaciğerinin bir bölümünü, nakle ihtiyacı olan bir kimseye verebileceğini öğrendi. ABD'de yılda yaşayan 6.000 kişiden karaciğer nakli yapılmaktaydı ve hem bağışta bulunan, hem de bağışı alan için başarı oranı yüksekti. Karaciğer, kendini yenileyebilen bir organ olduğundan alıcıya verilen kısım, işlevsel bir boyuta büyüyecek, aynı zamanda vericinin de karaciğeri tekrar büyüyecekti." Cook, detaylı araştırmalardan sonra teklifini yapmak üzere Jobs'un Palo Alto'daki evini ziyaret etti. Ancak Jobs, bu teklifi kabul etmedi. Cook, neredeyse konuşmadan önce engellendiğini söylüyor. Kitaba göre Cook, sağlıklı olduğuna dair raporları göstermesine rağmen Jobs'u ikna etmeyi başaramamış.

Cyanogen gürleyerek geliyor

Alternatif mobil işletim sistemi CyanogenMod'un geliştiricisi Cyanogen'in Apple ve Google karşısında üçüncü güçlü ekosistemi oluşturmak üzere 80 milyon dolar fon topladığı ortaya çıktı. Cyanogen'e yatırım yapan firmalar arasında Twitter, Qualcomm, Telefonica ve Rupert Murdoch bulunuyor. Microsoft'un yatırım yapmaya hazır olduğu söylense de, şu aşamada firmanın adı yatırımcıların arasında bulunmuyor. Android ve iOS'tan sonra üçüncü büyük mobil plaform olmak isteyenler arasında Windows Phone, BlackBerry ve Android'in özelleştirilmiş (bir başka deyişle „fork'lanmış") sürümü Cyanogen var. Microsoft, Windows 10 ile Windows Phone'un yüzde 2,5'e düşen pazar payını tekrar yükseltmeye çalışırken BlackBerry'nin pazardaki payı yüzde 1'in altına düşmüş durumda. CyanogenMod ise 2014 itibariyle 10 milyon kullanıcıya sahip. Bu yeni yatırımlarla birlikte CyanogenMod, hedeflerini daha hızlı gerçekleştirerek kullanıcı sayısını daha da yukarı tırmandırabilir.

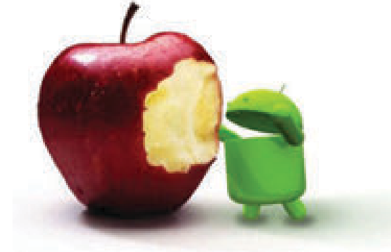

DB

USB Type-C'de büyük risk

Yıllar süren geliştirme aşamasının ardından Apple'ın yeni MacBook'unda tanıştığımız yeni USB bağlantısı Type-C, birçok avantaja sahip. Küçük boyutu, iki yönde de takılabilmesi ve daha yüksek güç taşıyabilmesi Type-C'nin yetenekleri arasında. Ancak yeni port, güçlü olduğu kadar güvenlik risklerine de sahip. Type-C öncelikle halen bir USB standardı olduğundan, firmware saldırısına açık konumda. Bunun yanında araştırmacılar, portun direk bellek erişimine sahip olması konusunda endişelere sahipler. Bu açıklar yeni olmasalar da, ikisinin tek bir bağlantıda bir araya gelmesi, durumu daha endişe verici kılıyor. Standart bir makinede USB portunun üzerini kapatmanız mümkün olsa da MacBook'ta portu güç sağlamak amaçlı kullandığınızdan bunu yapmanız mümkün değil. Önde gelen endişelerden bir başkası ise, geçen sene ortaya çıkan BadUSB açığıyla ilgili. Bu saldırıda zararlı, USB cihazının firmware'inde yaşıyor ve bağlantının ilk aşamalarında bilgisayarı etkiliyor. Apple'ın üçüncü parti Type-C şarj adaptörlerine izin vereceği iddiaları doğru ise, BadUSB'li bir adaptör (veya sonradan BadUSB yüklenmiş bir adaptör), zararlıyı kolayca bilgisayara bulaştırabilir. Korunmanın yolu ise şimdilik Apple'ın sağlamadığı adaptörlerden uzak durmaktan geçiyor. Uzun dönemde ise bu, kullandığımız güç kablolarına dikkat etmemiz, her elimize geçen kabloyu kullanmamamız anlamına gelebilir.

AYIN UYARISI

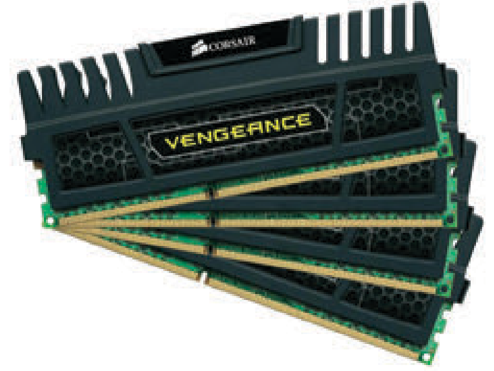

Uygulamalarda büyük tehlike!

Bir güvenlik firmasının açıklamasına göre, yüzlerce Android ve iOS uygulaması, yeni ortaya çıkan ve şifrelenmiş verilere ulaşabilen bir açığın tehdidi altında. FREAK (Factoring attack on RSA-EXPORT Keys) saldırısına karşı güncellenmemiş uygulamalar bulunmakta. Bilgisayar güvenlik firması FireEye'ın söylediğine göre, açıklanmayan bu güncellenmemiş uygulamalar, finans, iletişim, alışveriş, iş ve ilaç gibi hemen her alanda bulunmakta. Araştırmacıların açıklamalarına göre, çoğu yazılım programları ve tarayıcılar, FREAK'e karşı zayıf durumdalar. Bu açık, bir SSL/TSL şifreleme anahtarının, günümüzde genellikle kullanılan 2048-bit anahtardan çok daha zayıf olan 512-bit anahtara düşürülmesine sebep olabiliyor. Böylece hacker'lar saldırılarını çok daha kolay gerçekleştirebiliyorlar.

Hacker'lar DDR3 RAM'leri de hack'ledi!

Hackerlar'ın yeni hedefi, bilgisayarlarımızın içinde masum masum ve savunmasızca duran DDR3'ler oldu. Google'ın Project Zero girişimi tarafından tespit edilen yeni saldırı yöntemine göre Linux'la çalışan Intel tabanlı PC'lerdeki bazı DDR3'lere hacker'ların erişebildiği anlaşıldı. DIMMs olarak adlandırılan DDR3'lere saldırmak isteyen hackerlar milisaniyeler içinde bilgisayardaki RAM'ın çok küçük bir bölümüne yüz binlerce kez istek göndererek RAM'de açık yaratıyor ve buradan sızarak yerleştirdikleri kötü amaçlı yazılımla bilgisayara erişmeleri mümkün oluyor. Saldırganlar bu yöntemle PC'nin yönetici haklarını dahi ele geçirerek, PC'yi diledikleri gibi kullanabiliyor, kilitleyebiliyor hatta formatlayabiliyor. Yeni yöntemin henüz global bir tehdit olmadığını ve hackerlar'ın çok sınırlı bir bölgede bu yeni yöntemi denediklerini belirten Project Zero araştırmacıları, sorunu giderecek bir çözüm üzerinde de çalışıyor.

Facebook Login'i delen araç

Güvenlik firması Sakurity'den araştırmacı Egor Homakov'un geçen hafta yayınladığı Reconnect adlı araç, Facebook Login'deki çapraz-site isteği sahtekarlığı (CSRF) sorunundan faydalanıyor. Facebook Login, kullanıcıların web sitelerine Facebook bilgileriyle oturum açmasına izin veren bir hizmet. Saldırı, zararlı URL'ler oluşturarak gerçeğe dönüştürüyor. Kurban, bu URL'lere tıkladığında kendi Facebook hesabından çıkıp, saldırganlar tarafından hazırlanan sahte hesaplara oturum açmış oluyor. Bunun yanında arka planda kullanıcının Facebook Login'i kullanan diğer web siteleri, saldırganların hazırladığı sahte Facebook hesaplarıyla bağlantılı hale getiriliyor. Böylece saldırganlar, kullanıcının üçüncü parti sitelerdeki hesaplarına erişip, parolayı değiştirebiliyor, özel mesajları okuyabiliyor ve fazlasını yapabiliyorlar. Homakov, bu açığın Facebook tarafından onarılabileceğini söylüyor. Bununla birlikte Facebook'un eposta yoluyla yaptığı açıklamaya göre bu durum herhangi bir sorun teşkil etmiyor ve Login'i kullanan geliştiriciler, OAuth Login için sunulan "state" parametresini kullanarak bu sorunu aşabilirler.

NİSAN 2015 SAYI 4 FİYATI ₺5.50

50 POSTER + 200 STICKER

bluejean

VINE NASH GRIER 11 MİLYON

YOUTUBE JENNA MARBLES 14 MİLYON

VINE CAMERON DALLAS 7 MİLYON

VİNİ UEHARA BLOGGER

YOUTUBE PEWDIEPIE 35 MİLYON

YOUTUBE CUTIEPIEMARZ 5 MİLYON

JACOB WHITESIDES

VINE CARTER REYNOLDS 4 MİLYON

VINE HAYES GRIER 3 MİLYON

YENİ NESİL FENOMENLER
WEB STARS

BANGERZ TURNESİ ARTIK DVD'DE! MILEY CYRUS

EN BOMBA RÖPORTAJ ALINTILARI ADAM LAMBERT

RIXTON
SHAWN MENDES
THE FOOO CONSPIRACY

A'dan Z'ye ED SHEERAN

NIGHTWISH
ROYAL BLOOD
THREE DAYS GRACE

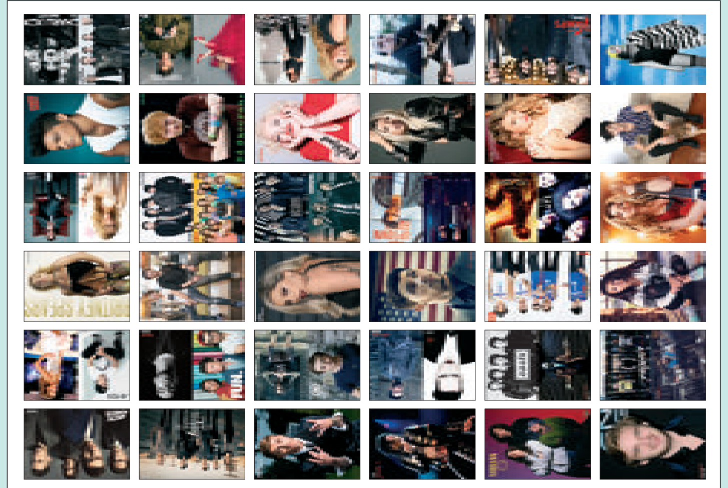
+ GAME OF THRONES DAVE GROHL DUMAN BENEDICT CUMBERBATCH +

/bluejeanmagazine /bluejeandergi /bluejeanmagazine bluejean.com.tr

NİSAN SAYISI BAYİLERDE

DB DOĞAN BURDA DERGİ

50 POSTER
200 STICKER

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebilecek, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcağı sıcağına aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacak.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve http://www.chip.com.tr/canli/ adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

Bu yıl Mobil Dünya Kongresi'nde bombalarını birbiri ardına patlatan LG ile tüm yeni ürünlerine yönelik LG Mobil İletişim Satış Bölüm Başkanı Ufuk Gürsoy ile bir söyleşi düzenledik.

MWC 2015'te Snapdragon 820 de dahil olmak üzere yeni teknolojilerini tanıtan Qualcomm'un Türkiye Genel Müdürü Barış Ruacan sorularımızı yanıtladı.

SORULARINIZI BEKLİYORUZ...

CENK TARHAN
CHIP Online Yayın Yönetmeni
cenk@chip.com.tr

CHIP Online Canlı Yayınları sizlerin sorularıyla daha da etkileşimli hale geliyor. Aklınıza gelen tüm soruları konuklarımıza sorabilirsiniz...

CHIP Online Canlı Yayınları sadece Türkiye'den değil, tabiri yerindeyse "dünyanın dört bir yanından" size ulaşıyor. Haber neredeyse, yeni ürünler ne zaman lanse ediliyorsa, sektörün konusunda uzmanları nerede açıklama yapıyorlarsa, CHIP Online kameraları orada oluyor ve sizlere Vodafone altyapısı ile Canlı Yayınlarımızı kesintisiz, HD kalitesinde ulaştırıyoruz.

Geçtiğimiz ay Barcelona'da gerçekleştirilen ve mobil dünyanın en son teknolojilerinin sergilendiği Mobil Dünya Kongresi'nde kelimenin tam anlamıyla bir "CHIP Online çıkartması" yaşandı. CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, CHIP Online Yayın Yönetmeni Cenk Tarhan (yani ben), radikal testleri ile ünlü CHIP Test Merkezinin koordinatörü Ercan Uğurlu ve her ortamda çekim ve montaj yapabilen, tüm Canlı Yayın araçlarını üzerinde taşıyan Video Editörümüz Ahmet Ömüt ile beraber Mobil Dünya Kongresinin öncesinde ve kongre sırasında en son gelişmeleri sizlere Canlı Yayında aktardık. Öncesinde diyorum, çünkü heyecan bizim için kongrenin açıldığı tarihten bir gün önce başladı. Akıllı telefon dünyasının büyük oyuncuları yarım saat arayla yeni ürünlerini Barcelona'nın üç farklı yerinde duyurdular. Biz sırasıyla Huawei, Samsung ve HTC lansmanlarına koşturarak sizlere Huawei'nin giyilebilir akıllı teknolojilerini (çok farklı bir saat geliyor), HTC'nin yeni amiral gemisi M9'u ve Samsung'un S6 serisini Canlı Yayında ulaştırdık. İspanya'nın Barcelona kentinden gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayınlar çok beğeni topladı ve binlerce CHIP Online takipçisi tarafından izlendi.

CHIP Online Canlı Yayınları CHIP Online ana sayfasından izlenebiliyor. Ancak eğer Canlı Yayınlara katılmak, sorularınızla konuklarımızı (ve bizi) terletmek istiyorsanız, Canlı Yayın penceresinin hemen sağındaki banner'a tıklayarak Canlı Yayın ana sayfasına gelebilir ve buradaki formu kullanarak bize her türlü soru ve yorumunuzu iletebilirsiniz. Sorularınızı mutlaka değerlendiriyor ve mümkünse Canlı Yayın sırasında, eğer ortam müsait değilse Canlı Yayın sonrasında firma yetkililerine soruyor ve yanıtları sizlerle paylaşıyoruz. Kısacası yeni dönemde Türkiye'nin en iyi teknoloji portalı CHIP Online'ın takipçilerinden yani Türkiye'nin teknoloji meraklılarından istediğimiz soru ve yorumlarıyla CHIP Online Canlı Yayınlarına daha fazla katkıda bulunmaları ve bizlerin aklına gelmeyen soruları sormaları. Burada sırtınıza büyük bir sorumluluk yüklüyoruz, çünkü sorduğunuz sorular diğer izleyiciler tarafından da görülüyor, bu yüzden sizi bilgilendirirken aynı zamanda binlerce diğer izleyicinin de bilgi almasını sağlıyoruz.

Canlı Yayınlarımız artarak sürecek, farklı konularla da karşınızda olmayı planlıyoruz, bunları da gelecek ay konuşuruz. Ayrıntıları CHIP Online'dan (www.chip.com.tr) takip edebilirsiniz. Ayrıca bu sayfa üzerinde de CHIP AR teknolojisi kullanarak tüm Canlı Yayınlarımızın tekrarlarını izleyebilirsiniz. Gelecek ay görüşmek üzere hoşça kalın, kendinize iyi bakın...

HTC Türkiye Genel Müdürü Canan Taşar ile, Mobil Dünya Kongresi 2015 kapsamında tanıtılan yeni One M9, HTC Grip ve HTC Vive'ı konuştuk!

Mobil Dünya Kongresindeki röportajlarımızdan birini de Xperia ailesi üzerine Sony Mobile Kıdemli Ürün Müdürü Jan Makino ile gerçekleştirdik

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin... Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilir, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz... İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda görecek şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki **Artırılmış Gerçeklik** (Augmented Reality) **videolarını http://chip.tk/1zWVynE** adresinden izleyebilirsiniz

Yapay zekanın geçmişi ve geleceği

Yapay zeka çok uzun zamandır bilimin ve bilim insanlarının en büyük hedefi oldu. Peki bu konuda ne kadar yol kat edildi ve bundan sonra bizi ne bekliyor?

Cem Şancı

Yapay zeka fikri hiç yeni sayılmaz. Çok uzun zamandır kendi kendine düşünen, hareket eden makineler yaratılmaya çalışılıyor. Hatta bu hayal, ilk makinelerin üretilmesinden önce bile kuruluyordu. İnsanlar, organik olmayan akıllı canlıların hayallerini kuruyor, masallar üretiyordu.

Yunan mitolojisinde kendi zekaları olan makinelerden bahsedilmesi çoğunuzu şaşırtabilir. En karmaşık makinenin, kuyudan su çekmek için kullanılan bir makara olduğu yüzyıllarda insanların taştan, demirden yapılmış canavarları hayal etmesi çok garip değil mi?

Bu masalların çoğu elbette bilimsel bir alt yapıya dayanmıyor ve kulaktan kulağa yayılan büyü-sihir fantezilerinin bir sonucuydu. Ancak insanoğlunun, organik olmayan materyallerden inşa edilmiş düşünebilen varlıkları ilk defa gündemine aldığı zamanların, Yunan mitolojik öykülerinin anlatılmaya başlandığı zamanlar olduğunu anlıyoruz.

Yüzyıllarca sonra ise artık yapay zeka fikri bilimsel bir temele kavuştu. İlk bilgisayarlardan ve komplike modern makinelerden önce, bu yapıların ne kadar zeki olabileceği tartışmaları ortaya çıktı. Makinelerin kendi kendilerini yönetip otomatikleştirilmesini inceleyen ilk kişi, bu konuya bilimsel bir alt yapı kazandırdı. O bilim insanının ismi Alan Turing idi.

1950 yılında Alan Turing, Turing Testi ismiyle bir test yarattı. Bilgisayarlar ve Zeka isimli makalede yer alan bu test, bir makinenin kendi kendine düşünme yetisi olup olmadığını ölçmek için gerekli soruları içeriyordu.

Bu soruların cevabına göre oluşacak sonuç, bir makinenin yapay zekaya sahip olup olmadığını ortaya çıkarıyordu.

Testteki örneklerden biri, bir yargıcın biri makine, diğeri insan olan iki kişi ile diyaloğunu içeriyordu. Yargıcın bu iki kişiden aldığı cevaplara göre, kimin insan kimin makine olduğunu anlaması gerekiyordu.

Turing Testi, bunun aslında yeterli bir test olmadığını dile getirenlerin eleştirileri altında zamanla unutuldu. Kısa süre önce ise, yeni yapay zekaların ortaya çıkması tartışmaları içinde Turing Testi'nin modernize edilerek yeniden yaratılması gündeme geldi.

Ayrıca, 1950 yılında, ünlü yazar Isaac Asimov, Robotların Üç Yasası isimli ünlü robot kurallarını yarattı. Bu üç kural, bilim kurgu edebiyatı ve filmler için çok büyük popülerlik kazandı ve elbette bugünün robot endüstrisinde de çok ciddi yankılar buluyor. Özellikle de, yapay zekanın bir gün insanları düşman olarak görmeye başlamasından çekinen insanlar için Asimov yasalarının büyük bir önemi var.

Bu üç kural şöyledir:

1- Bir robot bir insana zarar veremez veya eylemsizlikle bir insanın zarar görmesine neden olamaz.

2- Bir robot, birinci kurala aykırı olmadığı sürece insanlardan gelen komutlara uyar.

3- İlk ve ikinci kurala aykırı olmadığı sürece bir robot kendi varlığını korur.

Asimov'un görüşüne göre, bir robota yapay zeka verirken, onu bu üç kurala uyacak şekilde programlamak gerekiyordu. Aksi halde robotlar bir gün insanları da düşman olarak görebilirdi.

Will Smith'in başrolünü oynadığı 2004 yapımı I, Robot isimli filmde de bu üç kuralın etkisi altındaki bir robotun öyküsü anlatılıyordu.

Ne var ki, bugün üretilen ve askeri alanda kullanılması planlanan otonom robotlarda insana zarar veremezsin kuralının tamamen kaldırıldığını görebilirsiniz.

İlk yapay zeka yazılımı

1951 yılında, Manchester Üniversitesindeki dünyanın ilk yapay zeka yazılımı oluşturuldu. Frranti Mark 1 isimli bir bilgisayarda çalıştırılan bu yazılım ile bilgisayara karşı dama ve tavla oynamak mümkün oluyordu. Yazılım kendi hamlelerini düşünüyor ve oyunu tek başına oynayabiliyordu. Sonraki yıl IBM bir diğer dama yazılımını üretti. Bu daha gelişmiş bir yapay zekaya sahipti ve amatör bir oyuncuyu gerçekten de yenebiliyordu.

İnsanlar aslında yapay zeka alanında çalışmalarına rağmen bu kavramın sözlüğe girmesi için 1956 yılının gelmesi gerekti ve yapay zeka ismi ortaya atıldı. Turing Testi de bu yıllarda ortaya çıkmıştı ancak tam olarak Yapay Zeka isminin kullanıldığı ilk yer Dartmouth Konferansı ismi verilen bilimsel bir toplantıda oldu.

Bu kavram ilk aşamada büyük merak ve ilgi toplarken ve televizyonlar, sinemalar uzaydan gelmiş veya insan eliyle yapılmış teneke kaplı huni kafalı robotların insanlarla savaştığı filmlerle doluydu. Ancak 70'li yıllarda pratik bir meyve vermeyen yapay zeka çalışmaları popülerliğini yitirdi ve bu alana yöneltilen fonlar büyük oranda kısılınca, yapay zeka çalışmaları da yavaşladı.

Elbette bilim insanları ve endüstri yapay zekaya ilgisini kaybetmiş olsa da 70'li yıllar boyunca medyanın ilgisi kaybolmadı. Battlestar Galactica gibi TV dizilerinde, insanoğlunu yok eden yapay zekalı robotların öyküsü dünya çapında ilgi topladı. 80'li yıllarda Terminatör, 2001: Bir Uzay Destanı gibi filmler yapay zekaları medya yıldızı haline getirdi. Yine de medyanın ilgisi bilimin dikkatini bu alana çekmeye yeterli olmadı.

90'larda Star Trek'in büyük popülerliği sayesinde insanlar yeniden yapay zekayla ilgilenmeye başladı. Kumdan Data isimli robot Star Trek yıldızı, robotların gelecekte toplumdaki rolü üzerine düşünmemizi sağladı. Kumandan Data aslında, insana benzeyen bir robottu ve insani duyguları anlamaya çalışıyordu. Bu farklı yapay zeka biçimi, kavrama daha insancıl bir yorum getirmişti. Hatta bir bölümde Kumandan Data, kendisinin insan mı yoksa makine mi olduğunu anlayabilmek için büyük bir maceraya da girmişti. Yapımcılar, halkın düşünen robotlara ilgisini yeniden keşfetmişti.

1997 yılında artık yapay zeka alanında önemli bir gelişme yaşandı. IBM'in süper bilgisayarı Big Blue, dünya satranç şampiyonu Garry Kasparov'u yenerek medyada büyük bir ün kazandı. Böylece, artık dünyada hiçbir insanın, yapay zekayı satrançta yenemeyeceği bir dönem başlamış oldu. Yani ilk defa yapay zeka artık insandan üstün hale gelmişti. Elbette o zamanki bu yenilgiyi IBM'in reklam kampanyasına bağlayanlar da oldu ancak o gün olmasa bugün yapay zekanın artık yenilemeyeceğini biliyoruz.

Sonraki yıllarda başka satranç şampiyonları da başka makinelere yenildiler. Artık insanoğlunun yüzyıllardır övündüğü en büyük zeka testi olan satrançta hakimiyet robotlara geçmişti.

Ardından yapay zekanın, küçük, şirin oyuncaklara dönüşme vakti geldi. AIBO gibi robot oyuncaklar ve evcil hayvanlar ortaya çıktı. Ardından ilk web örümceği olan yapay zeka yazılımı interneti karıştırıp aradığı sonuçları bulmak için çalışmaya başladı. Böylece yapay zeka artık gündelik yaşam içinde pratik kullanım alanı bulmuş oldu. Yapay zeka kısa sürede pek çok yazılımda kullanılmaya ve rutin/zor işlemler için insanoğluna kendi karar verme mekanizması ile yardımcı olmaya hatta para kazandırmaya başladı.

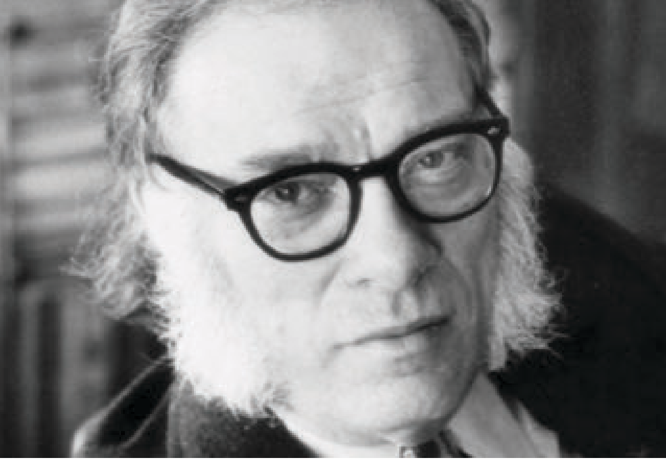
Gezegenler arası yapay zeka

2000'li yıllarda yapay zeka artık uzaya da çıktı ve Marsa'a giden robotlarda, robotun karar verme yazılımlarında kullanılmaya başlandı. Dünyada ise Honda, ASIMO isimli bir robot yaratmış, bununla TV'lerde şov yaparak reklam peşinde koşuyordu. Bu robot insan gibi düşünüyor, insan gibi yürüyor, merdiven çıkıyor, karşılaştığı insanlarla selamlaşıp sohbet edebiliyordu.

Tüm bunlar yapay zekanın yeniden popüler olması için yeterliydi. Ancak 2011'de daha da önemli bir gelişme yaşandı ve IBM Watson projesini hayata geçirdi. IBM'in kurucusu Thomas J. Watson'dan ismini alan bu proje ile bilgisayarların bir dili okuyup anlaması ve konuşması hedefine odaklanıldı. Böylece yabancı dilleri tercüme edebilecek yetenekli bir yapay zeka yaratılabilecekti. ABD'de bu yazılımın kullanıldığı bir TV yarışması da reytinglerde ilk sıraya oturdu.

Sonraki yıl ise Apple, artık yapay zekayı cep telefonlarına sokmak için Siri'yi duyurdu. Siri, insanların konuşmalarını dinleyip anlayabiliyor ve onlara zekice cevaplar veriyor veya merak ettikleri bilgileri ulaştırıyordu.

Bu sırada Google da boş durmuyordu. Google'ın Beyin ismli özel bilgisayarı, milyonlarca resmi inceleyip aradığı kedi görselini bula-

cak görsel bir zekayla donanmıştı. Böylece milyonlarca YouTube videosu içindeki sayısız görüntü karesini tek tek arayıp, hedeflenen görüntüleri bulmak mümkün oluyordu.

En etkileyici yapay zeka uygulaması ise 2014 yılında geldi. Eugene Goostman isimli sanal karakter, aynı Siri gibi, insanların sorularına cevap verebiliyordu. Ancak bu karaktere Turing Testi uygulanmış ve sanal karakterin testi geçtiği tespit edilmişti. Böylece tarihte ilk defa bir yapay zeka Turing testi'ni geçerek, insan gibi düşünebildiğini ispatlamıştı.

Reading Üniversitesi'nde gerçekleştirilen test sonucuna göre yapay zeka, teste katılan deneklerin %33'ünü insan olduğuna inandırmayı başarmıştı.

Bu sonuç sonrasında Turing Testi'ni geliştirmek ve modernize etmek konusunda yeni çalışmalar ortaya çıktı. Hatta Goostman isimli bu yapay zekalı sohbet yazılımından daha da başarılı sonuçlar alan başka sohbet yazılımları olduğu iddia edilmeye başlandı.

Goostman'ın aslında tam anlamıyla yapay zeka olmadığı sadece çok iyi kodlanmış bir program olduğu ve neye ne cevap vereceğinin detaylıca kodlanmış olduğu için düzgün cevaplar verebildiği iddiası da ortaya atıldı. Zira yapay zekanın aynı zamanda öğrenebilme ve kendini geliştirerek farklı sorulara mantıklı cevaplar verebilme yeteneğinin olması gerekiyordu.

Ancak kullandığı yöntem ne olursa olsun, Goostman karşısındaki insanları verdiği cevaplarla kandırıp insan olduğuna inandıran ilk yapay zeka olmuştu. Bu sonuç, dünya satranç şampiyonunu yenmekten veya Mars'a gitmekten daha etkileyici bir detay. Goostman'ın verdiği cevapları okuyan test denekleri onun 13 yaşında Ukraynalı bir çocuk olduğuna inanmışlardı. Diğer büyük yapay zeka yazılımları ise tek bir amaca odaklıydılar. Satrançta rakibi yenmek veya Mars'ta yolunu bulmak. Oysa gerçek insanların sorularına inandırıcı cevaplar vermek, bambaşka bir yetenek. Neredeyse insan gibi düşünebilmeyi gerektirdiğini tahmin etmeniz zor değil.

Matrix'e hoş geldik

Yapay zeka, çok kısıtlı örneklerde kendini gösteren bir teknoloji olsa da gelecekte büyük bir rol alacağını kimse inkar edemez. Yürüyen, konuşan, sohbet eden, iş yapan, uzak gezegenleri tek başına keşfedip dünyaya bilgi gönderen robotlar göreceğiz. Hatta gerçekten etten ve kemikten yapıldığına inanan ve insanların da buna inanmasını sağlayan robotlar ortaya çıkacak. Belki toplumda robotların ve insanların ayrımının fark edilemeyeceği zamanlar da göreceğiz. Bu gelişmenin ucunun ne kadar açık olduğunu fark edebilirsiniz. İnsanoğlunun kendini geliştirmesi insan bedeninin sınırlarıyla kısıtlıyken, robotların gelişmesi teknolojiyle sınırlı ve teknoloji geliştikçe, sonsuz olasılıklarla gelişmiş robotlar ve yapay zekalar yaratmak mümkün olacak. İnsan, hiçbir zaman bir makine kadar hızlı ve yüksek kapasiteyle düşünemeyecek, gözleri robotlarınki kadar keskin olamayacak, kasları robotlarınki kadar güçlü olamayacak. Peki bunun sonu nereye gidecek?

İnsandan daha üstün ve gelişmeye çok daha açık olduğunu fark edecek zeki robotlar bir gün dünyayı ele geçirmeye karar verdiklerinde onların karşısında kim durabilecek?

Kısa vadede robotların insanları yok edip dünyayı ele geçireceği bir senaryonun gerçekleşmesi mümkün değil. Bu nedenle, bizim jenerasyonumuz yapay zekanın insan hayatını kolaylaştıran yanına şahit olacak. Müşteri temsilcileri artık yapay zeka olacak. Çağrı merkezlerini aradığımızda, bizi yapay zeka karşılayıp sorunumuz için çözüm bulmaya çalışacak. Fabrikalarda, üretim sahalarında, tarlalarda akıllı robotların iş yapmaya başladığını göreceğiz. İşte o noktadan sonra endişeler de toplumu sarmaya başlayacak. İşsiz kalan insanlar robotlara karşı cephe açacaklar. Ordular cephede kendi başına düşman seçip ateş açabilen robotları devreye sokacak ve insan robot savaşı başlamış olacak.

Future of Life isimli bir araştırma kuruluşu, yakın gelecekte yapay zeka araştırmalarının kontrol altına alınması ve yapay zekanın insanlara zarar vermeyecek şekilde tasarlanması gerektiğini savunan bir mektubu dünya bilim camiasının imzasına açmış durumda. Bu korku aslında, gelecekte robotların dünyayı ele geçirdiği filmlerden kaynaklanmıyor. Aksine, bu filmler, bu korkunun çok kolay gerçek olabilme ihtimalinin varlığından yola çıkarak yapılıyor. Yani korkunun kaynağı filmler değil, filmlerin kaynağı bu korkunun varlığı.

Neyse ki, şimdilik dünyayı ele geçirebilecek kötü kalpli bir yapay zeka yaratabilme yeteneğinden çok uzağız. Önümüzdeki dönemde yapay zekanın toplumu refaha kavuşturacak uygulamalarda karşımıza çıkacağını göreceğiz. Bilim insanlarının hepsi, yapay zekanın potansiyellleri ve tehlikeleri hakkında haberdarlar ve çok dikkatliler. Her şeyden önce yarattıkları tehlikeli yapay zekaların öncelikle kendilerine dönebileceğini biliyorlar. Örneğin, cephede düşman seçip kendi başına ateş açabilen robotlar bugün bile cepheye inebilecek durumdalar ancak bu robotun tamamen basit bir hata yaparak, hemen yanında beraber savaştığı dost askerlere ateş açmayacağının da garantisi verilemediğinden bilim insanları "öldürme kararını" robotlara bırakmamak konusunda çok hassaslar. Robotlar şimdilik tehlikeli görevlerde keşif, kurtarma, bomba imhası gibi işlevlere sahipler ve bu haliyle bile çok sayıda hayatı kurtarmaya başladılar. Eğer Asimov'un kuralları gibi, robotların insanlığa zarar vermesini engelleyecek kuralları yaratabilirsek, yapay zeka insanoğlunun hayatını kolaylaştıran dijital iş makineleri olarak hayatımıza lüks ve refah katmak için çalışmaya devam edecekler.

cemsanci@chip.com.tr

CyberGhost VPN ile internette anonim gezinme (CHIP Cloud'da)

Anonimliğin sonu mu geliyor?

Tor ağı bile polis, casus ve araştırmacılar tarafından gittikçe artan bir baskı altında. Ancak doğru araçları kullanarak kimliğinizi korumak hala mümkün.

BH / Tan BODUR

Kimliğini internet üzerinde birçok farklı sebepten dolayı gizli tutmak isteyen birçok kimse tarafından 10 yılı aşkın bir süredir en tercih edilen yöntem olarak Tor ağı kullanılıyor. Edward Snowden gibi siyasi yolsuzlukların peşine düşenler, aktivistler, hatta muhbirler kadar, takip ve taciz mağdurları, ya da sadece büyük şirketlerin reklam mekanizmaları tarafından takip edilmekten bıkmış sıradan kullanıcılar bile bu anonim ağı tercih ediyor. Ancak Tor ağının karanlık köşelerinde kaçakçılar, uyuşturucu tacirleri ve çocuk istismar şebekeleri gibi tehlikeler de geziniyor ve bunlar da yasadışı eylemlerini anonimlik koruması altında sürdürüyorlar. Tor ağının adını kötüye çıkaran ve güvenilirliğini tehdit edenler de bu kimseler.

Yasal merciler, bu yasadışı internet mağazalarını takip edebilmek için teknolojik altyapılarını sürekli güncelliyorlar – ve bu gayretleri da gittikçe daha yüksek oranda başarıya ulaşıyor. Tor ağının sunduğu anonim mekanizmalarını çökertme çabaları güvenlik araştırmacıları tarafından da destekleniyor.

Anonimlik hizmetlerinin amacı, kullanıcının IP adresini gizleyerek gerçek kimliğini ve bulunduğu coğrafi konumu gizlemek. Tor sözkonusu olduğunda, bu karartma işlemi ağın kendisi tarafından yürütülüyor: Kullanıcı (örn. bir web sitesine ulaşmak ya da bir arkadaşıyla sohbet etmek gibi) bir amaçla bağlantı gerçekleştirmek istediğinde, aynı bir soğanın iç içe katmanları gibi, birkaç Tor bilgisayarı araya giriyor ve ara katmanlar oluşturuyor. Bu sebeple bu ağa Tor (The Onion Router – Soğan Yönlendirici) adı verilmiş. Aradaki katmanları oluşturan 'node' istasyonlar ise rastgele seçiliyor.

Burada püf noktası, her istasyonun kendinden önceki ve sonrakinin IP adresini bilmesi, fakat genel zincir içinde hangi noktada olduğunu bilmemesi. Dolayısıyla ağa katılan bilgisayarların hiçbiri bağlantının tamamını takip edemiyor ve ilk kullanıcının gerçek IP adresi de gizli kalabiliyor.

Bağlantı izlerini bulanıklaştırmanın yanında bu ağ aynı zamanda bir web sitesinin tamamını gizlemeyi de olanaklı kılıyor. 'Gizli Hizmetler' adıyla bilinen sitelere de böylece yalnızca Tor ağı içinden ulaşılabiliyor ve dışarıya karşı görünmez kalabiliyor. En tanınmış gizli hizmet, 'Silk Road' (ipek yolu) adıyla bilinen ve Amazon'un yasadışı ürün ve hizmetler satan versiyonu diyebileceğimiz bir online pazar. Ancak 2013 yılının Eylül ayında FBI, Silk Road'a ait operatörü bulmayı başardı ve ardından siteyi sildi. Fakat sadece iki ay sonra sitenin önceki yöneticileri Silk Road 2.0'yi yayına geçirdiler. FBI, Kasım 2014'te yeniden saldırdı. Amerikan ajanları Interpol ve Eurojust (Avrupa Birliği Adli İşbirliği Birimi) ile birlikte çalışarak Silk Road'un halefi de dahil olmak üzere 414 farklı yasadışı Tor web sitesini ele geçirdi.

Bu operasyonun hacmi, Tor'un güvenilirliğinin sorgulanmasına yol açtı. Hatta Tor'u organize edenler de bu şüpheleri taşımaya başladılar. Kendi bloglarında bazı gizli hizmet sunucularının dikkatsiz bir şekilde yapılandırılmış olduğunu söylemiş olsalar bile, kapatılan web sitelerinin sayısı ve ek olarak Tor ağında bulunan 'node' bilgisayarların da yakalanmış olması, Tor ağının tümünün saldırı altında olduğunu gösteriyordu. Tor bloglarında da "Bir gizli hizmet web sitesinin operatörü tarafından edindiğimiz ilginç bilgiler bu yönde" sözleri yer aldı. Ancak kendi ifadelerine göre ağı organize edenlerin kendileri bile olası saldırı senaryolarından hangisinin gerçekleştiği hakkında bilgi sahibi değiller.

NSA, Tor kullanıcılarını takip ediyor

Hintli profesör Sambuddho Chakravarty, Tor kullanıcılarının maskelerini düşürebilecek bir trafik analiz metodu geliştirdi. Tor ağında kullanılan gerçek koşullara öykünen bir deneyde profesörün ekibi karartılmış bağlantıların kaynağına %81 oranında ulaşmayı başardı. Veri tabanı olarak Cisco'ya ait ücretsiz NetFlow trafik analiz aracı kullanıldı. Belirli bir siteye hangi Tor kullanıcılarının eriştiğini bulabilmek için ekip, kullanıcının sunucu tarafındaki trafiğini modifiye etti ve istemci tarafında hangi benzer modifikasyonların gerçekleştirildiğini bulmak için NetFlow verilerini kullandı. Araştırmacılara göre Tor'a güçlü bir saldırı düzenlemek için bu metod kullanılabilir. Diğer taraftan, gerçek Tor ağına başarılı bir saldırı yapmak amacıyla trafik analizini kullanabilmek için servis sağlayıcılar ve ağdaki istasyonlar gibi merkezleri muazzam bir gözetim altında tutmak gerekiyor. Zaten NSA (ABD Ulusal Güvenlik Dairesi) de bunu yapıyor. Kuruluşun Tor'u izleyebildiğine dair henüz herhangi bir kanıt olmasa da sızdırılan belgeler, internette anonimliğin NSA tarafından hiç de hoş karşılanmadığını kanıtlıyor. Xkeystore adlı casus yazılımının kaynak kodu, Tor ağına radikal ilgi gösteren herkesin NSA tarafından fişlendiğini ve takip edildiğini gösteriyor. Tek yapmanız gereken NSA tarafından radikal olarak fişlenmek ve Google'da bir IP karartma yazılımı aramak.

Anonimliği ortadan kaldırdığı söylenen saldırılara ek olarak, doğrudan Tor ağını yıkmaya yönelik girişimler de mevcut. Yılbaşından kısa süre önce Tor sorumlularından biri, ağın dizin sunucularına yakında bir saldırı olabileceğini belirtmişti.

Tor ağındaki tüm aktif 'node' bilgisayarların listesini barındıran bu sunucular olmadan hiçbir kullanıcının ağa bağlanması mümkün olmayacağı için ağın da devre dışı kalması sözkonusu. Fakat dergi yayına hazırlandığı sırada böylesi bir saldırının yürütüldüğüne dair herhangi bir bilgi ulaşmadı. →

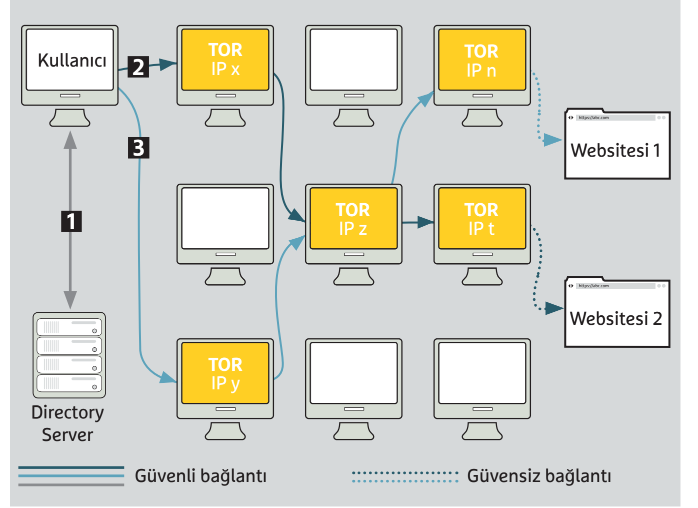
BİLGİ

The Onion Router

Tor ağına bağlanan kullanıcılar, siyasi yolsuzlukların peşine düşenler, aktivistler veya muhbirler kadar, takip ve taciz mağdurlarının da saklandığı, yasadışı işler yapan grupların kimliklerini gizledikleri bir internet ortamına adım atıyorlar.

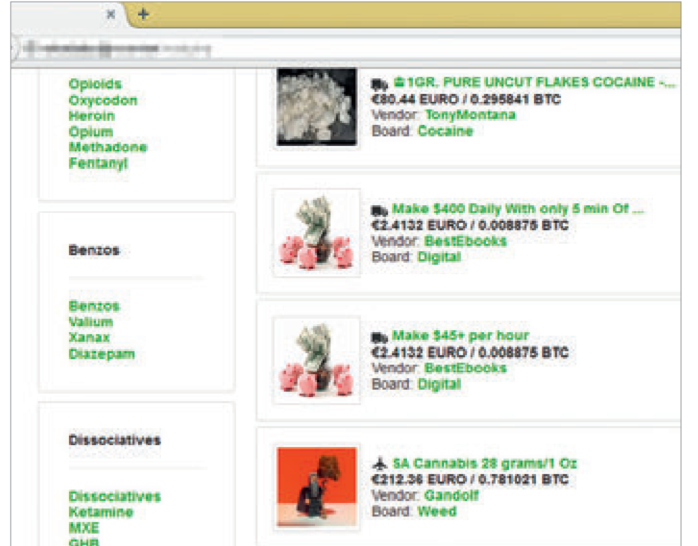
Katmanlarla karartma

Tor aracılığı ile bir bağlantı kurulmadan önce istemci, aktif olan Tor istasyonlarının listesini sunucudan alır **1**. Bağlantı en az üç Tor katmanı oluşturan bilgisayarlar aracılığıyla rastgele olarak sağlanır **2**. Bağlantı kurulduğunda **3**, trafik tamamen farklı bir yol takip eder.

Gizli hizmetler ajanların takibi altında

Tor ağı aynı zamanda Silk Road gibi yasadışı web sitelerini de gizliyor. Bu yüzden anonimlik sağlayan bu hizmet yasa uygulayıcıların sürekli hedefi konumunda.

"Deneyimizde Tor kullanıcılarının %81'ini ortaya çıkardık"

Prof. Sambuddho Chakravarty,
Columbia Üniversitesi, New York

Tor ağı ne kadar güvenli ya da güvensiz olursa olsun, kesin bir gerçek var: Ağa yapılan saldırılar gittikçe sıklaşıyor. Üstelik Tor kullanıcıları, ağı kullanmanın kendilerini NSA hedefi yapacağı gerçeğiyle de karşı karşıya kalıyorlar. Ancak kendini böylesi bir tehlikeye atmak istemeyen kullanıcıların online gizlilikerinden feragat etmeleri de gerekmiyor: sanal özel ağlar -ya da VPN'lerde iyi bir alternatif. VPN hizmeti de gezinenin gerçek IP adresini 3.parti sitelerden gizliyor, fakat bu iki mekanizma arasında bazı farklar mevcut. Tor ağında asıl amaç kullanıcının anonimliğini korumak iken sanal özel ağlar temel olarak veri transferi ile ilgili işlemleri koruyor. Bu noktada elde edilen anonimlik ise yalnızca bir yan ürün diyebiliriz.

VPN'ler ilk zamanlar şirket ağlarında güvenli bağlantı oluşturmak için kullanılıyordu. Amaç, yalnızca şirket içi dahili ağ (intranet) üzerinden ulaşılan verilere evlerinden çalışan elemanların da erişebilmelerini sağlamaktı. Problem bu noktada ortaya çıktı: şirkete ait hassas bilgilerin internet üzerinden ulaştırılması gerekliydi, ki bu da istenmeyen kişiler tarafından ele geçirilme riski taşıyordu. Bu ihtimali ortadan kaldırabilmek için çalışanın kendi kimlik bilgilerini kullanarak şirket ağına özel, güvenli bir erişim noktasından, yani bir VPN ağ geçidinden erişmesi gerekiyor. Güvenlik o kadar sıkı ki çalışanın dizüstü bilgisayarı internet üzerinden bağlı olsa bile neredeyse şirketin intranet ağının bir parçası haline geliyor.

CyberGhost ya da Hide My Ass gibi VPN hizmetleri de aynı prensipte çalışıyor. Aradaki tek fark, VPN ağ geçidi sunucusunun arkasında bir şirket ağı değil, internet olması. Kullanıcı tarafından bakıldığında bunun avantajı, kendi bilgisayarının VPN sunucusuna ait IP adresini kullanıyor görünmesi. İnternette yasaklanmış bazı sitelere ulaşmayı da mümkün kılmanın yanında VPN istemcisi, bir sistemin internete erişen tüm uygulamalarını da anonim hale getiriyor. Diğer taraftan Tor sadece tarayıcıyı anonimleştiriyor.

VPN hizmetleri: Güvene dayanıyor

Anonimleştirme hizmetleri kullanıldığında elde edilen gezinme hızı önemli bir faktör: Trafik kullanıcıya doğrudan ulaşmadığı, en az bir noktadan daha geçtiği için hız doğal olarak düşüyor. Bu sorunu düzeltmenin herhangi bir yolu yok. Teorik olarak VPN hizmetleri üzerinden iletilen veriler, (Tor'da olduğu gibi birkaç bilgisayar yerine) yalnızca bir sunucu üzerinden aktığı için VPN'lerin daha hızlı olması bekleniyor- tabii eğer operatör yeteri kadar bant genişliği sağlıyorsa.

Ancak VPN hizmetlerini kullanmak beraberinde -Tor'la karşılaştırıldığında- bir de dezavantaj getiriyor: VPN hizmetleri kullanıcının gerçek IP adresine erişebiliyorlar. Dolayısıyla VPN hizmeti aldığınız şirketin, sizin bilgilerinizi devlet kurumlarına servis etmeyeceğine güvenmeniz gerekli. Bu yüzden bazı operatörler, kullanıcının internet aktivitesine referans teşkil edebilecek olan veri trafiğini kaydetmemeyi tercih ediyorlar. Tercih edeceğiniz VPN şirketinin trafiği kaydedip etmediğini öğrenmek için firmanın web sitesini ziyaret etmeniz yerinde olur. Ayrıca Facebook veya Google gibi hizmetlere gerçek adınız ve kişisel bilgilerinizle giriş yaptığınızda ne VPN, ne de Tor ağı herhangi bir koruma sağlama yeteneğine sahip değil. Web tabanlı e-posta servisleri gibi hizmetlerle anonimliğinizi korumak isterseniz, IP adresiniz gizli olduğunda kuracağınız bir sahte hesapla giriş yapmanız gerekir. Sonraki sayfada CyberGhost VPN hizmetinin nasıl kullanılacağı anlatılıyor. →

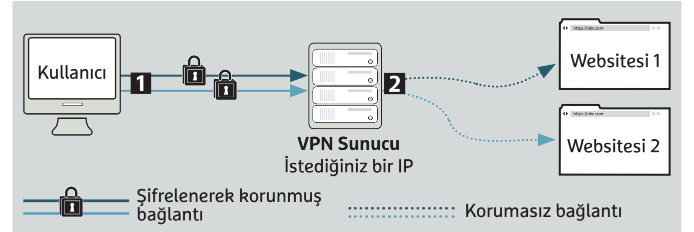
BİLGİ

Sanal Özel Ağ (VPN)

İlk olarak şirket ağlarında güvenli bağlantı sağlamak için yaratılan VPN, şimdi anonimliği sağlayan bir araç olarak kullanılıyor. Tor'un tersine bunlar genellikle ücretli hizmetler.

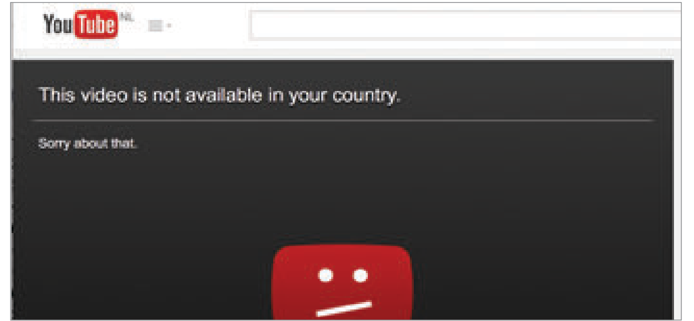
Güçlü bir şifrelemeyle gizlilik sağlanıyor

Güçlü bir bağlantı şifrelemesi **1** sayesinde kullanıcı ve sunucu tek bir sanal birim haline geliyor. Dışarıdan bakıldığında kullanıcı, sunucunun IP adresini kullanıyor görünüyor **1** ki isterseniz bu adresi kendiniz seçebiliyorsunuz.

VPN sayesinde özgür bilgi akışı

Bazı Youtube videolarına getirilen yasaklamalar gibi internet kısıtlamaları, kullanıcı IP adresinin sözkonusu ülkeye ait olanlarla karşılaştırılması ile gerçekleşiyor. Sansürlenmiş içeriğe erişmek için kullanıcı VPN sunucusu üzerinden farklı bir ülkeye ait IP adresi alıyor.

Popüler VPN sağlayıcıları

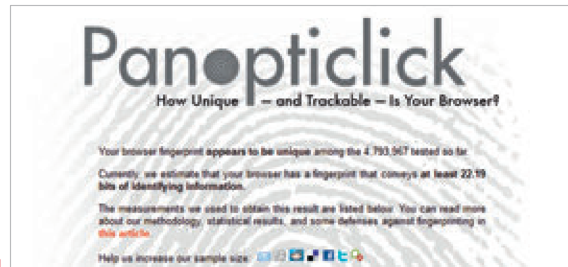
Hangi VPN sağlayıcı daha emniyetli? Hangisine güvenebilirim? Aşağıdaki tabloda, merkezi Avrupa'da bulunan ve NSA ile işbirliği yapmayan popüler VPN firmalarını bulabilirsiniz.

Hizmet	Win/Mac	Android/iOS	IP Ülke sayısı	Aylık ücet
CyberGhost	■/■	■/■	28	0 €'an itibaren
F-Secure Freedome	□/□	■/■	13	2,25 €'dan itibaren
Hide My Ass	■/■	■/■	128	4,00 €'dan itibaren
VyprVPN	■/■	■/■	38	4,67 €'dan itibaren

■ VAR □ YOK

Tarayıcı parmak izi ile tanımlama

panopticlick.eff.org sitesi, tarayıcı yapılandırmanızın ne kadar ayırt edici olduğunu gösteriyor: Ne kadar özelse o kadar kolay bulunabilir. Tor ve CyberGhost gibi VPN'ler bunu engelleyebiliyor.

CyberGhost'u doğru kullanın

VPN hizmetleri Tor'a iyi birer alternatif. İşte size CyberGhost kullanarak IP adresinizi gizleyip internette anonim gezinmenin yolu:

1 VPN istemcisini başlatın

CHIP Cloud'da bulunan CyberGhost 5 programını (**http://chip.tk/1HnGC7p** adresinden de indirebilirsiniz) bilgisayarınıza kurarak üyeliğinizi aktif hale getirin. CyberGhost açıldığında ana pencerede gerçek IP adresiniz ve belirlenen coğrafi konumunuzu gösteren bir harita görüntülenecektir. VPN servisine bağlanmak için yuvarlak açma-kapatma düğmesine tıklayın. Standart yapılandırmada CyberGhost size otomatik olarak genellikle konumunuza uygun olarak en hızlı sunucuyu atayacaktır. Bağlantı sağlandığında ise haritada programın size verdiği IP adresi gösterilir ki bu - başka bir ülkededir.

2 Ülke ve IP adresinizi seçin

VPN hizmetini eğer yasaklı bir Youtube videosu gibi ülkenizde sansürlenmiş bir içeriğe ulaşmak için kullanıyorsanız, farklı bir ülkeye ait IP adresi alabilirsiniz. Ana ekranda >>Simulated country<< seçeneğine tıklayın ve listeden istediğiniz ülkeyi seçin. CyberGhost otomatik olarak o ülkedeki en hızlı sunucuya bağlayacaktır. Eğer bir ülkede özel bir coğrafi konuma ait IP adresi almak isterseniz >>Simulated IP address<< seçeneğini kullanabilirsiniz.

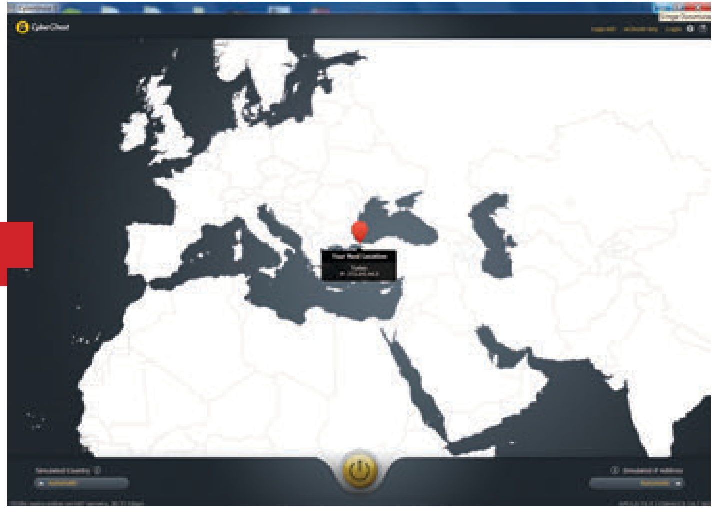
3 Potansiyel sorunların çözümü

Bilgisayarınız artık size VPN tarafından verilen IP adresini taşıdığı için, bazı programlar eskiden olduğu gibi çalışmayabilir. Mesela e-postanıza ulaşmak için her defasında farklı bir IP adresi kullanıyorsanız e-posta sağlayıcınız güvenlik amacıyla sizden kimliğinizi onaylamanızı isteyebilir. Ayrıca otomatik giriş yaptığınız siteler de sorun yaratabilir. Bu problemleri çözmek için ana ekrandaki sarı açma-kapatma düğmesine tıklayarak VPN sunucusundaki oturumu sonlandırın.

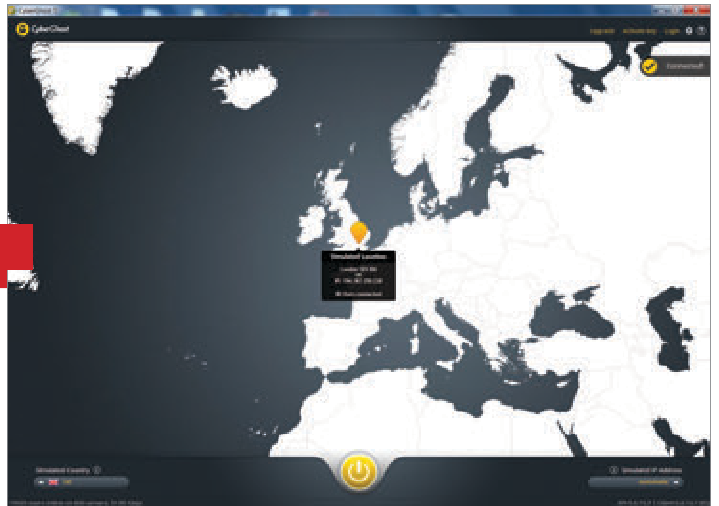
4 Reklam amaçlı takipleri engellemek için

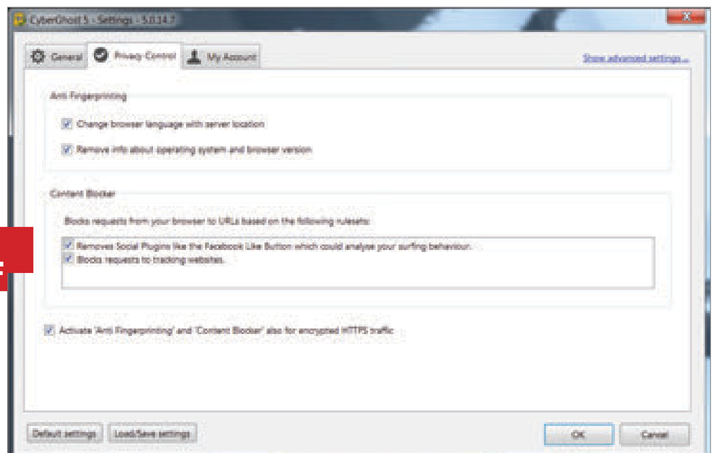
IP adresiniz gizlenmiş olsa bile tarayıcınız hala cihazınızın donanım ve yazılım konfigürasyonunu taşıyan bilgilere sahiptir. (bkz. sayfa 30, sağ sütun). Bu nedenle CyberGhost içinde kullanıcıyı takip etmek için kullanılan parmak izi metodunu engelleyen bir seçenek mevcut. Bu özelliği etkinleştirmek için ana ekranın sağ üst köşede bulunan dişli şeklindeki ayarlar seçeneğine ulaşın. >>Privacy Control<< sekmesinde bulunan >>Anti-Fingerprinting<< altındaki güvenlik seçeneklerini işaretleyin. Bunlara ek olarak tarayıcınızda Facebook "beğen" düğmesi gibi eklentiler de kurulu olabileceğinden, engellemek için >>Content-Blocker<< altındaki seçenekleri de işaretleyin.

yorum@chip.com.tr

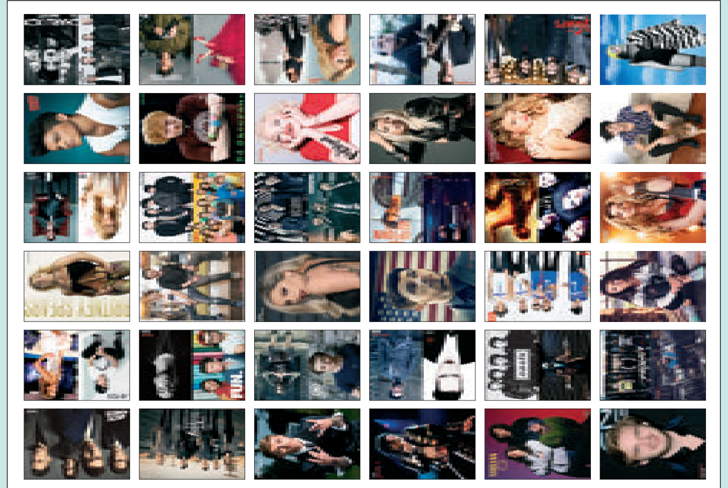

Apple'ın rekorları

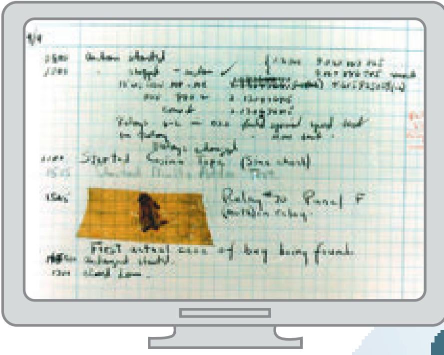
Tim Cook'un ticari başarıları enerji şirketi yöneticilerini bile kıskandıracak düzeyde. Açık ara en önemli ciro ve kar faktörü iPhone. Apple'ın telefonu piyasaya çıktığından bu yana rekor üstüne rekor kırıyor

Ufuk Yamankılıçoğlu / MM

2007 yılında Apple Store sayısı	**197**
2014 yılında Apple Store sayısı	**424**
2007 yılında çalışan sayısı	**21.600**
2014 yılında çalışan sayısı	**92.600**
2007'de Apple Store başına ortalama kazanç	**23,1 milyon $**
2014'te Apple Store başına ortalama kazanç	**50,6 milyon $**
2007 işletme sermayesi	**12.657 milyon $**
2014 işletme sermayesi	**5.083 milyon $**
2014'te Avrup'da elde edilen ciro (4. çeyrek)	**17.214 milyon $**
2014'te Kuzey ve Güney Amerika'da elde edilen ciro (4. çeyrek)	**30.566 milyon $**
2010'da tüm dünyada satılan iPad sayısı	**7,458 milyon**
2014'te tüm dünyada satılan iPad sayısı (4. çeyrek)	**21,419 milyon**
2007'de satılan iPhone'ların net cirosu	**123 milyon $**
2014'te satılan iPhone'ların net cirosu (4. çeyrek)	**51.182 milyon $**
2007'de garanti talepleri masrafı	**281 milyon $**
2014'te garanti talepleri masrafı	**3.760 milyon $**
2007'de reklam amaçlı olarak harcanan para	**467 milyon $**
2014'te reklam amaçlı olarak harcanan para	**1.200 milyon $**
2007'de araştırma ve geliştirme masrafları	**782 milyon $**
2014'te araştırma ve geliştirme masrafları	**6 milyar $**
iTunes Store'un 2014'te elde ettiği ciro	**10,2 milyar $**
iTunes Store cirosunun denk olduğu gayri safi yurtiçi hasıla	**Moğolistan (10,322 milyar $)**

DUMAN

Böcek yuvası PC

Harvard Üniversitesi'nde 1945'te bir böcek Mark II'deki bir elektrik bağlantısını bloke ettik ve böylece kayda geçen ilk bilgisayar "bug"ı oldu

ABD, Cambridge

Skype'da tam çöküş

VoIP hizmeti 2007 yılında iki günlüğüne tamamen çöktü. Sorunun nedeni Windows'un güncelleme fonksiyonu ve belirlenemeyen bir hataydı, sonuçta ağ kaynaklarına aşırı yüklenildi.

Lüksemburg

AT&T'de ağ çöküşü

15. Ocak 1990'da ağ bağlantısı dokuz saat kesildi. Bunun nedeni yeni bir yazılıma konulmuş hatalı bir break komutuydu ve bu nedenle tüm bilgisayarlar çöktü. Bu nedenle tahmini olarak 75 milyon dolar'lık bir zarar ortaya çıktı.

ABD, Delaware

Ariane 5 roket patlaması

Ariane 5'in ilk uçuşu 1996'da yaklaşık 36 saniye sonra bir patlamayla sona erdi. Toplam değeri yüz milyonlarca dolar olan ESA uyduları yanıp kül oldu. Bunun nedeni de navigasyon sistemindeki bir yazılım hatasıydı. Mühendisler yanlış hesaplama yapmıştı.

Fransız Guyanası, Kourou

En büyük bilgisayar arızaları

Kayda geçen ve en ünlü bilgisayar hatalarından biri 1947 Eylül'ünde güve biçiminde bir rölede ortaya çıktı. ABD'li enformatikçi Grace Hopper, "Bug" teriminin (Türkçe böcek anlamında) günümüze kadar bilgisayar sistemlerine ayrılmaz bir biçimde bağlanmasını sağladı. Üniversitede sistem yöneticisi olarak "Mark II Aiken Relay Calculator"da bulduğu bir böceği "Bulduğumuz ilk gerçek bug bu" diyerek günlüğüne yapıştırdı ve bu o kadar hoşuna gitti ki, hikayeyi halka yayınladı. Günümüzdeki programlama hatalarıyla bu böceğin tek bir ortak noktası vardı: Küçük, ama kolayca gözden kaçabilecek bir hata nedeniyle ortaya global sonuçlar bile çıkabilir. Hatırlatmaya değer bir durum mesela 2009'da ortaya çıktı: Google arama motoru kodundaki bir hata, her arama sonucunun malware olarak belirlenmesine neden oldu, Google'ın kendi hizmetleri bile kötü amaçlı olarak işaretleniyordu.

Uçak yolcuları da sıkça hatalardan nasibini aldı. Aralık 2014'te tek bir hata, Londra üzerindeki tüm hava trafiğinin iptal edilmesine neden oldu. Havaalanı işleticisi NATS'a (National Air Traffic Services) göre bu hata, yakınlardaki Swanwick'teki bir kontrol merkezinde meydana gelen elektrik kesintisi nedeniyle ortaya çıktı.

uyaman@chip.com.tr

Havaalanı	Hatanın havaalanlarına etkisi
Londra	Tüm hava trafiği 2 saat kapandı
Hamburg	6 saat boyunca bagajlar verilemedi
Buenos Aires	200 uçuş iptal edildi

Gösterişli bir görünüm için kavisli ekran

G Flex 2 ile LG ikinci kez kavisli ekrana sahip üst seviye bir telefon çıkarıyor. Kavisli ekran sayesinde rahat bir konuşma imkanı doğuyor. Ekran boyutu ise 5,5 inçe çıkmış.

Fiyat: 700 dolar
Çıkış Tarihi: Bahar 2015

Dünyadaki en ince tablet

iPad Air mı sandınız? Hayır. Dell Venue 8 7000, sadece 6 mm kalınlığında ve dünyanın en ince tableti ünvanına sahip. Tablette Dört çekirdekli Intel işlemci ve QHD ekran var.

Fiyat: 400 Euro'dan başlıyor.
Çıkış Tarihi: Bahar 2015

Yılın öne çıkan **ilk ürünleri**

Her şey giderek inceleşiyor. Tabletler, notebook'lar, hatta TV'ler hiç bu bahar aylarında göreceğimiz kadar ince olmadılar. Bazı giyilebilir cihazlar neredeyse görünmez olacak kadar inceler.

Cem Şancı / CS

Her zamankinden fazla RAM

Rakipleri kameraları ve ekranları iyileştirirken Asus Zenfone 2 ile RAM kapasitesini 4 GB'a taşıdı. Bu akıllı telefon pazarında bir rekor. Ayrıca telefon düşük fiyatıyla da bir sansasyon yaratabilir.

Fiyat: 200 Euro
Çıkış Tarihi: Mart 2015

MOBİL

Şubat sonunda Barselona'daki Mobile World Congress (MWC) bazı çok önemli ürünlere ev sahipliği yaptı. Ancak yine de devrimsel bir ürünün ortaya çıkmadığını söylemek yanlış olmaz. Bunun yerine mobil cihaz üreticileri, halihazırda sahip oldukları ürünlerin daha gelişmiş versiyonlarını tanıttılar. Daha fazla RAM, daha ince tasarım, daha keskin ekranlar, hatta daha fazla kıvrık ve kavisli ekranlar. Aslında, geçen yıl aldığınız telefonu değiştirmek için doğru zaman bu yıl olmayabilir ancak yine de telefonunuzdan memnun değilseniz, bu yılki modellerin çok daha gelişmiş olduğu inkar edilemez.

1200 Euro'luk MP3 Çalar

Sony, Walkman'ı hayata geri döndürdü. Sony'nin ZX2modeli, müziğe çok değer verenler için neredeyse tüm müzik formatlarını çalan çok özel bir cihaz. 128 GB depolama alanı var ve 60 saat boyunca kesintisiz müzik çalabiliyor.

Fiyat: 1200 Euro
Çıkış Tarihi: Mart 2015

Stylus için özel tablet

Lenovo'nun Yoga Tablet 2 modeli zaten piyasada ancak firma şimdi cihazın Windows versiyonunu da piyasaya sürdü. Yeni Windows tableti iş dünyasına daha fazla odaklanıyor ve herhangi bir Stylus ile ekranda kolayca yazı yazabiliyor.

Fiyat: 369 dolar
Çıkış Tarihi: Mart 2015

39 Euro cep telefonu!

Microsoft, yakında çok düşük fiyatlı akıllı telefonları piyasaya sürecek. Nokia 215 modeli sadece 39 Euro'ya satılacak. Telefonda nümerik bir klavye bulunacak ve cihaz çift sim kartı destekleyecek. Facebook ve Twitter uygulamaları ön yüklü olarak gelecek, ayrıca telefonda 0,3 MP çözünürlüğünde kamera bulunacak.

Fiyat: 39 Euro
Çıkış Tarihi: 2015 ilk çeyreği

Geleceğe bir bakış

Sharp ve LG, akıllı telefon ekranlarının geleceği için çalışıyorlar. LG'nin projesi, Active Bend, iki kenarından da kıvrılabilen bir ekran. Biraz Samsung Galaxy Edge'e benzediği söylenebilir. Öte yandan Sharp, son derece az enerji tüketen ekranlar üzerinde mesai harcıyor. Ancak tüm bu ürünleri 2015 sonundan önce göremeyeceğiz.

→

İnce bir laptop işte böyle olur

Asus Transformer Book T300 Chi aslında normal bir tablet görüntüsüne sahip ancak içinde laptop gücü saklıyor. Hatta Broadwell işlemcisine ve 128 GB SSD'ye sahip. Tabletin ayrıca bir de plug-in klavyesi var. Cihazın toplam kalınlığı ise 7 mm. Ötesi var mı?

Fiyat: 600 Euro
Çıkış Tarihi: Belli değil

NOTEBOOK

Notebook'lar ve tabletler arasındaki fark giderek kapanıyor. Bu da kullanıcıların hoşuna gidiyor zira dokunmatik ekran üzerinden işlemleri yürütmek, trackpad veya keypad üzerinden kontrol etmekten daha kolay. Bir diğer umut verici gelişme ise iki kategori arasındaki fiyat farkının azalması. Elinde sınırlı bütçesi olan kullanıcılar da artık dokunmatik ekranlı, tablet/notebook karışımı hibrit bir cihaz bulabilir. Intel'in Broadwell M işlemcisi sayesinde de cihazlar artık çok daha sessiz ve fan gerektirmeden çalışabiliyor.

Çerçevesiz Laptop

Dell, 13,3 inç boyutunda ekranı, 11 inçlik kasanın içine sığdırdı. Bunun nasıl olduğunu merak ediyorsanız, cevap çerçevede saklı. 11 inçlik kasanın ekran çerçevesini kaldırınca, içine 13 inçlik ekran sığdırmak mümkün olmuş.

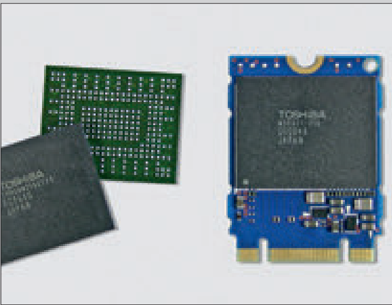
Fiyat: 1400 Euro
Çıkış Tarihi: Bahar 2015

Dünyadaki en geniş Chromebook

Chromebook'lar Türkiye'de çok popüler olmasa da ABD'de peynir ekmek gibi satılıyorlar. Acer, Chrome 15 modeli ile 15,6 inçlik ekran ve Ful-HD özelliğini sağlıyor. Hatta cihazda Broadwell işlemcisi de bulunuyor.

Fiyat: 250 dolar
Çıkış Tarihi: belli değil

Geleceğe bir bakış

Tabletler ve ucuz laptoplar bugüne kadar yavaş Flash hafızlarla çalışıyordu. Ancak Toshiba'nın BG SSD serisiyle bu değişecek gibi görünüyor. PCI Express bağlantısı üzerinden çalışacak yeni hafızalar saniyede 1 GB veriyi işleyebilecek. Toshiba 128 GB SSD'ye sahip modelleri piyasaya sürecek anacak zamanı belli değil.

Klavyedeki pil

Aynı Asus Chi'de olduğu gibi, Toshiba Portege Z20t de klavye takıldığında laptop'a dönüşen bir tablet. Klavye içine saklanmış ayrı pil sayesinde çalışma süresini 17,5 saate uzatmak mümkün.

Fiyat: 1400 Euro
Çıkış Tarihi: Belli değil

TELEVİZYON

Bu bahar aylarında gözlere bayram ettirecek yeni televizyonlarda Quantum Dots teknolojisi göze çarpacak. Samsung ve LG sadece TV tasarımlarını değiştirmeyecek ayrıca daha keskin görüntüler de oluşturacak. Yeni akıllı TV'lerin kullanıcı arayüzleri de son derece etkileyici. Üreticiler nihayet kullanıcı arayüzü meselesine de el atmaya karar verdiler. Televizyonlarda aynı anda Android, Tizen ve WebOS işletim sistemlerini görmemiz mümkün olacak ve cihazlarda dört çekirdekli işlemciler bulunacak.

Samsung'dan SUHD ve Tizen

Samsung'un 88 inçlik yeni amiral gemisi bir SUHD TV. Televizyonda 4K panel bulunuyor ve UHD'nin önüne yerleşen S harfi, Samsung'u ifade ediyor. Yeni seride dokuz model bulunacak ve Samsung'un Tizen işletim sistemiyle çalışacak.

Fiyat: Belirsiz
Çıkış Tarihi: Bahar 2015

Yeni işletim sistemli OLED'ler

OLED televizyonlara sadık kalan tek büyük üretici LG oldu. 4K çözünürlüklü yedi modelini piyasaya sürecek olan LG, çok geniş seyretme açısına sahip ve WebOS sistemli televizyonlarla dikkat çekecek.

Fiyat: Belli değil
Çıkış Tarihi : Belli değil

Çok İnce Sony

Sony'nin Bravia X90C modeli sadece 4,9 mm kalınlığında. Televizyon o kadar ince ki, kırılmasından endişe etmemek mümkün değil. Neyse ki çok sağlam kasası var. Cihazda Tegra X1 çipi bulunuyor ve böylece 4K görüntüleri kolaylıkla oynatabiliyor. Ayrıca uzaktan kumandasındaki mikrofon ve touchpad sayesinde internette dolaşmak da mümkün.

Fiyat: Belli değil.
Çıkış Tarihi: İlkbahar 2015

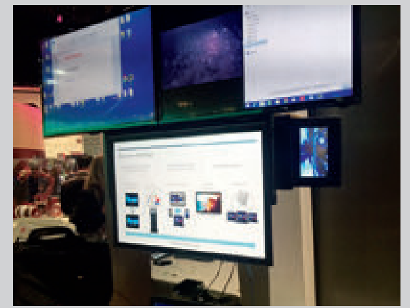

Bükümlü Monitör

LG artık PC monitörlerini bile büküyor. 34 inçlik 34UC97 isimli monitör 21:9 görüntü formatını destekliyor ve 5 milyon piksele sahip. Bükümlü yapısı sayesinde filmlerin ve oyunların görüntüsü gerçekten etkileyici olabiliyor. Elbette ofis yazılımlarını çalıştırırken de ekranın bir ucundan diğerine bakmak daha kolaylaşıyor.

Fiyat: 1000 Euro
Çıkış Tarihi: Piyasada

Geleceğe bir bakış

4K filmleri daha rahat oynatmak Qualcomm'un ilk hedefi. Bunun için de üç bantlı WLAN işlemcilerini hazırlıyor. İşlemci üç bandı da aynı zamanda kullanabiliyor. Bu da her saniyede aktarılan GB boyutunu efektif şekilde arttırıyor. Ancak teknoloji, yayın kaynağı ile TV arasındaki mesafeye çok duyarlı. Kablosuz yayın yapan kaynak birkaç metre uzaklaşınca, aktarım hızı büyük oranda düşebiliyor.

→

GİYİLEBİLİR

Pazar araştırmaları şirketi Gartner, giyilebilir cihazların kısa sürede pazarda büyük bir hacim kaplayacağını ön görüyor. Bu aslında sürpriz değil zira şu andaki üreticiler etkili bir ürün geliştirme konusunda aciz kalmış durumdalar ve giyilebilir cihazlara GPS özelliği veya 2 gün dayanan pil taktıklarında büyük bir iş yaptıklarını düşünüyorlar. Dolayısıyla pazarda hala etkili ürüne açlık var ve bu etkili ürünleri geliştirecek yaratıcı yanı yüksek firmaların pazarda büyük satış hacimlerine ulaşması zor değil. Üstelik topluluk fonlama sitelerinde de giyilebilir cihazlara büyük ilgi olduğunu unutmamak lazım. Sony, LG ve Samsung belki de bu sitelere bakıp biraz ilham almalılar.

Akıllı saat: Golfer

Birkaç egzersiz bilekliğinden sonra ünlü donanım üreticisi Garmin nihayet kendi akıllı saatini hazırladı. Saat yine aynı zamanda bir egzersiz bilekliği gibi de kullanılabiliyor. Özellikle erkek kullanıcıları hedef alan saatin yüzme ve golf sporları için özelleştirildiğini de hatırlatalım.

Fiyat: 250 Euro
Çıkış tarihi: Nisan 2015

Çelik materyalden akıllı saat

Sony yeni akıllı saati Smartwatch 3'e çelik bir bileklik taktı. Saatin donanımı ise dört çekirdekli bir CPU'dan ve 4 GB hafızadan oluşuyor. Çelik kayışın bedeli ise 80 euro.

Fiyat: 280 Euro
Çıkış Tarihi: Bahar 2015

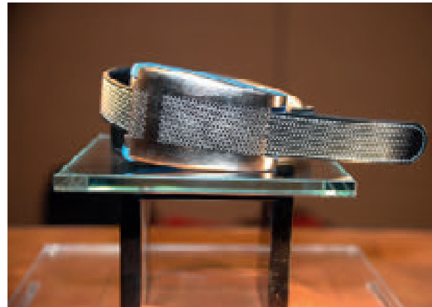
Düğme boyutunda bilgisayar

Curie sayesinde Intel, içinde sistem olan bir işlemciyle nesnelerin internetine hayat veriyor. Bir gömlek düğmesi boyutundaki işlemcide aynı zamanda bir de pil bulunuyor. Bu haliyle giyilebilir cihazlara entegre edilebilecek işlemci sayesinde çok daha küçük, ince ve zarif giyilebilir cihazlar üretmek mümkün olacak.

Her bele uyan kemer

Emotia Belty isimli bu akıllı kemerin güzel yanı şu ki, oturduğunuz veya yürüdüğünüz anlarda, belinizin kalınlığına göre kendini otomatik olarak ayarlayabiliyor. Böylece belinizi sıkan veya belinizden düşen kemer sorunu otomatikman ortadan kalkıyor. Kemer henüz prototip aşamasında ama bakalım bir üretici bulup piyasaya çıkabilecek mi?

Fiyat: Belli değil.
Çıkış Tarihi: Belli değil.

Geleceğe bir bakış

Topluluk fonlamasıyla ortaya çıkan Healbe GoBe isimli proje, yepyeni bir egzersiz bileziği üretmeyi amaçlıyor. Bileziğin farkı ise insan derisine temas ettiği sürece kişinin ne kadar kalori yaktığını hesaplayabilmesi. Bu proje eğer hayata geçmeyi başarırsa, akıllı eşofmanların, iç çamaşırlarının da arkadan gelmesi kesin.

OTOMOBİL

Çok yakında artık kendi otomobilinizi kullanmak için direksiyon başına oturmak zorunda kalmayacaksınız. Büyük üreticiler artık sürücüsüz robot otomobillerinin ilk prototiplerini göstermeye başladılar ve bu yeni nesil otomobiller son derece etkileyici görünüyorlar. Otomobillerde ayrıca yeni güvenlik teknolojileri ve yeni üretim teknikleri de dikkat çekiyor ancak bugün sergilenen yeniliklerin pratik kullanıma geçmesi iki üç yıl alacak.

Jest kontrollü direksiyon

Volkswagen'in yeni Golf R Touch modelinde artk standart butonlar yerine dokunmatik ekranlı tuşlar yer alıyor. Ayrıca jest kontrolü de bulunuyor. Bu sayede kullanıcı şarkıları ve havalandırmayı da jestleriyle değiştirebiliyor.

Fiyat: Belli değil.
Çıkış Tarihi: 2017

Eller serbest

Audi, modifiye edilmiş bir A7 ile ABD'de 900 kilometre yol kat etti. Bunda ne var diye merak edebilirsiniz. Araç 900 kilometreyi pratik olarak sürücüsüz olarak gitti. 110 km/s hıza çıkan otomobilde test sürücüleri sürüşe hiç müdahale etmediler. Sadece ağır şehir trafiği şartlarında kontrolü ele aldılar.

Fiyat: Belli değil.
Çıkış Tarihi: Belli değil.

BMW park sistemi

BMW'nin parka yardımcı olan sistemleri zaten sorunsuz olarak işliyordu. Firma şimdi, parktan kendi kendine çıkıp kullanıcının yanına kadar gelen Remote Valet Parking Assistant sistemini tanıttı. Kullanıcı otomobili akıllı telefonundaki uygulama sayesinde harekete geçirip çağırabiliyor.

Fiyat: Belli değil.
Çıkış Tarihi: Belli değil.

Otomobiller için işlemciler

Nvidia, Drive PX ve CX işlemcileri sayesinde otomobillerdeki bilgisayar sistemleri güçlü işlemcilere kavuşuyorlar. PX, 12 kameraya kadar araçtan gelen sensör verilerini işleyebilirken CX işlemcisi ise navigasyon uygulamaları gibi operasyonları kontrol ediyor.

Fiyat: Belli değil.
Çıkış Tarihi: 2.Çeyrek 2015

Geleceğe bir bakış

Mercedes'in F 015 Luxury modeli, gördüğünüz her otomobilden farklı bir model. Tamamen sürücüsüz çalışmak üzere hazırlanmış otomobilin içi, yolculuk sırasında ofis gibi kullanmak üzere tasarlanmış. Yakıt hücreleri ile çalışan otomobil aynı zamanda çevreyle de dost. Mercedes'in sürücüsüz otomobil konsepti olarak prototipi büyük ilgi gören otomobil, gelecekteki otomobillerin tasarım mantığını da yansıtıyor.

MOBİL SİSTEMLER mercek altında

CHIP, üç büyük mobil işletim sisteminin yeni versiyonlarını test ediyor: Android 5, iOS 8 ve Windows Phone 8.1'in güvenlik ve kullanım kolaylıkları

FN / Tan BODUR

Rakamlara baktığınızda durum gayet açık: Mobil telefon dünyası Android'in hükmü altında. %70'lik bir Pazar payı ile Google'ın sistemi (en azından Avrupa için) tartışmasız birinci konumda. Uluslararası pazar araştırma enstitüsü Kantar Worldpanel, iOS ve Windows Phone işletim sistemlerinin sırasıyla %21 ve %7 pazar payları olduğunu belirtiyor.

Google'ın üstünlüğü temelde piyasada bol miktarda ucuz Android telefon bulunmasına dayanıyor. Apple uzun süre daha yenilikçi sistem olma özelliğini korumuştu; iOS daha rahat, daha kararlı ve daha zarif bir görünüme sahipti.

Ancak şimdi durum değişti. Android 5 ile birlikte Google, mobil işletim sistemini geliştirerek önemli yeni özellikler sunuyor ve 64-bit sistemlerle de uyumlu hale getiriyor. Diğer tarafta Apple da kullanıcıların bakış açısıyla iOS 8'de yalnızca birkaç önemli değişiklik yapıyor. Ancak bazı kısıtlamalar geri geliyor. iOS için ağ seçenekleri genişliyor ve birçok ufak ek işlev ekleniyor. Bu arada Microsoft da yerinde saymıyor: 'Windows Phone 8.1 Update' ile şirket, mobil işletim sistemine rakipleri ile arasındaki boşluğu kapatacak önemli geliştirmeler ekliyor. İşte tüm bu gelişmeler, üç önemli mobil sistemi karşılaştırmayı zorunlu kılıyor.

Şu ana kadar hiçbir güncelleme kullanıcı arayüzünü Android 5 kadar değiştirmedi. Yeni özellikler o kadar geniş bir yelpazeye yayılıyor ki Google bu sürümün estetik özelliklerine 'Material Design' adını Verdi. Görüntü ekrana daha eşit biçimde yayılıyor ve güçlü renklere dayanıyor. Google, uygulamaların farklı işlevlerini birbirinden kart destesi gibi ayırmış; böylece kaydırma sırasında bu özellikler birbirinin arkasından görünüyor: Bu sayede işletim sistemi önemli unsurları daha belirgin hale getiriyor ve daha dinamik bir görünüm kazandırıyor, tıpkı kısa süre önce güncellenen Play Store gibi.

Apple da iOS 7 ile gelen kullanıcı arayüzünde birkaç değişiklik yaptı. Minimalist bir görünüme sahip olan ve 'flat design' adı verilen tasarım oldukça sezgisel ve işlevsel. Çekici animasyonların da eklenmesiyle görsel anlamda da cazip bir hale geliyor.

Kullanıcının istediğinde devre dışı bırakabileceği bazı saydamlık ve 3D özellikleri de yer alıyor.

Microsoft'un yaptığı değişiklikler de kayda değer. Kullanıcılar artık ana sayfa arkaplanı için siyah-beyaz yüzeyler yerine renkli resimler seçebiliyorlar. Yeni klasörler daha kullanışlı ve karo şemasına da oldukça iyi uyum sağlıyor. Yeni bir klasör yaratmak için tek yapmanız gereken, uygulamaları birbirlerinin üzerine taşımak. Bu özellik Android ve iOS sistemlerindekine çok benziyor ve ana ekranın hem sade, hem de düzenli olmasını sağlıyor.

Android 5, yeniden tasarlanmış bir bildirim merkezine sahip; önemli bilgileri ve hatırlatmaları ufak balon açarak bildiriyor. Bu pop-up penceresi diğer uygulamaların üzerinde görünüyor ve kilit ekranında da çalışıyor. Kullanıcı dilediğinde PIN kilidi aktif du-

rumdayken de devreye girmesini sağlayabiliyor. Dahası, 'heads-up' adı verilen üst bildirim alanı da birkaç etkileşim seçeneği ile zenginleşmiş, mesela gelen e-postaları arşivleme olanağı tanıyor. iOS 8 ise daha ileri giderek bildirim penceresinden SMS ve iMessage iletilerini cevaplamayı mümkün kılıyor. Windows Phone uzun bir süre pop-up türü bir bilgilendirme kullanmış olmasına karşın 8.1 sürümüyle birlikte uzun zamandır beklenen bildirim merkezini hayata geçirdi. Diğer işletim sistemlerinde olduğu gibi burada da bildirim merkezi aşağı kaydırarak açılıyor ve bilgilendirmeye ek olarak sistem işlevleri ile ilgili bağlantılara da hızlı erişim olanağı tanıyor. Bu özellik yapılan işlemleri büyük oranda kolaylaştırıyor.

Optimize edilen batarya ömrü ve pil göstergesi

Android 5, batarya ömrünü uzatan ve güvenlik seviyesini arttıran yeni işlevlere sahip. Şimdi cihazların çok daha uzun süre çalışmasını sağlayan bir enerji tasarruf modu mevcut. Pil tamamen şarj olduğunda kullanıcı bu kipi kendi isteği ile devreye sokabiliyor ya da pil %15 seviyesine düştüğünde otomatik olarak devreye girmesini sağlayabiliyor. Birinci senaryoda test için kullanılan Nexus 5 üç saatlik bir ek süre kazanırken ikinci senaryoda ise 30 dakika daha uzun süre çalıştı. Google tarafından sunulan veriler (sağda), cihazlarda CPU kapasitesinin sınırlandırılması, ekran parlaklığının düşürülmesi ve arka plan aktivitelerinin azaltılması ile elde ediliyor. Ayrıca Android işletim sistemi kullanıcıyı kalan çalışma süresi, -ya da eğer cihaz şarja takılıysa- tamamen dolması için kalan şarj süresini göstererek de bilgilendiriyor. Ne yazık ki iOS 8 üzerinde otomatik olarak devreye giren herhangi bir enerji tasarruf modu mevcut değil, ancak sistem yeni bir enerji menüsüne sahip. Android'de bulunan enerji menüsüne benzer bir şekilde burada da her uygulamanın tükettiği enerji seviyesi gösteriliyor. İstendiğinde gösterişli uygulamalar tarafından tüketilen arka plan aktiviteleri sınırlandırılabiliyor. Pil yönetimi sözkonusu olduğunda en fazla sayıda yapılandırma seçeneği sunması bakımından Windows Phone 8.1 performansı özellikle etkileyici.

Veri güvenliğinde iOS önde

Kullanıcıya en fazla güvenlik seviyesini Apple sunuyor. Uygulamalar kurulmadan önce hangi erişim haklarına gereksinim duyduklarını belirtmiyor olsa da önemli erişim hakları kurulumdan sonra değiştirilebiliyor. Ayrıca Apple özel bir otomatik veri koruma özelliği sayesinde cihazları güvenli bir aktivasyon kilidi ile güvenlik altına alıyor. Bu sayede bir iPhone veya iPad cihazı çalmak bir işe yaramıyor. Google tabanlı mobil telefonlarda böylesi bir kilit sistemi mevcut değil. Nexus 6'da cihazın açılmasını engellemek için PIN kodu kullanılabiliyor, ancak yine de bu özellik kurtarma modu ile cihazın fabrika ayarlarına döndürülebilmesini engellemiyor. Diğer taraftan yeni Android 5 cihazlarda bellek şifreleme özelliği her zaman devrede. Bu özellik, kullanıcı verisinin bulunduğu bellek alanına yetkisiz erişimi engellemeyi hedefliyor. Uygulamalar açısından bakıldığında, iOS ve Android'in başa baş gittiği görülüyor. Bu iki mobil işletim sistemine ait resmi uygulama mağazalarında hemen her kategoriyi kapsayan 1,3 milyondan fazla uygulama mevcut. Oyun tarafında iOS pek iyi olmasa da Apple Store üzerinde tabletler için optimize edilmiş ve geniş ekranlarda daha başarılı kullanım sunan uygulamaların sayısı daha fazla.

Diğer taraftan Google bu noktada diğer iki sistem ile arasındaki farkı hızla kapatıyor. Öyle ki dergi otomatlarından Play Store'da bulunan gazeteleri satın almak artık mümkün olabilecek. Ancak diğerlerinden daha sonra çıkmış olan Windows Phone, uygulama

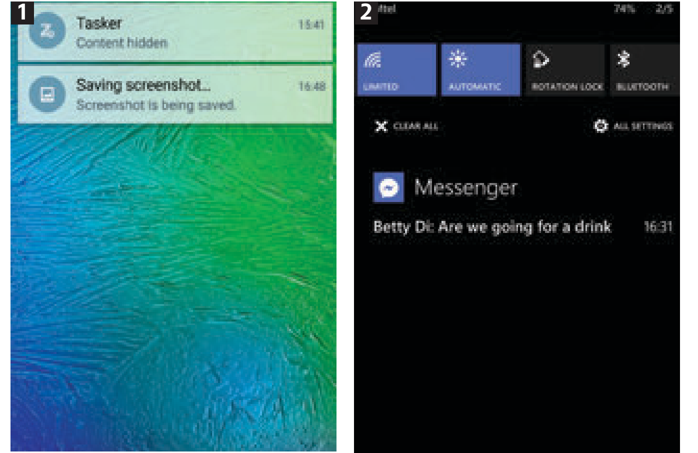
BİLGİ

Özellikler ve yenilikler

Her üç mobil işletim sisteminde de yeni versiyonlar rahatlık, güvenlik seviyesi ve kullanım süresini arttıran yenileştirmeler sunuyor. Bu işlevlerden birkaçı şöyle:

Bildirim ekranı

Android ve Windows Phone, bildirim sistemlerinde geliştirmeler sunuyor. Android 5 artık kilit ekranında da görülebilen bilgilendirici pop-up pencereleri ile gelirken **1**, Windows Phone 8.1 tek bir kaydırma hareketi ile ulaşılabilen ortak bir bilgilendirme merkezine sahip **2** .

Android 5 – Verimli bir enerji tasarruf modu

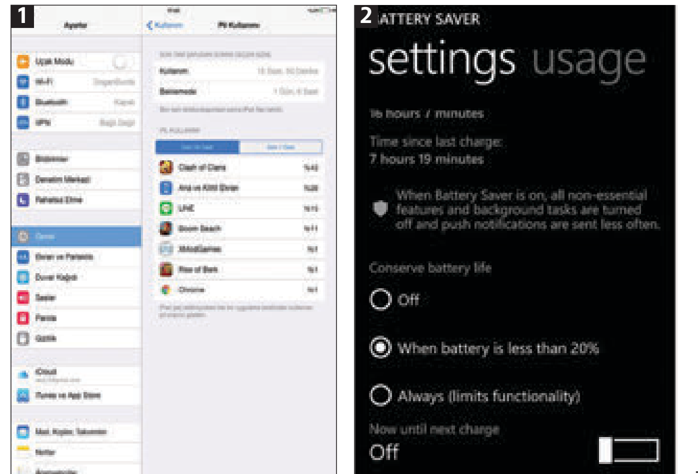
Google, Android'e ekran parlaklığını azaltan ve performansı ufak oranda düşüren etkili bir enerji tasarruf modu ekledi. Bu mod kullanılmayacaksa Android 4'ten Android 5'e geçmenin pek bir anlamı yok.

PİL ÖMRÜ – NEXUS 5: ANDROID 4 - ANDROID 5 KARŞILAŞTIRMASI

Daha kapsamlı pil tüketim özeti

iOS, Pil menüsünde her uygulamanın tüketim seviyesini ayrı ayrı gösteriyor **1** ve kullanıcıya arka plan aktivitelerini kısıtlama imkanı tanıyor. Windows Phone **2** ise hem otomatik, hem de manuel yapılandırma şemaları sunuyor.

→

çeşitliliği bakımından geri kalmış durumda. Rakamlar her şeyi ifade etmese de Microsoft'un mobil işletim sistemi için yalnızca 560.000 kadar uygulama mevcut. Bu da şirketi rakiplerinin oldukça gerisine düşürüyor. Daha da detaylı bakıldığında ise arada birçok boşluk mevcut ve Microsoft da bu boşlukları kapatmak için ciddi çaba harcıyor: mesela Wikipedia için resmi bir uygulama mevcut değil; ya da Drive Now için hiçbir uygulama yok. Resmi Dropbox istemcisi bile Windows Store mağazasında çok kısa süre önce çıktı. Dahası, Windows Phone ile sunulan uygulama yönetim sistemi hayli kullanışsız. Kurulu yazılımlar için yalnızca birkaç sıralama seçeneği mevcut ve Windows Store arayüzü de kafa karıştırıyor. Microsoft ücretsiz uygulamalarda bulunan potansiyel uygulama içi satın alma özelliklerini kurulumdan önce bildirmiyor ve kullanıcıya satın aldığı uygulamayı beğenmemesi durumunda belirli bir süre zarfında geri ödeme şansı tanımıyor. Bu açıdan Microsoft'un hayli yol alması gerek.

Android, çoklu görevleri geliştirmeye çalışırken daha da kötüleştirdi

iOS ve Android ile gelen çoklu görev menüleri geliştirilirken Windows Phone'da bu menü hiç değiştirilmedi. Apple, Windows Phone görünümüne gitgide yaklaşırken aynı zamanda kullanışlı yeni bir özellik ekledi: artık rehberdeki önemli kişiler ve son açılan 3 uygulama birlikte görüntülenebiliyor. Diğer taraftan Android 5'teki çoklu görev menüsünün geliştirilmeye çalışılırken daha kötü bir hal aldığını görüyoruz. Google'ın işletim sistemi açılmış olan uygulamaları salkım gibi alt alta gösteriyor ve bunları birbirinden ayırmak için kaydırma işlemleri gerekiyor. Bu dizilim kendi amacına hizmet etmediği gibi, Android 4'te bulunan menüye göre de çok karmaşık.

iOS ise geleneksel olarak ciddi şekilde nizami, ancak versiyon 8'de bu düzen biraz gevşetilmiş görünüyor. Apple artık Swype ve SwiftKey gibi 3. parti klavye alternatiflerinin kurulmasına izin veriyor. Aynı zamanda kendi klavye düzenini de kelime tahmin etme gibi özelliklerle geliştirerek rekabeti canlı tutuyor. iOS 8 ayrıca yine 3. parti üreticiler tarafından kullanılarak uygulamalar arasında veri paylaşmayı olanaklı kılacak uygulama eklentileri de sunuyor. Android'de olmayan bir özellik ise hangi uygulamaların bu 'paylaşma' özelliğini kullanabileceğine sizin karar verebilmeniz. Android sisteminde paylaşıma programlar kendi inisiyatifleriyle katılıyorlar. iOS 8 ile gelen yeniliklerden biri, iOS cihazlar arası ağ sisteminde yapılan etkileyici gelişme. Kullanıcı eğer iPhone yakınında değilse gelen aramaları iPad tableti veya Mac bilgisayarı üzerinden cevaplayabiliyor. Family-Share yeteneği de satın alınan uygulamaların birden fazla cihaza kurulmasına olanak tanıyor; ayrıca kullanıcıların ortak bir takvim ve fotoğraf albümü oluşturmalarına ve tüm cihazlarda bu uygulamaların internet üzerinden eşitlenmesini sağlıyor. Apple, iCloud uygulamasını da yeni bir veri senkronizasyonu ile güncelledi. Dropbox klasörüne benzeyen bu işlev sayesinde iOS, Mac OS ve Windows cihazlar arasında eşitleme gerçekleşebiliyor.

Ne yazık ki Apple ayarlar menüsünde herhangi bir değişiklik yapmadı. Bu menü 8 yıldır aynı şekilde korunduğu için yıllar içinde hayli dolambaçlı hale geldi. Seçenekler onlarca menü ve alt menüler içinde saklandığı için ulaşmak da hayli zorlaştı.

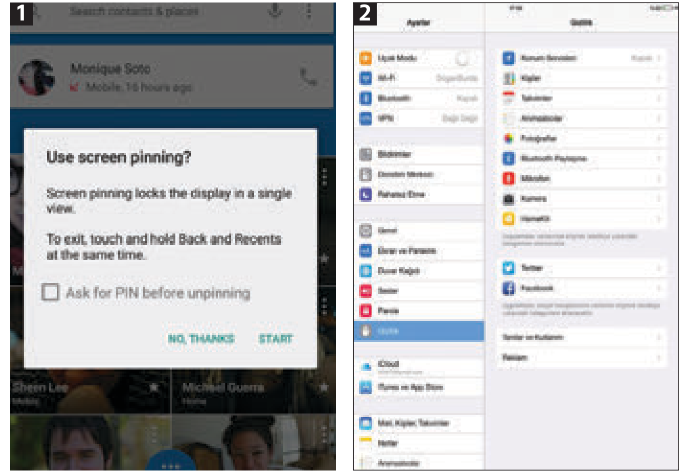
Windows Phone sesli komut özelliği kazandı

Sesli komutlar açısından her üç sistem de başa baş gidiyor. Tek bir fark var; Siri ve Cortana'nın aksine Google Now çok daha gündelik bir konuşma ve daha mantıklı cevaplar sunuyor; Microsoft ve Apple'ın dijital asistanları arada bir şakacı konuşmalar yapabiliyor. Bu özellikler aynı zamanda rota planlaması, ajanda düzenlemesi, telefonla arama, alarm kurma, hava durumu ya da

BİLGİ

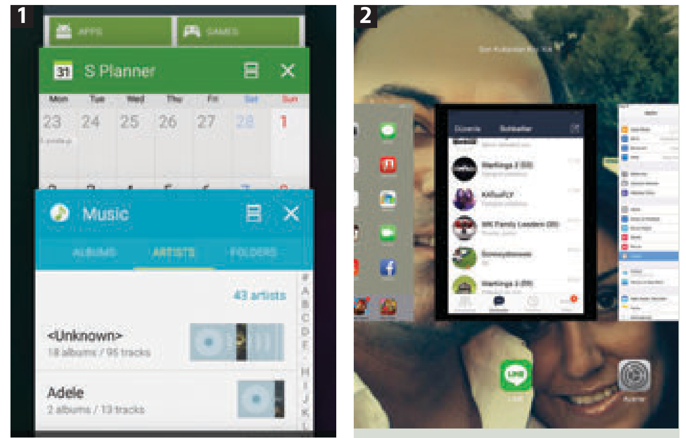
Uygulamalar için güvenlik işlevleri

Android 5 ile kullanıcı, uygulamaları kapatılmaya karşı koruyabiliyor **1**. Bu işlev, özellikle telefonunuzu bir arkadaşınıza ödünç verdiğinizde işe yarayabilir. iOS ise fazla meraklı uygulamalara karşı önlem alıyor: Uygulama izinleri sınırlandırılabiliyor **2**.

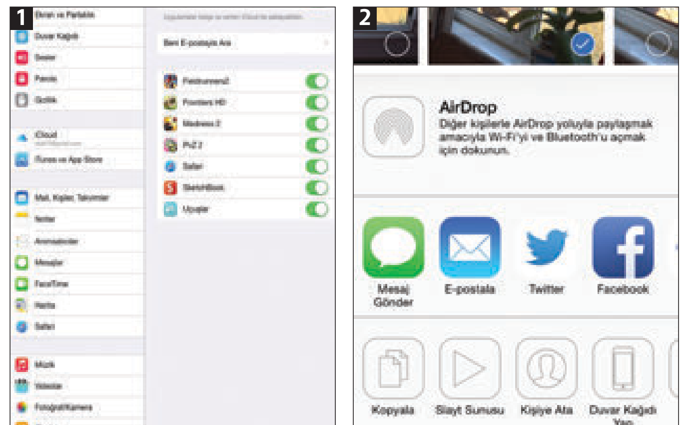
Karman çorman çoklu görev

Android 5 ile gelen son uygulamalar menüsü, araçları arka arkaya saklanmış olarak görüntülüyor **1**. Apple'ın çoklu görev menüsü ise hem daha rahat, hem de ek olarak kişileri görüntülüyor **2** .

iOS 8'de kısıtlamalar daha az

iCloud Drive ile artık iOS, Mac OS ve Windows cihazlar arasında eşitleme yapılabiliyor. Kullanıcı hangi uygulamaların erişim hakkı alacağını belirleyebiliyor **1**. . Kullanışlı bir özellik ise 3. parti uygulamalara da izin verebilen geliştirilmiş paylaşım menüsü **2**.

FİRMA	Logitech
BAĞLANTI	2.4 GHz RF
KAPSAMA	10 metre
MULT. TUŞ	3 adet
ÖZELLİKLER	Dahili touchpad, Unifying alıcı, alçak tuş takımı

Logitech Touch Keyboard K400

Touchpad'in dahil edildiği tasarımı sayesinde televizyon karşısında, salonda büyük kullanım rahatlığı sağlıyor

Yüksek kalitedeki aksesuarlarıyla yakından tanıdığımız Logitech, Wireless Touch Keyboard K400 adlı klavyesinde kullanıcıları fare kullanma derdinden kurtarıyor. Klavye, gün içinde bir fareye fazla ihtiyaç duymayan ve masasının üzerini derli toplu tutmak isteyen kullanıcılara ek olarak, akıllı tv kullanıcıları ya da televizyona bir bilgisayar bağlamış olanlar için de kullanım kolaylığı sağlıyor. Bildiğiniz gibi akıllı televizyonların büyük çoğunluğu klavye bağlantısına da destek veriyor ve klavyeyle yazı yazmak kumandayla uğraşmaktan çok daha hızlı ve kolay.

Logitech Wireless Touch Keyboard K400 enerji ihtiyacını iki adet AA pille karşılıyor. Klavyeyi aldığınızda içinde takılı olarak gelen iki adet pil ile klavyeyi 12 aya kadar pil değiştirmeden kullanabiliyorsunuz. Logitech'in son derece küçük boyutlarda olan Unifying alıcısı kullanılarak 2,4 GHz frekansında iletişim sağlanıyor. Kutuya dâhil edilenlerin arasında Unifying alıcının bir USB bellek boyutuna çıkabilmesini sağlayan bir adaptör de var. Böylece dar bölgelere alıcının takılması kolaylaşıyor. Dikkat çekici detaylardan bir diğeri de alıcının isteğe bağlı olarak pil kapağının altındaki özel bir bölgede saklanabilmesi. İletişim 10 metre alan içerisinde sorunsuzca gerçekleşebiliyor.

Malzeme kalitesi ise oldukça yüksek ayrıca herkesin ihtiyaç duyacağı kısayollar ihmal edilmemiş. Touchpad için sağ el ile kullanılacağı düşünülerek sağ taraf seçilmiş durumda ve 9 cm ölçüdeki hareket yüzeyi fazlasıyla yeterli. Farenin sol ve sağ tıklama işlevine denk gelen tuşlar rahat kullanılıyor. Öte yandan, klavyenin sol üst köşesine de fare sol tıklaması işlevi gören bir kısayol tuşu yerleştirilmiş. Logitech Wireless Touch Keyboard K400, akıllı televizyon kullananlar için ideal bir ürün.

Touchpad'i sayesinde fareyi ortadan kaldırması fark yaratan yönlerin başında geliyor. Benzer ve daha uygun fiyatlı rakipler karşısında Logitech'in hem malzeme kalitesi, hem de teknolojisiyle avantajlı durumda olduğunu sanıyoruz ki belirtmeye hiç gerek yok.

bölgedeki restoranlar hakkında bilgiler verme gibi hizmetler sunabiliyorlar. Yine de ses tanıma işlevi oldukça başarılı ve kullanıcıya birçok işlemi gerçekleştirme olanağı tanıyor: Örneğin koşullara bağlı hatırlatmalar, telefonun sessiz moda geçmesini sağlayan zaman aralıkları belirlenebiliyor. Tüm bu işlevler çevredeki gürültü seviyesi düşük olduğunda iyi çalışıyor. Sürüş esnasında telefonla konuşmak yasak olduğu için bu özellik araç kullanırken özellikle çok işe yarıyor, Diğer taraftan insan sesi öykünmesi hala fazla mekanik.

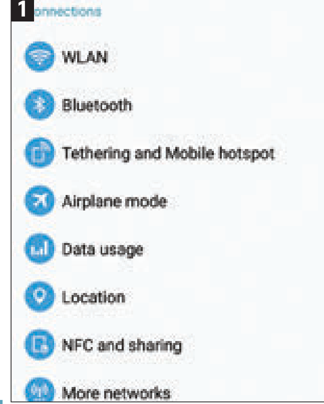
Sonuç: iOS 8'in biraz daha önünde olan Android 5, modern görünüşü, kolay kullanımı ve yeterli güvenliği ile halihazırda en iyi mobil işletim sistemi. Yeni eklenen sistem fonksiyonları hem kullanışlı, hem de ustaca entegre edilmiş. iOS 8 tarafında önceki nesile göre çok daha iyi düşünülmüş bir tasarıma ek olarak birkaç ufak geliştirme de görüyoruz. Windows Phone 8 de bilgi merkezi ve klasörler gibi yeni özelliklerle karşımıza çıkarken diğer iki işletim sistemine alternatif oluşturuyor. Ancak Windows işletim sisteminin hala ciddi miktarda ince ayara ve rekabet edebilecek sayıda uygulamaya ihtiyacı var.

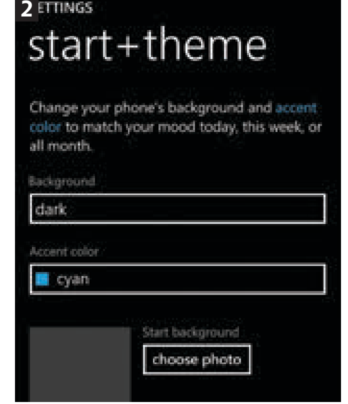
yorum@chip.com.tr

BİLGİ

Uygulamalar için güvenlik işlevleri

Android ayarlar menüsü kolay anlaşılır kategorilere bölünmüş ve artık beyaz renkli **1**. Windows Phone pek fazla özet sunmuyor: seçenekler alfabetik veya işlevsel sıraya dizilmemiş **2**. Karmakarışık iOS menüsü üzerinde hayli çalışılması gerek.

Mobil sistemler testi

	ANDROID 5	iOS 8	WINDOWS PHONE 8.1
Sıralama	1	2	3
Üretici	Google	Apple	Microsoft
Toplam puan	87,7	85,6	72,9
Kullanım kolaylığı (%40)	88	87	78
İşlev çeşitliliği (%40)	84	79	73
Uygulama mağazası (%20)	96	97	62
KULLANIM KOLAYLIĞI			
Ana ekran özelleştirilebilirliği	■ (Çok gelişmiş)	■ (Gelişmiş)	■ (Temel)
Uygulamaları sıralama seçenekleri	Gelişmiş	Tatmin edici-iyi seviyede	Tatmin edici
Ayarlara erişim hızı	■	■	■
Bilgilendirme merkezi/bilgi kutucukları	■/■	■/■	■/■
OS ve uygulamalarda kullanıcıyı yönlendirme	□	■ (Kolay anlaşılabilir, sezgisel)	□
Kaydırma hareketleri	■ (Sınırlı kullanılabilirlik)	■ Sistem genelinde (örn. Geri dönme)	■ (Çok sınırlı)
Ana ekranda gerçek zamanlı bilgi verme	■ (Gelişmiş, tercihe göre)	■ (Sınırlı)	■ (Sınırlı)
Sesli komut	Google Now	Siri	Cortana*
Konuma göre bilgi verme	■ (Hava durumu, sinema vs.)	■ (Hava durumu, sinema vs.)	■ (Hava durumu, sinema vs.)
Kilit ekranında bilgi görüntüleme	■/Kamera	■/Kamera	■/Kamera
USB bellek olarak kullanılabilme	■ (MTP/PTP ile)	□ (Yalnızca iTunes ile)	■ (MTP/PTP ile)
İŞLEV ÇEŞİTLİLİĞİ			
Online yedekleme	■ (Uygulamalar, veri, medya, rehber)	■ (Uygulamalar, veri, medya, rehber)	■ (Uygulamalar, veri, medya, rehber)
Ücretsiz bulut depolama	15 GB	5 GB	15 GB
PC yönetim araçları	□ (3.parti)	iTunes (gelişmiş)	Windows Phone App (temel)
Kurulu uygulamalar arasında veri aktarımı	■ (Rastgele)	■ (Sınırlı)	■ (Sınırlı)
Çoklu görev yönetimi	■ (Basit)	■ (Basit)	■ (Basit)
Sessiz saatler (örn. geceleri mesaj almama)	■	■	Yalnızca Cortana ile
Konuma göre profil yapılandırma	□ (önceki konumlara göre)	□	□
Otomatik enerji tasarrufu	■ (Basit, ancak etkili)	□	■ (İyi yapılandırma yeteneği)
Bellek şifrelemesi	■ (Yeni cihazlarda otomatik)	■ (Otomatik olarak aktif)	□ (Yalnızca exchange protokolü)
Uzaktan bakım/denetim	Bulma, kilitleme, çaldırma, silme purging	Bulma, kilitleme, çaldırma, silme	Bulma, kilitleme, çaldırma, silme
Uygulamalar için izinlerin yönetimi	□ (sadece root haklarıyla)	■	□
UYGULAMA MAĞAZASI			
Uygulamaların sayısı**	1.3 milyondan fazla	1.3 milyondan fazla	500.000'den fazla
Uygulama mağazası içerikleri	Uygulama, film, müzik, kitap, dergi	Uygulama, film, müzik, kitap, dergi	Uygulama, film, müzik
Uygulama satın alırken şifre güvenliği	■	■	■
Vazgeçilen uygulama için para iadesi	■ (Her sebepten, 2 saat içinde)	■ (Her sebepten,14 gün içinde)	□
Erişim izinlerinin görüntülenmesi	■ (Kurulum öncesinde)	□(Kurulumdan sonra)	■ (Gizlenmiş)
Uygulama içi ödemelerin kurulumda belirtilmesi	■	■	□
Ödeme seçenekleri	Kredi kartı, Paypal, hediye kartı, bazen mobil telefon faturasına yansıtılmış	Kredi kartı, Paypal, hediye kartı	Kredi kartı, Paypal, hediye kartı, bazen mobil telefon faturasına yansıtılmış

* CORTANA İLE TEST EDİLDİ (HALEN ALFA SÜRECİNDE)
** KAYNAK: EN.WIKIPEDIA.ORG/MANUFACTURER'S DATA

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) CHIP
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

USB 3.0 arayüzlü terabyte sürücüler

Yeni kompakt tasarımlı 2.5" sabit disklerde depolama kapasitesi 2 TB sınırına ulaşırken verileri hızlı USB 3.0 standardı ile iletiyorlar. İşte test alanındaki en iyi HDD sürücüler.

CS / Tan BODUR

Harici sabit diskler için ideal boyutun 2,5 inç olduğu aşikar. Bu diskler hem her türlü el çantasında taşınabiliyor, hem de ayrıca bir güç kaynağına ihtiyaç duymuyor. Ancak bu kullanışlı disklerin geçmişte birkaç problemi de olmadı değil: Ağır kalmalarının yanı sıra USB 2.0 arayüzü nedeniyle bazen güç kaynağı sorunları yaşadılar.

USB 3.0 standardı sayesinde bu problemler artık tarihe karıştı. Ayrıca eskiden 2 terabyte gibi depolama kapasiteleri için 2 cm. yüksekliğinde hantal kutuların içine girmeleri gerekirken yeni diskler artık standart kasaları içinde bile 2 terabyte kapasite sunabiliyorlar.

Piyasada bol miktarda USB 3.0 arayüzüne sahip 2,5 inç sabit disk bulunması, durumu sağlıklı bir genel görünüm içinde değerlendirmeyi güçleştiriyor. Masamızın üzerinde duranlar ise test veritabanımızdan ve yeni gelenlerden oluşan üst sınıf cihazlar olduğu için tatmin edici bir performans sunmayanlar kendiliğinden elenmiş oldu. Ancak aynı paraya hem sıradan bir 1TB sürücü, hem de güçlü bir 2TB model satın alınabildiği için alışverişten önce dikkatle düşünmek gerek. Burada gerçekten önemli olan nokta, alacağınız sabit diski ne için kullanacağınız ve ne kadar ödemeyi göze alacağınız olmalı.

İlk karar: Büyük mü, küçük mü?

Gigabyte başına ödenen para farkı GB-fiyat performans endeksinde (tablonun son sütunu) yer alıyor. Bu makale hazırlanırken şu formül kullanıldı: “KapasiteXGenel Skor/Fiyat”. Endekste en iyi değerler 2 TB sürücülerde elde edildi ve skorların da kapasiteye paralel olarak düştüğü ortaya çıktı. Bu durum şunu gösteriyor: ufak kapasiteli bir sabit disk daha ucuz olsa da bu ürünlerde kapasite ve performans kaynaklı sorunlar daha sık görülüyor. Bunun sebebi ise kapasitesi ne olursa olsun; bir sabit disk, bir SATA-USB denetleyici ve bir sabit disk kasasının temel üretim maliyetlerinin benzer olması. Bu noktadan hareketle diyebiliriz ki kapasite arttıkça GB fiyatı da düşüyor.

Fakat bir problem var ki tüm sabit disklerde mevcut: İşletim sistemi tarafından gösterilen kapasite (tablodaki ‘ölçülen kapasite’), beklenen değerin bir miktar altında. Bunun bir sebebi, üreticinin bu hesapları 10003 byte ile hesaplaması, dolayısıyla sonucun 10243 byte hesabının %7 altında çıkması. Ayrıca dosya sistemi de birkaç yüzdeyi alıp götürüyor. Bu problem tüm sabit disklerde az çok aynı diyebiliriz.

Eğer toplam fiyat sizin için kapasiteden daha önemliyse 60 Euro fiyat seviyesinde seyreden bir 500GB sürücüyü tercih edebilirsiniz. Bunlar hem ufak, hem de kapasiteleri nedeniyle hafif cihazlar ve bu sayede tablomuzda etkileyici taşınabilirlik skorları elde ediyorlar. Ayrıca sessiz ve tasarruflu olmaları ilgili kategorilerde birkaç puan daha kazandırıyor. Performans tarafında ise ortalama olarak transfer hızları 2 TB sürücülerden 10 MB/sn, 1 TB sürücülerden ise 5 MB/sn daha düşük. Zaten 500 GB seviyesindeki sürücüler arasında -ince 2 TB modellerde olduğu gibi- transfer oranını arttıran geliştirilmiş hız (7200rpm) ya da çok yüksek veri yoğunluğu sunan modeller mevcut değil.

1-TB diskler: Genel ve özel amaçlara uygun

Birkaç euro fazla ödemek sizin için pek önemli değilse daha büyük kapasite her zaman daha iyi bir seçenek, çünkü HD ve 4K filmler için fazladan yeriniz olacak. 1 TB sabit diskler 500GB disklere oranla yalnızca 15 euro daha pahalı, fakat bunun yanında daha taşınabilir, sessiz ve tasarruflu. Ayrıca 1 TB sınıfını ilginç kılan birkaç özel sürücü de mevcut. Freecom Tough Drive ve G-Drive Mobile modellerinde HGST Travelstar 7K1000 sabit disk kullanı-

BİLGİ

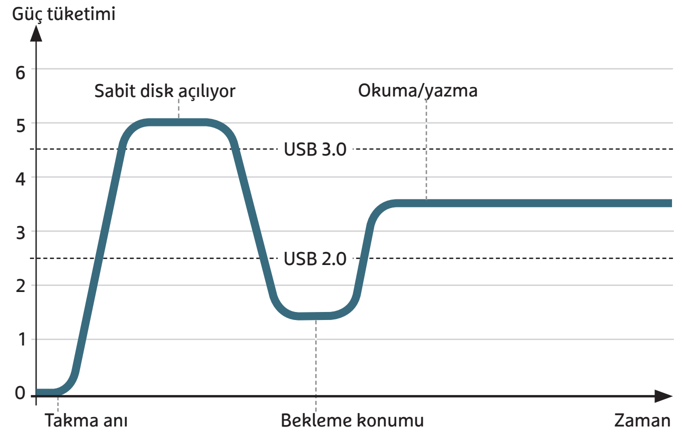
Kasa: Kalın mı, ince mi?

Geçmişte 2 TB kapasiteli bir notebook disk sürücüsü en az 15mm’lik bir tasarım yüksekliği ve çok daha yüksek bir kasa ile geliyordu. Tıpkı WD My Passport 2 TB **1** gibi, 4 adet manyetik disk, 21mm’lik bir yüksekliği mecbur kılıyor. Verbatim Store ‘n’ Go 2 TB **2** ise 9 mm daha kısa ve 3 adet manyetik diske sahip.

USB 3.0 sayesinde akım sorunları ortadan kalkıyor

USB 3.0 arayüzü 4,5 watt sunuyor. Freecom Tough Drive 1 TB, kullandığı hızlı HDD (7200rpm) ile açılış sırasında sınırı biraz aşıyor, ancak bu bir sorun teşkil etmiyor. 2,5 watt’lık USB 2.0 yetersiz kalacaktı.

Eski notebook ve PC’lerde USB 3.0 kullanımı

USB 3.0 arayüzüne sahip masaüstü PC’ler, PCIe yuvasına takılan bir USB 3.0 denetleyici ile yükseltilebilmekte. Notebook bilgisayarlar için de ExpressCard yuvasına takılan (aşağıdaki Icy Box modeli gibi) USB 3.0 denetleyiciler mevcut. Denetleyicinin güç kaynağı, ek bir USB kablosu ile desteklenebiliyor.

lıyor. Bu sürücü, diskleri 5400 rpm yerine 7200 rpm hızında dönen ilk TB kapasiteli notebook sabit diski. Geleneksel sabit diskler arasında Freecom'un cihazı, bu yüksek hızı en yüksek performans skoruna ulaştıran model oldu. G-Drive Thunderbolt denetleyicisi ise USB 3.0 hızında biraz frene basmış görünüyor. Bu hızlı diskin bir dezavantajı var: Takılmasının ardından açılış safhasında 5 watt civarı enerji tüketiyor. Bu da düşük güç kaynaklı USB 2.0 portlarına sahip (televizyon ve router gibi) cihazlarda sorunlara yol açabiliyor. Ancak CHIP test merkezinde her iki sürücü de (eski model bir notebook gibi) farklı cihazlarda oldukça iyi çalıştı.

Performansı biraz daha arttırabilmek için Buffalo'nun MiniStation DDR sürücüsünde yalnızca hızlı bir HGST disk değil, aynı zamanda 1 GB'lık hızlı bir RAM tampon bellek kullanılıyor. Böylece PC'den gelen veriyi çok yüksek bir hızla alıyor ve sabit diske yazıyor. Bu sürücü testimizde en iyi performansı uzak ara yakalamayı başarmış olsa da pratikte faydaları o kadar da belirgin değil: Diskin hızı, verinin tampon belleğe iletildiği hız oranına göre ölçülüyor; fakat sürücünün durdurulması ve çıkarılması için önce tampon bellekteki tüm verinin sabit diske yazılmasını beklemek gerekiyor, bu da çok daha fazla zaman alıyor. Ayrıca yazılacak veri miktarı bu 1 GB tampon belleği aştığında manyetik disk yazma hızını düşürüyor. Bu nedenle Buffalo MiniStation DDR, en çok ihtiyacı olduğu anda (mesela evden aceleyle çıkmadan önce birkaç büyük video dosyasını kopyalamak istediğinizde) bu hız avantajını kullanamıyor. Cache belleği sadece en son yazılmış dosyalara ait okuma erişim hızını arttırmış oluyor.

Test masamızda farklı ölçümler kullanarak ortalama bir değer oluşturduk. Bu ortalama, 10 GB üzerinde verinin tüm sektörler üzerinden okunduğu/yazıldığı bir senaryoda elde edildi. Buffalo cihazında bu ortalama, birkaç değerin fırlaması neticesinde oldukça yüksek çıktı. Neticede Buffalo ile gelen cache belleğin harcadığı yüksek güç tüketimini ve cihazın yüksek fiyatını hak ettiğini kanıtlayan gerçek bir çalışma senaryosundan bahsetmek güç.

Depolama yoğunluğu ve performans

En etkileyici kapasite ve performanslar, 2 TB sınıfında elde edildi. Ortalama olarak bu cihazlar 100 euro civarında fiyatlara sahip. Sürücülerin çoğu düşük kapasiteli modellerden daha kalın. Bunun sebebi, tek bir manyetik diskin (plakanın) yalnızca 500 GB veri depolayabilmesi. 2 TB sürücülerde 4 adet plaka gerekli olduğundan (standart notebook sabit diskleri göz önüne alındığında) tasarımlar 9,5 değil 15 mm. yüksekliğe çıkmak zorunda kalıyor. Dolayısıyla bu disklere ait harici kasalar da en az 18 mm yükseklikte üretilmek zorunda. Notebook çantaları düşünüldüğünde bu ölçü rahatsızlık verecek derecede yüksek.

Ancak Seagate ST2000LM sayesinde artık 667 GB/plaka yoğunluğunda 2,5 inç bir sabit sürücü de mümkün oldu, böylece 2 TB kapasite de artık 9,5 mm yüksekliğe sığabiliyor. Bu yüksek veri yoğunluğu, daha ufak kasa tasarımına ek olarak 100 MB/sn civarında, nispeten daha hızlı bir veri transferine ulaşmayı da mümkün kılıyor, zira okuma kafaları veriye ulaşmak için daha kısa bir yol izliyor. Seagate 2 TB disk ayrıca, hareketli parçaları (manyetik diskler, okuma kafaları) 4 plakalı modellerden daha ufak olduğu için, biraz daha sessiz çalışıyor. Fakat Freecom Tough Drive 3.0 modelinin 2 TB'lık versiyonu söz konusu olduğunda denetleyici Seagate diski Toshiba ve Western Digital disklerle aynı seviyeye kadar sınırlıyor. Bu oldukça şaşırtıcı, çünkü 1 TB Tough Drive, geleneksel sürücüler arasında en yüksek performans skorlarını elde etti. Ayrıca Tough Drive ile gelen sağlam kasa, Seagate cihazının boyuta dair avantajlarını geride bırakıyor.

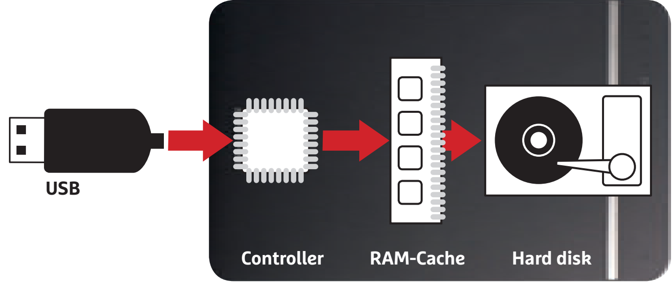
BİLGİ

Performanslar arasındaki farklar

5400 rpm (WD) ve 7200 rpm hızlı (Freecom) sabit sürücüler arasındaki farklar bariz olsa da, Buffalo'nun pahalı DDR cache belleği maalesef yüksek boyutlu dosyaların taşınmasında pek işe yaramıyor.

10 GB DOSYANIN SÜRÜCÜYE KOPYALANMASI (1 TB MODELİ)

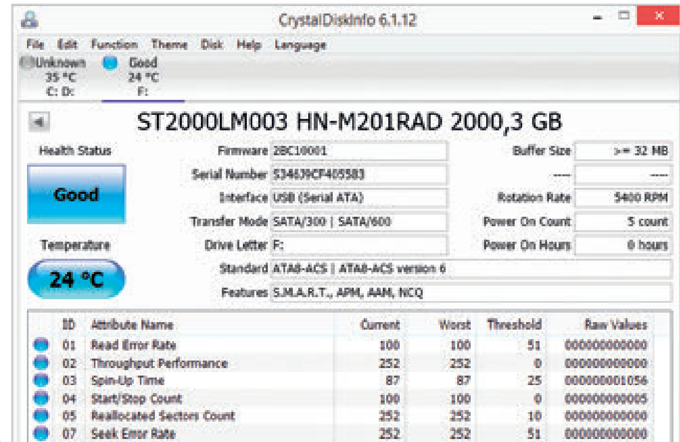
Buffalo MiniStation DDR 1 TB üzerinde 1 GB RAM cache bellek mevcut. Teoride veri transferini hızlandırması gerekirken, pratikte büyük bir avantaj sunmuyor.

Freecom Tough Drive 1 TB modeli, 5400 rpm yerine 7200 rpm hızında dönen 1TB kapasiteli sabit disk geliyor. ilk sabit disk olan HGST Travelstar 7K1000 ile geliyor ve bu sayede transfer hızını arttırıyor.

Hangi sabit diskler kullanılıyor?

Üreticiler zaman zaman sabit disk modellerini değiştirebiliyorlar. Özellikler değişmediği sürece bunu yapmak yasal. Sisteminizde çalışan sabit diskin hangisi olduğunu bulmak için CrystalDiskInfo programını kullanabilirsiniz.

FOTOS: HERSTELLER

Bir kalite standardı olarak Gürültü seviyesi

Tüm kategorilerde kullanılan sabit diskler aynı olsa bile farklı cihazlara ait gürültü seviyeleri de farklı olabilmekte, zira kasa tasarımlarının sabit disklerdeki gürültü ve sarsıntıları önleme oranı değişebiliyor. Testimizde tüm sürücüleri 25 cm. mesafeden, diskler sağlam bir zeminde iken ölçtük. Gürültülü cihazlarda ya kasanın içindeki sabit disk, ya da kasanın kendisi sarsıntıyı yaratmakta. Her iki koşulda da yüksek, uğultulu bir gürültü ortaya çıkıyor. Ölçümleri özel bir şekilde değerlendirmek gerekiyor: '1 sone' değerindeki gürültü insan kulağıyla ancak duyulabilir olmasına rağmen, 2.5" bir sabit disk için aşırı yüksek kabul ediliyor. Yalnızca belirli modellerde veri transferi sırasında bu kadar yüksek değerlere ulaşıldı ('gürültü seviyesi-işlem' sütunundaki değer). 0,5 sone ve altındaki değerleri ölçebilmek için çok iyi bir kulağa ve son derece sessiz bir ortama ihtiyaç var. 'Sessizlik' ölçümünde ise (cihaz açık, ancak transfer yapılmazken), test edilen cihazların -G-Drive haricinde- tümü bu seviyenin altında. Böylesi düşük bir gürültü seviyesi, sürücülerin multimedya uygulamaları için ideal olduğunu gösteriyor, yani bu cihazlar örneğin ses veya görüntü dosyaları için kullanılabilirler. USB 3.0 standardı sözkonusu olduğunda güç tüketiminin pek bir etkisi mevcut değil, zira bu arayüzün 4.5 watt'lık gücü hem işlem için, hem de açılış gibi kısa süreli tepe değerler için yeterli oluyor. Hatta –pil ile çalışan notebook gibi- sürekli koşullarda bile tutumlu ve yüksek tüketimli sürücüler arasındaki fark, pil ömrünü etkileme açısından yalnızca birkaç dakika ile sınırlı. Neticede yeni kompakt USB 3.0 diskler yavaş USB 2.0 modellerle karşılaştırıldığında büyük bir adım olarak kabul edilebilir, zira hem dahili bir notebook sabit sürücüsüyle aynı hızlarda çalışıyor, hem de fotoğraf, video ve müzik gibi dosyalar için bol miktarda veri alanı sunuyorlar.

yorum@chip.com.tr

CHIP Test Sonucu

Testte kullanılan tüm sürücüler yedekleme ve veri transferi amaçlı olarak kullanılabilir. Bu nedenle karar verirken fiyat/performans endeksini ve kendi fiyat aralığınız ya da boyut tercihinizi göz önünde bulundurmanızı öneririz. Sabit sürücü üzerindeki dosyalarla doğrudan çalışıyorsanız performans üzerine yoğunlaşmalısınız.

2 TB aralığında test birincisi Verbatim Store 'n' Go 2 TB oldu. İçindeki modern Seagate 2 TB disk sayesinde hem ufak, hem de sessiz. Fiyatı oldukça makul ve hatasız çalışıyor.

En iyi 1 TB disk ise Toshiba Stor.E Slim modeli. Basit bir tasarıma ve sınıfındaki en düşük fiyata sahip.

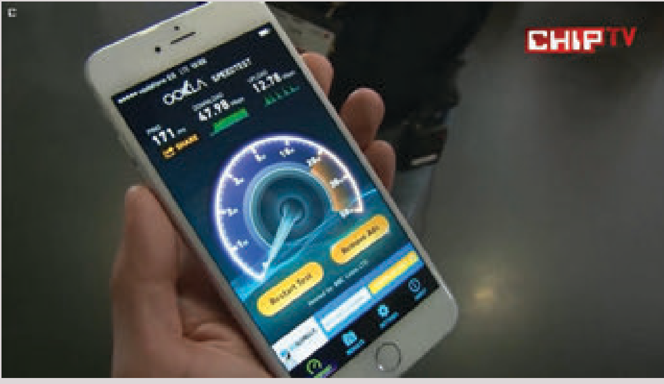
Fiyat-performans önerimiz Toshiba Canvio Basics 2 TB olacak. Testteki en düşük GB-fiyat değerine ve güçlü performans değerlerine sahip. Tek dezavantajı kalın bir kasaya sahip olması.

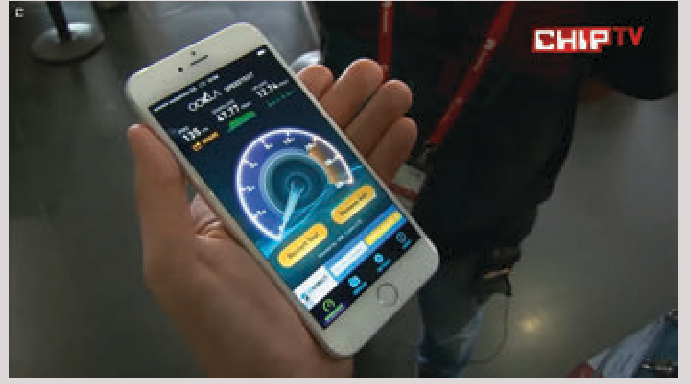

USB SABİT SÜRÜCÜLER

	Sıralama	Ürün	Genel	Fiyat (Euro)	Euro/GB	Taşınabilirlik (%30)	Performans (%30)	Gürültü (%20)	Güç Tüketimi (%20)	Sabit Disk	Boyutlar (mm)	Ağırlık (Gram)	Kapasite (GB)	Ölçülen Transfer Hızı Okuma (MB/s)	Transfer Hızı Yazma (MB/s)	Gürültü Seviyesi Bekleme (Sone)	Gürültü Seviyesi İşlem (Sone)	Güç Tüketimi Bekleme (W)	Güç Tüketimi İşlem (W)	GB Fiyat/Performans İndeksi
	2-TB-HDD																			
	1	Verbatim Store 'n' Go 2TB (53177)	**87,0**	100	0,05	88	75	94	95	Segate ST2000LM003 (HN-M201RAD)	115 x 76 x 12	166	1.908	104,0	102,9	0,3	0,4	1,0	3,2	94
	2	Seagate Backup Plus Slim 2TB (STDR2000203)	**81,7**	100	0,05	88	72	89	78	Seagate ST2000LM003	114 x 76 x 12,5	159	1.908	99,2	99,3	0,4	0,5	1,4	3,3	88
	3	Seagate M3 Portable 2TB (STSHX-M201TCB)	**81,2**	95	0,05	82	69	100	79	Seag./Sam. ST2000LM005/HN-M201AAD	111 x 82 x 18	170	1.908	92,4	103,8	0,2	0,3	1,4	3,3	92
Yeni	4	Freecom Mobile Drive XXS 3.0 2TB (56334)	**80,8**	120	0,06	83	75	88	79	Segate ST2000LM005 (HN-M201AAD)	111 x 80 x 16	174	1.908	102,9	102,9	0,4	0,6	1,4	3,4	73
Yeni	5	Toshiba Canvio Alu 2TB (HDTH320EK3CA)	**80,1**	100	0,05	79	68	84	95	Toshiba MQ01UBB200	114 x 75 x 18	222	1.908	93,3	92,9	0,4	0,9	1,0	3,3	86
Yeni	6	Toshiba Canvio Basics 2TB (HDTB320EK3CA)	**78,9**	85	0,04	78	71	81	90	Toshiba MQ01ABB200	120 x 80 x 18	213	1.908	97,5	97,6	0,5	0,8	1,1	3,5	100
	7	Toshiba Stor.E Canvio Connect 2TB (HDTC720ES3CA)	**78,2**	95	0,05	78	67	78	96	Toshiba MQ01UBB200	111 x 79 x 21	209	1.908	92,1	91,5	0,6	0,7	1,0	3,1	89
	8	Intenso Memory Case 2TB (6021580)	**77,7**	90	0,05	75	68	90	85	Toshiba MQ01ABB200	127 x 78 x 20	238	1.908	93,0	92,1	0,3	0,8	1,2	3,7	93
Yeni	9	Freecom Tough Drive 3.0 2TB (56331)	**77,6**	130	0,07	73	71	93	78	Segate ST2000LM003 (HN-M201RAD)	140x83x19	243	1.908	97,2	97,1	0,3	0,5	1,4	3,3	64
	10	Western Digital My Passport 2TB (WDBY8L0020BBK)	**77,1**	120	0,06	76	63	90	88	WD WD20NMVW-11W68S0	111 x 82 x 21	230	1.908	85,6	85,3	0,4	0,4	1,5	2,1	69
Yeni	11	Buffalo MiniStation Safe 2TB (HD-PNF2.0U3GB-EU)	**76,7**	140	0,07	76	67	78	92	Toshiba MQ01ABB200	115 x 80 x 22	222	1.908	91,2	90,8	0,6	0,7	1,0	3,6	59
	1-TB-HDD																			
	1	Toshiba Stor.E Slim 1TB (HDTD210EK3EA)	**84,2**	70	0,07	89	70	94	88	Toshiba MQ01UBD100	108 x 77 x 13	149	954	96,0	95,8	0,3	0,4	1,3	3,0	65
	2	Toshiba Stor.E Slim for Mac 1TB (HDTD205ESMEA)	**84,0**	70	0,07	89	66	100	88	Toshiba MQ01UBD100	108 x 77 x 13	149	954	89,5	89,3	0,2	0,3	1,3	3,0	65
	3	Freecom Mobile Drive XXS Leather 1TB (56152)	**83,1**	85	0,09	89	62	90	95	Samsung HN-M101ABB	113 x 86 x 10	140	954	83,5	82,7	0,3	0,8	1,2	2,3	53
	4	Freecom Mobile Drive XXS 3.0 1TB (56007)	**81,4**	75	0,08	89	60	89	95	Samsung HN-M101ABB	109 x 79 x 13	155	954	81,1	80,6	0,4	0,5	1,2	2,3	58
	5	Adata DashDrive HV620 1TB	**80,4**	80	0,08	89	69	79	91	Toshiba MQ01ABD100	115 x 78 x 15	154	954	94,7	94,5	0,5	1,0	1,2	3,0	54
	6	Western Digital My Passport Ultra 1TB	**79,9**	70	0,07	89	67	71	100	WD WD10JMVW-11AJGS0	111 x 82 x 15	155	964	90,6	89,9	0,7	0,9	0,9	2,7	61
Yeni	7	Freecom Tough Drive 1TB (56324)	**79,5**	80	0,08	89	84	100	61	HGST HTS721010A9E630	140 x 83 x 19	230	954	115,0	112,7	0,2	0,3	1,6	3,8	54
	8	Freecom Mobile Drive Sq 1TB (56154)	**78,8**	80	0,08	89	62	88	97	Samsung HN-M101MBB	120 x 120 x 13	210	954	84,6	82,5	0,4	0,6	1,1	2,2	53
	9	Seagate Backup Plus 1TB (STBU1000200)	**78,7**	75	0,08	89	64	87	91	Seag. Momentus SpinPoint M8 ST1000LM024 HN-M101MBB	123 x 81 x 14	224	954	86,2	85,5	0,4	0,7	1,3	2,4	57
	10	Buffalo MiniStation Extreme 1TB	**78,7**	110	0,11	89	64	94	92	WD Scorpio Blue 1TB (WD1 0JPVT-00A1YT0)	90 x 18 x 128	236	932	85,8	85,6	0,3	0,4	1,1	3,3	39
Yeni	13	Buffalo MiniStation DDR 1TB (HD-PGD1.0U3-EU)	**77,7**	160	0,16	89	100	93	30	HGST HTS541010A7E630	132 x 80 x 18	216	954	143,8	115,9	0,3	0,5	2,3	4,9	26
Yeni	22	G-Technology G-Drive mobile with Thunderb. 1TB (0G03041)	**64,0**	210	0,21	73	79	44	49	HGST HTS721010A9E630	127 x 83 x 18	293	954	107,7	107,5	1,2	1,3	1,8	3,8	16
	HDD < 1 TB altı																			
	1	Toshiba Stor.E Slim 500GB	**85,1**	55	0,11	100	62	94	88	Bilgi yok	107 x 9 x 75	114	466	83,8	83,7	0,3	0,4	1,2	3,4	42
	2	Buffalo MiniStation Slim 500GB	**85,0**	80	0,16	97	67	89	91	Seagate ST500LT012-9WS142	79 x 9 x 115	124	477	91,8	91,1	0,3	0,9	1,2	3,0	29
	3	Freecom Mobile Drive XXS Leather 500GB (56056)	**84,4**	60	0,12	92	61	97	96	Samsung HN-M500ABB	113 x 86 x 10	140	477	83,0	82,2	0,2	0,6	1,2	2,3	38
	4	Adata DashDrive Elite HE720 500GB	**84,3**	70	0,14	92	64	93	94	Bilgi yok	117 x 9x 79	168	466	87,9	87,7	0,3	0,5	1,2	2,9	32
	5	Verbatim Store 'n' Go Ultra Slim 500GB	**82,1**	55	0,11	93	61	94	87	Hitachi HGST Travelstar Z5K500 HTS545050A7E380	81 x 11 x 116	128	466	82,5	81,9	0,3	0,4	1,3	3,0	40

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

Barselona'dan, çok özel 4G testi!

MWC 2015 için gittiğimiz Barselona'da, Vodafone'un sunduğu 4G'yi kapsamlı bir teste soktuk; hep duyduğumuz ama hiç görmediğimiz 4G teknolojisinin neler sunduğunu gözler önüne serdik.

4G, ABD ve İngiltere başta olmak üzere şu an itibariyle 120'nin üzerinde ülkede, 360 mobil hizmet sağlayıcı tarafından kullanılıyor. Türkiye'deki operatörler ise bu sene 4G'ye geçmeyi planlıyorlar.

4G/LTE hızlarından faydalanabilmek için mobil sağlayıcınızın yanında, telefonunuzun da 4G'yi destekliyor olması şart. Son birkaç sene içinde satın aldığınız telefonun 4G desteğine sahip olma ihtimaliyse yüksek.

4G destekli telefonlar arasında iPhone 5S ve 5C, iPhone 6, Sony Xperia Z3, Xperia Z3 Compact, Xperia Z2, Nokia Lumia 830, Lumia 930, Samsung Galaxy S5, Galaxy Alpha, LG G3, LG G2, HTC One M8, Nexus 5 ve çok daha fazlası var.

www.chip.com.tr/video/chip-online-4g-test-etti_4108.html adresinden de ulaşabileceğiniz videoda testimizi, tüm ayrıntıları ile izleyebilirsiniz. Yazının devamında ise, 4G teknoloji ile ilgili bilmeniz gereken bilgileri aktarmaya çalışacağız.

4G, 3G'den ne kadar hızlı?

Bir bağlantının "4G" adıyla satılabilmesi için, "yüksek mobilite (otomobil, trende giden kullanıcılar vs.)" için en az 100 megabit/sn hız sunması gerekiyor. Elbette tüm 4G ağları birbirinin aynısı olmadığından, bu hızlar değişiklik gösterebiliyor. LTE, WiMax ve HSPA+, en sık rastlanan 4G bağlantıları arasında.

Gerçek hayatta hızları 150mpps ile 300mbps arasında değişen 4G'nin 3G'ye göre yaklaşık 10 kat daha hızlı olduğunu söyleyebiliriz. 150mbps ise teoride saniyede 18,8MB, dakikada ise yaklaşık 1,1GB'lık veriyi indirebilmeniz anlamına geliyor.

4G ne zaman gerekli, 3G'ye ihtiyaç var mı?

Özellikle web'de dolaşmayı seviyor ve internet üzerinden video izliyorsanız, 4G deneyiminizde büyük bir fark oluşturabilir. Genel olarak, çok miktarda veri aktarımına ihtiyaç duyan herhangi bir işlemin 4G ile önemli ölçüde hızlanmasını bekleyebilirsiniz. Ancak bu durumda kotanızı yakından izlemeyi, onu daha hızlı tüketebileceğiniz unutmayın.

3G'nin yavaşlığından şikayetçiyseniz yine 4G size çözüm olabilir. Ancak 4G, çağrı sırasında hattan düşme sorununu çözmeyecektir. Bunun için sağlayıcıların önümüzdeki senelerde voice-over-LTE teknolojisine geçmesini bekleyeceğiz.

3G bağlantısıyla veya yalnızca 3G'ye sahip bir telefonla yetinmek için de bazı nedenler olabilir. Telefonunuzu sadece sesli görüşmeler için kullanıyorsanız, 4G'ye bağlanmayan bir telefonla paradan ve pil ömründen tasarruf edebilirsiniz. 4G bağlantısının bulunmadığı ve yakın zamanda gelmeyeceği bir bölgede de 4G'li bir cihaza ihtiyacınız yok. Dahası 4G'ye sahip bir telefon satın alırsanız ve bulunduğunuz bölgede 4G sinyali yoksa, 4G LTE'yi kapatmalısınız. Aksi halde cihazınız olmayan 4G sinyalini ararken pilinizi daha hızlı tüketebilir.

Her sınıftan yeni tabletler

Hem boyutları, hem de donanım özellikleri açısından piyasadaki tabletler akıl karıştıracak kadar çeşitli. CHIP, en ilgi çekici yeni tabletleri test etti.

PK / Tan BODUR

Tablet pazarı karmaşık bir hal aldı. 2010 yılından bu yana dünyayı avucunun içine alan bu çılgınlıkta 9.7" ekranı ile iPad, 'tablet' kelimesinin neredeyse sözlük karşılığı oldu. Samsung başta olmak üzere birçok üretici de kendine pazarda yer buldu. Koreli üretici şu anda pazarda tüm fiyat aralıklarını kapsayan bir ürün yelpazesi sunarken Apple bile bile artık kurtuluşu artan ürün çeşitliliği ile arıyor – ancak yine de düşük fiyatlı modeller sunmuyor. Şaşırtıcı olan, müşterilerin tüm bu ürünleri aynı derecede benimsiyor olması. Her fiyat aralığından tabletler raflarda bol miktarda yer alıyor ve hiçbir ürün kategorisi diğerinden daha fazla rağbet görmüyor. Satış rakamları daha makul olanlar ise 100 euro altı ucuz tabletler ve 700 euro üzeri üst sınıf modeller. Yeni çıkan modellerin birçoğu geçtiğimiz aylarda CHIP test laboratuvarından geçmişti. Sayfa 58'deki tabloda 120-770 euro fiyat aralığındaki 13 modele ait bilgiler yer alıyor. Bu modeller arasında Twitter ve oyun için kullanılabilecek 6 inçlik tabletlerden iş amaçlı güçlü 13 inç modellere kadar her format mevcut. 'Taşınabilirlik her şeyden önce gelir' şiarı tüm tabletlerde pazarı da hareketli tutan en önemli özellik. Bu nedenle tablet satın alırken en önemli ölçüt, boyut ve ağırlığın yanında çalışma süresi. Tüm üreticiler taşınabilirlik adına birçok çaba sarf ediyor. Eski birkaç tablet birkaç saati geçmeyen çalışma süresi sunarken, bazıları ise en fazla üç saat dayanabiliyor. Yeni cihazların çoğunda çalışma süresi hem internet, hem de video oynatımında altı saatin üzerinde performans sergiliyor. Son testte Lenovo Yoga 2 10 diğerlerini 7:22 ve 8:05 saatlik çalışma süresiyle geride bıraktı. Ancak rekor hala selefi Lenovo Yoga 10 modelinin elinde: Bu cihaz oldukça eski bileşenleri ve nispeten düşük çözünürlüğüne (1920 x 1200 yerine 1280 x 800 piksel) rağmen 11:43 saatlik bir video oynatma süresine imza attı. Performans

yelpazesinin düşük tarafında Amazon Fire HD, kullanıcının internet keyfini yalnızca 4:47 saatin ardından kesiyor. Buna karşılık şarj olma süresi de kısa (3:05 saat).

Uzun pil ömrü ve bol miktarda bellek

Hem fiyat, hem de pratik kullanım açısından Flash bellek, tabletlerde önemli bir bileşen. Bu noktada da büyük değişiklikler mevcut. Eskiden üreticiler yalnızca 4 GB veya 8 GB bellekli modeller sunarken artık Amazon Fire HD 6 gibi ucuz (120 euro civarında) modeller bile 16 GB bellekle geliyor. Birçok modelde ise tabletin depolama belleğini microSD kart ile cüzzi bir fiyata kolaylıkla yükseltmek mümkün, zira yüksek kaliteli 16 GB kapasiteli bir kart 30 euro civarına satın alınabiliyor. Diğer taraftan Apple'ın tabletlerinde böyle bir seçenek bulunmuyor. Örneğin Apple iPad Air 2 LTE modelinde bellek yükseltme mümkün değil. Ancak listenin başında yer alan bu modelin belleği 128 GB. Fakat daha ucuz olan 16 GB modeli satın alan kullanıcılar için belli ki sistemin sınırları biraz zorlanacak. Bazı üreticiler de Apple'ın ayak izlerini takip ediyor: Amazon ve Google modelleri da kullanıcıyı elindekiyle yetinmeye mecbur bırakıyor. Mobil iletişim yetenekleri açısından test alanı da eşit bir dağılım sergilemiyor. Yüksek fiyatlı modellerde genellikle LTE özelliği bulunurken fiyat düştükçe sunulan kablosuz yetenekleri de azalıyor. Eğer bir tabletin farklı versiyonları mevcutsa (aynı Apple iPad Air gibi) LTE modülü fiyata 100 euro gibi bir fark bindiriyor. Bu nedenle satın almadan önce bu donanıma gerçekten ihtiyacınız olup olmadığını mutlaka düşünmeniz gerek. İnternete kendi evinizde bağlanıyorsanız veya evde değilken bile ücretsiz bir WiFi bağlantısına erişebiliyorsanız, mobil iletişim modülüne fazladan para vermeden önce biraz düşünün. Mobil internet erişiminin fiyatı da duraksamanız için iyi bir neden.

Süper yüksek çözünürlüklü ekranlar da yükselen bir trend. Modern üst sınıf tabletlerde 2048 x 1536 piksel çözünürlük bulunuyor. 8.9" ekranlı HTC Google Nexus 9 da bunlar arasında. Jilet keskinliğinde bir görüntü, 457 cd/m2 parlaklık seviyesi ve nispeten daha düşük yansıma oranıyla HTC, 400 euro gibi ortalama bir fiyat etiketi ile kalite açısından –çalışma süresinde de önemli bir düşüş olmadan- optimal bir skor elde etti ve test birincisi olan Apple iPad Air 2 LTE modelini görüntü skorunda geride bıraktı.

Ancak Apple hala bazı ölçütlerde zirvedeki hakimiyetini koruyor. iOS işletim sistemli model, kullanım kolaylığı açısından diğer cihazları geride bırakıyor. Yeni işletim sistemi iOS 8'deki yenilikler önceki versiyona göre çok fazla olmasa da (yeni denebilecek bir dış tasarım ve renk şeması gibi), >>Aile paylaşımı<< işlevi gibi bazı ilginç özellikler de mevcut. Bu seçenek sayesinde iTunes Store üzerinden indirilen müzik veya film dosyalarını, hatta uygulamaları ailenizin diğer fertleri ile paylaşmanız mümkün. Diğer taraftan iOS'un en büyük rakibi olan Android işletim sistemi de kullanım kolaylığı açısından hayli yol aldı. En yeni versiyon olan ve HTC Google Nexus ile gelen Android 5, önceki sürümlere göre oldukça büyük yeniliklere sahip. Seçeneklerin birbirlerinden rahatlıkla ayırt edilebildiği çok daha iyi yapılandırılmış bir kullanıcı arayüzü sunuyor; hatta akıllı telefon ya da Smart TV sistemleri gibi farklı platformlarda bile aynı Android tasarımı mevcut.

Yeni özellikler arasında pil ömrünü uzatan bir enerji tasarruf modu da mevcut. Örneğin Nexus 9 üzerinde yaptığımız ölçümler sonunda çalışma süresinin 3 saat kadar uzadığını tespit ettik.

BİLGİ

Tüm boyutlarda en iyiler

CHIP Top 10 listesindeki tüm tablet modelleri arasında 7 ve 12 inç ekranlı tabletlerde en iyiler şunlar:

7 inç'e kadar: Huawei Media Pad X1 7.0

Ufak boyutu ve etkileyici çalışma süresi ile Huawei Pad X1 7.0 modeli, CHIP Top 10 listesinin taşınabilirlik şampiyonu oldu.

EKRAN	7 İnç/1.920 x 1.200 Piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2.2
FİYAT	**320 Euro**
TOP 10 SIRALAMASI	9/82
CHIP Notu	**iyi (82)**

8 inç'e kadar: Apple iPad mini 3 LTE 128 GB

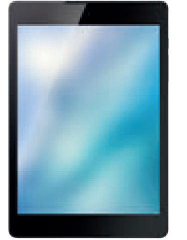
Ufak boyutu ile 7.9" ekranlı Apple cihazı Top 10 listesinin üst sınıfında olmasına rağmen fiyatı da bir o kadar yukarıda.

EKRAN	7,9 İnç/2.048 x 1.536 Piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	iOS 8.1
FİYAT	**680 Euro**
TOP 10 SIRALAMASI	2/82
CHIP Notu	**iyi (86)**

9 inç'e kadar: HTC Google Nexus 9 16 GB WiFi

Teste katılan tüm tabletler arasından 9 inçlik Huawei cihazı 2048 x1536 çözünürlüğü ile en iyi ekrana sahip.

EKRAN	8,9 İnç/2.048 x 1.536 Piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.0
FİYAT	**400 Euro**
TOP 10 SIRALAMASI	4/82
CHIP Notu	**iyi (86)**

10 inç'e kadar: Apple iPad Air 2 LTE 128 GB

Apple'ın şu anki amiral gemisi yalnızca aynı büyüklükteki tabletlerin değil, diğer tüm rakiplerinin ekranlarını geride bırakıyor.

EKRAN	9,7 İnç/2.048 x 1.536 Piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	iOS 8.1
FİYAT	**770 Euro**
TOP 10 SIRALAMASI	1/82
CHIP Notu	**iyi (90)**

10 inç üzeri: Samsung Galaxy NotePro 12.2

Yüksek fiyatı bir yana, eğer bir mega tablet arıyorsanız Samsung'un bu modelinin alternatifi yok gibi.

EKRAN	12,2 İnç/2.560 x 1.600 Piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4
FİYAT	**720 Euro**
TOP 10 SIRALAMASI	10/82
CHIP Notu	**iyi (82)**

Testin yapıldığı tarihlerde yeni tabletlerin sadece birkaçı son Android versiyonu ile geliyor. Bu durumun Şubat ayı sonlarına doğru değişmesi ve belirli modellerin güncelleme alması bekleniyor. Kullanım tarafında önemli diğer bir faktör ise uygulama açılış işlemleri ve diğer süreçler. Web sitelerinin yüklenme süreleri (aşağıdaki tabloda görebilirsiniz) referans olarak alınıyor. Apple bu ölçütte de kendini belli etse bile optimal bir skora imza attığı söylenemez. Optimum skor, Nvidia Shield Tablet LTE modeline verildi (mobil işletim sistemleri ile ilgili detaylı bilgiyi sayfa 57'de bulabilirsiniz).

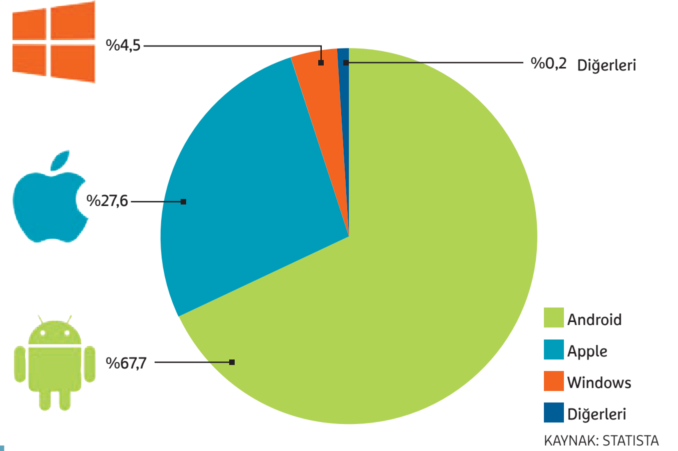
Microsoft'un mobil işletim sistemi (Microsoft Windows Phone) yalnızca birkaç tablette kullanılıyor. Pazar analizlerine göre önümüzdeki birkaç yılda büyüme bekleniyor olsa da bu işletim sisteminin yalnızca %4'lük pazar payı, önemli bir rol oynamasını engelliyor. Ayrıca geçtiğimiz sonbaharda çıkan Surface 3'ten sonra dikkate değer bir model çıkmaması nedeniyle Windows tabletler bu testte yer alamadı.

yorum@chip.com.tr

BİLGİ

Tabletlerde en popüler işletim sistemleri

Satılan tüm tabletler arasında neredeyse %70'lik bir pazar payı ile açıkça lider konumdaki Android, genellikle üreticinin kendi arayüzü ile geliyor. Apple'ın payı ise hala etkileyici, ancak iOS yalnızca Apple ürünlerinde bulunuyor.

Tablet Testi

	APPLE IPAD AIR 2 LTE 128GB	APPLE IPAD MINI 3 WIFI + 4G 128 GB	HTC GOOGLE NEXUS 9 16 GB WIFI	SONY XPERIA Z3 COMP. LTE 16 GB	NVIDIA SHIELD TABLET LTE	ASUS MEMO PAD 7 (ME572CL)
Top 10 Sıralaması	1. Sıra	2. Sıra	3. Sıra	4. Sıra	5. Sıra	6. Sıra
Fiyat (yaklaşık)	770 Euro	630 Euro	400 Euro	430 Euro	380 Euro	300 Euro
Toplam puan	**89,9**	**88,3**	**87,5**	**84,7**	**79,1**	**78,2**
Kullanım kolaylığı (%50)	100	99	95	88	83	81
Ekran (%50)	96	84	100	86	84	78
Taşınabilirlik (%20)	60	68,4	65	71	62	80
Ekipman (%10)	87	81	73	95	82	59
TEKNİK ÖZELLİKLER						
İşletim sistemi	iOS 8.1	iOS 8.1	Android 5.0	Android 4.4.4	Android 4.4.2	Android 4.4.2
Ekran boyutu/tipi	9,7 İnç/LCD	7,9 İnç/IPS	8,9 İnç/IPS	8 İnç	8 İnç	7 İnç
Çözünürlük	2.048 x 1.536 Piksel	2.048 x 1.536 Piksel	2.048 x 1.536 Piksel	1.920 x 1.200 Piksel	1.920 x 1.200 Piksel	1.920 x 1.200 Piksel
CPU	Apple A8X + M8 Motion	Apple A7 + M7 Motion	Nvidia Tegra K1 Dual	Qualc. Snapdragon 801	Nvidia Tegra K1	Intel Atom Z3560
CPU frekansı	1,5 GHz	1,3 GHz	2,3 GHz	2,5 GHz		1,86 GHz
Bellek/genişleme	128 Gbyte/□	128 Gbyte/□	16 GByte/□	16 GByte/microSD	32 GByte/microSD	32 GByte/microSD
Mobil iletişim	LTE (4G)	LTE (4G)	–	LTE (4G)	LTE (4G)	LTE (4G)
Arayüzler	USB, ac-WLAN, Bluetooth, HDMI	USB, n-WLAN, Bluetooth, HDMI	USB, NFC, ac-WLAN, Bluetooth	USB, NFC, ac-WLAN, Bluetooth	USB, n-WLAN, Bluetooth	USB, n-WLAN, Bluetooth
Kamera	8 MegaPiksel	5 MegaPiksel	8,1 MegaPiksel	8 MegaPiksel	5 MegaPiksel	4,9 MegaPiksel
Pil kapasitesi	27.3Wh	24,3 Wh	6,7 Wh	4,5 Wh	19,8 WH	15 Wh
USB/PC ile şarj	□/□	□/□	■/□	■/□	■/□	■/□
Boyutlar	24,0 x 17,0 x 0,6 cm	20,0 x 13,5 x 0,8 cm	22,8 x 15,3 x 0,8 cm	21,3 x 12,3 x 0,6 cm	22,0 x 12,4 x 1,0 cm	20,0 x 11,5 x 0,9 cm
Ağırlık	444 g	341 g	423 g	269 g	380 g	280 g
Diğer	GPS Alıcısı	GPS Alıcısı	GPS Alıcısı	GPS Alıcısı	GPS Alıcısı	GPS Alıcısı
TEST ÖLÇÜMLERİ						
Maks. ekran parlaklığı	387 cd/m²	400 cd/m²	457 cd/m²	569 cd/m²	371 cd/m²	339 cd/m²
Parlaklık dağılımı	29 %	30 %	22 %	35 %	15 %	15 %
Dama kontrastı	134:1	134:1	170:1	121:1	152:1	165:1
Pil süresi (video/internet)	7:43/5:31 Saat	7:15/6:32 Saat	6:52/7:21 Saat	5:51/5:55 Saat	5:26/6:20 Saat	7:74/7:20 Saat
Şarj etme süresi	4:05 Saat	3:45 Saat	5:01 Saat	4:56 Saat	3:26 Saat	3:39 Saat
Yükleme süresi (chip.com.tr)	1 s	2 s	4 s	4 s	1 s	6 s
Yükleme süresi (karmaşık web siteleri)	5 s	10 s	11 s	15 s	3s	8 s

1) 1) TEST RAPORU YAYINLANMAMIŞTIR

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) | ■ VAR □ YOK

CHIP tabletleri nasıl test ediyor?

Tablet testlerinde en önemli değerlendirme kategorisi kullanım kolaylığı. Bu yetenek diğer özelliklerin önüne geçiyor.

%50 **Kullanım kolaylığı (%50)** En önemli değerlendirme, tabletin pratik kullanımı. Bu faktör işletim sisteminin veya kullanıcı arayüzünün rahat kullanımı ve sezgiselliği. İşlemlerin akıcı bir şekilde gerçekleştirilmesi de değerlendirmede önemli bir ölçüt olarak karşımıza çıkıyor.

%20 **Ekran (%20)** Maksimum parlaklık, kontrast ve parlaklığın eşit yayılımı ekran skorunu belirliyor.

%20 **Taşınabilirlik (%20)** Taşınabilirlikte önemli faktörler kasa boyutları, ağırlık ve hepsinden önemlisi, pil ömrü.

10% **Ekipman (%10)** Tabletlerin donanım ekipmanları (bellek kiti gibi) kadar, farklı dosya formatlarını desteklemeleri de önemli.

Test merkezinde tablet ekranlarının parlaklık dağılımı ve renk modları fotometre ile ölçülüyor.

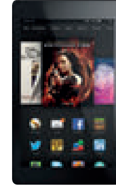
CHIP Test sonucu

Geçen ayın tabletlerinde iki model öne çıkıyor: Apple'ın test birincisi ve satınalma önerisi verdiğimiz Sony.

Test birincisi: Apple iPad Air 2 LTE 128 GByte: Rakiplerinden yalnızca biraz daha iyi olmasına rağmen özellikleri onu birinciliğe taşımaya yetti. Diğer tabletlerin hiçbirinde kullanım kolaylığı, taşınabilirlik, üst sınıf görüntü ve kaliteli malzeme özellikleri bu kadar dengeli bir şekilde kullanılmamış.

Satınalma önerisi – Sony Xperia Z3: Apple cihazının neredeyse yarı fiyatına sahip olan Android tabanlı Xperia Z3, etkileyici 8 inç ekranı ve makul malzeme kalitesine ek olarak LTE modülü ve 32GB flash belleğe sahip. İnternette gezinebilme süresi de iPad'den bile daha uzun.

LENOVO YOGA 2 10 16GB	LENOVO YOGA 2 8 LTE 16 GB	LENOVO YOGA 2 PRO 32 GB LTE	AMAZON FIRE HDX 8.9 16 GB	ASUS MEMO PAD 8 (ME181CX)	AMAZON FIRE HD 6	AMAZON FIRE HD 7
7. Sıra	8. Sıra	9. Sıra	10. Sıra	11. Sıra	12. Sıra	13. Sıra
300 Euro	280 Euro	600 Euro	400 Euro	150 Euro	120 Euro	135 Euro
76,7	**75,8**	**73,6**	**73,5**	**72,1**	**72**	**67,6**
85	85	85	77	78	74	74
82	73	80	92	73	87	82
59	61	40	64	68	73	57
59	67	69	37	46	31	31
Android 4.4	Android 4.4	Android 4.4	Andr. 4.4 mit Fire OS 4.0	Android 4.4	Andr. 4.4 mit Fire OS 4.0	Andr. 4.4 mit Fire OS 4.0
10 İnç	8 İnç	13 İnç	8,9 İnç	8 İnç	6 İnç	7 İnç
1.920 x 1.200 Piksel	1.920 x 1.200 Piksel	2.560 x 1.440 Piksel	2.560 x 1.600 Piksel	1.280 x 800 Piksel	1.280 x 800 Piksel	1.280 x 800 Piksel
Intel Z3745	Intel Z3745	Intel Z3745	Qualc. Snapdragon 805	Intel Z3745	Mediatek MT8135	AMD Fusion Z-60
1,33 GHz	1,33 GHz	1,33 GHz	2,5 GHz	1,33 GHz	1,7 GHz	1,0 GHz
16 GByte/microSD	16 GByte/microSD	32 GByte/microSD	16 GByte/□	16 GByte/microSD	16 GByte/□	16 GByte/□
□	LTE (4G)	LTE (4G)	□	□	□	□
USB, n-WLAN, Bluetooth	USB, n-WLAN, Bluetooth	USB, n-WLAN	USB, ac-WLAN, Bluetooth	USB, n-WLAN, Blutooth	USB, n-WLAN, Bluetooth	USB, n-WLAN, Bluetooth
8 MegaPiksel	8 MegaPiksel	8 MegaPiksel	8 MegaPiksel	2 MegaPiksel	2 MegaPiksel	2 MegaPiksel
36 Wh	24,0 Wh	36,0 Wh	k. A.	15,2 Wh	k. A.	k. A.
■/□	■/□	■/□	■/□	■/□	■/□	■/□
25,5 x 18,3 x 2,1 cm	21,0 x 14,9 x 2,1 cm	33,0 x 22,0 x 2,3 cm	23,1 x 15,8 x 0,8 cm	21,2 x 12,5 x 0,9 cm	16,9 x 10,3 x 1,1 cm	19,0 x 12,8 x 1,1 cm
635 g	435 g	1661 g	369 g	330 g	289 g	334 g
GPS Alıcısı	□	Projektör	Kamera flaşı	GPS Alıcısı, Miracast	□	□
349 cd/m²	437 cd/m²	293 cd/m²	495 cd/m²	299 cd/m²	434 cd/m²	437 cd/m²
15 %	18 %	13 %	26 %	11 %	19 %	25 %
127:1	73:1	127:1	150:1	127:1	159:1	171:1
7:22/8:05 Saat	6:00/8:05 Saat	5:52/4:49 Saat	6:12/6:23 Saat	6:18/6:33 Saat	5:50/6:45 Saat	4:22/4:47 Saat
5:43 Saat	5:43 Saat	3:35 Saat	3:56 Saat	4:00 Saat	3:17 Saat	3:05 Saat
1 s	1 s	1	2 s	2 s	2 s	4 s
18 s	17 s	17	15 s	19 s	14 s	14 s

Bedava Yazılım

Yazılım devi Autodesk, farklı yaklaşımıyla özellikle kendini geliştirmek isteyenler için harika fırsatlar sunuyor. Üstelik ücretsiz!

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

Üzerinden 20 yıldan fazla geçmiş. Tesadüfen elime geçen bir korsan 3D Studio R4 ile modelleme ve animasyon üzerine çalışmalar yapıp kendimi geliştirmeye çalışıyordum. O zamanın bilgisayar dergilerinden Byte'ta konuyla ilgili çok güzel yazılar oluyordu. Onları takip edip fiyatları el yakan yabancı dergiler de edinme peşindeydim. İnternet o zamanlar bir lüks. İnternete girseniz bile faydalı kaynak bulmak kolay değil. Çünkü yeterince içerik yok. Bir süre sonra PC Magazine dergisinde 3B modelleme üzerine yazmaya başladım ama bu arada donanım da ilgimi çekmeye başlamıştı ve böylece donanım tarafına kaydım. Akabinde CHIP dergisine geçtim ve gerisini biliyorsunuz. O zamana kadar DOS yazılımı olan 3D Studio ise, Max olarak Windows platformuna geçti ve 20 yıldır en fazla kullanılan 3B yazılımlarından biri. 3D Studio Max'in sahibi olan Autodesk ise görselleştirme konusunda sektörün en büyüklerinden.

Nasıl bedava? Kime bedava yazılım?

Autodesk, sunduğu yazılımların mümkün olduğu kadar geniş bir kesim tarafından ve hakkaniyetle kullanılmasına çok önem veriyor. Bunun için de çok güzel bir yol izlemiş. Öğrenciler http://www.autodesk.com.tr/education adresi üzerinden tüm Autodesk yazılımlarını ücretsiz olarak bilgisayarlarına indirebiliyor. Bu noktada seçim size kalmış fakat öğrenci olmasanız bile bu yazılımları indirebiliyorsunuz. Zira .edu uzantılı bir e-posta adresi şartı yok. Yüklenen yazılımların demo ya da watermark'lı çıktı veren kırpılmış versiyonlar olmadığını özellikle vurgulamak istiyorum. Bildiğimiz tam sürüm yazılımlar bunlar. Autodesk, bilgisayar okur yazarlığının artmasıyla, hitap edeceği kitlenin genişleyeceğini ve bu geniş yüzey alanının da yakın gelecekte yazılım konusunda kalifiye insanlar yetiştireceğinin bilincinde. Hatta bunun o kadar farkında ki, bunun için binlerce dolarlık yazılımı ücretsiz sunmakla kalmamış, bu yazılımların nasıl kullanılacağını anlatan harika videolar da hazırlamış. www.tasarimveteknik.com adresinden ulaşabileceğiniz bu Türkçe eğitim videolarına ek olarak sitede İngilizce eğitim videoları da bulunuyor. Autodesk Türkiye'nin çabasını ve vizyonunu takdir etmemek mümkün değil. Zira

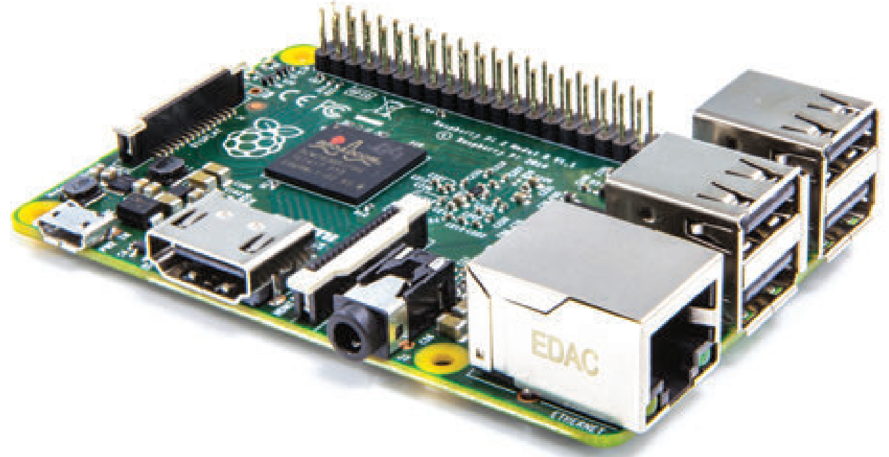
10 saniyelik bir kayıt işleminin ardından Tüm Autodesk yazılımları 3 yıl boyunca tam sürüm olarak emrinize amade.

Şahin Ekşioğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için **TikTag'**leyin

firma, ülkemizin genç nüfusunu dinamik bir komüniteye dönüştürmek için elinden geleni yapıyor.

Microsoft'a bir haller oldu

Çoğu zaman eleştirsek de, Microsoft Bilişim dünyasının temel taşlarından biridir. Yazılım devi son dönemde oldukça önemli gelişmelere imza atıyor. Office'i Online olarak ücretsiz kullanıma açan (office.live.com) hatta bununla kalmayıp iOS ve Android için de ücretsiz uygulama olarak piyasaya süren Microsoft, değişen trendleri -ondan beklemediğimiz bir şekilde- yakından takip etmeye başladı. Kuşkusuz bunda değişen yöneticilerin payı büyük. Eminim Gates'ten sonraki CEO Steve Balmer, Office'in bu şekilde ücretsiz olarak sunulacağını ilk duyduğunda saçını başını yolmuştur (evet biliyorum saçı yok). Yeni yöneticiler kuşkusuz değişikliklere daha hızlı adapte olabiliyorlar. MS'un kişisel dijital asistanı Cortana'yı ayrı bir uygulama olarak iOS ve Android için piyasaya süreceği haberleri gelince bunun da MS'un yeni beyin takımının işi olduğunu düşündüm. Bu gelişmelerin kuşkusuz önemli bir sebebi var. MS, eski tekelci yaklaşımın yeni dünya düzeninde yeri olmadığını bildiği için tepe ekibini değiştirmişti zaten. Şimdi amacı platformdan bağımsız olarak her cihazda kendine yer bulabilmek. Özellikle mobil tarafta bu strateji büyük önem taşıyor. MS aslında Google ve -kısmen- Intel'in başarıyla uyguladığı bu anlayışı geç de olsa benimsedi. Yoksa Windows 8'in ücretsiz olmasının sebebinin ne olduğunu sanıyordunuz? Bu trene son vagondan binmiş olsa da, MS yolculuk boyunca bindiği vagonu ön sıralara ilerletebilecek potansiyele sahip. Dahası yazılım devi eski günahlarından arınmanın yollarını bulmakta zorluk çekmiyor. Bunların başında Internet Explorer yani IE var. Bu epik başarısızlık örneğinden bıkan MS'un IE'nin ismini değiştirmeyi planladığı söyleniyor. MS cephesinden size vereceğim bir diğer önemli haberse -belki zaten duydunuz ama- yazın çıkacağı söylenen Windows 10'un ücretsiz olacağı.

Raspberry Pi sayesinde 100-150 TL, ya da biraz üzeri bir maliyetle oturma odanıza harika bir eğlence sistemi kurabilirsiniz.

Microsoft böylece korsan kullanımın büyük ölçüde önüne geçmiş olacak. Aslında hem Office (Online) hem de Windows ücretsiz olduktan sonra dünya yazılım korsanlığı cirosu epey bir düşecektir.

Kullanım amacı önemli

En çok kopyalanan yazılımlara baktığımızda karşımıza Microsoft'tan sonra, Adobe, Solidworks ve Autodesk gibi tasarım firmalarının ürünleri çıkıyor. Tabii bu noktada önemli bir konunun altını çizmek gerek: "Bedava" dediğimiz yazılımlar, belli şartları karşılayan kullanıcılar için ücretsiz olabilse de, ticari amaçlar için kullanıldığında doğal olarak bir sahip olma maliyeti sunmak zorunda. Sonuç olarak yazılım geliştiricilerin de -Microsoft bile olsalar- kaynakları sınırsız değil. Fakat öyle ya da böyle korsan kullanmak isteyen, yazılımı edinmenin bir yolunu buluyor zaten. Bu durumda Microsoft ve Autodesk'in yaptığını yapmak en mantıklısı.

HTPC Konusu

HTPC'ler (Home Theater PC) bir ara çok modaydı. Çoğunlukla Mini-ITX biçimindeki bu PC'ler, minicik kasalarıyla epey oturma odasına girmişti. Akıllı TV'ler ve sunulan yeni hizmetler, bu PC'lere duyulan ihtiyacı önemli ölçüde ortadan kaldırdı. Fakat film ve müzikle dolu dijital kütüphanenizi her an kullanımda tutmak istiyorsanız HTPC'ler en iyi çözüm. Bunun için size sunacağım en iyi donanım çözümü ise Raspberry Pi. Bu avuç büyüklüğündeki mini PC tüm ihtiyacınızı 100-150 TL arasında bir fiyata görecektir. İşletim sistemi olaraksa Linux tabanlı seçenekleriniz var. Son dönemde adından sıkça sözettiren Openelec (Open Embedded Linux Entertainment Center) bunlardan biri. Ücretsiz olması bir yana oldukça "hafif" ve amaca uygunluk konusunda harika bir tablo çizen Openelec'i Intel ya da AMD işlemcili sistemlere de kurabiliyorsunuz. Fakat bu konudaki en yaygın işletim sistemi kuşkusuz XBMC ya da yeni adıyla KODI (kodi.tv). Oturma odanıza bir PC koyacaksanız bence Windows yerine HTPC için özelleştirilmiş bir işletim sistemi kullanmanızda fayda var. TV seyreden biri olsaydım kesinlikle Raspberry Pi'yi HTPC olarak denerdim.

BenQ W1070+

BenQ'nun bu modeli ne kadar iddialı?

Ev ve ofislere uygun yapıda bir tasarıma sahip olan BenQ W1070+, beyaz renkli bir model. Üstünde menü butonlarını, alt kısmında yükseklik tuşunu ve arka kısımda da bağlantıların bulunduran cihaz, uzaktan kumandasıyla da rahatlıkla kontrol edilebiliyor. Kolay kuruluma sahip olan cihaz, ışıklı uzaktan kumandası ile karanlık ortamlarda da kolay erişim sağlıyor. BenQ W1070+'ın arka bağlantıları arasında iki HDMI bağlantısı görüyoruz. Bu HDMI'lardan birinin MHL desteği sunduğunu ve böylece mobil cihazlarınızdaki içerikleri kullanabileceğinizi de söyleyelim. Astel Elektronik tarafından incelememiz için gönderilen BenQ W1070+'ı bizde olduğu süre boyunca pek çok açıdan değerlendirme şansımız oldu. Uzun soluklu oyun seanslarına tabi tuttuk, öte yandan elbette film izleme olanağı bulduk ve sonuçları gayet beğendik. Projektör Full HD desteği gösteriyor. 2200 ANSI Lumen sunan projektör, 10.000:1 kontrast oranının da sahibi. Projeksiyon sistemi olarak DLP'yi kullanan BenQ W1070+, kısa mesafeden geniş ekran yaratabilecek ölçüde olmasıyla sevindirici. Yaklaşık olarak 2.5 metre mesafeden 100 inç ekran yansıtan projektör, en geniş noktada ise 235 inç ekran boyutuna ulaşabiliyor. Lamba ömrüyle kullanım moduna göre 3500 ila 6000 saat sunan BenQ W1070+, görüntü kalitesiyle fazlasıyla başarılı.

TEKNİK ÖZELLİKLER

TİP	DLP
ÇÖZÜNÜRLÜK	1920x1080
LAMBA ÖMRÜ	3500 / 5000 / 6000 saat
GÖRÜNTÜ BOYUTU	45 – 235 inç
SUNUM MESAFESİ	1,15 – 1,5 m (100"@2.5M)

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%50)	92
ERGONOMİ (%20)	90
KULLANIM (%15)	91
BAĞLANTI SEÇN. (%15)	90
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (91)

Quadro Smart Watch S71

Smart Watch S71'i kolumuza taktık

Smart Watch S71, önceki modele göre tasarım olarak yenilenmiş. Ekranın çevresi artık metalik bir malzemeye sahip. Böylece eski modele göre daha şık göründüğünü söyleyebiliriz. Smart Watch S71'in tasarımı olduğu gibi yazılımı da yenilenmiş. Yeni bir arayüzle karşımıza çıkan Smart Watch S71, arabirimiyle önceki modele göre daha kullanışlı bir yapıya kavuşmuş. Saati telefonunuzla eşleştirdiğinizde kullanabileceğiniz arama ve rehber fonksiyonlarına ek olarak mesaj, ses çalar, adımsayar, FM radyo, takvim, kamera gibi uygulamaları görebiliyoruz. Öte yandan elbette telefonunuzla eşleştirdiğinizde Facebook ve Twitter gibi sosyal medya hesaplarınızın bildirimlerini takip edebileceğiniz uygulamaları da saate indirebiliyorsunuz. Smart Watch S71 ile arama yapabiliyorsunuz. Ayrıca cep telefonunuzdaki rehberinize saat üzerinden erişebiliyorsunuz. Saat üzerinde yer alan sanal klavyeyi kullanarak kişiler arasında aramak istediğinizi kişiyi bulabiliyor veya yine sanal klavyeyi kullanarak mesaj yazıp gönderebiliyorsunuz. Yine arabirimde gördüğümüz adımsayar uygulamasının kullanımı da oldukça kolay. Bu uygulama yoluyla ne kadar yol kat ettiğinizi görebiliyorsunuz. Öte yandan saatin kamerasını kullanarak fotoğraf ve video çekebiliyor, bunları Bluetooth üzerinden telefonunuza iletebiliyorsunuz. Smart Watch S71, 4 güne kadar bekleme süresi de sunabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	1,54 inç LCD (240x240)
UYUMLULUK	iOS, Android
KAMERA	2 MP
BAĞLANTILAR	Bluetooth, microUSB, microSD
PİL ÖMRÜ	6 saate kadar / 4 güne kadar

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	66
TASARIM (%20)	75
ÖZELLİKLER (%30)	68
FİYAT / PERFORMANS (%20)	60
FİYAT	399 TL

CHIP Orta (67)

TP-Link Archer C9

Yeni özellikler sunuyor

Archer C9, aile ismini elbette üzerindeki üç adet uzun anteninden alıyor. 3 adet çıkartılabilir antenin sahibi olan router, tasarım olarak önceki model olan C8 ile tamamen aynı yapıda. Fakat hız açısından yenilenmiş bir model. Archer C9, 2,4 GHz ve 5 GHz bantlarını destekliyor. 802.11ac standardıyla birlikte teorik olarak 1300 Mbps'e kadar erişim sağlayabilen router, 802.11n'de ise hızını 600 Mbps'e kadar yükseltmiş durumda. Bu değer önceki model olan C8'de 450 Mbps idi. Bu hız artışıyla birlikte Archer C9'un toplam erişebildiği hız 1900 Mbps'i buluyor. Elbette iş yalnızca burada bitmiyor. Archer C9'da performans sağlanabilmesi için 1 GHz hızında çift çekirdekli işlemci de unutulmamış. Böylece özellikle HD video akışı ve online oyunlarda veri paketleri gönderilirken işlem performansı sekteye uğramıyor. Bu arada Archer C9, önceki modelle burada da fark yaratıyor. Zira önceki modelde kullanılan işlemci 800 MHz hızındaydı. Archer C9'da beğendiğimiz diğer bir özellik ise, Beamforming teknolojisinin burada da karşımıza çıkması. Archer C9, Beamforming teknolojisi ile kablosuz bağlantının yoğun olması gerektiği noktalara öncelik tanıyor. Yani evde veya ofiste kendine bağlı olan cihazların konumlarını tespit ederek kablosuz sinyal gücünü cihazların bulunduğu alana yönlendirebilen Beamforming, bu sayede performans kazanımı sağlayabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n - 802.11ac/n/a
FREKANS	2.4 GHz ve 5 GHz
HIZ	600 Mbps (2.4 GHz), 1300 Mbps (5 GHz)
BAĞLANTILAR	LAN (4 adet), WAN, USB 2.0, USB 3.0
BOYUTLAR	221 x 168 x 86 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25)	91
ERGONOMİ (%15)	85
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	90
FİYAT	593 TL

CHIP İyi (89)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Samsung HW-H7500

Kavisli ses sistemi

Samsung, Curved Soundbar'ıyla oldukça kompakt ve iyi bir çözüm sunuyor. 55 ila 65 inç arası kavisli televizyonlarına uygun olarak tasarlanmış olan Curved Soundbar, incelediğimiz modeliyle HW-H7500 kod numarasına sahip. İki adet ana parçadan oluşan ses sistemi, bir bar ve bir subwoofer'la geliyor. Elbette her ikisi de kablosuz yapıda. Barı televizyonunuzun altına konumlandırdıktan sonra subwoofer'ı salonunuzda istediğiniz yere koyabilirsiniz. Kablosuz yapıda olmasıyla kalabalık ses sistemlerine kompakt bir çözüm getiren cihaz, kullanım şekli ve kolaylığıyla da beğenimizi kazandı. Curved Soundbar, kompakt yapısına karşın oldukça güçlü bir model. Tam 8.1 kanal desteği gösteren cihaz, barı üzerinde ön yüzde 6 adet hoparlör bulunduruyor. İki hoparlörünü ise barın sağ ve sol kenarına konumlandırılmış. Ayrıca subwoofer'la birleştiğinde totalde 350W'lık ses çıkışı sağlayabilen cihaz, ses performansıyla ise gayet iyi sonuç üretiyor. Curved Soundbar'ın ses kalitesi gerçekten tek kelimeyle muhteşem. Fazlasıyla temiz, pürüzsüz ve zengin ses kalitesi bir yana güçlü subwoofer'ın tok baslarıyla da artan müzikal kalite bizi memnun ettiği kadar cihazı yakından deneyimleyenleri de kendinden memnun bırakacak diye düşünüyoruz. Curved Soundbar ile ilgili birkaç olumsuz eleştiride bulunacak olursak, ekolayzır seçeneklerinin kısıtlı olduğunu ve menü tepki süresinin ağır olduğunu söyleyebiliriz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

SES ÇIKIŞ GÜCÜ	330W
KANAL SAYISI	8.1
GÜÇ TÜKETİMİ	45W
BAĞLANTILAR	HDMI, Wi-Fi, Bluetooth, USB, Aux In
BOYUTLAR	1219 x 43 x 170 mm

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40)	93
KULLANIM (%25)	77
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	91
BAĞLANTI SEÇN. (%15)	92
FİYAT	1799 TL

CHIP İyi (88)

Dell Inspiron 13 7348

Profesyonel amaçlar için

Inspiron 13 7348, daha çok profesyoneller tarafından tercih edilebilecek bir model olarak dikkat çekiyor. Zira cihazın döndür – çevir – katla kullanım şekli, onun her an her yerde çalışma temposuna ayak uydurabilmesini sağlıyor. Öte yandan dizüstü, beraberinde bir kalem de getiriyor. Inspiron 13 7348'in ekranı 13,3 inç büyüklüğünde ve Full HD görüntü desteği sağlıyor. Truelife LED-Backlit arka aydınlatmaların sahibi olan dizüstü, iyi bir görsellik sağlıyor. Ekranın dokunmatik performansı da yerinde. Inspiron 13 7348, farklı şekillerde kullanılabiliyor. İster standart dizüstü bilgisayar gibi kullanabilir, ister ekranı tersine katlayarak tablet formuna çevirebilirsiniz. Ancak bu kullanımda cihazı bir tablet gibi elinizde tuttuğunuzda altta kalan tuş takımı rahatsız edici olabiliyor. Inspiron 13'ün farklı modelleri var ve elbette her modelinin teknik kadrosu farklı oyunculardan oluşuyor. Bizim elimizdeki model Core i7 işlemciyi kullanıyor ve ailenin tepe üyesi konumunda bulunuyor. Öte yandan 16 GB'a kadar bellek desteğine açık olan bu işlemci, Inspiron 13 7348'te 8 GB'la besleniyor. Tek 8 GB RAM'e sahip olan cihaz, öte yandan 500 GB'lık hibrit bir diskin de sahibi. Son olarak Inspiron 13'ün gayet dayanıklı bir model olduğunu söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCİ	Intel Core i7-5500U 2,4 GHz
EKRAN	13,3 inç Truelife LED-Backlit (1920x1080)
BELLEK	8 GB
HDD	500 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	92
EKRAN (%15)	91
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	89
TAŞINABİLİRLİK (%10)	90
FİYAT / PERFORMANS (%20)	84
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (90)

Lenovo Vibe X2

"Katmanlı" cep telefonu

Vibe X2'nin tasarımı, fazlasıyla özel. Katmanlı tasarımı hemen görebiliyorsunuz. Her katmanı ayrı geçiş tonlarıyla renklendiren Lenovo, böylece görünüm itibariyle zengin ve eğlenceli bir model yaratmış. Telefonun pek çok renk seçeneği de bulunuyor. Vibe X2, çok büyük bir telefon değil. Artık akıllı telefonlarda "normal kullanım" sunan ebat olarak kabul edilen 5 inç boyutunda ekranıyla 140 mm uzunluğunda. Tek elle rahatlıkla kullanabiliyor. Telefonun ağırlığı ise sadece 120 gram. Vibe X2, Android 4.4 KitKat işletim sistemini kullanıyor. Elbette yenilenmiş bir arayüzle karşımızda. Arayüz ferah, kullanımı kolay ve işlevsel. Telefonun arayüzünde pek çok tema seçeneği de mevcut. Vibe X2'de "gerçek 8 çekirdekli" işlemci kullanıldığını görüyoruz. MediaTek MT6595m yonga setli 4 çekirdekli 2.0 GHz Cortex A17 ve 4 çekirdekli 1.7 GHz Cortex A7 işlemcileriyle yeni dönemin modasına uygun olan Vibe X2, böylece güçlü performans vadediyor. Telefonun ön kamerası selfie'ler için uygun, 5.0 MP çözünürlüğünde. Arka kamera ise 13 MP değerinde. Vibe X2'nin bataryası 2300 mAh. Genel kullanımda eğer yoğun olarak oyun oynamıyorsanız bu bataryayla günü rahat çıkartmak mümkün. Hatta arayüzden ulaşabileceğiniz Power Manager kısmından bu süreyi daha fazla uzatmak mümkün. Pil seviyeniz çok düştüğünde yardımınıza Ultimate Power Saver Mode koşuyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

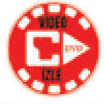
İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4
İŞLEMCİ	MediaTek MT6595m True-8Core 2.0 GHz
EKRAN	5.0 inç IPS LCD (1080x1920)
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 32GB
KAMERALAR	5.0 MP / 13.0 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	88
İNTERNET (%20)	93
MULTİMEDYA (%20)	91
TELEFON FONKSİYONU (%10)	92
FİYAT / PERFORMANS (%20)	81
FİYAT	1399 TL

CHIP İyi (88)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Philips HTL6145C
Kompakt ev sinema sistemi

Philips HTL6145C, kompakt ses sistemi arayanlar için ideal bir model. Toplamda iki üniteden oluşan cihaz, bir bar ve bir de subwoofer'dan oluşuyor. Tamamen kablosuz yapıda olan cihaz, böylece soundbar ile subwoofer'ı oturma odanızın ayrı noktalarına yerleştirebilmenize olanak tanıyor. Ses sisteminin soundbar kısmında toplamda 8 adet hoparlör dikkat çekiyor. Bunlardan 6'sı 2 inçlik neodimyum woofer, 2'si ise 1 inç çapında soft dome tweeter. Subwoofer'a baktığımızda burada ise 2 adet 6,5 inç çapında woofer görüyoruz. Soundbar'ın tek başına ses çıkışı 100W, subwoofer'ınsa 220W. Ses sistemi toplamda 320W ses çıkışı sağlayabiliyor. DTS Digital Surround ve Dolby Digital ses teknolojilerini getiren Philips HTL6145C, ses performansıyla tatmin edici seviyede. Film ve müzik konusunda kullanıcıların beklentilerini karşılayacaktır sanıyoruz. Zira sistemi incelediğimiz süre boyunca test merkezimizden bir hayli melodi yükseldiğini söyleyebiliriz. Bas seviyesini tatminkar ölçüde bulduğumuz Philips HTL6145C, müziklerde basa fazla yüklendiğinizde ise seste bir parça rahatsızlık verebiliyor. Bu cihazı televizyonunuzun altına yerleştireceğiniz için çoğunlukla filmlerde kullanacağınızı düşünebiliriz. Kaldı ki zaten Philips HTL6145C bir ev sinema sistemi. Hal böyle olunca bu noktada bir hayli memnun kalacağınızdan da eminiz. İzlediğiniz filmin atmosferine kolaylıkla girmenizi sağlayacak ölçüde bir ses desteği sağlıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

SES ÇIKIŞ GÜCÜ	320W
KANAL SAYISI	2.1
GÜÇ TÜKETİMİ	110-240V
BAĞLANTILAR	HDMI, Bluetooth, USB, Aux In, NFC
BOYUTLAR	1004 x 72 x 30 mm

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40)	86
KULLANIM (%25)	87
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	85
BAĞLANTI SEÇN. (%15)	92
FİYAT	**1499 TL**

CHIP İyi (86)

Toshiba Canvio Basics
Taşınabilir diske ihtiyacınız mı var?

Günlük yaşamda dijital verileri saklamak ve farklı platformlara aktarmak için kullanılabilecek olan Canvio Basics, bu konuda iyi bir çözüm niteliğinde. Tasarımıyla oldukça şık görünen disk, boyutlarıyla da ideal. Canvio Basics, USB 3.0 arabirimini kullanıyor. USB 3.0'ın hızıyla bir kez tanışan kullanıcıların artık USB 2.0'lı diskleri pek tercih etmediği ortada. Canvio Basics de hız konusundaki beklentilere cevap veriyor. İncelediğimiz modeliyle 1 TB kapasitesinde olan disk, ayrıca 500 GB ve 2 TB'lık kapasite seçenekleriyle de pazarda bulunabiliyor. Canvio Basics, Shock Sensor özelliğine sahip. Bu özelliğiyle darbelere karşı direnç kazandırılan disk, böylece mobil ortamlara hazır durumda. Diski ses konusunda daha önce incelediğimiz disklerle kıyasladığımızda yarışır ölçüde sessiz çalıştığını söyleyebiliriz. Okuma ve yazma erişim süresiyle de beklediğimiz ölçüde. Canvio Basics'in sıralı okuma ve yazma performansına gelecek olursak her iki bölümde de 113 MB/s'yi gördüğümüzü söyleyelim. Performans noktasında USB 3.0'lı taşınabilir disklerdeki hızı ortalamaya alacak olursak bu değerin aşağı yukarı 100 MB/s olduğunu söyleyebiliriz. Bazı uç modellerde 140 MB/s gibi değerler de mevcut. Canvio Basics saniyede 113 MB değerini almasıyla kategoride iyi bir yerde kendine yer buluyor. Diskin güç tüketimi ise yine stabil. Disk, kullanım noktasında 3,5 watt'a ihtiyaç duyuyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

KAPASİTE	1 TB
ARAYÜZ	USB 3.0
BOYUT	2,5 inç
OKUMA HIZI	113 MB/s
YAZMA HIZI	113 Mb/s

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	93
TAŞINABİLİRLİK (%35)	92
BAĞLANTI SEÇN.(%15)	91
FİYAT / PERFORMANS (%10)	92
FİYAT	**182 TL**

CHIP Çok iyi (92)

Nvidia GeForce GTX Titan X
Nvidia'nın son bombası Titan X testte!

Nvidia'nın uzun zamandır çok konuşulan, merak edilen ve hakkında birkaç teknik özellik sızmasının dışında sır gibi saklanan üst düzey kartı GeForce GTX Titan X, sonunda elimizde. Maxwell mimarisiyle gelen ekran kartı, performans anlamında orijinal Titan'a göre ortalama 2 kat yüksek performans sağlıyor. 3072 Cuda çekirdeğinin sahibi olan kart, tam 12 GB kapasitesinde RAM'e sahip. Bu da yüksek kapasitede güç demek elbette. Bellek veriyolu 384bit olan kartın GPU frekans hızıysa taban noktada 1002 MHz, tavan noktada ise 1076 MHz. Elbette bu kartın referans modeli. Önümüzdeki günlerde MSI ve Asus gibi markalar bu kartı temel alarak üzerine yeni bir inşada bulunacaktır. 250 watt değerinde güç tüketimi ihtiyacında olan Titan X için 600 watt'lık bir güç kaynağı yeterli olacaktır. Titan X, büyükçe bir kart. Tek fanlı referans tasarımın bağlantıları arasında bir HDMI ve üç adet Display Port bulunuyor. Öte yandan yine burada DVI portunu görmek de mümkün. Titan X, son dönemin güçlü oyunları olan Shadow of Mordor, FarCry 4, Dyling Light ve Evolve'da 4K çözünürlükte iddialı. Biz de incelediğimiz süre boyunca Shadow of Mordor başta olmak üzere pek çok oyunda hem 4K hem de G-Sync'li bir monitörde Titan X'i deneyimleme şansı bulduk. Titan X'le ilgili detaylı incelemeye yer verdiğimiz video üzerinden erişebilirsiniz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

BASE CLOCK	1002 MHz
BOOST CLOCK	1076 MHz
BELLEK	12 GB / 348b GDDR5
GÜÇ TÜKETİMİ	250W
BAĞLANTILAR	HDMI, Display Port (3 adet), DVI

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	95
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	91
BAĞLANTI SEÇN (%10)	94
FİYAT / PERFORMANS (%20)	88
FİYAT	**3549 TL**

CHIP Çok iyi (93)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Sony Xperia E3

Sony'nin giriş segmenti modeli

Sony'nin Xperia E3 modeli giriş segmentine konumlanıyor. Xperia E3, plastik bir kasaya sahip. 143 gram ağırlığında olan telefon, 8,5 mm kalınlığında. Sony'nin Omnibalance tasarım izlerini gördüğümüz telefon, düşmelere karşı dayanıklı olabilmesi için dört kenarında ek plastik tabaka bulunduruyor. Telefonun tasarımından teknik detaylarına kadar tüm öğeleri de zaten bunu yansıtacak cinsten. Fakat bazı noktalarda Sony cömert davranmış diyebiliriz. Zira Xperia E3'te NFC ve 4G gibi giriş segmentinde pek karşımıza çıkmayan özellikler kendine yer buluyor. Bu anlamda satın almak istediği telefonda bu özellikleri arayan kullanıcılar Xperia E3 ile mutlu olabilir. Xperia E3'ün ekranı 4,5 inç boyutunda. Çözünürlük ise 480x854 piksel. Ekranın üzerinde yer alan ön kamera 0,3 MP değerinde. Arka kamera ise 5 MP. LED flaşla desteklenen kameranın HDR özelliği ile desteklenmiş olması sevindirici. Telefonda sınıfına uygun olarak Snapdragon 400 işlemci kullanılmış. Dört çekirdekli ve 1,2 GHz hızında çalışan bu işlemci, telefondan iyi performans alınabilmesini sağlıyor. 1 GB RAM de yine bu telefonda görmeyi beklediğimiz bir bellek değeri. Dahili hafıza tarafına baktığımızda dahili olarak 4 GB'la geldiğini görüyoruz. Bunun da zaten sadece yarısı kullanılabilir durumda. Elbette microSD kart ile bu alanı genişletmek mümkün. Fakat açıkçası telefonda NFC görmek yerine, bu alanın en azından 8 GB olmasını beklerdik.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 400 1,2 GHz
EKRAN	4,5 inç IPS (480x854)
BELLEK / DEPOLAMA	1 GB / 4 GB
KAMERALAR	0.3 MP / 5.0 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30):	70
İNTERNET (%20):	85
MULTİMEDYA (%20):	72
TELEFON FONKSİYONU (%10):	82
FİYAT / PERFORMANS (%20):	71
FİYAT	**Belli değil**

CHIP İyi (74)

Jabra Move Wireless

Sokak modasını yakalıyor

Jabra Move Wireless, son dönemde müzik konusunda yükselen sokak trendini yakından takip eden bir tasarıma sahip. Plastik ve kumaş malzemeleriyle dikkat çeken Move Wireless, dış görünümüyle oldukça şık. İncelediğimiz modeliyle mavi renkte olan kulaklık, ayrıca siyah ve kırmızı da olmak üzere toplamda üç farklı renk seçeneğiyle raflarda kendine yer buluyor. Kablosuz yapıda olmasıyla oldukça rahat bir kullanım sağlayan cihaz, kolayca cep telefonunuzla eşleşebiliyor. Kulak ünitesi üzerindeki anahtarı kullanarak açabildiğiniz cihaz, eşleştikten sonra sokağa çıkmak için hazır. Toplamda sekiz saate kadar pil ömrü sunan Move Wireless, böylece kullanıcıların ihtiyacını karşılıyor. Öte yandan kullanılmadığı durumlarda da 250 saatin üzerinde bir süre kullanılmayı bekleyebiliyor. Move Wireless, kullandığımız süre boyunca ses kalitesi konusunda bizi kendinden memnun bıraktı. Kulaklığın en beğendiğimiz yanını ise sağladığı ses yalıtımı oluşturdu. Böylece kulaklık çevrenizdekilere ses sızdırmıyor bunun yanı sıra dış dünyanın sesi de size ulaşmıyor. Fakat Jabra bunu sağlamak için sanki kulaklığı biraz sıkı yapmış. Bu nedenle uzun kullanımlarda kulaklarınızı rahatsız edebilir. Öte yandan kulaklığın taç bandını başınıza göre ayarlamanız elbette mümkün.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YAPI	Kablosuz
FREKANS TEPKİSİ	HiFi
PİL SÜRESİ	8 saate kadar
BAĞLANTILAR	3,5 mm, microUSB, Bluetooth 4.0
AĞIRLIK	150 gr.

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40):	84
ERGONOMİ (%20):	76
ERGONOMİ (%20):	81
FİYAT / PERFORMANS (%20):	66
FİYAT	**399 TL**

CHIP İyi (78)

Toshiba Satellite Radius 11

"Döndür, çevir, katla"

Satellite Radius 11, çok amaçlı kullanım gözetilerek hazırlanmış bir hibrit dizüstü bilgisayar. Ekranı 360 derece çevrilebilen Radius 11, kullanıcılara beş farklı kullanım şekli sunuyor. Bunlar arasında sunum modu, masaüstü modu, tablet modu ve izleyici modunun yanı sıra elbette standart kullanım olarak dizüstü modu sunuluyor. 11,6 inç ekranın sahibi olan Radius 11, böylece kompakt boyutlarda. Rahatlıkla çantaya atıp yanınızda taşıyabileceğiniz cihazın ağırlığı ise yalnızca 1,3 kilogram. Kalınlığı ise 21 mm. Kompakt boyutlarının yanı sıra tasarımıyla da güzel görünen dizüstü, böylece kolaylıkla beğeni kazanabiliyor. Klavyesi ve touchpad'iyle de ideal bir kullanım sağladığını söyleyelim. Öte yandan Radius 11'in elbette ekranı da dokunmatik özellik taşıyor. Böylece ekrana dokunarak kullanabiliyorsunuz. Pentium N3540 işlemcinin bulunduğu cihazda açıkçası en azından Core i3 işlemci görmek isterdik. Buradan bir puan kırıyoruz Radius 11'den. 2,16 GHz frekansta çalışan Radius 11, ayrıca teknik kadroda 4 GB RAM ve 500 GB sabit disk gibi öğelere yer veriyor. 4 GB RAM seviyesi bu cihaz için yeterli. Geniş depolama kapasitesi için 500 GB sabit diskin yer aldığı cihazda ayrıca bir SSD ise bulunmuyor. Burada tercih kullanıcıya kalıyor. Geniş disk kapasitesi isteyenler bu modeli tercih edebilir, daha yüksek hız isteyenler SSD'ye yönelebilirler. Radius 11'in pil ömrü ise yaklaşık 5,5 saat civarında.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCİ	Intel Pentium N3540 2,16 GHz
EKRAN	11,6 inç LED (1366x768)
BELLEK	4 GB
HDD	500 GB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40):	83
EKRAN (%15):	77
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15):	81
TAŞINABİLİRLİK (%10):	82
FİYAT / PERFORMANS (%20):	76
FİYAT	**1000 TL civarında**

CHIP İyi (80)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

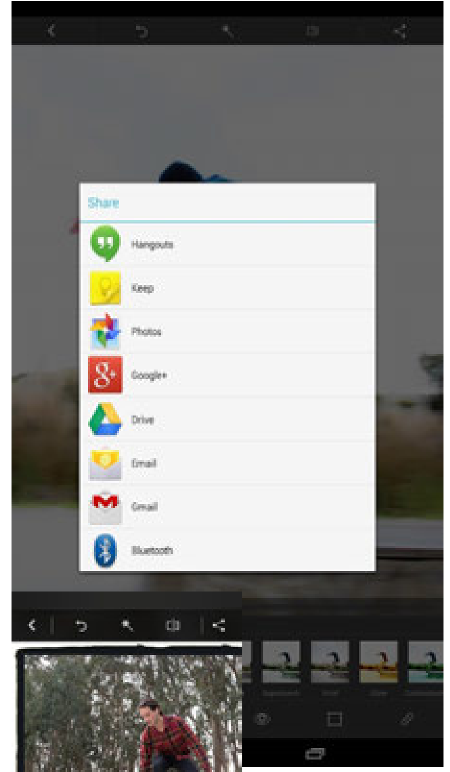
Photoshop Express
Tabletler ve akıllı telefonlar için fotoğraf düzenleyici

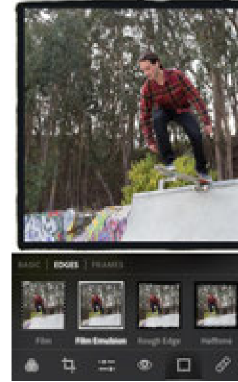
Profesyonel fotoğraf düzenleme denildiği zaman bilgisayarlarda ilk akla gelen Adobe Photoshop programıdır. Ücretsiz Photoshop Express uygulaması da meşhur bilgisayar programının mobil cihazlara bir uzantısı niteliğinde... Fakat kendisinden çok da fazla şey beklememelisiniz: Uygulamanın yapabildikleri, bilgisayar versiyonuna kıyasla bir hayli sınırlı. Uygulama ile fotoğrafları bir araya getirmek veya katmanlar (layer) ile çalışmak mümkün değil. Ayrıca fotoğraflarınız herhangi bir düzeyde profesyonel kalitede geliştirilemiyor. En önemli özellikler 25 farklı filtre ve 14 fotoğraf çerçevesi. Bu anlamda uygulama oldukça çeşitli: Sepyadan retroya kadar her şeyi bulmak mümkün. Standart parlaklık, kırmızı göz düzeltme ve ölçeklendirme seçenekleri sunulan diğer özellikler arasında. Fakat "gürültü" azaltma gibi daha profesyonel çözümler için kesenin ağzını açmak uygulama içinden bu özellikleri satın almak gerekiyor. Düzenlediğiniz fotoğrafları ister telefonunuza kaydediyor, isterseniz de Adobe Rebel bulut servisine yüklüyorsunuz. Ek olarak uygulama zamanlayıcı ve otomatik zamanlayıcı özelliklerini kullanarak fotoğraf çekebilmenize olanak tanıyor. Fakat tüm bunlarla birlikte dahi bilgisayar versiyonunun yanına yaklaşamıyor.

KARAR

Elbette ücretsiz Photoshop Express'in bilgisayar versiyonu ile kıyaslanacak fotoğraf düzenleme çözümleri sunmasını bekleyemezsiniz. Uygulama ayrıntılı fotomontajlar yaratmak için yaratılmamış. Yine de size temel özellikler ve bir dizi efekt sunuyor.

SİSTEM			
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz
CHIP Notu			**İyi (72)**

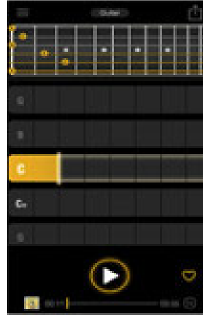
Klasik fotoğraf düzenleme yazılımının mobil versiyonu, açık da olsa yalnızca sınırlı bazı özellikleri sağlıyor.

Any.Do Yapılacaklar Listesi 2.1
Yararlı bir listeleme uygulaması

Nispeten basit tasarımı ve kolay kullanımı ile Any.Do Yapılacaklar Listesi uygulaması işiniz başınızdan aşkın olduğunda size yardımcı oluyor. Yapılacak işlerinizi tarihlerine ve önem sıralarına göre sıralayabiliyorsunuz. Uygulama da size push mesajı şeklinde hatırlatmalar yapıyor. Uygulama aynı zamanda grup çalışması için de uygun. Farklı görevleri basit bir biçimde kullanıcılara dağıtabiliyor ve yorum fonksiyonu ile iletişim kurabiliyorsunuz. Tüm bunların yeterli olmadığını düşünenler uygulama içi satın almalar aracılığıyla yeni özelliklere kavuşabilirler.

SİSTEM			
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–
CHIP Notu			**Çok İyi (92)**

Jamn Player
Müzik ile ilgilenenler için bir uygulama

Jamn Player uygulaması, cihazınızdaki müzikleri analiz ediyor ve akorlarını gerçek zamanlı olarak göstererek parçalarınızın tercih ettiğiniz bir enstrümanda nasıl çalınacağını gösteriyor. Uygulama kendini geliştirmek isteyen müzisyenler için oldukça yararlı. Notaları internetten aramanıza gerek kalmamasının yanında, uygulama gitar, ukulele ve piyano için parmak pozisyonlarını da gösteriyor. Uygulamanın keşfetme fonksiyonu sayesinde popüler yeni şarkılara ve notalarına da keyifli bir erişim sağlanabiliyor. Uygulama, iPhone'lar için kullanılabilir durumda fakat henüz Android veya Windows Phone desteği bulunmuyor.

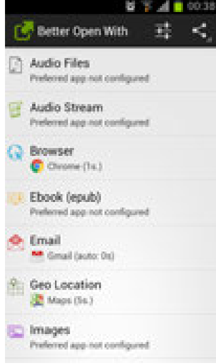
SİSTEM			
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz
CHIP Notu			**İyi (74)**

Badland
Harika bir atmosfere sahip yetenek oyunu

Badland, klasik ekranın kendiliğinden kaydığı, kasvetli fakat atmosferik grafiklere sahip bir oyun. Oyunda ufak bir yarasayı loş ışıklı büyülü bir orman içerisinde yönlendirmeniz gerekiyor. Fakat dikkatli olun! Çevrenizi kaplayan şeyler gerçekte olduklarından daha sessiz görünüyorlar. Tehlike dört bir yanınızda sizi bekliyor. Kendinizi 80 farklı tek kişilik görev ile geliştirebilirsiniz. Eğer grup halinde yolculuk etmek isterseniz tek cihazdan üç kişiyle daha oynayabilirsiniz. Bu gibi durumlarda tabletler, telefonlara göre daha avantajlı hale geliyor.

SİSTEM			
FİYAT	8,99 TL	ücretsiz	8,99 TL
CHIP Notu			**Çok İyi (92)**

Better Open With 1.3.1
Tüm dosya çeşitleri için akıllı bir uygulama seçici

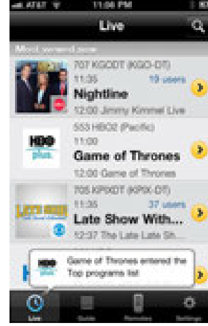

Bu verimlilik uygulaması Android sisteminize yerleşiyor ve standart uygulamaları seçerken çıkan pencerenin yerini alıyor. Bu pencere bazı yerler için kişiselleştirilebiliyor. Örneğin videolarınız için VLC uygulamasını varsayılan uygulama yapabilir ve başka bir uygulamayı manuel olarak seçmekten kurtulabilirsiniz. Fikir oldukça güzel fakat kazançları göz ardı edilebilir düzeyde. Her ayırma işlemi için Better Open With uygulamasını varsayılan olarak seçmek biraz bıktırıcı.

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	–	ücretsiz	–

CHIP Notu **Orta (62))**

Blinq
Tüm sosyal medya tek bir uygulamada toplanıyor

Sosyal medya ve mesajlaşma uygulamaları arasında mekik dokuma, Blinq ile tarihe karışıyor. Uygulama, listenizdeki kişilerin aktivitelerini bünyesinde topluyor. Whatsapp, Facebook Messenger veya Hangouts gibi bir mesajlaşma uygulamasındaki görüşmelerinizden birini açtığınızda Blinq uygulaması tek dokunuşla açılabilen ufak beyaz bir nokta olarak ekranınızda beliriyor. Açıldığı zaman görüşmenizdeki kişinin Facebook, Twitter, Linkedin ve Instagram da dahil olmak üzere tüm sosyal medya faaliyetlerini inceleyebiliyorsunuz.

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–

CHIP Notu **İyi (76)**

Wave Wave 1.0.6
Hızlı parmaklar için keyifli bir oyun

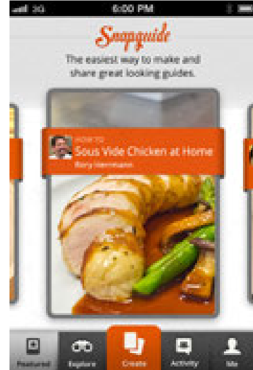

Wave Wave, tek dokunmalı basit bir kontrol sistemine sahip zorlayıcı bir reaksiyon oyunu. Tek dokunuşla çizgiyi yukarı taşıyıp aşağı düşmesini engellemeye çalışıyorsunuz. Bu işlemi ekran hareket ettikçe ve bozuldukça yapıp engellerden kaçınmanız gerekiyor. Oyunun her bir modu oldukça uğraştırıcı olabiliyor fakat bu zorluk sadece vakit geçirmek için oynayanları bıktırabilir. Super Hexagon tarzı oyunları sevenler Wave Wave'e de bayılacaktır.

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	6,49 €	5,93 €	–

CHIP Notu **İyi (76)**

Snapguide
Yararlı bir "Nasıl Yapılır" uygulaması

Bu keyifli uygulama size yemek, bahçe, teknoloji, el işi ve sanat gibi farklı alanlarda inceleyebileceğiniz onlarca "nasıl yapılır" rehberi sağlıyor. Snapguide uygulamasının iPad sürümü yakın zamanlarda güncellendi ve dizaynı geliştirildi. Ayrıca güncellenen sürümü ile kişiselleştirme ve içerikler arasında dolaşma kolaylaştırıldı ve ayarlar daha ayrıntılı hale getirildi. Uygulamanın Android ve Windows Phone sürümleri bulunmuyor.

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	–	–

CHIP Notu **İyi (76)**

Audible

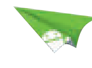
Amazon uygulamasının yeni sürümü ile sesli kitapları direkt olarak uygulama içinden inceleyebiliyor, hakkında duyum aldığınız içerikler hakkında önerilere ulaşabiliyor ve kendiniz için kitap arayabiliyorsunuz. Sesli kontrol imkanı da sağlanmış. **(Android/iOS: Ücretsiz)**

Samsung Smart View 2.0

Artık Samsung akıllı televizyonlarınızın ses seviyesini uzaktan kontrol uygulaması Smart View 2.0 ile daha rahat bir şekilde ayarlayabileceksiniz. Uygulama artık Samsung Galaxy Note 4 ve Galaxy Alpha modelleriyle de uyumlu. **(Android/iOS: Ücretsiz)**

AirDroid

Yeni dizaynı ile senkronizasyon uygulaması AirDroid, artık uçtan uca şifreleme özelliğine sahip ve bilgisayarınız üzerinden AirMirror ile telefonunuzu kontrol edebilmenize olanak tanıyor. Ek olarak çağrı bildirimleri de artık kullanılabilir durumda. **(Android/iOS/Windows: Ücretsiz)**

Google Haritalar

Google Haritalar yeni sürümü ile oldukça yararlı bir özelliği kullanıcılarına sunuyor: Artık seçtiğiniz rota tamamen kapalı ise otomatik olarak farklı bir rotaya yönlendirileceksiniz. (Android/iOS: Ücretsiz)

TwoDots 1.3.0

Uğraştırıcı bulmaca oyunu TwoDots artık 25 yeni bölüme sahip. Zorluk seviyesi de arttırılmış. Bazı bloklar artık sadece tek bir taraftan saldırılıp yok edilebiliyorlar.

Mail Pilot 2

Mail Pilot uygulaması e-postalara tamamlanması gereken görevler gibi yaklaşıyor. Gelen mesajlarınız yapılacaklar listenizde yerini alıyor. E-postanızı okuduğunuzda maddeyi yapıldı olarak işaretleyebiliyor veya tekrar okumak için hatırlatıcıyı çalıştırabiliyorsunuz. **(iOS/ 20,99 TL)**

Fliktu

Fliktu, paylaşacağınız içeriğe en uygun uygulamaları ekrana getirerek Android'in paylaşım menüsünü geliştiriyor. Uygulamayı kullanarak bağlantıları üzerlerine dokunmak veya kenara taşımak suretiyle hızlıca paylaşabilirsiniz. **(Android: 2,31 TL)**

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA **1** **USB BELLEK** USB 3.0

SanDisk Extreme Pro 128 GB

Ucuz, çok iyi performans, okuma ve yazmada hızlı, hafif metal kasa, sağlam yapı, yüksek kapasite; ancak fiyatı biraz yüksek
Toplam puan: 97,0
Fiyat: yaklaşık 90€

SIRA **3** **SABİT DİSK** SSD

Samsung 850 EVO (MZ-75E500B)

500 GB (seri 1 TB'a kadar), 32 katmanlı 3D V-NAND, TurboWrite, Dynamic Thermal Guard algoritması, 5 yıl garanti; ancak dizüstü kiti yok
Toplam puan: 94,7
Fiyat: yaklaşık 250 €

SIRA **24** **CEP TELEFONU** ANDROID

Google Nexus 6 (32 GB)

Çok iyi ekran, uzun pil süresi, Android 5.0 Lollipop, NFC, Bluetooth 4.1, ac-WLAN; ancak büyük, ağır, microSD yuvası yok, vasat kamera
Toplam puan: 93,8
Fiyat: yaklaşık 600 €

SIRA **15** **SABİT DİSK** DİZÜSTÜ

Toshiba MQ 1 TB (MQ02ABF100)

Sağlam performans, yüksek transfer hızları (okuma/yazma), sadece 7 mm yükseklik; ancak çok pahalı, erişim süreleri vasat
Toplam puan: 74,3
Fiyat: yaklaşık 80 €

SIRA **8** **SABİT DİSK** SATA, 3,5 İNÇ

Toshiba MC 5 TB (MC04ACA500E)

5 TB'lık devasa kapasite, 128 MB önbellek, yüksek transfer hızı, devamlı kullanıma uygun; ancak görece sesli çalışıyor, pahalı
Toplam puan: 66,9
Fiyat: yaklaşık 290 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (15 %)	Efektif megapiksel	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	Deklanşör gecikmesi (s)	imaj sabitleyici (g)
1	Samsung NX1*	**94**	1,500 €	95	90	**100**	28	370/770	0.09	□
2	Sony Alpha 77 II	**93.4**	1,200 €	88	**100**	95	24	330/680	0.07	■
3	Panasonic Lumix DMC-GH4*	**91.6**	1,500 €	91	92	92	15.9	410/850	0.08	□
4	Olympus OM-D E-M1*	**91.3**	1,300 €	85	97	96	15.9	290/610	0.07	■
5	Sony Alpha 77	**90.7**	800 €	**82**	**100**	93	24	390/760	0.08	■
6	FujifilmX-T1*	**90.2**	1,600 €	96	86	82	16	290/570	0.12	□
7	Olympus OM-D E-M10*	**88.7**	600 €	88	91	84	15.9	310/630	0.1	■
8	Panasonic Lumix DMC-GH3*	**88.5**	770 €	92	91	73	15.9	470/1.010	0.14	□
9	Canon EOS 70D	**88**	920 €	83	95	84	20	1.930/4.760	0.08	□
10	Canon EOS 7D Mark II	**87.9**	1,700 €	84	91	93	20	1.280/2.000	0.13	□

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-FZ1000	**94.7**	850 €	88	**100**	**100**	0.12	20	16	835
2	Sony Cyber-shot DSC-RX10	**93.3**	890 €	92	96	91	0.21	20	8.3	820
3	Sony Cyber-shot DSC-HX400V	**85.4**	400 €	83	91	78	0.32	20.2	50	660
4	Panasonic Lumix DMC-FZ200	**84.1**	360 €	70	**100**	83	0.42	12	24	595
5	Canon PowerShot SX50 HS	**83.3**	340 €	76	93	79	0.34	12	50	600
6	FujifilmFinepix X-S1	**82.2**	360 €	74	92	82	0.24	12	26	945
7	Olympus Stylus 1	**81.7**	600 €	75	85	92	0.25	11.8	10.7	402
8	FujifilmFinepix HS50EXR	**80.1**	370 €	66	96	80	0.24	15.9	42	810
9	Canon PowerShot SX60 HS	**78.5**	470 €	62	95	83	0.23	15.9	65	660
10	Panasonic Lumix DMC-FZ72	**78**	270 €	64	94	77	0.21	15.9	60	610

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Fujifilm XF1	**77.8**	180 €	75	81	77	0.42	12	4	225
2	Sony Cyber-shot DSC-WX220	**77.2**	170 €	79	71	88	0.18	18	10	120
3	Sony Cyber-shot DSC-WX350	**75.8**	190 €	71	77	88	0.17	18	20	164
4	Sony Cyber-shot DSC-WX80	**72.7**	170 €	71	70	83	0.33	15.9	8	125
5	Nikon Coolpix L830	**72.4**	180 €	65	78	80	0.24	15.9	34	508
6	Sony Cyber-shot DSC-WX50	**71.4**	190 €	66	73	83	0.37	15.9	5	120
7	Samsung WB250F	**69.2**	160 €	62	73	81	0.28	14	18	207
8	Canon Ixus 510 HS	**69.2**	190 €	73	67	64	0.48	10	12	165
9	Canon IXUS 265 HS	**68.2**	150 €	63	71	75	0.3	15.9	12	147
10	Canon PowerShot SX510 HS	**68.2**	190 €	64	70	77	0.3	12	30	349

* TÜM MAKİNELER 200 EURO'YA KADAR (DSLR/DSLM HARİÇ)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 III	**94.5**	730 €	**100**	90	91	0.36	20	2.9	290
2	Panasonic Lumix DMC-LX100	**92.8**	800 €	92	92	98	0.21	12.7	3.1	393
3	Canon PowerShot G7 X	**89.3**	650 €	93	85	90	0.25	20	4.2	302
4	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	**88.4**	500 €	**93**	86	80	0.39	20	3.6	280
5	Canon PowerShot G1 X Mark II	**88.2**	660 €	93	85	83	0.36	13	5	560
6	Canon PowerShot G1 X	**88.1**	450 €	97	87	63	0.54	14.2	4	535
7	Fujifilm X30	**87.8**	550 €	87	90	85	0.33	12	4	433
8	Canon PowerShot G16	**87.6**	400 €	87	89	85	0.25	12	5	355
9	Canon PowerShot G15	**86.8**	480 €	86	89	82	0.33	12	5	355
10	Sony Cyber-shot DSC-RX100	**86.3**	370 €	89	84	85	0.25	20	3.6	240

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ61	80	350 €	74	91	71	0.23	18	30	236
2	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	79.7	240 €	76	84	80	0.29	20.2	30	272
3	Sony Cyber-shot DSC-HX60V	78.4	330 €	73	85	76	0.4	20.2	30	272
4	Panasonic Lumix DMC-TZ41	77.5	310 €	71	82	83	0.24	18	20	198
5	Sony Cyber-shot DSC-WX350	75.8	220 €	71	77	88	0.17	18	20	164
6	Panasonic Lumix DMC-TZ36	74.1	230 €	69	79	76	0.28	15.9	20	193
7	Canon PowerShot SX700 HS	73.5	220 €	68	78	78	0.28	15.9	30	270
8	Olympus SH-1	73.4	300 €	65	76	91	0.13	15.9	24	270
9	Canon PowerShot SX260 HS	73.3	320 €	72	75	74	0.45	12	20	230
10	Sony Cyber-shot DSC-WX300	73.1	250 €	67	79	76	0.53	18	20	164

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kalite* (%30)	Baskı masrafları (%25)	Hız* (%15)	Donanım/servis (%15)	Ergonomi (%15)	Sayfa maliyeti me-tin/foto (cent)	Arabirimler (USB, LAN, WLAN)	Stand-by tüketimi (watt)
1	HP Officejet Pro 8620	90.4	240 €	91	91	100	87	82	1,1/12		6.2
2	HP Officejet Pro 276dw	88.9	300 €	92	94	93	89	71	1,1/11		7.7
3	Canon Pixma MX925	86.4	170 €	100	65	78	100	89	1,9/12		6.2
4	HP Officejet Pro 8600 Plus	86.3	200 €	84	100	78	97	66	1,1/9		5.8
5	Canon Pixma MG4250	80.9	80 €	98	61	100	62	80	3,0/11		3.4
6	Brother MFC-J4510DW	79	120 €	81	79	77	87	71	1,7/12		5
7	Canon Pixma MG7150	78	100 €	90	63	67	87	82	2,4/11		5.7
8	Canon Pixma MG6450	77.6	100 €	95	63	68	78	77	2,4/11		4
9	HP Photosmart 7520	77.2	140 €	96	52	89	77	70	2,5/17		6.6
10	HP Officejet 6600	76.9	100 €	98	75	56	66	70	2,0/11		3.8

*YAZICI, TARAMA, KOPYALAMA

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%50)	Ekran (%20)	Taşınabilirlik (%20)	Donanım özell.(%10)	Pil süresi (internet, saat)	Ekran boyutu (inç)
1	Apple iPad Air 2 LTE 128GB (MH1G2FD/A)	89.9	770 €	100	96	60	87	5:31	9.7
2	Apple iPadmini 3 LTE 128GB (MGJ22FD/A)	88.3	700 €	99	84	68	81	6:32	7.9
3	Apple iPadmini RetinaWiFi + 4G 128GB	87.6	630 €	99	85	68	77	6:41	7.9
4	HTC Google Nexus 9 16GBWiFi	87.5	400 €	95	100	65	73	7:21	8.9
5	Apple iPad Air 128GB 4G	87.2	720 €	99	89	60	77	6:05	9.7
6	Samsung Galaxy Tab S 8.4 16GB LTE (SM-T705)	85.8	430 €	88	86	80	87	7:19	8.4
7	Apple iPadmini 64GB 4G	85	400 €	100	68	72	69	5:59	7.9
8	Sony Xperia Z3 Tablet Compact LTE 16GB (SGP621)	84.7	450 €	88	86	71	95	5:55	8
9	Huawei MediaPad X1 7.0	84.6	330 €	78	85	100	85	9:20	7
10	Samsung GalaxyNotePro 12.2 LTE (SM-P905)	83.5	600 €	89	87	57	100	8:15	12.2

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%30)	Internet (%20)	Multimedya (%20)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Pil süresi	Kamera (megapiksel)	WLAN (802.11)
1	Samsung Galaxy Note 4	96.8	720 €	93	100	97	100	5.7	7:55	15.9	ac/n
2	Sony Xperia Z3	96.6	530 €	96	99	96	96	5.2	6:40	20.7	ac/n
3	Sony Xperia Z3 Compact	96.5	500 €	97	98	95	96	4.6	8:23	20.7	ac/n
4	HTC One M8	96.3	500 €	98	99	93	95	5	8:00	4.1	ac/n
5	Samsung G.Note Edge	96.3	920 €	92	99	97	98	5.6	7:03	15.9	ac/n
6	Samsung Galaxy S5	96.1	470 €	94	100	95	96	5.1	8:30	15.9	ac/n
7	Apple iPhone 6 (128GB)	96	900 €	100	98	94	88	4.7	5:49	8.0	ac/n
8	Samsung Galaxy Alpha	95.7	560 €	96	99	92	96	4.7	8:37	11.9	ac/n
9	Sony Xperia Z2	95.4	390 €	94	99	95	95	5.2	8:21	20.7	ac/n
10	Sony Xperia Z1 Compact	95.3	310 €	97	97	93	94	4.3	8:21	20.7	ac/n

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇE KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE40F8090SL	97.7	1,300 €	100	100	97	199:1	311	4	40
2	Samsung UE40F6470	93	560 €	98	88	90	174:1	319	4	40
3	Toshiba 42M7463DG	92.2	800 €	100	78	88	182:1	632	4	42
4	Samsung UE40H6470	91.6	480 €	94	84	100	196:1	258	4	40
5	Toshiba 40L7363DG	86.3	400 €	95	73	78	172:1	282	4	40
6	Samsung UE42F5570	84	550 €	83	78	98	205:1	369	3	42
7	Sony KDL-42W705B	82.2	530 €	82	72	96	205:1	263	4	42
8	Grundig 42VLE983BL	79.6	500 €	89	69	63	132:1	239	4	42
9	Toshiba 39L4363D	76.9	450 €	81	70	66	176:1	249	4	39
10	Toshiba 32L2434DG	67.4	270 €	79	42	60	173:1	217	2	32

TELEVİZYON LCD/UHD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE65HU8500	93.2	4,000 €	94	99	79	187:1	207	4	65
2	Sony KD-65X9005B	90.9	4,300 €	97	85	83	222:1	438	4	65
3	Samsung UE85S9	90.6	35,000 €	88	98	100	201:1	367	4	85
4	Samsung UE55F9090	90.1	3,500 €	91	98	90	208:	348	4	55
5	LG 55UB850V	90	1,200 €	100	79	83	129:1	231	4	55
6	LG 65UB980V	89.7	3,150 €	94	91	73	218:1	265	4	65
7	Samsung UE65F9090	89.3	7,000 €	89	100	90	180:1	399	4	65
8	Sony KD-65X8505B	88.6	3,800 €	92	94	71	182:1	268	4	65
9	LG 65LA9709	87.6	7,000 €	96	91	63	150:1	282	3	65
10	Samsung UE55HU7590	87.4	1,800 €	91	97	81	188:1	399	4	55

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 43 İNÇ ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE55F8090	95.8	1,900 €	99	100	86	198:1	254	4	55
2	LG 55EA9809	92.9	3,500 €	100	87	81	240:1	368	4	55
3	Philips 46PDL8908S	92.8	2,200 €	96	95	87	148:1	375	4	46
4	Samsung KE55S9C	92.6	8,000 €	99	94	95	214:1	141	4	55
5	LG 55LA6928	91.6	1,500 €	96	91	85	173:1	250	3	55
6	Samsung UE75F6470	91.3	3,700 €	98	85	86	173:1	274	4	75
7	Philips 55PFK7509	90.1	1,500 €	89	95	78	160:1	293	4	55
8	Philips 47PFS7109	87.2	800 €	89	88	79	181:1	331	4	47
9	Panasonic TX-55ASW804	84.8	2,000 €	84	91	79	167:1	391	4	55
10	Philips 60PFL6008K	82.3	2,200 €	86	80	77	153:1	236	4	60

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%40)	Erişim süresi (%25)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştrb. veri trans. hızı okuma/yazma (MB/s)
1	Samsung 840 EVO 1TB (MZ-7TE1T0BW)	96.5	350 €	97	100	98	82	527/511
2	Samsung 850 PRO 1TB (MZ-7KE1T0)	96.1	520 €	99	94	100	78	546/522
3	Samsung 850 EVO 500GB (MZ-75E500B)	94.7	250 €	99	85	99	92	540/520
4	Samsung 850 PRO 512GB (MZ-7KE512)	94.1	290 €	100	84	100	82	551/526
5	Samsung 850 EVO 1024GB (MZ-75E1T0B)	93.3	460 €	99	87	99	73	543/524
6	Samsung 850 EVO 250GB (MZ-75E250B)	92.6	140 €	96	80	99	96	541/359
7	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	92.4	370 €	97	88	98	73	537/447
8	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	92.3	200 €	97	86	98	74	537/462
9	Samsung SSD 840 Pro 512GB (MZ-7PD512)	92.1	270 €	96	77	100	93	518/470
10	Samsung SSD 840 Pro 256GB (MZ-7PD256)	91.9	160 €	96	79	100	89	520/443

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Bu ay da mobil işlemci en iyiler listemizde epey bir hareketlilik var. Buna pek şaşırmamak lazım, zira geçtiğimiz ay elden geçirdiğimiz test yöntemimiz yeni benchmark'lara sahip oldu. Bu ayki listemizde 29 yerine 21 güncel mobil işlemciye yer veriyoruz.

Bu ayki en ilginç yeni işlemcilerden biri ikinci sıradaki Intel Core i7-4712MQ. 2,3 GHz hızındaki dört çekirdekli işlemci turbo modunda 3,3 GHz hıza kadar çıkabiliyor ve oldukça yüksek bir performansa sahip, aynı durum entegre GPU'su için de geçerli. 37 watt TDP ile zirve modeli i7-4710HQ'ye göre on watt daha az güç harcıyor. i7-4712MQ işlemcisini mesela

MSI'ın 14 inçlik dizüstü modeli GE40'ta (yaklaşık 3500 TL) bulabilirsiniz. Bu test ettiğimiz en hızlı dizüstü PC'lerden biri. Enerji verimliliği konusunda bunun tam tersi bir görüntüyü en iyiler listemizdeki başka bir yeni model çiziyor. 11. sıradaki Intel Core M-5Y10 yeni Broadwell ailesinden ve 4,5 watt TDP ile yetiniyor. Buna rağmen sadece 800 MHz hızında çalışan iki çekirdekli model dikkat çekici bir performans sunuyor ve bu sayede sıralamamızın orta-üst kısmında kendine yer bulmayı başarıyor.

M-5Y10 işlemcisini mesela Asus Zenbook UX305FA'da bulabilirsiniz, fansız 13,3 inçlik bu Ultrabook'un fiyatı 2800 TL civarında. 2,2 watt ile Intel Atom Z3735F 28. sırada ve bunun yarısı kadar bile güç tüketmiyor. Dört çekirdekli 1,33 GHz hızındaki bu işlemciyi mesela Acer Aspire SW5-012-14HQ (yaklaşık 1000 TL) modelinde 10,1 inç ekran, 32 GB disk ve Windows 8.1 ile birlikte bulabilirsiniz.

Masaüstü ve grafik yongaları Masaüstü işlemci ve grafik yongalarındaki hafif artan fiyat trendi sona ermiş görünüyor. Bu ay GPU listemizde en azından yeni bir model var: 4 GB grafik belleğiyle nVidia GeForce GTX 970 altıncı sıraya yerleşiyor, zirve sınıfının tam ortasına. Yaklaşık 380 dolar'lık fiyatı GPU Top 10 listemiz içinde en uygun olanlardan biri. Üretici nVidia bazı teknik bilgilerini ilk başta yanlış verdiği için GTX 970 ile ilgili kısa süre önce hararetli tartışmalar oldu.

Yine de kart satın alma tavsiyesi olmayı başarıyor. Fiyata önem veren oyun fanatikleri hem kartın çok yüksek performansını, hem de görece düşük 145 Watt güç tüketimi değerini beğenecektir.

uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	Fiyat-performans puanı	Soket tipi	CPU çekirdek / Thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	CPU Frekansı Turbo-Mode (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, W)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 (KB/s)	TrueCrypt 7.1 AES-Twofish-Serpent (MB/s)	GPU performans puanı	Grafik yongası	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
1	Intel Core i7-5960X	1090	100	59.7	2011-3	8/16	3,0	3,5	8 x 256	20.480	22	140	15,00	6.076	454	–	–	–	–
2	Intel Core i7-4960X	1045	87,9	42.3	2011	6/12	3,6	4,0	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370	–	–	–	–
3	Intel Core i7-5930K	610	87,7	71.9	2011-3	6/12	3,5	3,7	6 x 256	15.360	22	140	11,78	4.281	351	–	–	–	–
CHIP TAVSİYE 4	Intel Core i7-5820K	415	86,1	100.0	2011-3	6/12	3,3	3,6	6 x 256	15.360	22	140	11,74	4.281	340	–	–	–	–
5	Intel Core i7-4790K	355	75,5	78.8	1150	4/8	4,0	4,4	4 x 256	8.192	22	88	9,64	3.681	270	73,3	HD 4600	6.086	50,8
6	Intel Core i7-4770	325	73,0	77.8	1150	4/8	3,4	3,9	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253	73,2	HD 4600	6.187	49,9
7	Intel Xeon E3-1270 v3	330	68,8	64.2	1150	4/8	3,5	3,9	4 x 256	8.192	22	80	8,10	3.375	240	–	–	–	–
8	Intel Xeon E3-1230 v3	245	66,2	77.0	1150	4/8	3,3	3,7	4 x 256	8.192	22	80	7,64	3.232	227	–	–	–	–
9	AMD FX-9590	240	66,0	77.9	AM3+	8/8	4,7	5,0	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300	–	–	–	–
10	Intel Core i5-4690	225	63,6	74.3	1150	4/4	3,5	3,9	4 x 256	6.144	22	84	6,69	3.415	193	70,3	HD 4600	5.746	49,5
11	AMD FX-9370	215	62,7	74.5	AM3+	8/8	4,4	4,7	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280	–	–	–	–
12	AMD FX-8350	180	59,5	76.1	AM3+	8/8	4,0	4,2	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259	–	–	–	–
13	Intel Core i5-4590	205	58,9	64.8	1150	4/4	3,3	3,7	4 x 256	6.144	22	84	6,11	3.414	173	66,8	HD 4600	5.518	46,5
CHIP TAVSİYE 14	AMD FX-8320	150	57,0	80.3	AM3+	8/8	3,5	4,0	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244	–	–	–	–
15	Intel Core i5-4460	185	54,3	56.3	1150	4/4	3,2	3,4	4 x 256	6.144	22	84	5,53	3.213	159	62,4	HD 4600	5.344	42,0
16	AMD FX-8370E	220	50,9	39.0	AM3+	8/8	3,3	4,3	4 x 2.048	8.192	32	95	5,71	2.851	214	–	–	–	–
17	AMD FX-6350	130	49,0	58.8	AM3+	6/6	3,9	4,2	3 x 2.048	8.192	32	125	5,05	3.752	188	–	–	–	–
18	AMD FX-6300	110	45,2	54.6	AM3+	6/6	3,5	4,1	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170	–	–	–	–
19	Intel Core i3-4360	165	43,7	32.9	1150	2/4	3,7	3,7	2 x 256	4.096	22	54	4,02	2.806	119	62,6	HD 4600	5.034	44,7
20	Intel Core i3-4150	115	41,9	41.6	1150	2/4	3,5	3,5	2 x 256	3.072	22	54	3,75	1.999	112	56,9	HD 4400	4.579	40,7
21	AMD FX-4350	150	40,1	28.0	AM3+	4/4	4,2	4,3	2 x 2.048	4.096	32	125	3,62	2.870	134	–	–	–	–
22	AMD A10-7850K	160	39,3	24.7	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	–	28	95	3,60	2.338	155	99,0	R7 Series	8.180	69,0
23	AMD A10-7800	145	38,2	25.0	FM2+	4/4	3,5	3,9	2 x 2.048	–	28	65	3,43	2.333	151	100	R7 Series	8495	67,8
24	AMD FX-4300	90	37,1	36.9	AM3+	4/4	3,8	4,0	2 x 2.048	4.096	32	95	3,29	2.576	122	–	–	–	–
25	AMD Athlon II X4 750K	80	34,0	31.9	FM2	4/4	3,4	4,0	2 x 2.048	–	32	100	3,03	2.312	118	–	–	–	–
26	Intel Pentium G3450	80	33,9	31.7	1150	2/2	3,4	3,4	2 x 256	3.072	22	53	2,89	1.778	69,5	39,9	HD(GT1)	3.079	29,6
27	Intel Celeron G1850	60	29,7	28.4	1150	2/2	2,9	2,9	2 x 256	2.048	22	53	2,46	1.545	59,1	36,2	HDGraphics	2.765	27,1
28	AMD Athlon 5350	55	21,7	12.1	AM1	4/4	2,05	2,05	2.048	–	28	25	2,04	1.263	82,5	30,0	R3 Series	2.150	23,6
29	AMD Sempron 3850	35	15,6	7.1	AM1	4/4	1,3	1,3	2.048	–	28	25	1,29	1.001	50,7	25,2	R3 Series	1.703	20,7
30	AMD Sempron 2650	30	10,9	2.8	AM1	2/2	1,45	1,45	1.024	–	28	25	0,71	606	29,1	21,2	R3 Series	1.360	18,0

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) – GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

	Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Performans puanı	CPU çekirdek/thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	CPU frekansı turbo modu (GHz)	Üretim süreci (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, w olarak)	L2 Cache (KB)	L3 Cache (KB)	Cinebench R15 CPU Score (puan)	Cinebench R15 CPU Single CoreScore (puan)	PCMark 7 Computation Score (puan)	GPU performans indeksi	Grafik yongası	3DMark: Cloud Gate Score	3DMark: Cloud Gate Graphics Score	3DMark: Cloud Gate Graphics Test 1 (fps)	3DMark: Cloud Gate Graphics Test 2 (fps)	Cinebench R15 OpenGL (fps)
	1	Intel Core i7-4710HQ	Haswell	100	4/8	2,50	3,50	22	47	1.024	6.144	632	136	20.748	100	Intel HD Graphics 4600	6.879	7.031	30,7	30,5	32,07
CHIP TAVSİYE	2	Intel Core i7-4712MQ	Haswell	92,7	4/8	2,30	3,30	22	37	1.024	6.144	592	128	15.383	80,3	Intel HD Graphics 4600	5.698	5.710	24,5	25,1	24,12
	3	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	91,8	4/8	2,20	3,20	22	37	1.024	6.144	584	124	17.178	95,6	Intel HD Graphics 4600	6.521	6.827	29,8	29,6	29,52
	4	Intel Core i7-4510U	Haswell	48,8	2/4	2,00	3,10	22	15	512	4.096	266	121	17.021	78,0	Intel HD Graphics 4400	4.540	5.801	27,4	23,4	24,26
	5	Intel Core i5-4210U	Haswell	43,2	2/4	1,70	2,70	22	15	512	3.072	237	103	15.607	77,1	Intel HD Graphics 4400	4.467	5.821	25,2	25,4	23,19
	6	Intel Core i5-4260U	Haswell	41,7	2/4	1,40	2,70	22	15	512	3.072	239	106	7.156	32,4	Intel HD Graphics 5000	5.217	–	–	–	27,67
	7	Intel Core i5-4200U	Haswell	41,6	2/4	1,60	2,60	22	15	512	3.072	230	102	13.213	22,8	Intel HD Graphics 4400	3.538	–	–	–	20,00
	8	Intel Core i5-3230M	Ivy Bridge	41,0	2/4	2,60	3,20	22	35	512	3.072	230	92	13.627	8,8	Intel HD Graphics 4000	3.023	–	–	–	–
	9	Intel Core i3-4158U	Haswell	35,3	2/4	2,00	2,00	22	28	512	3.072	201	72	12.365	65,6	Intel Iris Graphics 5100	3.803	4.806	20,4	21,4	21,71
	10	Intel Core i3-4030U	Haswell	33,8	2/4	1,90	1,90	22	15	512	3.072	190	74	11.631	22,3	Intel HD Graphics 4400	3.572	–	–	–	19,15
CHIP TAVSİYE	11	Intel Core M-5Y10	Broadwell	33,7	2/4	0,80	2,00	14	4,5	512	4.096	186	78	12.045	62,0	Intel HD Graphics 5300	3.692	4.487	20,7	18,4	20,68
	12	Intel Core i3-4010U	Haswell	30,9	2/4	1,70	1,70	22	15	512	3.072	172	68	11.405	65,6	Intel HD Graphics 4400	3.554	4.996	21,4	22,0	20,26
	13	Intel Core i3-4005U	Haswell	30,7	2/4	1,70	1,70	22	15	512	3.072	171	67	11.548	59,6	Intel HD Graphics 4400	3.138	4.510	19,2	20,1	19,17
	14	Intel Core i5-4202Y	Haswell	30,6	2/4	1,60	2,00	22	11,5	512	3.072	168	68	12.564	55,5	Intel HD Graphics 4200	3.182	4.127	18,9	17,1	17,54
	15	AMD A10-5745M	Richland	29,1	4/4	2,10	2,90	32	25	4.096	–	175	61	4.587	70,4	AMD Radeon HD 8610G	3.738	5.299	21,9	24,3	22,8
	16	AMD A8-6410	Beema	27,6	4/4	2,00	2,40	28	15	2.048	–	167	49	6.352	46,8	AMD Radeon R5 Graphics	2.881	3.277	13,9	14,7	16,67
	17	Intel Core M-5Y70	Broadwell	27,5	2/4	1,10	2,60	14	4,5	512	4.096	151	59	11.936	46,8	Intel HD Graphics 5300	2.648	3.177	14,5	13,2	19,17
	18	AMD A10-7300	Kaveri	26,9	4/4	1,90	3,20	28	20	4.096	–	159	59	4.692	81,3	AMD Radeon R6 Graphics	3.700	6.430	29,4	26,7	24,96
	19	Intel Pentium N3540	Bay Trail-M	26,1	4/4	2,16	2,66	22	7,5	2.048	–	159	41	7.026	20,2	Intel HD Graphics	1.506	1.432	6,4	6,0	5,71
	20	AMD A6-6310	Beema	25,7	4/4	1,80	2,40	28	15	2.048	–	154	47	6.405	46,8	AMD Radeon R4 Graphics	2.832	3.300	14,0	15,0	17,00
	21	Intel Pentium 3558U	Haswell	24,9	2/2	1,70	1,70	22	15	512	2.048	128	67	11.322	44,9	Intel HD Graphics	2.415	3.367	14,5	14,8	14,63
	22	AMD A4-6210	Beema	22,8	4/4	1,80	1,80	28	15	2.048	–	143	38	3.245	41,8	AMD Radeon R3 Graphics	2.439	3.005	13,3	12,8	14,58
	23	AMD A8-7100	Kaveri	22,3	4/4	1,80	3,00	28	20	4.096	–	133	44	4.737	10,7	AMD Radeon R5 Graphics	3.677	–	–	–	–
	24	Intel Celeron N2930	Bay Trail-M	21,2	4/4	1,83	2,16	22	7,5	2.048	–	127	35	6.493	20,8	Intel HD Graphics	1.499	1.491	6,5	6,5	5,90
	25	AMD A4 Micro-6400T	Mullins	15,9	4/4	1,00	1,60	28	4,5	2.048	–	93	34	3.590	28,4	AMD Radeon R3 Graphics	1.642	2.123	9,9	8,6	8,72
	26	Intel Celeron N2840	Bay Trail-M	15,2	2/2	2,16	2,58	22	7,5	1.024	–	76	41	8.111	20,8	Intel HD Graphics	1.341	1.535	6,9	6,4	6,15
	27	Intel Celeron N2830	Bay Trail-M	13,4	2/2	2,16	2,41	22	7,5	1.024	–	67	37	6.760	18,9	Intel HD Graphics	1.206	1.380	6,2	5,8	5,86
CHIP TAVSİYE	28	Intel Atom Z3735F	Bay Trail-T	1,4	4/4	1,33	1,83	22	2,2	2.048	–	–	–	5.730	13,7	Intel HD Graphics	1.170	1.205	5,4	5,1	–
	29	Intel Atom Z3745	Bay Trail-T	1,3	4/4	1,33	1,86	22	2	2.048	–	–	–	5.470	13,8	Intel HD Graphics	1.204	1.204	5,2	5,3	–

[1] ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR
[2] SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

	Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat ($+KDV)	Performans puanı	Fiyat-Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Mimari (nm)	Transistör sayısı (Milyon)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	3DMark Fire Strike	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Dirt 3 1920 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)
	1	AMD Radeon R9 295X2	2 x 4.096/GDDR5	1000	100	41.3	1.018	5.000	2 x 512	2 x 2.816	28	2 x 6.200	500	8.009	12.935	55,58	156,17	135,8
	2	nVidia GeForce GTX Titan Z	2 x 6.144/GDDR5	3500	97,0	11.5	706	7.010	2 x 384	2 x 2.880	28	2 x 7.100	375	7.488	11.808	68,77	152,94	124,2
	3	nVidia GeForce GTX 980	4.096/GDDR5	625	77,8	51.4	1.127	7.012	256	2.048	28	5.200	165	5.633	10.091	48,38	151,67	90,4
	4	nVidia GeForce GTX 780 Ti	3.072/GDDR5	580	74,5	53.1	1.006	7.200	384	2.880	28	7.100	250	5.427	9.634	52,06	126,00	90,5
	5	nVidia GeForce GTX Titan Black	6.144/GDDR5	1210	70,4	24.0	889	7.000	384	2.880	28	7.100	250	5.219	9.326	45,29	130,36	79,3
CHIP TAVSİYE	6	nVidia GeForce GTX 970	4.096/GDDR5	380	68,7	74.7	1.051	7.010	256	1.664	28	5.200	145	4.884	9.004	43,75	139,49	75,6
	7	AMD Radeon R9 290X	4.096/GDDR5	420	68,4	67.3	1.030	5.000	512	2.816	28	6.200	250	4.600	8.934	48,49	131,77	78,5
	8	AMD Radeon R9 290	4.096/GDDR5	340	64,9	78.9	947	5.000	512	2.560	28	6.200	250	4.101	8.421	45,00	121,90	84,6
	9	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1540	64,5	17.3	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42,06	116,93	77,4
	10	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	435	60,9	57.9	863	6.008	384	2.304	28	7.100	250	4.508	7.966	38,33	112,32	71,8
	11	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	435	57,4	80.4	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	38,73	112,06	69,6
	12	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	295	50,5	75.9	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	34,61	96,45	55,3
CHIP TAVSİYE	13	AMD Radeon R9 280	3.072/GDDR5	275	45,6	85.2	953	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.910	6.308	31,23	92,32	49,8
	14	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	210	43,3	65.8	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	29,62	86,04	48,9
CHIP TAVSİYE	15	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	210	41,3	53.0	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27,15	85,74	51,6
	16	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	250	39,8	100.0	900	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.456	5.670	27,41	68,95	50,3
	17	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	180	39,1	86.2	1.033	6.008	192	1.344	28	3.540	150	2.845	5.053	26,43	80,29	39,7
	18	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	305	36,3	89.3	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	23,92	69,43	39,3
	19	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	150	34,4	71.5	900	5.600	256	1.280	28	2.800	150	2.171	4.800	22,28	71,87	38,0
	20	AMD Radeon R7 265	2.048/GDDR5	165	32,4	71.3	925	5.600	256	1.024	28	2.800	150	1.929	4.481	23,03	66,43	36,3
	21	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	170	29,4	87.4	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20,16	58,65	35,3
	22	AMD Radeon HD 7850	2.048/GDDR5	160	27,6	70.1	870	4.840	256	1.024	28	2.800	130	1.635	3.503	20,90	49,45	37,9
	23	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	130	27,5	89.2	1.160	6.600	128	896	28	2.080	115	1.737	3.772	16,59	57,32	33,2
	24	nVidia GeForce GTX 750 Ti	2.048/GDDR5	155	26,3	77.7	1.046	5.400	128	640	28	1.870	60	1.778	3.841	16,22	52,97	26,9
	25	AMD Radeon HD 7790	2.048/GDDR5	120	25,9	68.0	1.050	6.400	128	896	28	2.080	85	1.621	3.563	16,00	53,00	32,0
	26	nVidia GeForce GTX 750	1.024/GDDR5	125	23,5	72.0	1.033	5.010	128	512	28	1.870	55	1.568	3.406	14,78	46,66	24,6
	27	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	130	21,4	73.1	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	12,67	42,22	23,7
	28	AMD Radeon R7 260	1.024/GDDR5	120	20,9	61.5	1.000	6.000	128	768	28	2.080	95	1.433	3.353	4,22	51,11	24,1
CHIP TAVSİYE	29	AMD Radeon R7 250X	1.024/GDDR5	100	17,7	94.8	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.239	2.794	4,70	43,57	18,4
	30	AMD Radeon R7 250	1.024/GDDR5	90	13,4	89.7	800	4.500	128	512	28	1.500	55	898	2.097	4,07	30,96	15,5

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat TAHMİNleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ (YAKLAŞIK 345 DOLAR)

TAVSİYE	Acer E5-521-62GK
İŞLEMCİ	AMD A6-6310 (1,8 GHz)
RAM	4 GB (maks. 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R4 (IGP)
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:57/11:46 saat

GENEL ÇÖZÜM (YAKLAŞIK 555 DOLAR)

TAVSİYE	Lenovo G5070-59431718
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD R5 M230
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB (SSHD)
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:24/11:33 saat

MULTIMEDYA (YAKLAŞIK 715 DOLAR)

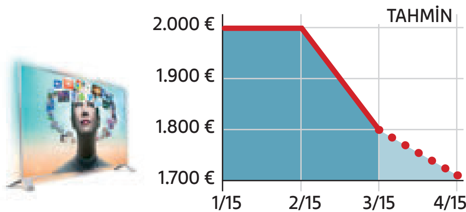
TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-B-1NJ
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R7 M260
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 Bit)
SABİT DİSK	1 TB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	6:12/8:54 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

TAHMİN: Fiyatlar böyle gelişiyor

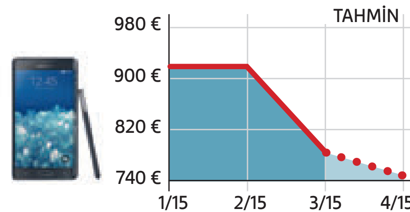
Philips 55PFS8109

Pazara çıktıktan altı ay sonra televizyon 2.000 Euro sınırının altına düşüyor.

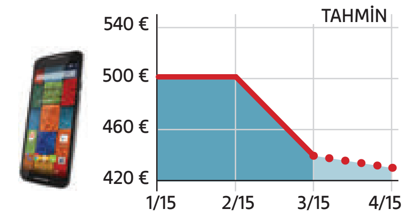
Samsung Galaxy Note Edge

Yenilikçi ekranına rağmen Samsung, aşırı fiyatı sabit tutmayı başaramıyor.

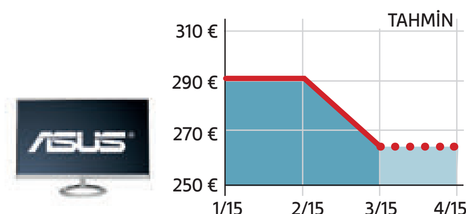
Motorola Moto X 16 GB

(2. Gen.): Çıkmasının üstünden birkaç ay geçmesine rağmen fiyatı düşüyor.

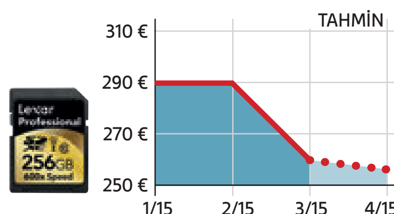
ASUS MX279H

Uzun zamandır monitörün fiyatı stabil ve çok da düşmesi beklenmiyor.

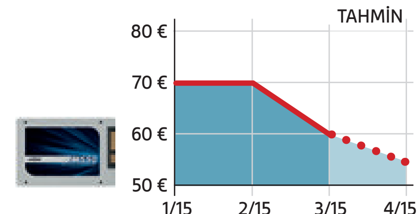
Lexar SDXC Prof. 600x 256 GB

Fiyatları pek de uygun değil, ancak bellek kartları SSD örneğini takip ediyorlar.

Crucial M550 128 GB

Fiyatları bu seviyelere gerilemişken SSD tercih etmemek için hiçbir neden yok.

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Pentium G3220	55
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	MSI H81M-P33	50
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	45
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk 64 GB SSD	45
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	55
Toplam		265

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD A6-6400K	50
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	110
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	45
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	60
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	20
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		320

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	95
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	80
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	55
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	55
Toplam		485

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	110
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	85
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	80
Ekran kartı	AMD Radeon R7 265	145
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	75
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		615

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i5-4690K	250
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	50
Anakart	MSI Z87-GD65 GAMING	170
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	80
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	270
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	135
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	105
Toplam		1075

*Overclock yapılmayacaksa stok fan yeterli

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i7-5820K	415
CPU fanı	Noctua NH-U14S	85
Anakart	MSI X99S SLI Plus	260
RAM	Kingston HyperX 16GB (4x4GB) DDR4-2400	305
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	340
Sabit disk	Samsung 840 EVO 500 GB SSD	245
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	205
Toplam		1870

Bilgisayarınızı yepyeni bir hale getirin

Eskimiş bilgisayarınıza katlanmak veya onu bir yenisiyle değiştirmek zorunda değilsiniz. Bilgisayarını yenilemek isteyenler için 13'ü ücretsiz 17 yolu sıraladık.

Emre ERGUN

İlk satın alındıklarında bilgisayarlar hızlı ve sorunsuzdur. Fakat belli bir zamandan sonra (tıpkı biz insanlar gibi) yavaşlamaya ve huysuzlanmaya başlarlar. Zararlı yazılım veya istenmeyen içerik bulundurmayan bilgisayar dahi zaman içerisinde (diğerleri kadar kısa sürmese de) halsizleşmeye ve en basit görevleri bile yerine getirememeye başlarlar.

Bedavaya yeni bir bilgisayar

Bilgisayarınız yaşlandığında ilk aklınıza gelen ihtiyar makinenizi atıp yeni bir tanesini satın almak olabilir. Fakat bilgisayarınız ciddi anlamda dökülmeye başlamadıysa çoğunlukla buna gerek yoktur. Aslında, eğer bilgisayarınızı beş yıl içerisinde satın almışsanız, onu yenilemek için bir tane bile yeni parça almanız gerekmeyebilir.

Bu yazımızda, size zamanı geri alıp bilgisayarınızı sanki kutusundan yeni çıkmış gibi çalıştırmanızı sağlayacak 17 yolu göstereceğiz. Bilgisayarınızın özelliklerine ve yaşına bağlı olarak bazı metotlar daha iyi çalışabilir, yani cihazınızın kullanım kılavuzunu yakınınızda tutmanız iyi bir fikir olabilir. Eğer bulamıyorsanız internetten araştırabilir, ücretsiz UserManualGuide.com (www.usersmanualguide.com) sitesine gidebilir ve yine ücretsiz Speccy (www.piriform.com/speccy) aracını kullanarak Windows sürümünüzü ve bilgisayar özelliklerinizi öğrenebilirsiniz.

Sunacağımız önerilerden bazıları oldukça kolay, bazıları ise biraz uğraştırıcı olacak. Büyük çoğunluğu (17'den 13'ü) ise ücretsiz.

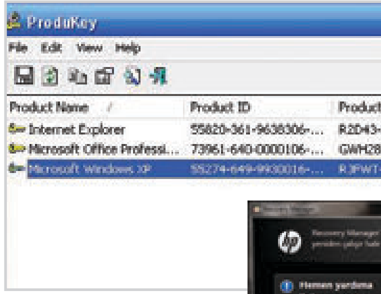
1- Bilgisayarınızı fabrika ayarlarına döndürün

Ücret: ücretsiz

En etkili (ve ücretsiz) yöntemler arasında yer alan ve bilgisayarınızı gençleştirecek olan fabrika ayarlarına döndürme ile başlıyoruz.

Bugünlerde bilgisayar üreticileri, sabit diskinize bilgisayarınızı fabrika ayarlarına döndürmeyi sağlayan "recovery partition" isimli gizli kurtarma bölümleri yerleştiriyorlar. Bilmeniz gerek ki fabrika ayarlarına dönme işlemi, doğal olarak tüm kişisel dosyalarınızı, ayarlarınızı ve kurulu programlarınızı tamamen silecektir. Bu yüzden öncelikle verilerinizi yedeklemelisiniz. (Aşağıdaki kutuyu inceleyin.)

Devam etmek isterseniz, bir sonraki adım bilgisayarınızın modeliyle ilgili. Çoğu Windows 8/8.1 bilgisayar, işletim sisteminin içerisinden formatlanma seçeneğine sahiptir. (4 numaralı adımı inceleyin.)

Diğer çoğu durumda ise format seçeneklerine erişmek Windows başlatılırken belli tuş veya tuş kombinasyonlarına basmayı ve karşınıza çıkacak tek yönlü talimatları izlemeyi içerir. Bu yolla ilgili özel bir tavsiyede bulunamayız çünkü farklı üreticilerin farklı yöntemleri olabilir. En iyisi bilgisayarınızın kullanım kılavuzuna başvurmak. Bilgisayarınızın birkaç defa yeniden başlatılabileceğini unutmayın. Format işleminin bittiğini veya Windows'u kurmanız gerektiğini belirten bir pencereyle karşılaşana dek gerçekleşen işlemlere müdahalede bulunmayın. Tüm işlem muhtemelen uzun süreceğinden gününüzü çok fazla planla doldurmayın.

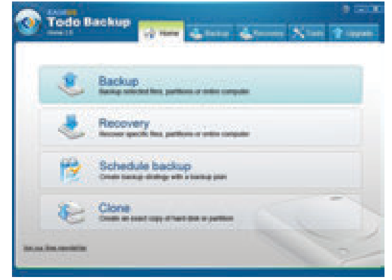
2- Windows'u yeniden yükleyin

Ücret: ücretsiz

Kullanmakta olduğunuz işletim sistemini baştan yüklemek bilgisayarınızı restore etmeye benzer fakat geldiği CD veya DVD üzerinden temiz bir Windows sürümünü yüklemeyi içerir. Bu işlem diskin orijinaline ve özel 25 karakterli ürün koduna ihtiyaç duyar. Eğer Windows'unuz bir disk ile beraber gelmediyse muhtemelen

BİLGİ

Bilgisayarınızı formatlamadan önce ne yapmalısınız?

Eğer Windows'unuzu restore etmek veya yeniden kurmak niyetindeyseniz sadece tüm verilerinizi yedeklemeyi değil, aynı zamanda tüm bilgisayarınız için ayrı bir kalıp dosyası (ISO) oluşturmanızı öneriyoruz. Bu şekilde bilgisayarınızı, olur da bir şeyler ters giderse tam olarak eski haline döndürebilirsiniz.

Windows, imaj dosyası oluşturmak için kaliteli bir araca sahip. Başlat'a tıklayın ve ardından "yedekle" yazın ve aratın. Ardından Windows 7 için "Yedekleme ve Geri Yükleme"yi, Windows 8/8.1 için ise "Dosya Geçmişi ile dosyaların yedeklerini geri yükle"yi seçin. Sol tarafta "Sistem görüntüsü oluştur" seçeneğini göreceksiniz. Ona tıklayın ve sırasıyla çıkan basamakları takip edin. Yüksek kapasiteli bir harici diske ihtiyacınız olacak.

Dosya ve klasör yedekleme için genellikle EaseUS Todo Backup Free (http://www.todo-backup.com/products/home/free-backup-software.htm) gibi üçüncü parti yedekleme araçları kullanmak önerilir. Özellikle de işletim sistemi değiştiriyorsanız. Ayrıca format attıktan sonra ihtiyacınız olacak tüm sürücüleri ve programları da bir araya getirmenizi tavsiye ediyoruz.

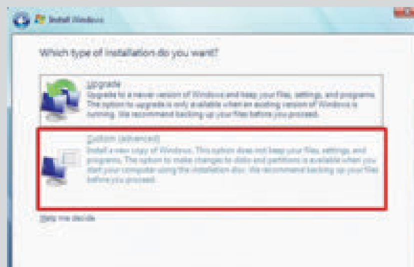
Windows'unuzu yeniledikten veya baştan kurduktan sonra ilgili yedekleme aracı kullanarak tüm kullanıcılar için dosyaları yerleştirin ve programlar ve sürücüleri yeniden kurun. Ayrıca bu noktada Windows güncelleştirmesini de başlatmanız gerekir.

TEMİZ BİR WINDOWS 7 KURULUMU NASIL GERÇEKLEŞTİRİLİR?

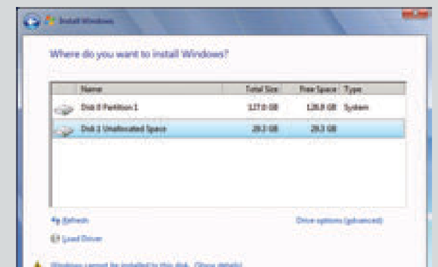
1- Diski Yerleştirin

Bir önceki sayfadaki yolu izleyip önyüklenebilir Windows 7 DVD veya USB'nizi oluşturduktan sonra disk veya USB belleğinizi bilgisayarınıza yerleştirin ve cihazı yeniden başlatın. Eğer bilgisayar her zamanki gibi başlarsa BIOS önyükleme ayarlarınızı değiştirmeniz gerekebilir. Bu işlem genellikle başlangıç ekranında Delete veya F2 tuşlarından birine basılarak yapılmaktadır. BIOS ayarlarında "Boot" bölümüne geçin ve ardından "CD/DVD-ROM" veya "USB/Removable devices" seçeneklerinden uygun olanını seçin. Kaydedip çıktıktan sonra yeniden başlatın.

2- Windows Kurulumunu Başlatın

Eğer "CD veya DVD'den önyüklemeyi başlatmak için bir tuşa basın." mesajını görürseniz, mesajın dediğini yapın. Windows yükleme penceresi açıldığında seçenekleri izleyerek dilinizi ve diğer ayarları seçin ve yüklemeyi başlatın. Eğer istenirse Windows ürün kodunuzu girin ve kullanım sözleşmesini kabul edin. Hangi tür yükleme istediğiniz sorulursa "Custom/Özel" i işaretleyin.

3- Doğru kurulum yerini seçin

Windows'u nereye kurmak istediğiniz sorulacak. Eğer bilgisayarınız birden fazla diske ve bölüme sahipse kurulum yerini çok dikkatli seçmelisiniz. Çoğu durumda en fazla kapasiteye sahip disk olmalıdır. (İşletim sisteminiz tarafından da işaretlenebilir.) Üzerine tıklayarak diski seçin, ardından "Disk/Sürücü seçenekleri>Format" yolunu izleyip "Tamam"a basın. Devam ederek Windows'u yükleyin.

bilgisayarınızda üretici firma tarafından yerleştirilmiş bir recovery partition (kurtarma disk bölümü) bulunmaktadır (bir önceki adıma göz atın).

Eğer Windows'u kurduğunuz orijinal disk hasarlıysa veya kaybolduysa üretici firmanız ile temasa geçerek bir yenisini isteyin. Eğer Windows'u kendiniz satın aldıysanız Microsoft'un sayfasından direkt olarak indirebilirsiniz. Yapılacak işlemler Windows 8/8.1 sürümleri için biraz farklı, Windows 7 kullanıcıları http://chip.tk/1Ikjbtk adresine giderek formu doldurmalı ve ardından ISO formatındaki disk kalıbını indirmeli. Bunun için Windows ürün koduna ihtiyacınız olacak. Eğer kodunuzu kaybettiyseniz ücretsiz ProduKey (http://chip.tk/1IkjhB3) aracını indirin ve yazılımın size ürün kodunuzu söylemesini sağlayın.

Windows 7 ISO dosyasını indirdikten sonra, formatlama işlemi için dosyayı kullanarak bir USB veya boş bir disk yardımıyla bir DVD oluşturmanız gerekiyor. Bu işlem için Microsoft'un ücretsiz Windows USB/DVD Download Tool isimli aracını kullanabilirsiniz (http://chip.tk/1Ikjvbq). Yarattığınız disk veya USB ile ne yapacağınızı öğrenmek için "Temiz bir Windows 7 kurulumu nasıl gerçekleştirilir?" bölümünü inceleyin.

3- Windows 8.1'e geçin

Ücret: 315+ TL

Windows 7 (veya önceki sürümler) kullanıcıları, eski işletim sistemlerini tekrar yüklemek yerine bir yenisine geçmeyi düşünebilirler. Windows 8.1, kullanıcılar tarafından en sıcak karşılamayı görememiş olsa bile Windows 8'in üzerine oldukça etkili yenilikler getiriyor. Sade ve ekonomik bir işletim sistemi olmasının yanı sıra bilgisayarınızı da muhtemelen daha da hızlandıracaktır.

Windows 8.1'in standart sürümünün Microsoft Mağazasındaki fiyatı 315 TL. Doğru sürümü aldığınızdan emin olun zira Windows 8.1'in 32 ve 64 bit olmak üzere iki farklı versiyonu var. Hangi versiyonu almanız gerektiğini bilmiyorsanız başlat menünüze "Bilgisayar" yazın ve çıkan sonuca sağ tıklayıp "Özellikler"i seçin. Açılacak pencerede "Sistem türü"nün sağına bakarak sisteminizin 32 mi yoksa 64 bit mi olduğunu öğrenebilirsiniz.

Yeni işletim sisteminizi satın alış biçiminize göre (fiziksel disk olarak/internetten indirerek) sonraki adımlar arasında ufak farklar var. İnternetten yapacağınız indirmelerin DVD veya USB bellek olarak önyükleme haline getirilmesi gerekiyor. Bunun için Microsoft'un kurulum medya yardım sayfasında (http://chip.tk/1IkkSa5) ücretsiz Windows Installation Media Creation Tool'unu kullanabilirsiniz. ISO formatında Windows 8.1'in imaj dosyası indirilecek ve önyüklenebilir DVD / USB belleğiniz oluşturulacak. Bu metot Windows 8/8.1'i baştan yüklemek istiyorsanız fakat orijinal diskinizi kaybettiyseniz de işe yarayacaktır.

4- Windows 8.1 üzerinden bilgisayarınızı yenileyin

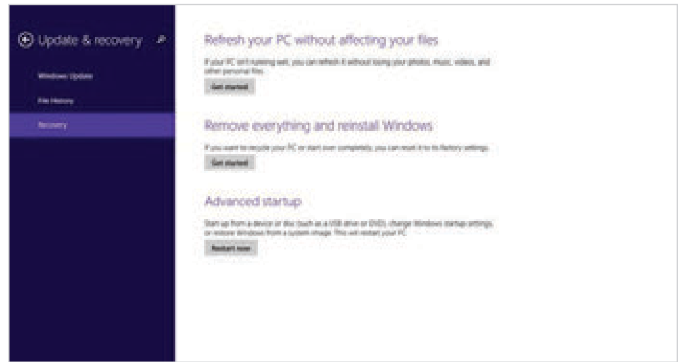
Ücret: Ücretsiz

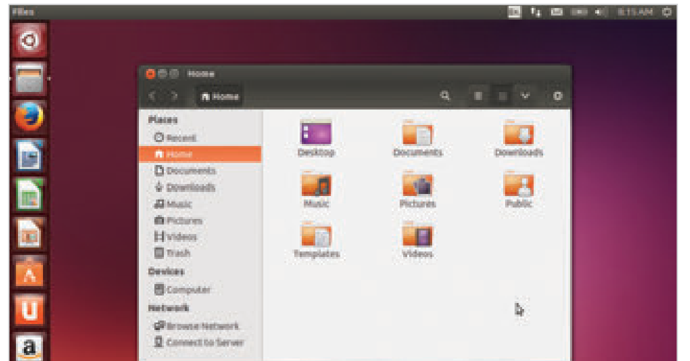
Windows 8.1, kendi içerisinde bilgisayarınızı fabrika ayarlarına döndürmeyi sağlayan araçlara sahiptir. Klavyenizdeki Windows tuşuna ve "C"ye aynı anda basın. Ardından seçenekler bölümünden "Bilgisayar Ayarlarını Değiştir"e basın. "Onarım ve kurtarma"yı seçin. Göreceğiniz ilk seçenek olan "Dosyalarınızı etkilemeden bilgisayarınızı yenileme", kişisel dosyalarınıza dokunmadan Windows'u baştan yükleyecek olsa da biz ne olur ne olmaz diye dosyalarınızı yedeklemenizi öneririz. İşlem tamamlandıktan sonra program ve uygulamalarınızı tekrar kurmanız gerekecek. İkinci seçenek olan "Bilgisayarı sıfırlama ve yeniden yükleme" diskteki her şeyi silecek ve bilgisayarı ilk haline döndürecektir.

İki durumda da Windows 8'inizi Windows 8.1'e güncellediyseniz işlem tamamlandıktan sonra tekrar Windows 8'i göreceksiniz. Microsoft tarafından belirlenen yolu izleyerek (http://chip.tk/1IkljkG) Windows 8.1'e manuel olarak geçiş yapmanız gerekli (ücretsiz).

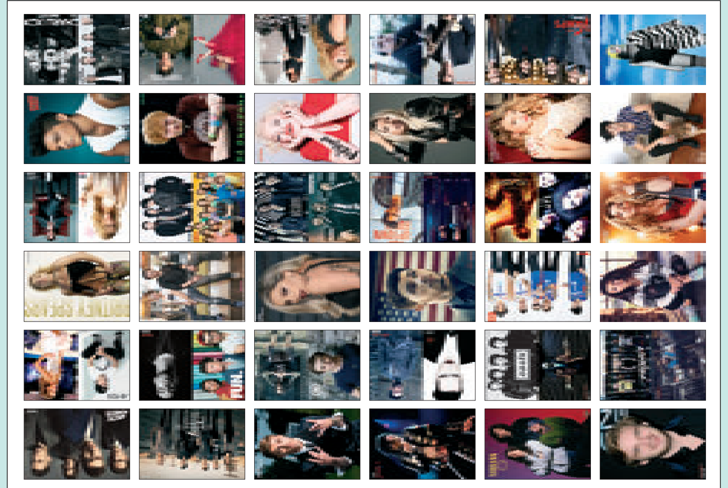

5- Windows'tan başka bir işletim sistemine geçiş

Ücret: ücretsiz

Eğer sisteminizi en baştan kuruyorsanız Windows kullanmak zorunda olduğunuzu kim söyledi ki? Neden bambaşka bir işletim sistemini denemeyesiniz?

Sistemlerinden maksimum hızı elde etmek isteyenler ücretsiz ve de hafif Ubuntu (http://ubuntu.net) gibi Linux işletim sistem-

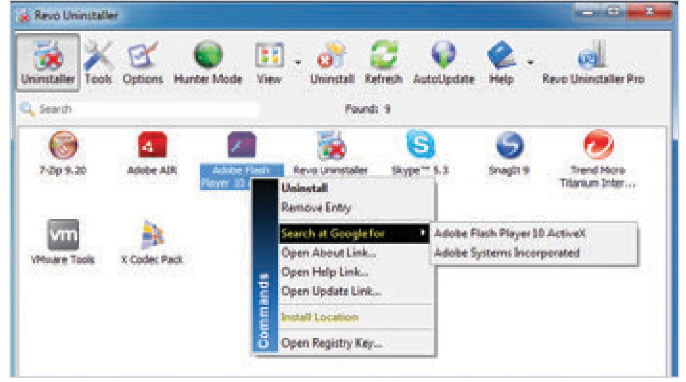

DUMAN

lerini kullanabilirler. XP benzeri Ubuntu, özellikle yaşlı sistemlerden verim elde etmek için idealdir.

Windows'unuza müdahale etmeden denemek için öncelikle Ubuntu'nun web sayfasından ISO dosyasını indirin ve diske yazıp önyüklemeyi başlatın. Eğer Ubuntu'ya geçmeye karar verirseniz 14.04.01 sürümünü kullanmanızı öneririz. Son sürüm olduğu için uzun süreli destek sağlanacaktır.

Eğer esas amacınız bilgisayarınızı daha hızlı ve istikrarlı kılmak ise, Windows 10 kullanmak için fazla aceleci olmayın- en azından şimdilik. Windows 10'un teknik ön izlemesi herhangi bir garantiden bağımsız olarak geliyor ve son haline kadar bir hayli güncellenip gelişeceği kesin. Şu an Windows 10'u VirtualBox gibi programlar ile kurmak ve ana işletim sistemi olarak kullanmamak daha mantıklı.

Zamanı geçmiş yazılımlardan ve çöp verilerden kurtulun

6- Kullanmadığınız programları silin

Ücret: ücretsiz

İstenmeyen yazılımlardan kurtulmak bilgisayarınızı hızlı ve yalın tutmanın yollarındandır. Denetim Masasından "Programlar ve Özellikler" kısmına gelip listede istediğiniz programı silin ve acımasız olun. Tekrar kullanmak isterseniz arzu ettiğiniz zaman geri yükleyebilirsiniz.

Ayrıca pek çok üçüncü parti program kaldırma aracı da bulunmaktadır. Bunların arasında Revo Uninstaller'ı (www.revouninstaller.com) tercih edebilirsiniz. Revo'nun kullanımı kolay ve dört seviyesi bulunuyor: "Safe" ve "Built-in" modları Windows'un dahili program kaldırıcısını kullanıyor. "Moderate", programın beraberinde ilgili kayıt defteri girdilerini de siliyor. "Advanced" ise küçük artıklarıyla sisteminizi sıkıntıya sokan inatçı programlar için birebir.

7- Bloatware ve gizli çöp verilerden kurtulun

Ücret: ücretsiz

Bilgisayar üreticileri sistemlerini çoğunlukla gereksiz programlar ve araçlarla doldurur. (Bunlara "bloatware" da denir.) Bunların büyük çoğunluğu denetim masasından silinebilmektedir. Bilgisayarınızı gizli kurtarma bölümünden yenilemenin kötü taraflarından biri, tüm bu gereksiz uygulamaların da geri gelmesidir. Yani daha önceki basamaklarda açıkladığımız yenileme işlemini gerçekleştirdikten sonra bilgisayarınızdaki gereksiz programları gözden geçirin ve ihtiyacınız olmayan her şeyi silin. Neleri sileceğiniz konusunda tereddütlüyseniz ücretsiz SlimComputer (http://slimcomputer.com) aracı ile kaynak açlığı çekip bilgisayarınızı yavaşlatan programlar ve adware'leri tespit edebilirsiniz.

Bilgisayarınızı yavaşlatan her şeyi bulmak o kadar kolay olmayabilir fakat gizli çöplerden kurtulmak kesinlikle işinize yarayacaktır. Bu iş için ideal seçim ise CCleaner. (www.piriform.com/ccleaner) Araç, bilgisayarınızı analiz ederek gizli geçici ve kullanılmayan dosyaları tespit ediyor. CCleaner'ı daha da güçlü hale getirmek için ücretsiz CCEnchancer (http://chip.tk/1IkmY9O) eklentisini kullanabilirsiniz.

8- Başlangıç programlarını devre dışı bırakın

Ücret: ücretsiz

Windows her açıldığında otomatik olarak başlatılmaya ayarlanan programlar, sisteminizin açılma hızının yavaşlamasının en büyük failleridir. Windows 7'de başlat menüsüne msconfig.exe yazarak Enter'a basın. Açılan pencerede başlatma sekmesine gelin, otomatik olarak başlatılmasını istemediğiniz uygulamaları seçerek devre dışı bırakın.

Hangi başlangıç öğelerini güvenle devre dışı bırakabileceğinizi öğrenmek için "Should I Remove It?" (www.shouldiremoveit.com) aracını kullanabilirsiniz. Aracın listesindeki öğelerin yanındaki "What is it?" butonu, sizi ilgili öğe hakkında bilgilerin olduğu çevrimiçi bir veri tabanına aktaracak. Buradan öğenin işlevini öğrenebilir ve devre dışı bırakıp bırakmamaya karar verebilirsiniz. Alternatif olarak öğeyi internetten arayabilirsiniz. Windows 8/8.1'in, başlangıç öğesine sağ tıklayınca işe yarayan bir "Çevrimiçi arama" özelliği var.

9- Sık kullandığınız programları güncelleştirin

Ücret: ücretsiz

Yazılımlar yayınlandıklarında çoğunlukla hala ek güncelleştirmelere ve güvenlik yamalarına ihtiyaçları vardır. Yani program ve uygulamalarınızı güncel tutmak bilgisayarınızın performansını olumlu etkileyecektir.

Windows'u otomatik güncelleştirmeye ayarladığınızı varsayarak (Eğer ayarlamadıysanız "Denetim Masası>Windows Update>Ayarları değiştir>Güncelleştirmeleri otomatik olarak yükle" yolunu izleyin.) tüm programlarınız için güncelleştirmeleri tek tek denetlemek bir hayli uğraştırıcı olacaktır. Ne mutlu ki ücretsiz SUMo (Software Updates Monitor, http://chip.tk/1IknJjq) aracı tüm programların güncellemelerini takip ediyor ve gerektiğinde tek tıkla güncelleştirilmeleri için size bildirim gönderiyor.

Kurulum sihirbazındaki herhangi bir çöp veriden korunmak adına aracın taşınabilir olarak adlandırılan sürümünü indirmenizi öneriyoruz. SUMo internet sayfasında mavi "Download" butonunun altındaki ufak ZIP dosyası ikonuna tıklayın. Dosyayı kaydedip arşivden çıkarın (sumo.zip) ve "SUMo.exe" dosyasını çalıştırarak programı kurun.

10- Eski programları veya ücretsiz çevrimiçi alternatifleri kullanın

Ücret: ücretsiz

Yeni programlar sisteminizin kaynaklarını, eskilere oranla daha fazla tüketmeye meyillidir. Bilgisayarınızı hızlandırma yollarından biri de programların daha eski sürümlerini kullanmaktır. Fakat bu yaklaşımın bazı dezavantajları da yok değil. Doğal olarak eski programlar, yeni sürümlerinde sunulan bazı özelliklere ve çözümlere sahip olmayabilirler. Bazılarının (örneğin Office 2003) resmi desteği ise üretici firma tarafından kesilmiş olabilir (http://chip.tk/1IkpMnz). Bazıları ise yeni Windows sürümleri ile uyum sorunları yaşayabilir.

Başka bir alternatif ise ücretsiz ve güncel çevrimiçi programları kullanmaktır. Google Dokümanlar (http://chip.tk/1IkqOLj) bu duruma güzel bir örnektir. Bilgisayar hafızanızı kullanmaz ve depolama alanına ihtiyaç duymaz, ayrıca (Microsoft 365 kullandığınızı varsayarsak) yıllık 130 TL de kar edeceksiniz.

11- Adware ve Spyware adlı zararlı yazılımlardan kurtulun

Ücret: ücretsiz

Adware (reklam yazılımı) ve spyware (casus yazılımı) gibi zararlı yazılımlar bilgisayarınızın performansını anında düşürebilir ve bulunup yok edilmesi zorludur. Güvenlik yazılımınız, sisteminize sızmaya çalışan zararlı öğeleri umarız ki fark edecektir, fakat bilgisayarınıza yeni bir soluk getirmek istiyorsanız ilgili tarama programlarını kullanarak sisteminizdeki zararlı yazılımlara savaş açmalısınız. Tercih edilebilecek birkaç harika ücretsiz tarayıcı bulunuyor. Malwarebytes Anti-Malware Free (www.malwarebytes.org), AdwCleaner (http://chip.tk/1vOhEV4) ve SuperAntiSpyware Free Edition (www.superantispyware.com) bunların arasında yer alıyor.

Bilgisayarınızın donanımını ve sürücülerini güncelleyin

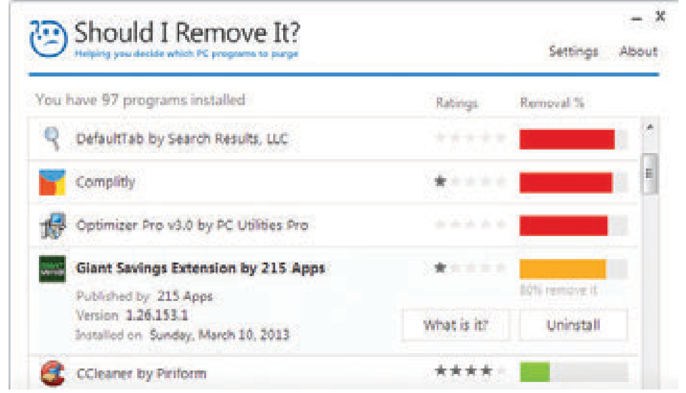
12- Güncel sürücüleri edinin (Ücret: ücretsiz)

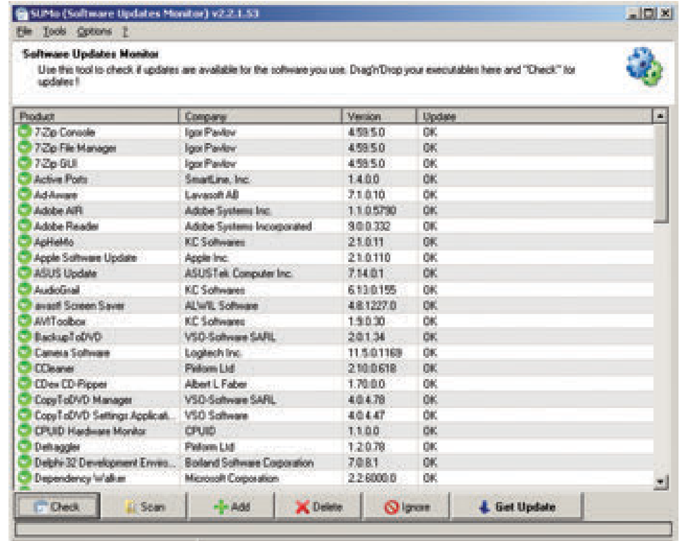
Tıpkı diğer yazılımlar gibi, yayınlanmalarının ardından donanım sürücülerine de sık sık güncellemeler getirilmektedir. Bu güncellemeler sayesinde performans artar, uyum sorunları giderilir. Sürücülerin eski sürümlerini kullanmak gereksiz hız düşüşlerine, darboğazlara, takılmalara ve diğer problemlere sebebiyet verebilir. Tüm sürücülerin güncel olduğuna tek tek emin olmak normalde çok uzun sürebilir. Fakat SlimDrivers Free (http://chip.tk/1IksOYO) programı ile sisteminizi tarayıp güncelliğini kaybetmiş sürücülerden haberdar olabilirsiniz. Ek olarak tıpkı diğer ücretsiz sürücü tarayıcıları gibi, SlimDrivers Free de tek tıkla son çıkan güncellemeleri indirmenize olanak sağlıyor.

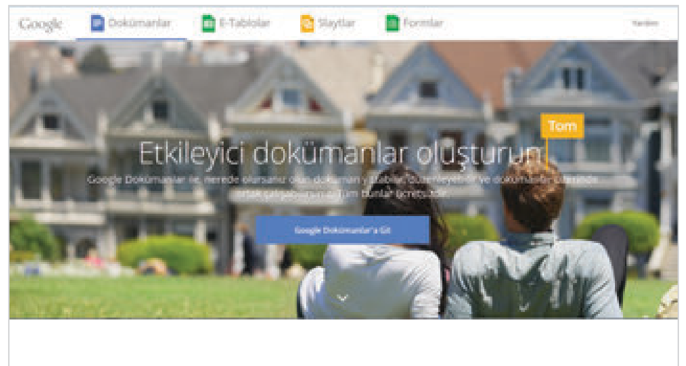
13- Bilgisayarınızın firmware güncellemesini yapın

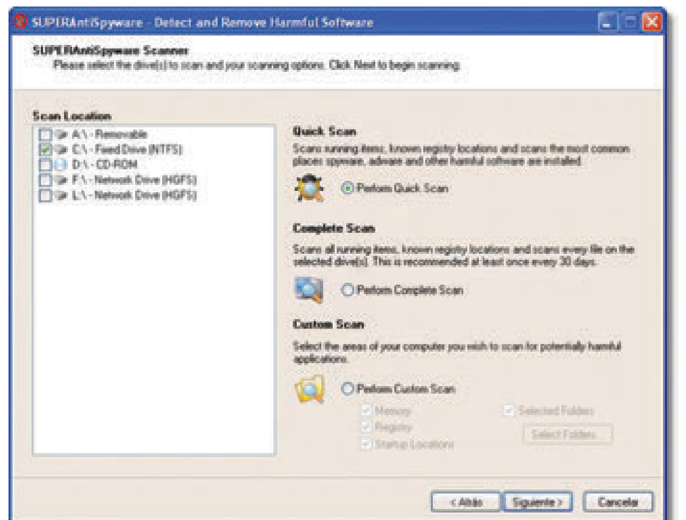
Ücret: ücretsiz

Ücretsiz FirmwareTablesView (http://chip.tk/1Ikt2PL) aracı ile bilgisayarınızda yüklü firmware'ları sabit disk, ekran kartı gibi donanımların ve harici diskler, kameralar gibi aksesuarların çalışmasını sağlayan yazılımlar) görebilirsiniz. FirmwareTablesView, sizin için yeni firmware güncelleştirmeleri yapamaz. Aslına bakarsanız bu sorunun kolay ve otomatik bir çözümü bulunmuyor. Yani yapmanız gereken her cihaz için üretici firmanın internet sayfasını ziyaret etmek. Firmware güncellemeleri düzgün yapılmadıklarında etkisiz ve hatta zararlı olabilir, yani üretici firma gerekli görmüyorsa firmware güncellemesi yapmayın.

20. yılda 20 müthiş hediye!

20 senedir CHIP'i destekleyen ve hiçbir konuda yalnız bırakmayan teknoloji firmaları, CHIP Online üzerinden canlı olarak gerçekleştirilecek 20. yıl kutlama yayınında CHIP okurlarına müthiş hediyeler dağıtacak...

Türkiye'nin en iyi ve en çok okunan teknoloji yayını CHIP, tam 20 yıldır sizlerin de desteği ile dimdik ayakta ve yeni dijital mecralarda ve sosyal ağlarda da büyümeye devam ediyor. Nisan sayısında 20. yılımızı kutluyoruz! Her alanda ilklerin dergisi olduk. 20. Yılımızı da çok farklı, daha önce yapılmamış bir şekilde kutlayalım istedik. 20. yıl sayısını, CHIP Online üzerinden gerçekleştireceğimiz canlı yayında bizleri bu günlere taşıyan siz değerli okurlarımız ile birlikte kutlamak istiyoruz.

14 Nisan Cuma günü, Nisan ayının ortalarında, yani neredeyse okurlarımızın tümünün dergisini almış olduğuna emin olduğumuz bir tarihte CHIP Online üzerinden 2-3 saatlik bir kutlama canlı yayını gerçekleştireceğiz. Birçoğunuzun yıllardır takip ettiğiniz yazarları yani bizleri merak ettiğinize ve belki de soracak sorularınız olacağına eminiz. Yayında hepimiz olacağız ve neredeyse Türkiye'de teknolojinin başlangıcına ve gelişmesine tanıklık etmiş bir yayın olarak 20 yıllık gelişimi çok eğleneceğinize emin olduğumuz bir şekilde hep birlikte değerlendireceğiz, nostalji yapacağız.

Tabii ki sadece bu kadarla da kalmayacak. Bugüne kadar hep yanımızda olan ve bizleri yalnız bırakmayan siz sevgili okurlarımıza, markalarını ve modellerini çok iyi bildiğiniz dev teknoloji firmalarının da sürpriz hediyeleri olacak!

NASIL KATILACAK, NASIL KAZANACAKSINIZ?

"20 yılda 20 müthiş hediye" sloganı ile yola çıktık. Ama hemen her alandan firmaların katkıları ile hediye sayısı çoktan 20'nin çok üzerine çıkmış durumda. Peki bu hediyeleri nasıl kazanacaksınız?

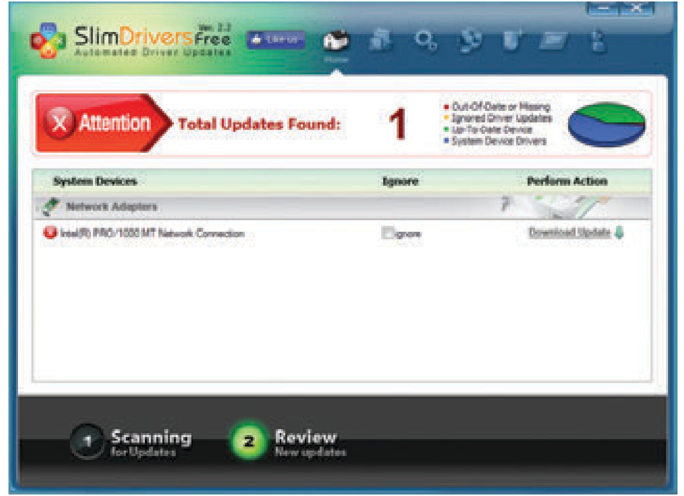
1) Öncelikle CHIP'in Nisan 2015 sayısını yanınıza alıp 14 Nisan günü, CHIP Online (**www.chip.com.tr**) üzerinde saat 14:00 itibari ile başlayacak canlı yayını izlemeniz gerekecek. Canlı yayın sırasında belirli aralıklarla sizlere hediyeler dağıtacak firmaların çeşitli soruları olacak.

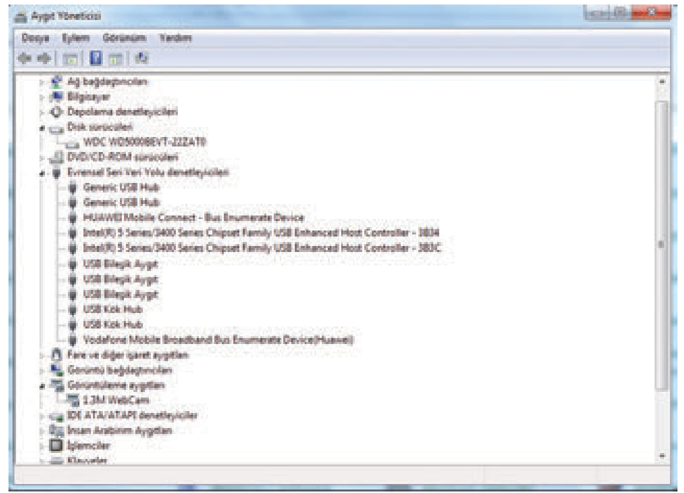
2) CHIP'in Twitter (**https://twitter.com/ChipOnline**) hesabını takip eden okurlarımızdan, sorunun türüne göre doğru ya da en yakın cevabı bize **#CHIP20Yaşında** hashtag'i ile yine Twitter üzerinden ilk ulaştıran okurumuz hediyenin sahibi olacak. Bu döngü, firmalar tüm hediyeleri dağıtana kadar da devam edecek. Dergimiz baskıya girdikten sonra değişebilecek; tam ödül listesi, yayın adresi ve saati, ödülleri nasıl teslim alabileceğiniz ve benzeri tüm detaylar için en güncel bilgileri **www.chip.com.tr/chip20** adresinden takip edebilirsiniz. Hep birlikte çok eğlenceli bir canlı yayın geçirmek dileği ile nice 20 yıllara. En başından beri bizleri yalnız bırakmayan okurlarımıza sonsuz teşekkürler!

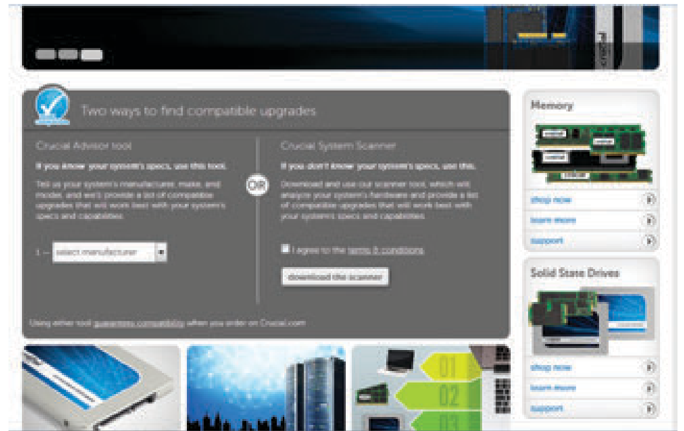
Teşekkürler

14- Eski cihazlarınızı kaldırın

Ücret: ücretsiz

Zamanı geldiğinde, üreticiler eskimiş cihazların resmi desteğini keserler. Örneğin 2005 yılında aldığınız eski bir tarayıcı için Windows 7 sürücüsü bulmanız pek olası değildir. Bazı durumlarda eski cihazlar, yeni işletim sistemlerinde çalışabilecek şekilde güncellenmişlerdir fakat bu durumlarda da çoğunlukla performans düşüklüğü ile karşılaşılır.

Eğer başka eski cihazlar veya bileşenlerin sisteminizi yavaşlattığından şüpheleniyorsanız Aygıt Yöneticisi ile onları kaldırabilirsiniz. Windows 7 için "Denetim Masası>Aygıt Yöneticisi" yolunu izleyin. Windows 8/8.1 için Başlat'a "aygıt" yazın ve Aygıt Yöneticisini seçin. Şüphelendiğiniz cihazı listede bulduktan sonra sağ tıklayıp "Kaldır" komutu ile kaldırabilirsiniz. Ardından cihazı fiziksel olarak bilgisayarınızdan sökün ve sistemi yeniden başlatın.

15- Sisteminize bellek ekleyin

Ücret: 100 TL

Sisteminize canlılık kazandırma adına biraz para harcamaktan çekinmiyorsanız eğer, bilgisayara bellek eklemekten daha etkili pek az yöntem vardır. 4 GB kapasiteli RAM'ler internetten yaklaşık 100 TL'ye bulunabilir.

Bilgisayarınızın mevcut bellek durumunu, hangi tür bellek kullandığını ve ne kadar ekleme yapabileceğinizi öğrenmek için Speccy aracını (ilk sayfaya bakın) ve Crucial'dan (www.crucial.com) ücretsiz çevrimiçi donanım analiz aracını "download the scanner" butonuna basarak çalıştırmalısınız. Otomatik olarak sisteminize ücretsiz bir tarayıcı program kurulacak ve bilgisayar belleği ile bilmek istediğiniz her şeyi size aktaracak.

16- SSD kurun

Ücret: 130 TL

Sabit diskinizi yenilemek sadece depolama alanı kazanmanızı sağlamaz. Geleneksel sabit diskler yerine SSD'lere (Solid State Drive) geçmek bilgisayarınıza hatırı sayılır bir hız artırımı sağlayabilir.

SSD'ler, geleneksel sabit disklere göre biraz daha pahalıdırlar. 60 GB kapasiteli SSD'ler internet üzerinden 130 TL civarı fiyatlara bulunabilirler. SSD'ler, mekanik parçalara sahip olmadıklarından geleneksel disklere göre verileri çok daha hızlı okuyup yazabilirler. Sonuç olarak bilgisayarın açılış hızı ve performansı genel olarak artacaktır.

17- Bilgisayarınızı bahar temizliğine tabi tutun

Ücret: birkaç Lira

Bir şeyden eminiz, bilgisayarınız ilk aldığınız zamanlar çok daha parlak görünüyordu. Yani gerçekten yeni gibi olması için onu bir güzel temizlemeniz gerekiyor.

Mikrofiber bez kullanarak ekranı silin. Klavyenizi ters çevirerek içerisinde bulunabilecek kırıntıları dökmeye çalışın ve üzerinden antibakteriyel bez ile geçin. Nem alıcı bezler ile farenizin silin ve altındaki tozdan kurtulun.

Masaüstü bilgisayar kullanıcıları toz giderici spreyler ile silahlanarak bilgisayar kasalarını açmayı deneyebilirler. Fakat bu işi yapacaksanız bilgisayarınızın kapalı olduğundan, fişinin ise takılı olmadığından emin olmalı ve kasadaki bileşenlere zarar vermemeye özen göstermelisiniz.

yorum@chip.com.tr

ATLAS'LA BİRLİKTE HEDİYE!

ÇANAKKALE GEZİ REHBERİ

- ARKEOLOJİK ALANLAR
- TARİHİ ANITLAR
- YÜRÜYÜŞ ROTALARI
- SAHİLLER
- FESTİVALLER

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLAR VE YAZILAR
NİSANDA ATLAS'TA

HATAY DAĞ CEYLANI Yakın zamana kadar Türkiye'de yaşadıkları bilinmiyordu. Atlas Amanos Dağları'nın doğusunu yurt edinmiş dağ ceylanlarını doğal ortamlarında görüntüledi.

TÜRKİYE ERMENİLERİ Bugün bilinen nüfusları 60 bin dolayında; 43 kiliseleri, 18 okul ve iki hastaneleri var... Türkiye'de yaşayan Ermeniler Atlas'a kapılarını ve anılarını açtılar.

ALAMUT - HASAN SABBAH'IN KALESİ Atlas, efsanevi lider Hasan Sabbah'ın geçit vermeyen coğrafyası Alamut'a uzandı. Kalelere tırmandı ve hakkında sayısız söylentiler üretilmiş "Haşhaşiler"in sır perdesini araladı.

DÖŞEMEALTI MAĞARALARI Yeraltına açılan ihtişamlı ve ürpertici ağızlar, görkemli boşluklar, devasa sütunlar... Antalya'nın Döşemealtı ilçesinde boyutlarıyla insanı şaşırtıp büyüleyen birçok mağara bulunuyor.

Download on the App Store
Get it on Google play

App Store, Google Play, ve Bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi

Eski bilgisayarlarınızı modern PC'nizde çalıştırın

Seksenlerde ZX Spectrum, Commodore 64 veya başka bir klasik bilgisayara sahip olanlar el kaldırsın. CHIP, efsaneleri modern Windows PC'nizde canlandırmanın yollarını gösteriyor

Ozan KAYA

ZX Spectrum

Speccy fanlarının ilk durakları ZXSpectrum4.net olmalı (www.zxspectrum4.net) – sadece sloganından dolayı değil: "Eskiyi kazmak varken neden yeniyi arayasınız?" Emülatör, dâhili 'devrimci' 3in Amstrad disket sürücüsüyle 16K modelden 1987'de piyasaya sürülen +3'e kadar Sir Clive Sinclair'in tüm klasik ev bilgisayarlarını taklit edebiliyor.

Emülatörün iyi yanı ise kurulum gerektirmemesi: sadece indirin ve zip'den çıkarın. Ücretsiz sürümü üç adet oyunla birlikte gelmekte (Maniz Miner de dâhil) ve joystick desteği bulunuyor. Eğer 10$ bağış yaparsanız, emülatörün tüm özelliklerini açabilir, kapsamlı oyun kütüphanesine erişebilirsiniz.

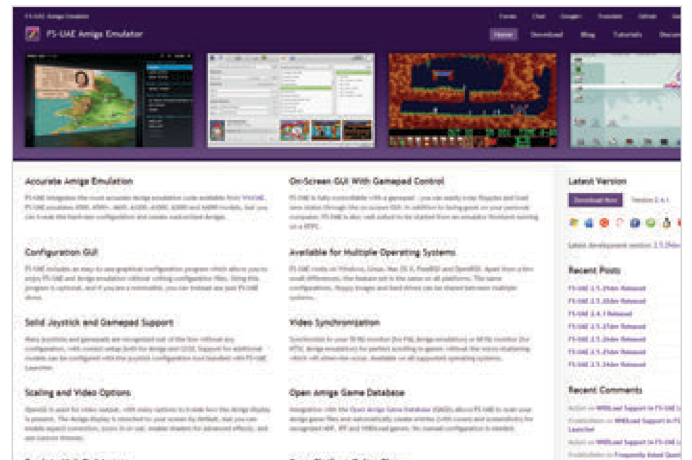
Mobil oyun fanları harika bir Windows emülatörü haricinde, Android ve iOS mobil oyunları barındıran Spectaculator'ü de ziyaret etmeliler (www.spectaculator.com). Spectaculator ayrıca eğer sizde bulunuyorsa, orijinal kaset teyplerinden program yüklemenize olanak tanıyan 'Load from Audio Source' özelliğine de sahip. Eğer kasetlerinizi çoktan attıysanız, neredeyse 25.000 oyun arasından seçim yapabileceğiniz World of Spectrum adresine gidin (www.worldofspectrum.org/archive.html). Spectaculator 8.0, 30 gün boyunca ücretsiz, daha sonrası içinse 16 dolar. Android için uygulama içi satın almalarla beraber ücretsiz.

Alternatif olarak, bir şey indirmeden, The Hobbit, Galaxians ve Horace Goes Skiing gibi klasik Spetrum oyunlarını oynamak istiyorsanız, neredeyse 300'ün üzerinde oyunu tarayıcıdan ücretsiz oynayabileceğiniz torinak.com/qaop adresini ziyaret edebilirsiniz. Genellikle oyununuzu kaydedip, kaldığınız yerden daha sonra devam edebiliyorsunuz.

BBC Micro

Seksenlerde okullarda ev bilgisayarı devrimini başlatan makine çoktandır piyasadan kalmış olabilir, fakat Windows için ücretsiz bir emülatör olan BeebEm ile eski ihtişamlı günlere geri dönebilirsiniz (www.mkw.me.uk/beebem).

Yazılımı yükleyin, başlatın ve dosya menüsünden disk yürütmeyi seçin. Dosyalar listesinden bir oyun seçip, Chuckie Egg, Cylon Attack ve Snapper gibi efsanelerin keyfini sürebilirsiniz. Ayarlarıyla oynarsanız, ekranı yeşile çevirip, ekranı eski bir bilgisayar monitörüne çevirebilirsiniz.

Ayrıca çoğu klasik oyunların bulunduğu ve ücretsiz olarak indirebileceğiniz BBC Games Archive sitesini de ziyaret edin (www.beebgames.com). Yardım menüsünden oyunları nasıl onabileceğiniz hakkında detaylı talimatlara ulaşabilirsiniz.

Hiçbir şeyle uğraşmadan, kolayca çevrimiçi oyun oynamak için http://chip.tk/1BnroHz adresine gidin, uzay tabanlı ticaret oyunu Elite'i oynamak için emülatör yüklendiğinde Shift tuşuna ve F12'ye basın. Daha fazla oyun için Discs menüsünü açın ve STH Archive'ı seçin. Dilediğiniz oyuna tıklayın ve ana ekran belirdiğinde oyunu başlatmak için Shift+F12'ye basın.

Commodore 64

Commodore'un PET (hakkında bilgi edinmek için Wikipedia'ya bakın: http://chip.tk/1Bnry1F) takipçisi C64'e sahipdiyseniz, yalnız değilsiniz, çünkü halen Guiness rekorlar kitabında tüm zamanların en çok satılan bilgisayarı. Biraz nostalji için www.c64forever.com adresine gidin ve C64 Forever'ın Free Express Edition sürümünü indirin. Dosya 125 MB büyüklüğünde, fakat oynamaya hazır onlarca oyun, 14 değişik Commodore makinesi için çokça emülatör ve demo'lara sahip.

C64 emülatöründe orjinale çok bağlı kalınmış, hatta oyun yüklerken karşınıza çıkan ''disk yükleniyor, lütfen yaklaşık 1,5 dakika yükleyin'' mesajı bile bulunuyor. Reklamları kaldıran ve birçok kullanışlı araç ekleyen ücretli (yaklaşık 14,95 $) sürümü mevcut, fakat ücretsiz sürümü de Commodore fanlarını eğlendirmek adına yeterli olacaktır. Biz her ne kadar başarılı bulmasak da çevrimiçi C64 emülatörlerini, eğer yazılım yüklemesi yapmak istemiyorsanız deneyebilirsiniz. Elite de dâhil sekiz oyuna sahip flash tabanlı bir emülatör'e codeazur.com.br/stuff/fc64_final adresinden erişebilirsiniz. Alternatif olarak, Java tabanlı bir emülatör altı oyuna sahip www.kingsquare.nl/jsc64. Ayrıca 1982'de zamanının en iyi çatışma oyunu olan Survivor'ın bir çevrimiçi emülatörü de bulunmakta (www.schillmania.com/survivor).

Eğer C64 oyunlarını mobil aygıtınızda oynamak istiyorsanız, ücretsiz Android uygulaması Frodo C64'ü de kurabilirsiniz (http://chip.tk/1BnrE9f). Bunun eşi bir iOS uygulama bulamadık, fakat beş yıl önce benzer bir emülatör bulunmaktaymış (http://chip.tk/1BnrHlB YouTube bağlantısından kullanılışını görebilirsiniz).

Eğer merakınız sadece oyun oynamak üzerine değilse, C64.com adresini ziyaret edin (www.c64.com). C64 oyun, demo, röportaj, makale, video klip ve stillerinin bulunduğu bir ansiklopedi. Ayrıca Commodore 64 kullanıcı Kılavuzuna göz atmayı da unutmayın: www.lemon64.com/manual.

Commodore Amiga

Seksenlerin sonunda Commodore 64'ü takip eden Amiga serisi bilgisayarlar da bir hayli popülerdi. Birçok ücretli emülatör mevcut (fs-uae.net FS-UAE Emulator en iyisi), fakat kurulumları ve çalıştırılmaları o kadar zor ki sadece gerçek fanları için denemeye değer. Bunun yerine sadece http://chip.tk/1hD6WuJ adresine girip, talimatları takip ederek Amiga'nın keyfini sürmeye başlayabilirsiniz. Ana Workbench ekranının (Aminga Masaüstü) yüklenmesi epey zaman alabiliyor, fakat bu kasıtlı olarak bu şekilde tasarlanmış ve durum mesajları bir hayli eğlenceli.

Yükleme tamamlandığında, First Demons, ardından da ReadMe ikonuna tıklayın. Talimatları takip edin ve 1985'de orijinal Amiga ile gelen şeytanların keyfini çıkarın.

yorum@chip.com.tr

En İyi Ücretsiz Simülatörler

Simülatör programları sizlere PC sandalyenizden uçak uçurma, tren sürme ve hatta dünyayı bir keçinin gözünden görme olanağı tanıyor. CHIP, sizlere ücretsiz favorilerimizi sunmakta

Ozan KAYA

Simülatör programları sizlere PC sandalyenizden uçak uçurma, tren sürme ve hatta dünyayı bir keçinin gözünden görme olanağı tanıyor. CHIP, sizlere ücretsiz favorilerimizi sunmakta 1903'te Wilbur Wright (küçük kardeşi Orville'in de yardımıyla) dünyanın ilk başarılı uçağını inşa etti. Yaklaşık bir yüzyıl sonra, Will Wright adında bir adam uçuş simülatörlüğüne öncülük ediyor. Tesadüf mü? Bizce değil.

Wright (Wilbur değil, Will) ilk uçuş simülatörünün yapımcısı olmayabilir, ama 1989'da tasarladığı SimCity oyunuyla simülatör janrasını icat eden kişi. SlimCopter ve SimFarm gibi birçok yan ürünü ortaya çıktı ve ayrıca size PC'nizin rahatlığında uçma, dünya şehirlerinde tur atma ve uzayın derinliklerini keşfetme olanağı tanıyan birçok program, uygulama ve web sitelerine de ilham kaynağı oldu. SimCity halen oldukça popüler ve 2000'de yayınlanan PC için 'Özel sürümü' (chip.tk/1bjF5C4) ücretsizdi. Oyun tekrar orijinal fiyatı olan 5,99 €'ya dönmüş durumda –ki diğer simülatörlerin fiyatlarıyla karşılaştırıldığında halen oldukça ucuz (mesela bir Ferrari direksiyonu 1000$ üzerinde bir fiyata sahip: chip.tk/1bjF94L). Bize göre tek kuruş ödemeden uçmak ve dünya yörüngesinde gezerek para biriktirmek daha mantıklı.

Uçak kullanın

Açık-kaynaklı bir program olan FlightGear (www.flightgear.org) yaklaşık yirmi yıldır piyasada, fakat halen geliştiriliyor ve diğer ücretsiz rakiplerinden kat be kat önde.

En güncel 3.2 sürümü (chip.tk/1bjFd4u) sizlere 400 yolcu kapasiteli jet, helikopter, uzay gemisi ve hatta Wright kardeşlerinin planörünü kullanma olanağı tanıyor. Ayrıca arasında binlerce millik gerçek dünya manzaralı 20,000'ün üzerinde gerçek hava limanı arasında uçabilme olanağına da sahipsiniz. Tasarımında birçok gönüllünün alın teri ve sevgisi yatıyor, ayrıca yine gönüllülerin yarattığı FlightGear Wiki (chip.tk/1bjFeFx) sitesine girerek detaylı bilgi edinebilir, ücretsiz çevrimiçi kullanım kılavuzuna erişebilirsiniz (http://chip.tk/1bjFhkK).

8 Ücretsiz Simülatörle Devr-İ Alem

Üzgünüz, 80 tanesine ayıracak yerimiz yoktu, fakat 8 tanesi de sizi meşgul edecektir...

1 EVEREST DAĞINA TIRMANIN Himalaya'ları keşfedin. Ücretsiz Mount Everest 3D uygulaması ile (Android http://chip.tk/1rdwLZ7, iOS chip.tk/1rdwWUd).

2 ROMAYI GEZİN Giagi Driving Simulator (http://chip.tk/1bjFrIL, Tour'a tıklayın), Google Earth eklentisi gerekiyor (http://chip.tk/1bjFsfT).

3 OKYANUS TABANINI KEŞFEDİN Dalgıç (ya da ahtapot) olarak. Çevrimiçi Savage Seas simülatör (http://chip.tk/1bjFsMU).

4 İNGİLTERE'NİN ALTIN KASASINA GİRİN ücretsizBank of England Virtual Tour uygulaması ile (Android http://chip.tk/1rdxoBK, iOS http://chip.tk/1rdxYj0).

5 LAS VEGAS'A GİDİN Google Maps-tabanlı 2D Driving Simulator ile (http://chip.tk/1bjFxA8).

6 JAPONYA SEMALARINDA BETTY BOMBARDIMAN UÇAĞI UÇURUN 2. Dünya savaşı simülatörü WarBirds ile (http://chip.tk/1bjFyE9). Ücretsiz kayıt olabilirsiniz.

7 SAHİLE İNİN harika 8 bit stili grafikler ile ücretsiz Holiday Sim (http://chip.tk/1bjFyUV).

8 KEÇİ OLUN Crazy Goat ile duvar, araba insanlar ve diğer her şeye 3D yollarda kafa atabilirsiniz (Android http://chip.tk/1bjFzrZ, iOS http://chip.tk/1bjFC6R). Harika, fakat ücretli Goat Simulator'dan ilham alınmış (www.goat-simulator.com, Android ve iOS için 10,49 TL, PC için 18 TL).

FlightGear ile uçağınızı seçin ve dünyayı keşfedin

Kötü yanı ise programın devasa, kurulumunun da bir hayli güç olması. İlk olarak bir download mirror seçmeniz gerekmekte (seçenek ana sayfadan 'Download Now!'a tıklamanızdan sonra ortaya çıkıyor), ardından 1,2 GB'lık kurulum sihirbazını indirmeniz gerekmekte. Bu aşamadan sonra programın kurulumuna geçebiliyorsunuz.

Eğer siz ve PC'niz bu karmaşaya hazırlıklı değilse, daha küçük bir alternatif olan YSFlight'ı (http://ysfhq.com) kullanmanızı öneriyoruz. Bu ücretsiz ve küçük (8,8 MB) program 2000'den sonraki tüm Windows'larda çalışabiliyor. Her ne kadar CGI ödülleri kazanamayacak olsa da, seçenekler konusunda kıt değil. Kullanabileceğiniz uçaklar mevcut, görevlerin tamamlanışını izleyebilirsiniz veya ücretsiz ("daima ücretsiz") eklenti paketleriyle yeni rota, görev ve araçlar ekleyebilirsiniz. Araç yelpazesi Ferrari'den Star Wars kamyonlarına kadar uzanıyor (en güncelleri için forumu ziyaret edin: chip.tk/1bjFjsP). YSFlight hatta havayı bile kontrol edebilmenize olanak tanıyor. Keşke bunu gerçek hayatta da yapabilseniz!

YSFlight size yüksek hızlı jetlerin filolarına katılma olanağı tanıyor –PC'nizi yavaşlatmadan

Tren sürün

Çevrimiçi bir tren simülatörü aramak samanlıkta iğne aramaya benziyor. Her bütçe için birçok platformda birçok seçenek mevcut, dolayısıyla iyileri ayıklaması biraz zor.

Listenin başında Open Rails (http://openrails.org) bulunuyor. Tamamen ücretsiz ve sonu yok. Açık kaynaklı bu proje stil ve boyut bakımından FlightRadar'ı andırıyor. Seçebileceğiniz çok sayıda tren ve araç bulunmakta. Ayrıca kılavuz ve forumunun bulunduğu bir wiki sayfasına da sahip (http://chip.tk/1bjFGUk).

Open Rails ise klasik Microsoft Train Simulator'ın (MSTS) küllerinden doğmuş ve MSTS dosyalarını destekliyor. Dosyaları ücret ödemeden, tren simülatörleri fanları için bir çeşit arşiv olan Train Sim'in File Library bölümünden indirebilirsiniz (www.trainsim.com). Eğer eski bir MSTS dosyasına sahipseniz, Windows 7 ve 8'de çalıştırmak adına bilgi edinmek için Train Sim'in 'How To... 'bölümünü ziyaret edin (http://chip.tk/1bjFFzI).

Favorilerimizden bir diğeri de ücretsiz Train Sim uygulaması (Android http://chip.tk/1bjFIvo, iOS http://chip.tk/1bjFK6s). Train Sim sitesiyle herhangi bir bağlantısı yok. Birçok tren seçebilir, şehirler ve tüneller de dâhil 3D alanlarda gezinebilirsiniz. Oyun içi herhangi bir ödeme olmadığı için fatura korkusu olmadan kullanabilirsiniz.

Uzayın derinliklerini keşfedin

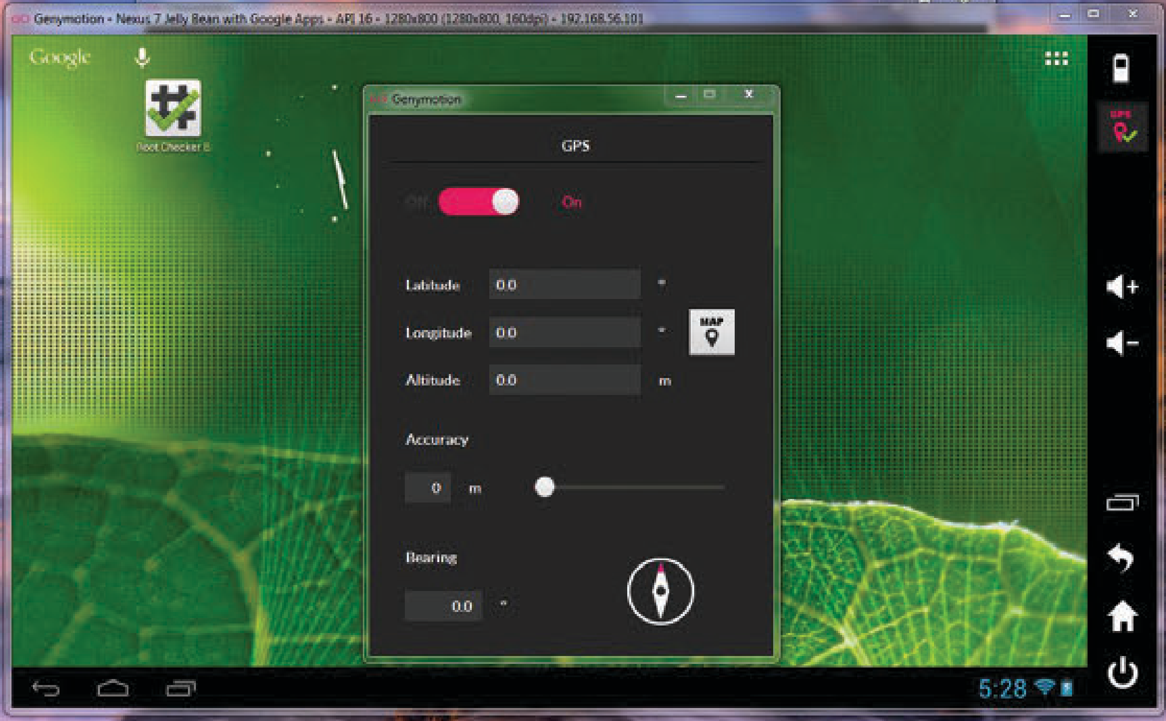
Rodina ile uzay yarışında yerinizi alın (http://chip.tk/1bjFMLN), sanal bir uzay istasyonundan keşfettiğiniz bilgisayar tarafından yaratılmış sanal bir evren. Kurulum dosyası için Direct Download bağlantısına tıklayın. Rodina fanları ayrıca ücretsiz bir prototip olarak mevcut sanal bir evren olan Limit Theory'yi de beğenecektir (http://ltheory.com).

Eğer daha az oyuncu, eğitici bir seyehat istiyorsanız, Solar Walk uygulamasını deneyin (Android http://chip.tk/1bjFPae, iOS http://chip.tk/1rdzHow). Ücretsiz sürümünde Satürn ve uydularını harika detayda parmak ucunuzla yakınlaştırıp, uzaklaştırarak keşfedebiliyorsunuz. Ayrıca belirtebileceğiniz belirli bir tarihteki pozisyonları ve coğrafya ve geçmişi de görebilirsiniz. Diğer gezegen, görev ve uzay araçları oyun içi satın almalarla açılabiliyor.

Şimdiye kadarki en büyük güneş sistemi keşif uygulaması ise henüz yapım aşamasında, fakat sizi sabırsızlandırmak adına söyleyelim dedik. Space Simulator'un (www.space-simulator.com) yakında Android ve iOS için çıkması bekleniyor. PC sürümüne ise daha vakit var. Uygulamayla ilgili haberlerden haberdar olmak ve büyüleyici ekran görüntülerine göz atmak için Register butonuna tıklayın (http://chip.tk/1bjFSmx).

Ayrıca güzel, ücretsiz ve tamamen çevrimiçi olan (Google Earth eklentisi gerekmekte) Apollo 11 Moon Lander'da zaman harcayabilir(http://chip.tk/1bjFT9S), gülmek için zıplayan uzay sondası Pilae'den esinlenilmiş (http://chip.tk/1bjFWTo) Comet Landing Simulator'ı deneyebilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

Uygulamaları PC'nizde çalıştırın

Favori araç ve oyunlarınızı büyük ekranda ve küçük tuşlara hapsolmadan kullanmanın birçok yolu mevcut. CHIP, sizlerle en iyi ücretsiz seçenekleri paylaşıyor.

Ozan KAYA

Android emülatörü indirin

Favori Android uygulama ve oyunlarınızın keyfini masaüstünde sürmenizin en kolay yolu bir emülatör kullanmaktır. PC ve Mac için ücretsiz bir App oynatıcısı sunan BlueStacks (www.bluestacks.com) bilgisayarınızı bir tablete dönüştüren en iyi ücretsiz seçenek. BlueStacks'ı kurarken "App store Access" i seçin ve Google hesabınızı ekleyin, böylelikle PC'den kullanım için Android uygulamalarına Google Play'den erişebileceksiniz. Uygulamaları pencere ya da tam ekran modunda görüntüleyebilir, parmağınızın yerine farenizi kullanabilirsiniz. BlueStacks açılış ekranında bazı popüler uygulamaları göstermekte. Kurulum için direkt üstlerine tıklamanız yeterli. Ayrıca mobil aygıtınızla uygulamaları eşleyen kullanışlı bir aracı da bulunuyor.

Eğer BlueStacks'ın çok kaynak harcadığını düşünüyorsanız, deneyebileceğiniz diğer emülatör seçenekleri de mevcut. Buna mobil OS'u masaüstünüzde yeniden yaratan ve PC'de Android oyunları oynarken telefonunuzu gamepad gibi kullanmanıza olanak tanıyacak özelliklere sahip Andy The Android Emulatör da dahil (www.andyroid.net). Fakat kurulumu BlueStacks kadar kolay değil.

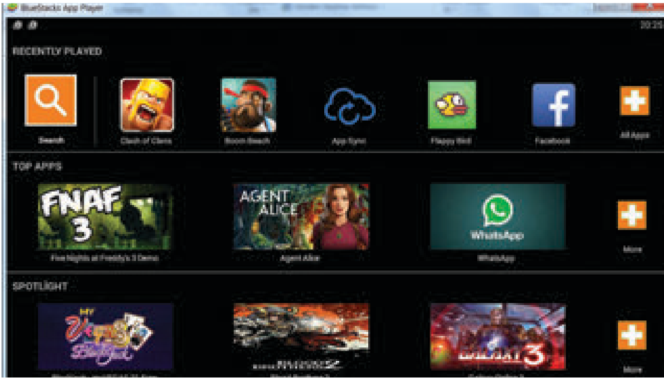
Ayrıca bir diğer favorimiz uygulamaları test etmek için tasarlanan, fakat oyun emülatörü olarak da kullanılabilen Genymotion (www.genymotion.com) BlueStacks ve Andy'e göre çok daha hızlı: çoklu emülatörleri tek pencerede gösterebiliyor; hatta PC'den Android'e ya da tam tersine metin kopyalaması yapabiliyorsunuz. Fakat çoğu özelliği aylık €8,25 olan ücretli sürümüyle sınırlı.

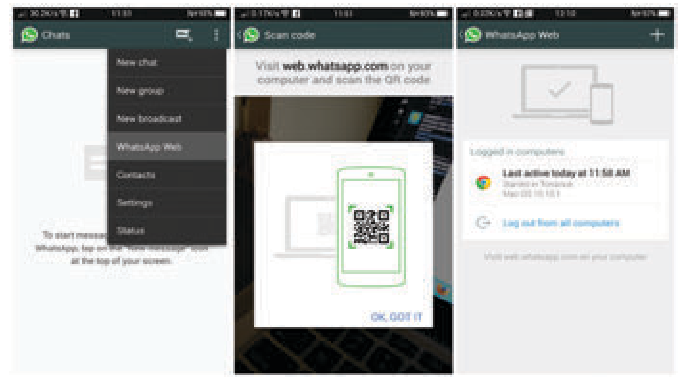
PC'nizde Whats App ile sohbet edin

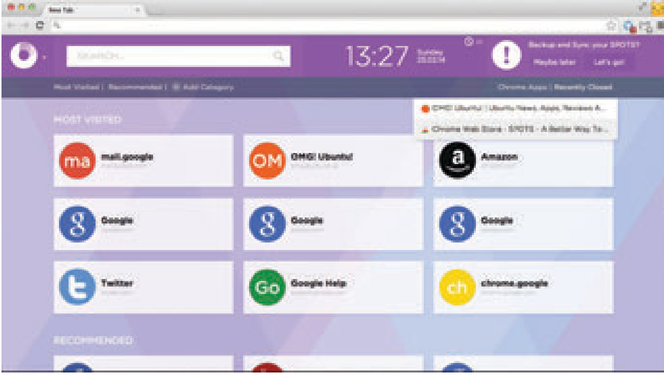
Geçen ay popüler sohbet uygulaması WhatsApp, mobil telefonunuzda olduğu gibi masaüstü tarayıcınızdan da sohbete olanak sağlayan Whats App Web, web sürümünü çıkardı. Kötü yanı direkt olarak web sitesinden (web.whatsapp.com) sohbet başlatamıyor oluşunuz. Bunun yerine Chrome'da açıp, QR kodunu telefonunuzla okutarak, Whats App mobil uygulamasının en güncel sürümünü başlatmanız gerekmekte. Sağ üst köşedeki üç noktaya tıklayın ve WhatsApp Web'i seçin. Telefonunuzu PC'ye bağlamak için web sitesindeki QR kodunu tekrar okutun. Whats App tarayıcınıza yüklenecektir.

Kurulum işlemi bittiğinde yeni bir WhatsApp sohbeti başlatabilir ya da var olanlara kişi listesinden üzerlerine tıklayarak devam edebilirsiniz; ayrıca resim ve diğer dosyaları paylaşabilirsiniz. Mikrofon simgesine tıklayarak sesli mesaj göndermeniz de mümkün.

WhatsApp Web'in size yeni mesaj geldiğinde bildirim ileten bir

masaüstü bildirim özelliği de bulunmakta. PC'nizi telefonunuzdan ayırmak için Whats App Web'den üç nokta simgesine tıklayın ve Log Out 'u seçin. Tüm mesajlaşmalar bilgisayar ve telefon arasında eşleneceği için büyük dosyalar veri limitinizi doldurabilir.

Mesaj gönderin, aramaları kontrol edin

Eğer Android telefonunuzu diğer odada şarjda bıraktıysanız harika Chrome eklentisi Spots (http://chip.tk/1IkyZMH) hiçbir arama ve mesajı es geçmemenizi sağlıyor. Tarayıcınız, telefonunuzla eşleşiyor, dolayısıyla size gelen arama ve mesajlar yeni sekmede gösteriliyor. PC'nizden cevap yazabilir, aygıtınıza ihtiyaç duymadan rehberinizden arama yapabilir, SMS ve arama bildirimlerini Masaüstünüzde görebilirsiniz.

Spots'u kullanabilmek için ilk olarak Spots-Magical Launcher uygulamasını (http://chip.tk/1Ikz7Ma) telefonunuza kurun ve Google hesabınızla giriş yapın. PC'nizi telefonunuza bağlamak için aynı şeyi tarayıcı eklentisiyle de yapın. Yeni Sekme sayfası Android tabanlı çekici bir tasarıma dönüşecek. Sağ üst köşede sizi en son arayan üç kişiyi ve mesajları göreceksiniz. Size gelen tüm mesajların listesini görüntülemek için bu ikona tıklayın. Seçili mesaja cevap yazıp, send'e tıklayarak telefonunuzu kullanmadan cevap gönderebilirsiniz.

Spots'u kontrol etmek için sol üst köşede adınızın yanında bulunan ok simgesine tıklayın. Settings'i seçin ve Notifications'a tıklayın. Burada gelen tüm aramalar, sadece cevapsız çağrılar veya hiçbiri için masaüstü uyarısı alma seçeneklerinden birini etkinleştirebilirsiniz. Aynı zamanda bildirimlerin dikkatinizi çekmek için hangi uzunlukta tekrarlanacağını da belirleyebilirsiniz.

Telefonunuzu PC'den kontrol edin

PC'nizden Android telefonunuzu tam anlamıyla kontrol etmek için, size web arayüzünden (mobil.android.com) ya da Windows için (ya da Mac) masaüstü programından aygıtınıza erişmenize ve kontrol etmenize olanak tanıyan harika AirDroid (www.airdroid.com) programını kullanabilirsiniz. AirDroid ile bilgisayarınızdan mobil aygıtınıza ya da tam tersine resim, MP3 de dahil dosyaları transfer edebilir, tekli veya grup mesajları alıp, gönderebilir, rehberinizi görüntüleyip, düzenleyebilir, uygulamaları silebilir ve çok daha fazlasını yapabilirsiniz. Masaüstü sürümünde ayrıca kullanışlı bir "ayna" özelliği de mevcut, dolayısıyla yüklü tüm uygulamaları kullanabilirsiniz. Fakat bunun için aygıtınızın root'lanmış olması gerekmekte. Buna karşın, örneğin WhatsApp mesajları gibi bildirimleri halen alabilmeniz mümkün.

Android'in kullanımı ücretsiz, fakat 1 GB'a kadar büyüklükteki dosyaları transfer etmek, uzaktan kamera izlenimi ve telefonu açmaya çalışanların fotoğraflarını çekmek gibi ek özelliklerden yararlanmak istiyorsanız, aylık 1,99 dolar ücretli Premium seçeneği de deneyebilirsiniz. AirDroid'in ücretli ve ücretsiz sürümlerini kullanmak için kayıt olmanız gerekmekte, bu işlemden sonra tarayıcı ve masaüstü programlardan mobil aygıtınıza bağlanmak oldukça kolay.

Tarayıcınızdan Android oyunları oynayın

Bazı popüler Android oyunları artık çevrimiçi mevcut. Yani artık bağımlılıklarınızı küçük ekran yerine masaüstünden besleyebilirsiniz. Candy Crush Saga'yı (ve Soda devam oyununu) King'de oynayabilirsiniz (www.king.com); Angry Birds'ün Chrome için optimize edilmiş bir sürümü (chrome.angrybirds.com) adresinden, uzantısını da çevrimdışı (http://chip.tk/1xdaBez) adresinden oynayabilirsiniz.

Size dev bir fantezi dünyasında sörf imkanı tanıyan MMO (massive multiplayer online) oyunu Pocket Legends'i (account.spacetimestutios.com/pocketlegends) adresinden, Chrome uygulamasını da (http://chip.tk/1xdaL5F) adresinden edinebilirsiniz. Miniclip (miniclip.com) gibi resmi olmayan Flash oyunların yanında büyük oyunların Facebook sürümlerini de bulabilmeniz mümkün.

Chromeback'ten Android uygulamalarını kullanın

Eğer Chrome OS kullanıyorsanız, Google'ın Chrome için (Beta) App Runtime projesi (http://chip.tk/1xdaPlV) size Chrome Web Store'den küçük bir Android uygulama seçimi kurma imkanı tanıyor. Şu an video kayıt uygulaması Vire, not alma aracı Evernote, dil öğrenme hizmeti Duolingo ve çocuklar için okula geliştirici uygulama Kids Sight Words uygulamaları mevcut. Eylül ayında Google, Chrome OS için bu uygulamaları duyurduğunda gerisinin de geleceğini belirtmişti, halen bekliyoruz!

yorum@chip.com.tr

Anti virüsünüzün güvenli yazılımları engellemesini durdurun!

Aşırı dikkatli güvenlik yazılımları bazen zararsız dosyaları kötü amaçlı yazılım olarak algılayabilir. CHIP, bu durumu belirlemek, engellemek ve hatalı tespitleri raporlamak için neler yapmanız gerektiğini gösteriyor

Ozan KAYA

VirusTotal kullanarak şüpheli dosyaları tarayın

Hiçbir güvenlik yazılımı yüzde yüz kusursuz değildir ve eğer indirdiğiniz öğenin virüslü olup, olmadığından emin değilseniz ikinci bir görüş almanızda yarar var. VirusTotal(www.virustotal.com) size dosyalarınızı Symantec, Bitdefender, Sophos, McAfee ve Kaspersky gibi büyük isimler de dâhil çeşitli anti-virüs motorlarıyla tarayarak sadece iki değil, 50'den fazla seçenek sunmakta. En iyi yanı ise çevrimiçi araç tamamen ücretsiz ve ayrıca VirusTotal'a da kayıt yaptırmanız gerekmiyor.

PC'nizdeki şüpheli bir dosyayı yüklemek için 'Choose file' butonuna, sonuçları görmek içinse 'Scanit'e tıklayın. Programın şu anki tek sorunu dosya boyutu kısıtlaması, dosya boyutunun en fazla 128 MB olması gerekmekte. Eğer Firefox kullanıyorsanız, tarayıcınızdan indirdiklerinizi PC'nize ulaşmadan önce analiz etmek için VirusTotal eklentisi VTzilla'yı (chip.tk/1ExVrR5) yükleyebilirsiniz. Sadece indirme bağlantısına sağ tıklayıp 'ScanwithVirusTotal'e tıklamanız ya da bulunduğunuz sayfayı taramak için araç çubuğu butonuna tıklamanız yeterli. Chrome kullanıyorsanız, VTchromizer (chip.tk/1ExVxIB) uygulamasını yükleyip, yine aynı yolla çalıştırabilirsiniz.

Kullanan programı denetleyerek onu kaldırın

Eğer yüklü olan bir programınız güvenlik yazılımızda sorunlara neden oluyorsa, örneğin güvenlik duvarınızın internet erişimini engellemesi gibi, Should I removeIt(www.shouldiremoveit.com) kullanarak programı malware'lere karşı tarayabilirsiniz. Bu kullanışlı ücretsiz araç, tüm yüklü programlarınızı tarayıp, tehlike derecelerine göre sıralayabiliyor. Kırmızı bayraklı her türlü program potansiyel bir güvenlik riski içerir ve derhal kaldırılması gerekir. Boyut da dâhil program bilgilerini görmek için üzerine tıklayın.'What is it?' butonuna tıklayarak Should I RemoveIt web sitesine gidebilir, program hakkında detaylı bilgi edinip, programı kaldıran kullanıcıların sayısını görebilirsiniz. Uninstall butonuna tıklamanızla program Should I RemoveIt içerisinde silinecektir ki bu işlem Denetim Masasındakinden daha uzun sürmekte.

Çevrimiçi tehdit veritabanlarında arama yapın

Çok sayıda büyük güvenlik şirketi güncel güvenlik tehditlerini kontrol edebilmeniz için kapsamlı veri tabanlarını yayınlıyor. Symantec'denSecurity Response (www.symantec.com/security_response) bunların arasında en güvenilir ve en kolay olanlarından biri. Sayfa, tehditleri Risks, Threats ve Vulnerability sekmelerine ayırmakta. Risk sekmesinde istenmeyen program (PUP'lar), adware ve yanıltıcı uygulamaları bulabilirsiniz. Threats sekmesinde ise en güncel trojan, ransomware ve diğer tehditler sıralanır. Tüm kategorilerdeki listeler güncellik sırasına göre sıralanıyor, fakat A-Z sekmelerine tıklayarak tehdit derecelerine göre sıralama yapabilir, şüphelendiğiniz dosyalar için arama kutusundan arama yapabilirsiniz.

Şüpheli indirmeyi sanal alanda çalıştırın

Güvenliğinden emin olmadığınız programı test etmenin en iyi yolu, onu PC'nizi etkilemeden çalıştırabileceğiniz sabit diskinizde izole bir sandbox'ta çalıştırmaktır. Sandboxie (www.sandboxie.com) uzun zamandır piyasada olabilir, fakat halen türünün en iyisi ve üstelik de ücretsiz. Tabi 30 günden sonra 20,95 dolar ödeyip, lisans hakkını almazsanız, sizi rahatsız edici bir mesajla karşılamakta. Sandboxie'yi yükledikten sonra, indirdiğini bir programı çalıştırmak için, kurulum dosyasına sağ tıklayın, Run Sandboxed'ı seçin ve DefaultBox'a tıklayın. Eğer programı sandbox'da kullanmak istemiyorsanız –ya da başka bir sebepten-, bildiri alanında Sandboxie ikonuna tıklayın ve DefaultBox'ı seçin, ardından da temizlik için DeleteContent'e tıklayın.

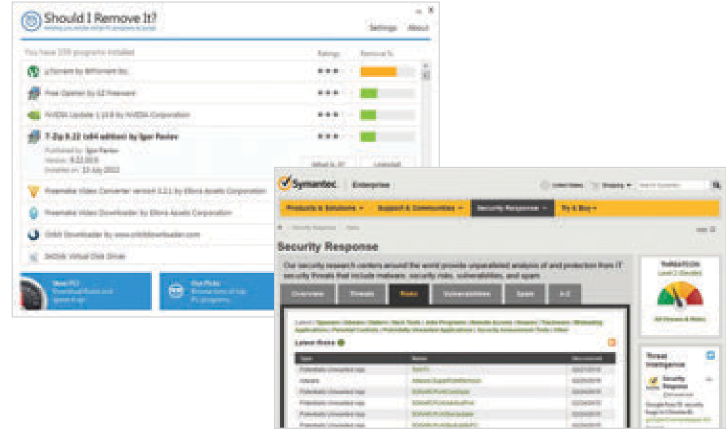
Güvenlik ayarlarınızla oynayın

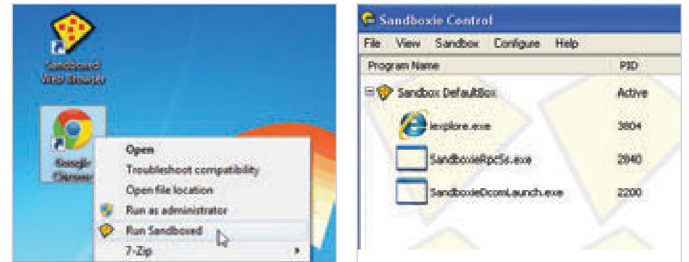
Eğer anti–virüs programınız size uyarı bile vermeden indirdiğiniz bir programı karantinaya aldıysa, karantinadan çıkarabilmeniz mümkün. Fakat bunu yapmanızı önermiyoruz. En ufak bir şüphe dahi olsa, dosyayı olduğu yerde bırakın ve güvenlik yazılımınızın yanlış tespit prosedürünü takip edin (sonraki ipucu). Böylelikle dosyayı çalıştırmadan önce güvenli olduğunu uzmanlar tarafından teyit ettirebileceksiniz. Diğer bir yandan kurduğunuz bir program anti- virüs yazılımınız tarafından " güvenli değil" olarak işaretlenmiş, fakat güvenlik duvarınız tarafından engellenmişse, engeli kaldırmak güvenli olabilir. İlk önce yazılımın güvenliği için ikinci bir fikir edinin (bkz. 'Should I Remove It ').

Engel prosedürü kullandığınız güvenlik duvarına göre değişebilir. Örneğin Windows Firewall için, Denetim Masasında 'Sistem ve Güvenliği' açın, ardından 'Allow a program through Windows Fire Wall ' a tıklayın. Ekranda 'Change Screen'e tıklayın ve engeli kaldırmak istediğiniz programa onay verin. Eğer program listede yoksa , 'Allow another Program' ile uygulamayı seçip, 'Add' e tıklayabilirsiniz.

Yanlış alarmlar neden meydana gelir?

Güvenlik yazılımlarının çoğu dosyaları devamlı güncellenen bilinen malware listelerinde karşılaştırma prensibiyle çalışır. Fakat iyi olanları henüz tanımlanamayan tehditlere karşı virüs tarzlı hareketlerinden dolayı güvenlik sağlayabiliyor. Tabi kimi zaman bu virüs tarzlı hareketler programın virüs olduğu anlamına gelmemekte. Ayrıca kimi zaman belirli bir kodun şablonu virüs imzasıyla eşleşebiliyor. Fakat eninde sonunda tedbirli olmakta fayda var, dolayısıyla güvenlik yazılımlarınızın gerekli gördüğü tedbirleri alabilirsiniz.

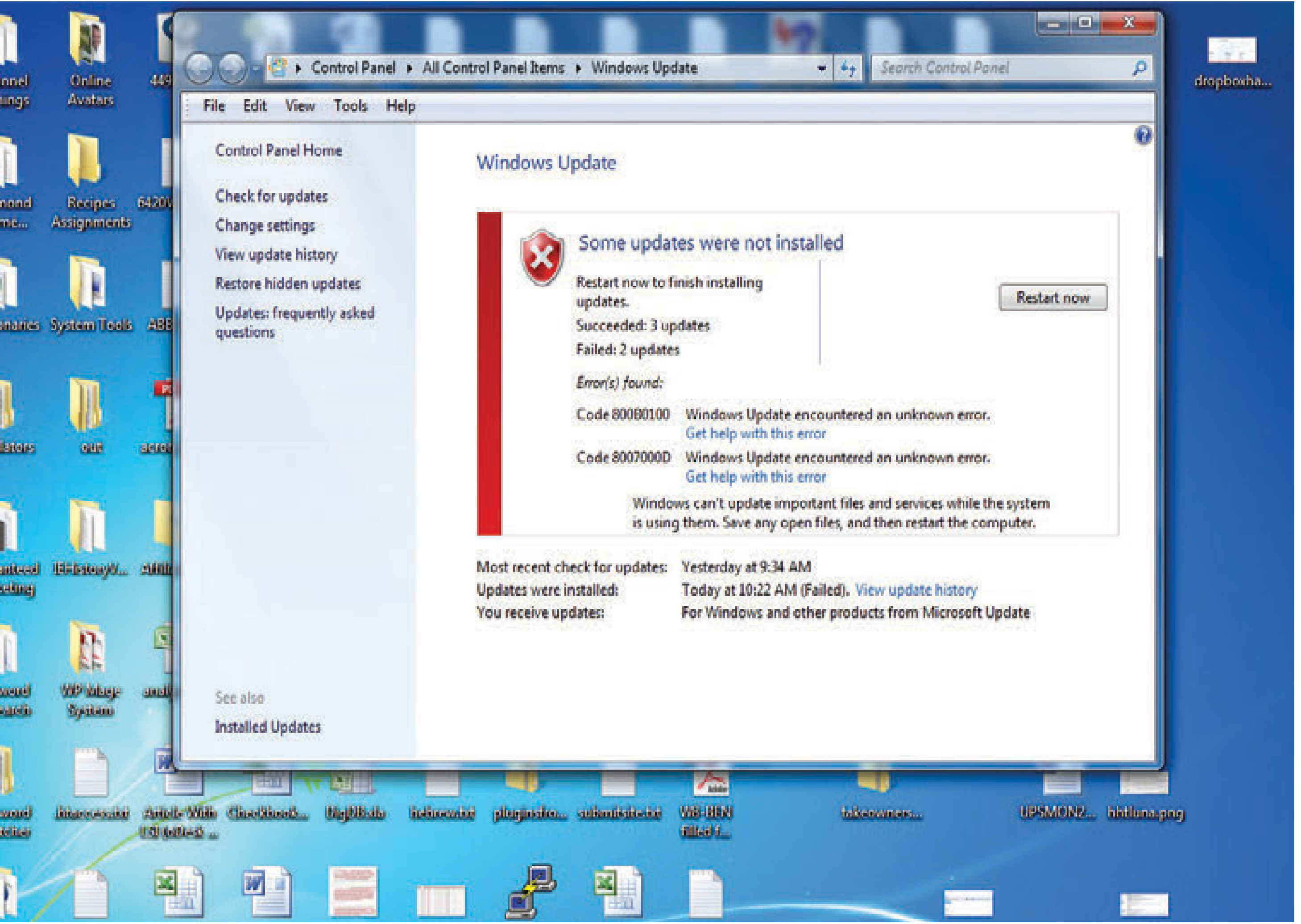

Hatalı tespitlerini güvenlik şirketlerine bildirin

Güvenlik şirketleri, yanlış tespitlerin kullanıcılar için olduğu kadar, yazılım programları için de sorun olduğunun farkında. Bu yüzden programların hatalı şekilde engellenmesini önlemek herkesin çıkarına. Bunu yapmanın en iyi yolu, güvenlik yazılımının sağlayıcısına hatalı şekilde engellenen programı bildirmek. Bazı anti- virüs programları bunu program içinde yapabilmenize olanak tanıyor. 'false positive' ya da 'send sample' seçeneklerini arayın. Bir program engellendiğinde ya da karantinaya alındığında, her güvenlik yazılımı şirketinin kendi raporlama işlemi vardır. Örneğin Avira'nın Free Antivirus programında yönetim konsolunu açın, sol kısımda karantinaya tıklayın, ardından listeden programı seçin ve üst araç çubuğundan zarf ikonuna tıklayın. Formu doldurun ve dosyayı analiz etmek için şirkete gönderin.

Ya da alternatif olarak direkt olarak şirkete mail gönderebilir veya web sitesinde yanlış raporları bildirim amaçlı bir form olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. Örneğin Symantec için bir form mevcut (chip.tk/1ExWSiA), Kaspersky içinse newvirus.kaspersky.com adresine gidip, False Alarm'ı seçerek dosyayı yükleyebilirsiniz..

yorum@chip.com.tr

Dikkat! Kötü güncellemeler

Güncellemelerin sorunları gidermesi beklenir, fakat bazen Microsoft daha fazla probleme sebep olabiliyor. Dolayısıyla bir acil durum planı şart.

MM / Ozan KAYA

Robert Hallock'un Windows hakkında alenen kötü bir yorumda bulunması için birçok şeyin gerçekten ötüye gitmesi gerekir. Bu, AMD Global Pazarlama Müdürünün işi değil, fakat 11 Aralıkta kendini daha fazla tutamadı.

Hallock'un Twitter'dan belirttiğine göre, Windows'un KB3004394 numaralı güncellemesi AMD grafik kart sürücüsünün kurulumu için oldukça zararlı ve kurulumun kaldırılması gerekmekte. Hallock ertesi gün güncellemenin prensipte Windows 7'deki tüm sürücü kurulumlarını etkilediğini belirten bir tweet daha attı. Tabi bu zamanda Microsoft KB3004394 güncellemesini geri çekti, dolayısıyla Windows'un güncelleme özelliğinde artık yeri bulunmuyor.

Son altı ayda Windows ile problem yaşayan kullanıcılar bu tepki sonrası deja vu yaşamışlardır. Şirket Ağustos 2014'den beri buna benzer geri adım atmak zorunda kaldı. KB3004394 aylardır süren bu hata zincirinin en üst noktası. Eskiden altın kural, Windows güncellemelerini güvenlik için çıkar çıkmaz kurulması gerektiğiydi, fakat artık son kayıplarla bu kuralı biraz esnetmeniz gerekebiliyor (sayfa 94'e bakın). Bu durum sadece Windows'a özgü değil. Apple ve Google da sonbahar ve kış aylarında yayınladığı yeni mobil sistem güncellemeleriyle problemler yaşadılar (sayfa 95'e bakın). Eskiden yeni özellikler için heyecanlanan kullanıcılar, artık kendilerini beta-test unsuru gibi hissediyor.

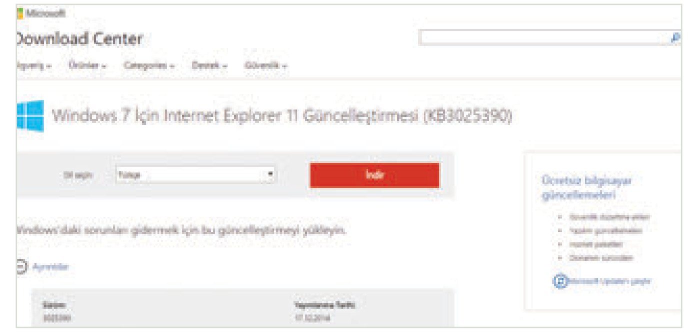
yorum@chip.com.tr

Windows patlayana kadar güncelleme

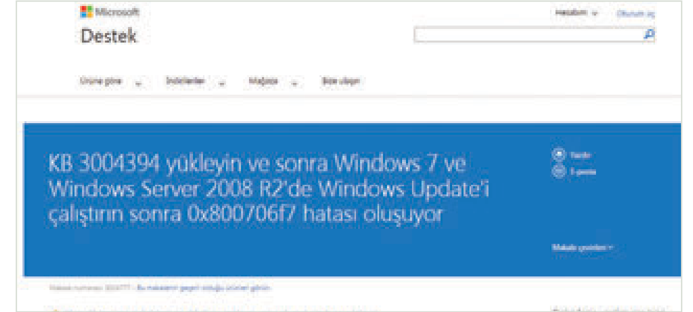
Ayın ikinci salısı, sistemleri güncel ve güvenli tutmak isteyen Windows kullanıcıları için kaçırılmayacak bir tarih. Çoğu kullanıcı zaten gelen güvenlik paketlerini otomatik olarak kurma konusunda sistemlerini kurgulamışlar. Bir yeniden başlatma Windows'un güncel olduğunu doğrulayacaktır. Fakat bu prosedür yaz aylarından beri artık önerilmiyor. Bu tarihten bu yana Microsoft onlarca güncellemeyi geri çekti, fakat problem halen devam ediyor. Hatta bu tarihten önce de Microsoft ara sıra iyi çalışmayan güncellemeler yaratıyordu, fakat son altı ayda hatasızı neredeyse yok.

Windows kullanıcıları ise ikilem içinde. Bu hatalı paketlerin çoğu güvenlik açıklarını örtüyor ve Windows'un şifreleme yapısını modernize ediyor. Hatalar zinciri ise ağustos ayından

→

KB302939 güncellemesi,IE'nin çökmesine sebep olan bir hatalı güvenlik paketini kaldırmakta.

Otomatik olarak aktive olan KB32024777, Windows'un kök sertifikasıyla alakalı, zararlı bir güncellemeyi kaldırmakta.

Microsoft'un Güvenlik Fiyaskosu

PATCH-DAY 2014	NO	AÇIKLAMA	PROBLEM	ÖNLEM	ÇÖZÜM
AĞUSTOS	KB 2975331	Windows 8 ve RT için büyük bir sistem güncellemesi	Hata bildirimi (0x50), mavi ekran, fontlar doğru şekilde gösterilmiyor	Güncelleme geri alındı	Eylül ayının başında problem çözüldü ve aynı KB ile sunuldu
AĞUSTOS	KB 2975719	Windows 8.1 ve RT 8.1 için büyük bir sistem güncellemesi	Hata bildirimi (0x50), mavi ekran, fontlar doğru şekilde gösterilmiyor	Güncelleme geri alındı	Eylül ayının başında problem çözüldü ve aynı KB ile sunuldu
AĞUSTOS	KB 2982791	Win7 ve 8 girişleri güvenlik açığı için kullanılan bir font manipülasyon güncellemesi	Hata bildirimi (0x50), mavi ekran, fontlar doğru şekilde gösterilmiyor	Güncelleme geri alındı	Ağustos sonunda Kernel modu sürücüsü olan KB2993651 ile değiştirildi
AĞUSTOS	KB 2970228	Windows 7 ve 8 için klavyeden Ruble sembol eklemesi	Hata bildirimi (0x50), mavi ekran, fontlar doğru şekilde gösterilmiyor	Güncelleme geri alındı	Ağustos sonunda KB2993651 ile düzeltildi. Sonrasında, KB2970228 tekrardan sunuldu
EYLÜL	KB 2949927	Hatalı SHA-2 algoritması veren Windows 7 için güncelleme	Bitlocker yeniden etkinleştirildiğinde, KB 2949927 otomatik olarak siliniyor	Güncelleme geri alındı	Halen çözümü yok
EYLÜL	KB 3000061	win32k.sys'deki bir güvenlik açığını örten Windows 7 ve 8 kernel mod sürücüsü paketi	Windows 7 için güncelleme olarak kurulduğunda Windows 8'i etkiliyor; yeniden başlatmayla KB3000061 tekrardan siliniyor	yok	Kullanıcılar çözümü buldu: belirli bir kayıt girişinin silinmesiyle kurulum düzeliyor (sonraki sayfaya bakın)
EYLÜL	KB 3000869	Win7 ve 8 için OLE arayüzündeki güvenlik açığını (Sandworm atağı) örten güncelleme	Güncelleme açığı örtmüyor	Güncelleme geri alındı	Bir tamir ile KB3011443 ve KB3010060 açığı kapatıyor
EKİM	KB 2992611	Windows ve sunucuları için yeni şifreleme prosedürü kuran paket	TLS 1.2 ile korunan sunucu HTTPS bağlantıları başarısız oluyor. SQL sunucuda performans düşüyor	yok	KB3018238 bir hafta sonra çıkıyor: yeni şifreleme prosedürleri artık otomatik olarak etkinleşmiyor
KASIM	KB 3004394	Windows 7 ve 8 için kök sertifikası modülü güncelleme paketi	Sistem mavi ekranla çöküyor. Sürücüler kurulmuyor. Programlar başlamıyor	Güncelleme geri alındı	KB3024777, KB3004394'ü silmekte. Halen çözümü yok
KASIM	KB 3008923	Internet Explorer güvenlik açıklarını örten güvenlik güncellemesi	IE 9 çöküyor. IE 11'de web sitelerinin diyalog pencereleri doğru çalışmıyor	Güncelleme geri alındı	KB3025390, KB3008923'ü silmekte. Halen çözümü yok.
KASIM	KB 3011970	Silverlight güncellemesi	Silverlight, DRM ile korunan içeriği oynatmıyor	Güncelleme geri alındı	Yeni bir Silverlight sürümü ile çözüldü. KB3011970 yeniden yerini aldı
KASIM	KB 2553154	Excel 2007, 2010 ve 2013 için bir güvenlik açığını örten güncelleme	Güncelleme makrolar ile sorunlar yaşıyor; ActiveX arayüzü çalışmıyor	yok	Kullanıcılar çözümü buldu: MSForms.exd dosyasını silin
KASIM	KB 2986475	Exchange Server 2010 SP3 için sistem güncellemesi 8	Outlook "gönderilen mail"lere erişemiyor, dolayısıyla yeni mail gönderilemiyor	Güncelleme geri alındı	Acil durum çözümü: webmail ile Outlook kullanın. Halen bir sistem güncellemesi yok
KASIM	KB 3002339	Visual Studio 2012 rectifies .NET problemleri için güncelleme	Güncelleme döngüye takılıyor	yok	Kullanıcılar çözümü buldu: Güncellemeyi manuel olarak yükleyin

■ yok ■ Güncelleme geri alındı

bu yana dört güncellemeyle başladı. Microsoft ise yetki genişlemesini Windows 7 ve 8'deki dosya fontu manipülasyonuyla engellemeye çalışmakta.

Birçok bilgisayarda mavi ekrana sebep olan güncelleme. Ekim ayında gelen Kernel sürücü güvenlik paketi (KB3000061) tamamen zararsızdı: Yüklemesi mümkün değildi.

Yılın dördüncü çeyreği şifreleme mimarisiyle ilgili üç hatalı güncellemeye sahne oldu. Snowden kazasından sonra görüldü ki işletim sistemleri ve programların iyi korunan modern şifreleme prosedürleri kullanılması gerekiyor. Bu yüzden güncelleme KB2949927'nin, A-2 test prosedürü sağlaması Windows'tan bekleniyordu, çünkü SHA-1 artık güvenli sayılmamakta. Sonuç ise sürücü paketi KB3000061 ile aynı: Güncelleme yükleniyor, yeniden başlatmayla silinip yeniden öneriliyor. Daha sonrasında yeni şifreleme prosedürünün kurulumu Windows sürücülerinin işletiminde sorunlara neden olmakta. TLS 1,2 tarafından korunan sunucularla tarayıcı arasındaki bağlantı ya çok yavaş ya da hiç gerçeklemiyor. Makalemizin başında belirttiğimiz durum da bunu izlemekte: Microsoft sistemde yüklü bir kök sertifikası güncellemesini bozuyor.

Bu sertifikaların kontrolü olmadan sürücüler yüklenemiyor ve yazılım programları (örn.Windows Defender) başlangıç prosedürlerine izin verilmiyor. Tüm bu üç durumda da Microsoft'un yeni özelliklerden feragat etmekten başka çaresi yok. Yılbaşındaki CCC kongresinde şifreleme uzmanı Rüdiger Weis, Microsoft'un Windows güvenlik yapısını düzene sokacak durumda olmadığını belitti.

Güncelleme hatalarına karşı acil durum planı

Windows güncellemesi yanlış gittiğinde, değişik etkiler gösterebilir. Kök sertifikası ve Kernel mod sürücüleri ile ilgili hatalı güncellemelerde Windows genelde başlamamakta. Bu durumda orijinal DVD ya da sizin yarattığınız bir Windows USB belleğini kullanarak PC'nizi başlatıp, tamir edebilir ya da kurtarabilirsiniz: Zira her güncellemeden önce Windows otomatik olarak sistem durumunu kaydediyor. Bunu da Sistem Geri Yükleme ile geri yükleyebiliyorsunuz, bu araç boot medyasına entegre edilmiş tamir fonksiyonlarının bir parçası. Eğer bu çalışmazsa Microsoft bunu elle yapmanızı öneriyor. Bunun için »DISM /image:C\ /cleanup-image /revertpendingactions« komutunu>>Komut istemi<<ne girin (C Windows'un kurulu olduğu sürücüyü temsil ediyor).

Windows başlatıldığında daha fazla seçeneğe sahipsiniz. KB numarasını Google'da aratıp yardım bulabilirsiniz. Numara Windows güncellemesinde gösterilecektir. Bazı kullanıcılar şirketin bir güncelleme yayınlamasından önce bazı kullanıcılar KB3000061 (sağa bakın) ve KB2993154 için çözümler gösterdi. Eğer çevrimiçi bir çözüm bulamıyorsanız güncellemeyi silmekten başka çareniz yok (sağa bakın) .Eğer çevrimiçi arama sonuçsuz kalırsa, sorun yama değil de güncelleme özelliğinin kendisi olabilir. Bunun için basitçe indirip, çalıştırabileceğiniz bir Microsoft tamir aracı bulunmakta (support.microsoft.com/kb/971058).

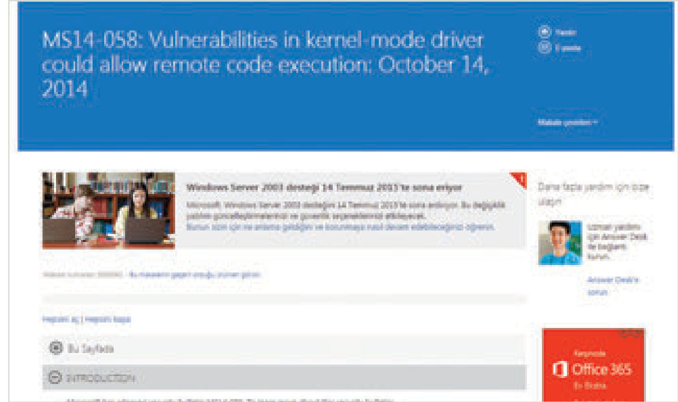
Eğer sorunlarınız uzayıp gidiyorsa, güvenlik paketlerinin otomatik olarak yüklenmesini de durdurabilirsiniz. >>Windows Update / Ayarları değiştir<< altında >> Güncellemeleri denetle, ancak karşıdan yükleme ve kurma konusundaki kararı bana bırak<< seçeneğini etkinleştirin. Durum Windows 10'da daha iyiye gidebilir.

BİLGİ

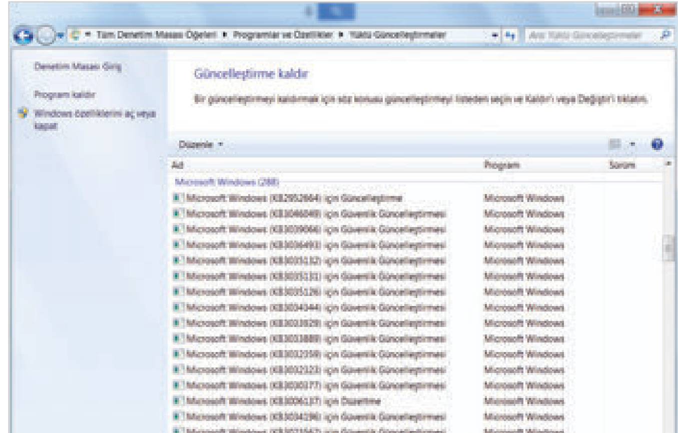

"Kendisiyle çakışan Microsoft'un kendi dünyası"

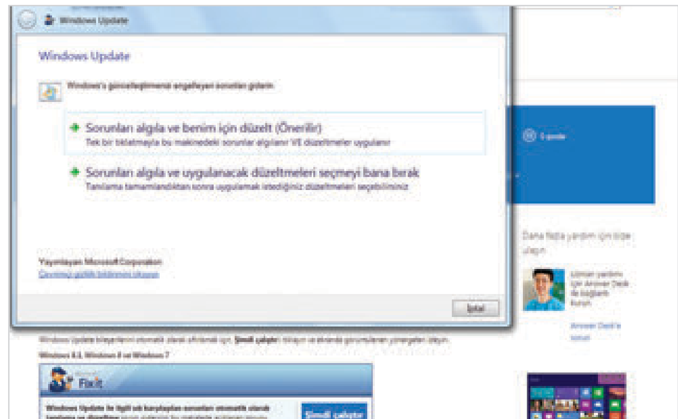
Rüdiger Weis, bilgisayar bilimleri profesörü Beuth Teknik Üniversitesi. Berlin

Windows 7'den 8'e güncellenen tüm sistemlerde KB3000061 döngüye takılmakta. Çözüm: Bir kayıt anahtarının silinmesi gerekiyor

Hatalı güncellemeler Windows Güncellemeleri altından kaldırılabiliyor, bunun için sistemin açılabilmesi gerekiyor.

Windows'un güncellemenin çalışıp, çalışmadığını kontrol eden bir tamiri mevcut - eğer program hatayla karşılaşırsa, otomatik olarak tamir ediyor

Beta-Test Kullanıcıları

Microsoft hataları oldukça tehlikeli, çünkü normal bir pakette olmaları beklenmiyor. Büyük sistem güncellemelerinde (Windows 10, iOS 8 ya da Android 5) bu durumu göz önünde bulundurmalısınız.

Microsoft artık Windows 10 ile durumu sağlama alıyor. Teknik ön izlemeyi kuranlar test unsurları olarak görülmekte. Windows 8'den bu yana Microsoft erken kurulumu tüm ilgili partilere dağıtıyor. Değişik sistem yapılandırmalarına sahip donanımlar göz önünde alındığında bu gerçekten mantıklı. Aralık sonunda 1,5 milyon testçi dünya genelinde kayıt yaptırdı. Bunlardan 450.000'i her gün Windows'u kullanıyor. Geniş geri dönüş sayesinde Microsoft şimdiye kadar 1300'den fazla hatayı hatayı giderdi. Ne var ki bir güncelleme hatası yine araya sızmış. Aralık başında yayınlanan KB3020114 güncellemesinin explorer.exe dosyasında sıklıkla yaşanan çökmeleri gidermesi gerekiyordu. Fakat Windows 7 ve 8'deki KB300061'de olduğu gibi döngüye takıldı. Kullanıcılara sistemle ilgili yenilikleri gösteren >>Insider hub<< 'da görebilirsiniz. (sağa bakın). Windows uygulaması ön izleme sürüm 9879 ile tanıtıldı. Microsoft güncelleme için güncelleme olan KB3025096'yı bir hafta sonra çıkardı.

iOS 8.0.1 telefon aramaları yapamıyor

Mobil işletim sistemlerinde de güncelleme tabanlı sorunlarla karşılaşılabiliyor. Apple'ın iOS ve Google'ın Android işletim sistemlerinde geçen aylarda büyük güncellemeler yapıldı. Özellikle Apple'daki hatalar Microsoft'un bu konuda bir tekele sahip olmadığını gösteriyor. 8.0.1'e yükselten ilk iOS güncellemesinde Apple 8.0.1 tanıtımından sonraki ilk potunu kırdı. Etkilenen kullanıcılar mobil ağa bağlanamıyorlar, hatta parmak izi tarayıcısı dahi çalışmıyor! Apple 8.0.1 güncelleme hatalarına testlerde rastlanmadığını belirtiyor. iPhone kullanıcılarının yeni sürüme geçmeye pek yanaşmama nedenlerini anlıyoruz (sağ tarafa bakınız). Özellikle de Apple hatalarının büyük ihtimalle çok derinden kaynaklandığını göz önüne alırsak: Yani Mac OS X bile alışık olmadığımız çocukluk hastalıkları sergiliyor ve aylardır WLAN hataları vermekte. Ünlü geliştirici Macro Arment'a göre bunun sebebi Apple'ın kendini her yıl yeni bir iOS çıkarmaya zorlaması: Apple üstüne çok yük bindiriyor ve gerçekçi olmayan çıkış tarihleri veriyor. Bir hata Andorid 5'in çıkışını da geciktirdi: Bu yüzden birçok Nexus 5 kullanıcısı WLAN kullanamıyor. Başka bir hata arada bir standby modundayken telefon ve tabletlerin erken uyanmasına sebep olmakta. Bu da batarya ömrünü bir hayli düşürüyor. Google bu hatayı sürüm 5.0.1 ile giderdi, fakat büyük bir hafıza hatası halen giderilmedi. Sistem daha fazla RAM üretemediği için hafıza dolduğundan uygulamalar çökmekte.

Bu arada Google hatayı bildiren ve sonraki güncellemede giderileceğini bildiren hata takipçisini kapattı. Ne zaman giderileceği de belli değil.

Buna ek olarak Google, Android'in açık kaynaklı bölümünü göz ardı etmeye devam ediyor. Özel ROM'larının tasarımcıları AOSP'den Nexus 7 2013 için yeni bir ROM bir araya getirmiş ve diyor ki "öyle görünüyor ki Google herhangi bir kalite kontrolü yapmıyor" Özel ROM'lar bile Google'ın yayınladığı AOSP kodundan da iyi test ediliyor. Yani özel ROM kullanıcıları artık beta test unsuru olarak görülmekte.

Insider Hub

How to install Windows 10 Technical Preview Update KB3020114

A message from Gabriel Aul, on behalf of the Windows 10 team:

Hi everyone,

We recently released an update for the Windows 10 Technical Preview (Build 9879) to fix an issue with t KB3020114. We're releasing a few fixes to the most painful issues hitting Windows Insiders on this buil new build until early 2015, and we want to keep it usable for you through the end of the year.

Unfortunately, as many of you discovered there was a problem that affected about 12% of PCs when in the install to fail.

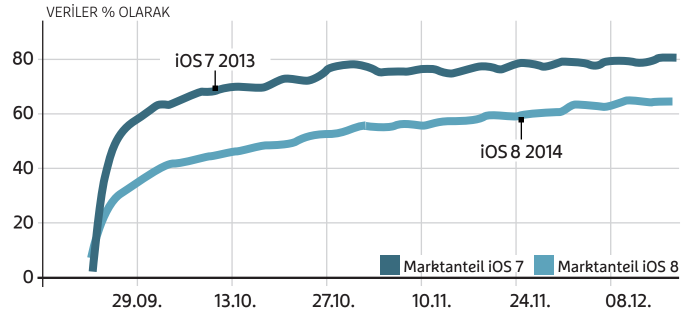
The issue occurs due to 2 underlying bugs:

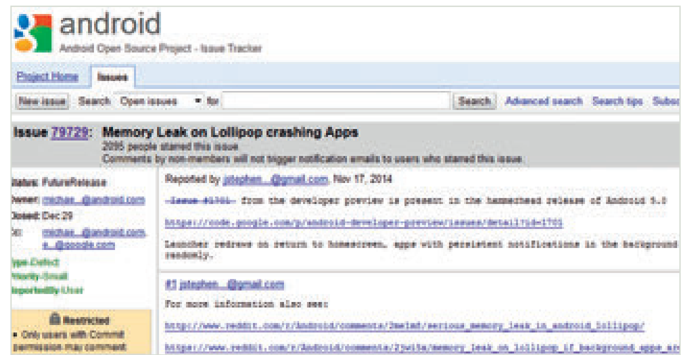
In build 9879 we introduced some new System Compression code that systems with SSDs can take usage by the OS. In some cases the logic for low-space detection gets inverted, and we compress autor operation.

Windows 10'da bile güncelleme hatası mevcut. Yeni sistem uygulaması >>Insider Hub<<da Microsoft size nasıl düzelteceğinizi gösteriyor

Apple kullanıcıları iOS 8'e yükseltmeye çekiniyor

iOS 8.0.1 fiyaskosu Apple'ın kullanıcı güveninin azalmasına sebep oldu. Çoğu kullanıcı iki ay içinde yeni bir sistem güncellemesi yapmaktan çekiniyor - iOS 7'de bir yıl önce olanın aksine.

Android hata izleyicisi bir hafıza hatası göstermekte. Yeni bir güncelleme gerekiyor.

yorum@chip.com.tr

Panasonic Toughpad FZ-M1

Panasonic'in zorlu koşullar için geliştirdiği Toughpad FZ-M1 testte!

Bir tablette aradığınız özellikler standart tabletlerin sunduklarından çok farklıysa, çözüm için uzaklara bakmanıza gerek yok. Panasonic'in bu konuda geniş seçenekleri var. Standart bir tablette bulamayacağınız özellikleri tam dayanıklı gövdesinde sunan ve standartları adeta yeniden belirleyen Toughpad FZ-M1 de bunlardan biri. Özellikle zorlu koşullarda saha çalışanları için ideal bir tablet olan Toughpad FZ-M1, günlük hayatta sürekli en zorlu koşullarla karşı karşıya gelen profesyoneller için tasarlandı.

Toughpad FZ-M1, özellikle zorlu koşullarda çalışan ve bir tablete ihtiyaç duyan saha çalışanlarına hitap ediyor. Ancak geleneksel PDA cihazlarını yeni teknolojilerle değiştirmek isteyen tüm sektörleri de kapsayan geniş kullanım alanı, bilgiye her koşulda rahatlıkla ulaşmak isteyen tüm kullanıcılar tarafından tercih edilebilecek bir model olmasını sağlıyor. Tam dayanıklı ve hafif tasarımı bir yana, kesintisiz çalışma imkânı tanıyan yapısıyla; enerji ve alt yapı sektörleri, sağlık, lojistik ve güvenlik hizmetleri, şantiyeler, elektrik santralleri ve elbette suya, toza ve düşmelere karşı dayanıklı bir tablet isteyen herkese uygun bir model olan Toughpad FZ-M1'e şimdi gelin daha yakından bakalım.

Darbelere karşı dayanıklı

Toughpad FZ-M1, sağlam gövdesi ve dayanıklı yapısıyla düşmelere ve darbelere karşı tam korumalı. Böylece kazara elinizden kayıp düştüğünde endişe etmenize gerek yok. 1.50 metreden sert zemine düşmelere karşı dayanıklı yapıda tasarlanan Toughpad FZ-M1, bu sayede dış kullanımlara uygun.

Hemen her alan için kullanışlı olan tablet, örneğin opsiyonel barkod okuma yeteneği ile de bir tabletin ötesine geçiyor ve barkod operasyonundan vazgeçemeyen ekipler için tablete entegre bir donanım halinde kullanılabiliyor. Böylece barkod okuma sayesinde alınan veri ile tablet ortamında sistemsel işlemlere rahatlıkla devam edilebiliyor, başka bir cihaza ihtiyaç duymadan görev tamamlanıyor. Elbette Toughpad FZ-M1, çok yönlü bir tablet ve yetenekleri fazlasıyla geniş. Toughpad FZ-M1'i yalnızca profesyonel amaçlarla değil, öte yandan normal bir tablet gibi de kullanabilirsiniz. Olası kazalarda ise, dayanıklı yapısı en büyük yardımcısı...

Suya tam korumalı

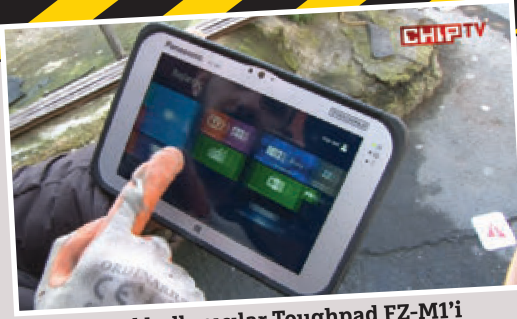
Peki, darbelere karşı sert yapısıyla iddialı olan Toughpad FZ-M1, aynı dayanıklılığı ıslak zeminlerde de gösterebiliyor mu? Buna cevabımız, evet. Böylece özellikle saha çalışanlarının sık sık karşı karşıya kaldığı yağmurlu havalarda tabletle çalışma ihtiyacı, karşılanmış oluyor. Çalışmayı sürdürmek için bir baraka aramaya gerek yok; Toughpad FZ-M1'le yağmurlu havalarda da kesintisiz çalışabilirsiniz. İster eldivenle ister eldivensiz, yağmur altında ekranına dokunarak çalışabilir, herhangi bir temas kaybı yaşamazsınız. Elbette biz, Toughpad FZ-M1'in dayanıklılığını görebilmeniz için farkı bir senaryo hazırladık. Yaptığımız testi CHIP Online'da izleyebilirsiniz.

IP65 standartlarında

Toughpad FZ-M1'in IP65 standartlarındaki dayanıklı yapısı yalnızca suya karşı dayanıklılık tanımıyor. Aynı zamanda onu toza ve kuma karşı da dayanıklı kılıyor. Toughpad FZ-M1'in dayanıklılık seviyesini ölçümlemek için onu hafifçe toza bulamak yerine ku-

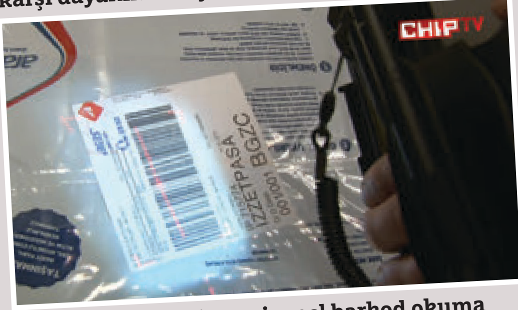
Toughpad FZ-M1'in IP65 standartlarındaki dayanıklı yapısı onu toza, kuma ve toprağa karşı dayanıklı kılıyor.

Profesyonel kullanıcılar Toughpad FZ-M1'i ister eldivenle ister eldivensiz kullanabilirler.

CHIP Online Notu: %92

+ Sağlam yapı
+ Darbelere karşı dayanıklı
+ Suya karşı dayanıklı
+ Kullanım alanı çok geniş
+ Teknik kadronun performansı

Toughpad FZ-M1'in opsiyonel barkod okuma yeteneği, profesyonel ekipler için tablete entegre bir donanım halinde kullanılabiliyor.

Suya karşı da dayanıklı! Toughpad FZ-M1, yağmurlu havalarda da kesintisiz kullanılabiliyor.

Teknik Detaylar

İşletim Sistemi: Windows 8.1 Pro
İşlemci: Intel Core i5-4320Y vPro
İşlemci Hızı: 1.6 GHz
Ekran Teknolojisi: IPS LCD
Ekran Boyutu: 7.0 inç
Grafik İşlemci: Intel HD 4200
Bellek (RAM): 4 GB
Dahili Depolama: 128 GB SSD
Ön Kamera: 2.0 MP
Arka Kamera: 5.0 MP
Wi-Fi: Var
GPS: Var
3G / 4G: Var
USB: Var
Bluetooth: Var
Pil Süresi: 8 saat
Suya Dayanıklılık: Var
Toza Dayanıklılık: Var
Düşme Testi: 150 cm

Tam zamanlı çalışma temposuna ayak uydurabilecek yapıda tasarlanması onu profesyonel kullanımlar için uygun kılıyor.

Toughpad FZ-M1, elinizden kayıp düştüğünde endişe etmenize gerek yok. Tablet, 1.50 metreden sert zemine düşmelere karşı dayanıklı.

ma da gömdük elbette. Peki, iddia edildiği üzere Toughpad FZ-M1 bu testi yara almadan atlatabilecek mi? Yaptığımız bu testi de CHIP Online'da izleyebilirsiniz.

Kesintisiz çalışma imkanı

Toughpad FZ-M1, şu ana kadar deneyimlediğimiz meziyetlerinin yanında profesyonel kullanıcılara hitap ettiğinden dolayı tam zamanlı çalışma temposuna da ayak uydurabilecek yapıda elbette. 8 saate kadar pil ömrü sunan Toughpad FZ-M1, ayrıca sıradan tabletlerde bulunmayan bir özelliği, değiştirilebilir pil özelliği de sunuyor. Böylece "kesintisiz çalışma" sözünü tutan Toughpad FZ-M1, daha da ötesinde pili değiştirmeniz için ara bile vermiyor, çalışırken pili değiştirerek yola devam edebilmenize izin veriyor.

Teknik detaylar

Peki, çevre koşulları bakımından bunca donanımlı bir tabletin teknik kadrosunda neler var? Intel Core i5 ve Intel Celeron N2807 işlemci modeliyle bulunabilecek olan Toughpad FZ-M1, Windows 8.1 işletim sistemiyle çalışıyor. 8 GB'a yükseltilebilir 4 GB ile 2 GB RAM ve 128 GB ila 256 GB depolama seçenekleriyle temin edilebilecek olan tablet, 7 inç boyutunda ve Panasonic tarafından güneş ışığında tam performans görüntü üretebilmesi için revize edilen IPS LCD ekrana sahip. Bunların ötesinde dahili 3G desteği sağlayan 4G modülüyle geniş bant bağlantı desteğiyle de donalı olan Toughpad FZ-M1, fansız tasarımıyla da dikkat çekici. Diğer yandan USB, Ethernet ve NFC gibi bağlantıları da destekleyen tablet, UHF-RFID, Seri Port, Barkod Okuyucu ve Akıllı Kart Okuyucu gibi entegre iş genişletme modülleriyle de alanını genişletiyor.

Sonuç

Dediğimiz gibi; Toughpad FZ-M1, zorlu koşullar için üretilmiş bir tablet. Standart tabletlerde bulamayacağınız birçok özelliği gövdesinde bulunduran bu cihaz, saha çalışanları başta olmak üzere profesyonel kullanımlara hitap ettiği gibi, sıradan tabletlerden çok daha fazlasını isteyenler için birebir.

Alternatif

Panasonic'in Toughpad FZ-M1 gibi farklı boyut ve biçimlerde alternatif modelleri de mevcut. Yine daha önce incelediğimiz dayanıklı gövdesiyle dikkat çeken Panasonic Toughbook CF-31'i de inceleyebilirsiniz.

Kimler Almalı?

Özellikle zorlu koşullarda saha çalışanları için ideal bir tablet olan Toughpad FZ-M1, günlük hayatta sürekli en zorlu koşullarla karşı karşıya gelen profesyoneller için tasarlandı.

Anonim indirin

CHIP, sizlere nasıl gizlice download yapabileceğinizi gösteriyor, böylece web'den ne indirdiğinizi kimse bilmeyecek.

Ozan KAYA

Web'de dolaşırken asla yalnız değilsiniz. – reklamcılar, ISP'niz ve hatta hükümet de sizinle-dolayısıyla indirdikleriniz de izlemeye açık. Eğer illegal yayın hakkı olan veya yetişkin içerikli videolar indirmiyorsanız sorun yok, fakat bu halen özel hayat ihlali ve bilinmeyen üçüncü parti araçlar ve hizmetler çevrimiçi hareketliliğinizin bir profilini oluşturabiliyor.

Şanslısınız ki ister PC, ister mobil, isterse bir başkasının bilgisayarını kullanıyor olun, indirdiğiniz ve indireceğiniz dosyaları takipten saklamanın yolları mevcut.

Bu makalemizde sizlere anonim torrent araçları: proxy sunucu ya da VPN (Sanal Özel Ağ) ile dosya indirimi: süper hızlı gönderim için seedbox kullanımı (tamamen tanımlanamayan): Usenet'ten dosya transferi: indirmeniz bittiğinde klasör kilitleme, saklama ve temizliği konularından bahsedeceğiz.

WEB'DE

İndirmeler için proxy sunucu kullanımı

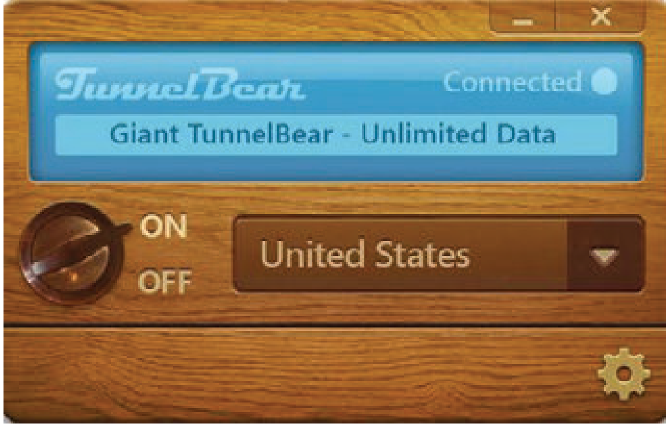
Proxy sunucusu bilgisayarınız ve internet arasında ara bir yol gibi hareket eder. Proxy'ye yönlendirilen trafik bilgisayarınız yerine sunucunun IP adresinden geliyormuş gibi görünür. Bu özellikle proxy'yi dosya indirme konusunda ideal bir konuma getiriyor, çünkü bu PC ve indirme sitesi arasındaki bağlantıyı sağlamakta. Proxy'ler genellikle iki değişik protokol kullanırlar –HTTP (web siteleri için) veya SOCKS (torrent de dâhil, her türlü internet trafiği).

İki tür proxy sunucusu vardır. Ücretsiz ve herkes tarafından kullanılabilen (genelde sadece http'yi kapsar) aleni, ücretli ve daha güvenilir olan özel sunucular. Halka açık olanların arasından Hide My Ass'i öneriyoruz(www.hidemyass.com/proxy). Ücretsiz sunucuda sadece 3 ülke seçeneği bulunmakta, Hide My Ass VPN aracında ise 63, fakat kullanımı oldukça kolay: indirme sitesinin adını girin, SLL güvenliğini açın ve Hide My Ass butonuna tıklayın. Ayrıca daha basit ve daha hızlı olan Anonymouse'u (anonymouse.org) ve ücretsiz proxy sunucularının listelendiği Proxy 4 Free'yi de kullanmanızı öneriyoruz.

Eğer tarayıcısız özel bir proxy kullanmak istiyorsanız, aylık 12 dolar ücretli Proxy Solutions'u (www.proxy.solutions.net) ya da torrent ile çalışan, aylık 5,95 dolar ücretli TorGuard'ı (chip.tk/199h0w4) deneyebilirsiniz.

VPN kullanarak kimliğinizi saklayın

Her ne kadar VPN'ler sizi başka bir yerden bağlanıyormuş gibi gösterse de, proxy'lerden farkı tüm trafiği şifrelemeleri. VPN sunucusuna bağlandığınız anda tüm internet hareketliliğiniz gizlenir. Buna web site indirmeleri ve torrent te dâhil. Bunu PC'nizden indirme noktasına açılan bir web tüneli olarak düşünebiliriz.

Seçmeniz için birçok harika VPN bulunmakta. Çoğu ücretsiz, dolayısıyla ücretli bir sürüme geçmeden önce hizmetin size uygun olup, olmadığını öğrenebilirsiniz. Sınırsız bant genişliği ve trafik sunan CyberGhost (www.cyberghost.com) bizim favorimiz. Aylık ücret ödeyerek daha fazla sürücü ülke, hız artırımı edinerek bekleme süresinden kurtulabilirsiniz. CyberGhost'u nasıl kullanacağınızı öğrenmek için Mini Atölyemize göz atabilirsiniz.

Diğer iyi seçenekler ise aylık 500 MB ya da 4,99 dolar ile sınırsız "tünellemeye" imkân tanıyan TunnelBear (www.tunnelbear.com) ve çoğu kişisel kullanım için ücretsiz, tarayıcılar ve mobil platformlar ile uyumlu eşli bir VPN hizmeti olan Hola (Hola.org).

Torrent'leri anonim olarak indirin

BitTorrent halen müzik, film ve TV şovlarını indirmek için oldukça popüler, fakat çalışma prensibi sebebiyle ne indirdiğinizi gözlemlemek isteyenlerin oldukça işine geliyor. Torrent indirme yaparken kimliğinizi korumanın en kolay yollarından biri anonim olarak torrent indirmeniz için tasarlanmış bir BitTorrent programı olan Tribler'ı kullanmak (www.tribler.org). Halen gelişim aşamasında olduğu için umduğunuz kadar anonim değil, bu yüzden tam anlamıyla güvenmeyin, fakat çoğu torrent aracına göre çok daha gizli.

Diğer bir yol ise TorrentPrivacy (www.torrentprivacy.com) gibi bir anonim proxy seçeneği kullanarak kimliğinizi gizlemek. Aylık 6 dolar ya da yıllık 58 dolar ücret ödeyebilirsiniz. Alternatif olarak BTGuard (btguard.com) ile BitTorrent'i proxy ile aylık ücret karşılığında anonim hale getirebilirsiniz.

VPN'ler anonim olarak torrent indirmek için iyi bir çözüm, fakat büyük ihtimalle ücretli bir hizmete kayıt yaptırmanız gerekecek, çünkü torrent'teki büyük dosyalar göz önüne alındığında ücretsiz çoğu VPN'ler (hepsi değil) yavaş kalabiliyor.

MİNİ ATÖLYE

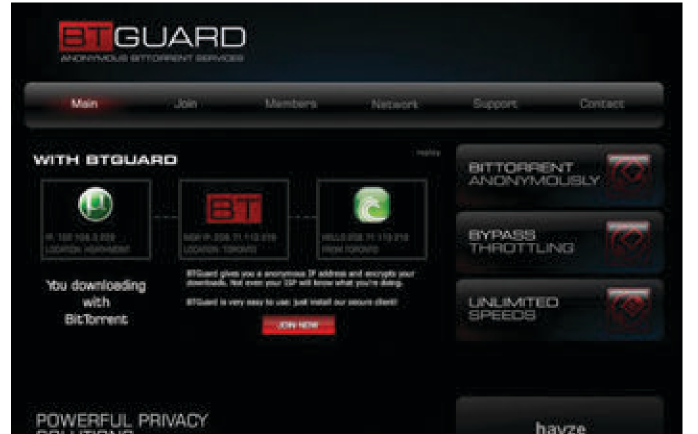
CyberGhost ile indirmelerinizi gizleyin.

1) Gerçek konumunuz ve IP adresinizin gösterildiği CyberGhost'u çalıştırın. Simulated Country açılan menüsünü kullanarak indiriyor gibi görüneceğiniz sahte lokasyonu seçin. Alternatif olarak manuel olarak sunucu ve IP adresini seçebilirsiniz, fakat bu gerekli olmayacak.

2) Tüm simülasyon ülkeleri CyberGhost'un ücretsiz sürümünde mevcut değil, ayrıca sadece belli sayıda ücretsiz sunucu mevcut. Katılım için mevcut olan bir sunucu seçin ve Ok' e tıklayın ya da Automatic'i seçin.

3) Simülasyon ülkenizi değiştirmek için büyük sarı butona tıklayın. Tüm ücretsiz noktaların engelli olması muhtemel, dolayısıyla mevcut olana kadar bekleyebilirsiniz. Mevcut olduğunda Connected mesajı belirecek, işaretçi simülatör yerleşkesine taşınacak ve yeni IP adresiniz gösterilecek. VPN'yi kapatmak için tekrar sarı butona tıklayın.

Torrent indirme için bir seedbox kullanın

Seedbox, torrent indirmek için özel olarak tasarlanan yüksek hızlı bir sunucudur. Normal BitTorrent indirmenin aksine, seedbox'lar genelde çok daha yüksek indirme hızlarına ulaşabiliyor (çoğu 100 Mbps hatlarında), fakat dosyaları ilk önce seedbox'a, oradan da PC'nize yüklemeniz gerekmekte. Bir uTorrent web arayüzü kullanarak PC'nizde BitTorrent çalıştırıp, sizi ele vermesini engelleyebilirsiniz.

Eğer torrent içeriğini anonim olarak indirmek istiyorsanız, seedbox gerçekten harika bir çözüm. Fiyatları ise değişebiliyor, fakat ExtremeSeed (extremeseed.com) paylaşılan seeder'ları aylık 20, özelleri ise 65 dolar. Eğer ağır indirmeler yapmıyorsanız, başlangıç için paylaşılan seedbox'ları kullanmanız yeterli olacaktır.

İndirimlerinizi gizlemek için tarayıcı araçlarını kullanın

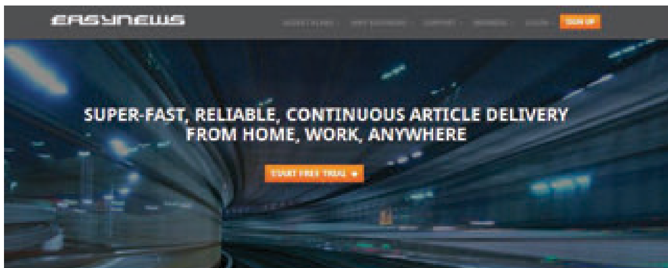
Çevrimiçi hareketliliğinizi gizleyebileceğiniz birçok tarayıcı eklentisi bulunmakta. Sörfünüzü kendi sunucularına yönlendirerek IP adresinizi saklayan, Firefox ve Chrome için anonymoX (www.anonymox.com) en iyilerinden biri. Eğer reklam görmek sizi rahatsız etmiyorsa, ücretsiz sürümünü kullanabilirsiniz, fakat aylık 4,50 dolar ücretle Premium sürüme yükseltebilir, reklamlardan kurtulup, sınırsız trafikle daha hızlı download elde edebilirsiniz.

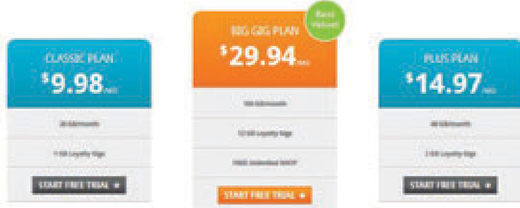
Diğer bir favorimiz ise Firefox, Chrome ve Opera ile çalışabilen ZenMate (zenmate.com). Tarayıcı trafiğinizi şifreliyor ve koruyor, ayrıca kimliğinizi de gizlemekte. ZenMate ücretsiz, fakat sınırsız aylık trafik ve ek özellikler istiyorsanız, ücretli planlardan birini deneyebilirsiniz. Eğer yıllık plana abone olursanız, aylık 4,99 dolar.

FoxyProxy (getfoxyproxy.org) sadece güzel bir isim değil. Firefox için popüler olan bu uygulama artık Chrome ve Internet Explorer için de mevcut. Her ne kadar Basit ve Standart sürümleri mevcut olsa da, aylık 7,49 dolar olan 'Plus VPN ve proxy' hizmetine kayıt yaptırmak en iyisi.

Usenet'ten dosyaları gizlice indirin

BitTorrent diğer kullanıcılardan içerik indirmenin kolay bir yolunu göstermeden önce Usenet vardı. 1979'da yaratılan yazılım halen popülerliğini koruyor. İnternetten dosya paylaşmanın hızlı ve güvenli bir yolu. İlk önce dosyaların paylaşıldığı haber gruplarına erişebilmek için bir Usenet'e kaydolun. Abonelik bedeli kaydolmak istediğiniz hizmete göre değişiyor. EasyNews (easynews.com) iyi bir seçenek ve size aylık 9,98 dolar tarife sunmakta, fakat bant genişliği limiti sadece 20 GB. 14 günlük deneme süresine sahip diğer planlar da mevcut, dolayısıyla satın almadan önce deneyebilirsiniz (ilk olarak ödeme metoduna kayıt olmanız gerekmekte, fakat daha sonra bunu iptal edebiliyorsunuz).

MİNİ ATÖLYE

Keeper'ı kullanarak tabletinizdeki indirmelerinizi gizleyin

1 Keeper'ı yükleyin, e-mail adresinizle kaydolun ve her şeyi güvende tutmak için bir ana anahtar girin. Giriş yaptıktan sonra yeni bir kayıt yaratmak için sol üst köşedeki artı simgesine tıklayın. Yeni bir klasör ismi verin, ve bir giriş ile parola girin. Güvenli parolanızı oluşturmak için zara tıklayın.

2 Add Field size hesap numarası gibi bir özel alan ekleme imkânı verir. Klasöre eklemek için içerik seçmek adına 'Add Files or Photos'a tıklayın. Fotoğraf çekebilir ya da zaten var olan bir dosyayı seçebilirsiniz. Gerekliyse bir not ekleyin, ve Save'e tıklayın. Klasöre kayıtlardan ve dosya ekranından erişebilirsiniz.

3 Options'larla uygulamanın görünümünü değiştirebilir, Touch ID'yi ya da Apple'ın parmak ucu tarayıcısını kapatıp, açabilirsiniz. Keeper bu seçenek olmadan çok daha güvenli, isterseniz kullanabilirsiniz. Otomatik bir çıkış yapma süresi ve beş hatalı girişte tüm klasörü silen "kendini imha et" gibi güvenlik seçeneklerini belirleyebilirsiniz.

TELEFON YA DA TABLETİNİZDE

iOS veya Android için VPN kullanın

PC için mevcut olan VPN'lerin çoğunun uygulama sürümleri de bulunuyor, dolayısıyla mobil aygıtınızdan tarayıcıyla sörf edip, dosya indirirken anonim halinizi koruyabilirsiniz. TunnelBear (www.tunnelbear.com) Android ve iOS için mevcut ve kullanımı her iki platformda da oldukça kolay. Uygulama ücretsiz, fakat aylık 500MB'lık veri trafiğine izin vermekte. Eğer daha fazlasına ihtiyaç duyuyorsanız, uygulama içi satın alma yapabilirsiniz.

CyberGost (www.cyberghost.com) da hem Android hem iOS için mevcut, fakat iPhone ve iPad'de kullanım için ücretli Premium kullanıcısı olmanız gerekiyor. Ayrıca Hola (hola.org) ve Hideman'ı (www.hideman) da deneyebilirsiniz. Her ikisi de ücretsiz ve mobil aygıtlar için VPN hizmetinde yüksek derecelere sahipler.

Mobil indirmeleri saklayın ve şifreleyin

Harika ve ücretsiz Keeper (keepersecurity.com) uygulamasını kullanarak telefon ve tabletinizde indirdiğiniz dosyaları gizli tutabilirsiniz. iPhone, iPad, Android, BlackBerry ve Windows Phone sürümleri mevcut –sadece aygıtınızdan Keeper web sitesine girin ve ilgili uygulama mağazasına gitmek için 'Get Keeper Now' butonuna tıklayın. Keeper'ı nasıl kullanacağınızı görmek için Mini Atölyemize göz atabilirsiniz.

iOS için Vault da (http://chip.tk/1MQvBeZ) iPhone ve iPad'inizdeki içeriği muhafaza etmek için iyi bir araç. Ücretsiz, fakat saklı klasörler ve güvenli paylaşım gibi ek özellikler için uygulama içi satın alma yapmanız gerekiyor.

Android kullanıcıları ise indirdiğiniz tüm dosya, resim, videoyu kilitleyebilen AppLock'u (http://chip.tk/1MQvK1V); ya da belirli dosya ve klasörleri parola ile koruyabilmenize olanak tanıyan Folder Lock'u (http://chip.tk/1MQvPCT) deneyebilirler.

İndirdiğiniz uygulamaları gizleyin

Eğer sadece kendinize saklamak istediğiniz uygulamalar indirdiyseniz, iOS 8'in aile paylaşımı özelliğini kullanarak varlıklarını gizleyebilirsiniz. Mobil aygıtınızda Ayarlar, iCloud, 'Aile Paylaşımı'nı Ayarla'ya giderek özelliği kurun. Daha sonra uygulamaları saklamak için bir App Store sekmesi açın, Güncellemeler, Satın Alınanlar ve 'Benim satın aldıklarım'a tıklayın, ardından da sola kaydırıp, Gizle'ye dokunun.

POPULAR SCIENCE
TÜRKİYE

YAYINDAYIZ!

Popular Science, bilimi geniş kitlelere sevdiren keyifli bir dergi olarak 3 yıldır okuyucusuyla buluşurken şimdi de web sitesiyle karşınızda

POPSCI.COM.TR açıldı!

DB
DOĞAN BURDA DERGİ

Android içinse uygulamayı kilitlemek için daha önce de bahsettiğimiz AppLock'la kilitleyebilir ya da harika Disable Bloatware – Hide Apps'i (http://chip.tk/1MQwBj9) kullanarak bir sonraki kullanımınıza kadar saklayabilirsiniz.

PC'NİZDE

İndirmelerinizin tüm kayıtlarını silin

Ne zaman bir dosya indirdiğinizde, tarayıcınız detaylarını bilgisayarınızı kullanan herkesin erişebileceği indirme listesine kaydeder. Eğer indirmelerinizin saklı olmasını istiyorsanız, listenizi temizleyerek bunu engelleyebilirsiniz. Firefox'ta Araçlar, İndirmelere girin ve listeyi temizleye tıklayın. Chrome'da ise Download sayfasını açın (chrome://downloads) ve tümünü temizleye tıklayın. Listeyi CTRL+J kombinasyonuyla da açabilirsiniz.

Eğer tüm listenizi silmenin birilerine şüpheli geleceğini düşünüyorsanız, sadece istediğiniz ögeleri silebilmeniz de mümkün. Firefox'ta bir indirmeye sağ tıklayın ve "Geçmişten sil" ,Chrome'da ise indirmenin altındaki "Listeden temizle" bağlantısına tıklayın.

İndirmelerinizi tarayıcınızdan saklayın

Her ne kadar indirmelerinizi silebiliyor olsanız da, önce bunu yapmayı hatırlamanız lazım. Bu yüzden bunları listelememesi yönünde yapılandırabilirsiniz. Bunun için tarayıcınızın gizli moduna geçin. Firefox'ta menüden Yeni gizli pencereyi seçin, Chrome'da ise menüyü açın ve Yeni Incognito Penceresini seçin, indirme yaptığınızda yine indirme listesine normalde olduğu gibi kaydedilecek fakat gizli pencereyi kapatmanızla tüm indirmeleriniz de silinecektir. Incognito sörf yapmak aktivitelerinizi işvereniniz, internet sağlayıcınız ve ziyaret ettiğiniz diğer web sitelerinden saklamaz

İndirmeler klasörünüzü saklayın

Wise Folder Hider (http://chip.tk/1MQA5lY) indirdiğiniz her şeyi meraklı gözlerden saklayabilir. Ana bir anahtar yaratın ve daha sonra ya klasörü program penceresine sürükleyin ya da araç çubuğunuzdan Hide Folder seçeneğini seçin veya klasöre sağ tıklayın ve "Hide Folder with Wise Folder Hider" seçeneğini seçin.

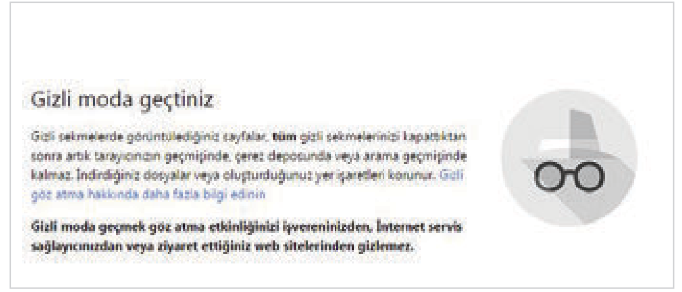
Kötü yanı ise tarayıcınızın sadece indirmeler klasörü saklı değilken indirme yapabilmesi. Diğer bir deyişle indirmeden önce klasörü gizli olmaktan çıkartıp, işiniz bittiğinde tekrar saklamanız gerekiyor. Wise Folder'ı kapatmak bunu sizin yerinize yapıyor. Eğer klasör saklıyken bir şeyler indirirseniz, Windows yeni bir indirme klasörü yaratacak (saklı olmayan) ve ögeyi oraya kaydedecek. Bu yüzden bu klasörü de saklamayı unutmayın. Ayrıca unutmayın ki her ne kadar klasör saklı olsa da, indirilen içerikler hala tarayıcıda listelenmekte, dolayısıyla gizli sörf özelliğini kullanın (bir önceki ipucu).

Belirli indirme klasörlerini kilitleyin

Yeni Anvi Folder Locker da (www.anvisoft.com) Wise Folder Hider ile aynı prensipte çalışmakta. İndirme ve diğer tüm klasörlerinizi kilitleyebiliyor. Hatta diğer bazı yararlı özelliklere de sahip. Klasörü kilitleyebilir ve sadece okunabilir olarak ayarlayabilir (böylelikle içerik değiştirilemez), kilitleyebilir ve parola ile koruyabilirsiniz. Wise Folder Hide'da olduğu gibi Anvi folder Locker da ana anahtar kullanmamakta. Yani kimse klasörleriniz üzerinde değişiklik yapmıyor bu da aracı indirilenler klasörünüzü kilitlemekte ideal konuma getiriyor.

İndirmelerinizi Sandbox'layın

Sandboxie (www.sendboxie.com) ile bir programı sanbox'la çalıştırdığınızda Windows ile etkileşimi engellenecektir. Dolayısıyla eğer şüphelendiğiniz bir program indiriyorsanız, PC'nize malware

bulaşmayacak Sandbox'un diğer bir yararı da tarayıcınızı Sandbox'ta çalıştırdığınızda, indirdiğiniz dosyalarda program, film oyun vb. Sandbox'a taşınır. Bunları normal şekilde açıp, kullanabilirsiniz. Sandbox'unuzu temizlediğinizde geride hiçbir iz kalmayacaktır. Ayrıca VirtualBox (www.virtualbox.org) ile sanal bir işletim sistemi yaratıp, dosyaları buraya da indirebilirsiniz.

Eski indirmeleri otomatik olarak silin

Cyber-D Autodelete (http://chip.tk/1C5pVdv) klasörünü belirli gün aralıklarıyla silen kullanışlı bir ücretsiz araç. Bu durumda artık bu işi manuel olarak yapmanıza gerek kalmıyor. Programı kullanmak için Add Folder butonuna tıklayın ve indirmeler klasörünü bulun. Date Filter sekmesine tıklayın ve indirmelerinizi silmeden önce ne kadar süre muhafaza etmek istediğinizi belirleyin. Delete Options sekmesinde indirmeleri nasıl silebileceğinizi belirleyebilirsiniz. Geri dönüşüme gönderebilir ya da üzerine yazarak tamamen kurtulabilirsiniz.

Torrent'lerinizi yeniden adlandırın

Bir Torrent'ten indirdiğiniz illegal içerikler genelde orijinal adlarının yerine paylaşan grubun ismini kullanırlar. Bu dosyaları yeniden adlandırarak az şüpheli görünmelerini sağlayabilirsiniz. Bunu tabi ki manuel olarak yapabilmeniz mümkün. Dosyayı seçin F2'ye basın ve yeni bir isim girin, fakat gireceğiniz birçok başlık varsa Filebot (www.filebot.net) daha iyi bir seçenek. Bu ücretsiz program film ve TV şov isimlerini IMDB ve TV.com gibi çeşitli çevrimiçi veri tabanlarında eşleyerek, isimlendirebiliyor, dolayısıyla daha resmi görünüyorlar.

BAŞKASININ PC'SİNDE

Dosyaları USB çubuğuna indirin

Eğer size ait olmayan bir PC'de indirme yapıyorsanız, dosyaları direkt olarak USB çubuğuna yükleyerek geride iz bırakmadığınızdan emin olabilirsiniz. Ayrıca tarayıcınızın gizli modunu kullandığınızdan da emin olun.

Tails'i kullanın

Açılımı Amnesiac Incognito Live System olan Tails (tails.boum.org) herhangi bir bilgisayarda başlatıp kullanabileceğiniz Linux- tabanlı bir işletim sistemi. Sistem anonimlik üzerine optimize edilmiş ve birçok gizlilik ve şifreleme aracı bulunuyor (NSA köstebeği Edward da büyük bir hayranı). Eğer evden uzakta bir indirme yapmayı planlıyorsanız Tails'i mutlaka yanınızda götürün. Tails'i DVD'de taşıyabilirsiniz, fakat indireceğiniz dosyalar buraya yazılamayacaktır. Dolayısıyla USB ya da bir SD kartta taşımanızı öneriyoruz.

Dosyadan direkt olarak Dropbox'a indirin

BoxMyDownloads (www.boxmydownloads.com) indirmelerinizi direkt olarak Dropbox hesabınıza kaydetmenize olanak sağlıyor. Dropbox giriş bilgileriniz ile kayıt yapın. Dropbox'unuzda bir indirmelerim klasörü yaratın. Kutuya yüklemek istediğiniz dosyanın URL'sini yapıştırın ve Download'a tıklayın. Ücretsiz BoxMyDownloads size günlük beş indirim olanağı tanıyor, fakat aylık 4,99 dolar ile yükseltme yapabilir, istediğiniz kadar indirme yapabilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

SMARTSTONES

Çocuklarla iletişim için pratik bir yöntem

Smartstones isimli yeni bluetooth cihaz, küçük bir çakıl taşına benziyor ve asıl amacı, ebeveynlerle çocuklar arasındaki dijital iletişimi pratik hale getirmek. Cihaz aynı zamanda konuşma veya duyma bozuklukları olan çocuklarla iletişim için de kullanılabiliyor. Cihaza önceden tanımlanan dokunmatik kodlar girildiğinde, örneğin parmakla üzerinde daire çizmek, zig zag çizmek, ileri geri çizgiler vs..., cihazın bağlı olduğu hedef telefonda belirlenen mesajlar beliriyor. Böylece uzun uzun mesaj yazmak gibi külfete girmeden, çocuğunuza, "yemek hazır, sofraya gelebilirsin," diyebiliyorsunuz. Pratik ve sempatik bir cihaz olduğu tartışmasız. Kullanım alanı ise çok geniş.

Fiyat: 80 dolar
Bilgi için: Belli değil

NEPTUNE DUO

Kavisli ekranlı akıllı saat

Kavisli ekranlar henüz sadece televizyonlara ve cep telefonlarına kadar ulaşabildi ancak Neptune firması Duo isimli bu akıllı saatinde kavisli bir ekran kullanıyor ve saati şık bir bileklik olarak tasarlayacak. Topluluk fonlaması aşamasında olan projede saatin aslında bir telefon ekranı büyüklüğünde ekranı olacak. Yani küçük bir telefon boyutunda ekrana sahip bir akıllı saatiniz olduğunu düşünün. Tabi bu ekran, kolunuzun etrafına sarılmış bir bileklik formunda duracak. Akıllıca bir çözüm olduğu inkar edilemez. Projenin hayata geçmesini bekliyoruz.

Fiyat: 600 dolar
Bilgi için: Belli değil

QUELL

Elektronik ağrı kesici

Quell isimli bu minik bant, kas ve eklem ağrılarını elektronik müdahale ile kesmek üzere hazırlanmış. Kaslara zararsız küçük elektrik akımları veren ve titreştiren cihaz bu sayede ağrıyı kesebildiğini iddia ediyor. Tek bir şarjla 40 saat kadar çalışabilen cihazla, spor yüzünden yaşanan minik ağrılardan kurtulmak isteyenler öncelikle hedefleniyor. Cihaz şimdilik topluluk fonlaması aşamasında. Bakalım fon toplayıp hayata geçebilecek mi?

Bilgi için: Belli değil.
Fiyat: 250 dolar

TRANE TERMOSTAT

Akıllı evlerin olmazsa olmazı

Çok yakın gelecekte evlerimizi, buna benzer dokunmatik paneller üzerinden yöneteceğiz. Her odanın ısısını, ışıkları, kapıyı, perdeleri hatta evdeki her prizi tek tek bu dijital termostatlar üzerinden kontrol edeceğiz. Google, Nest termostatlarını milyarlarca dolar ödeyerek boşuna satın almadı. Şimdi Trane isimli bir başka termostat üreticisi de akıllı ev kontrol cihazlarını pazara sunmaya hazırlanıyor. Bu gelişmiş termostat, Nest'ten biraz daha güçlü ve yetenekli görünüyor. Bebek odasının ısısını sürekli kontrol altında tutmak, duş almadan önce banyodaki ısıyı biraz daha yükseltmek gibi seçenekler hep elinizin altında olacak.

Fiyat: Belli değil
Bilgi için: Trane.com

LOGITECH HARMONY

Süper akıllı uzaktan kumanda

Logitech'in akıllı uzaktan kumandaları her zaman efsane oldu. Hem yetenekleri hem de fiyatları ile her zaman için arzu nesneleri olmayı başaran bu kumandaların son temsilcisi Logitech Harmony bu kez akıllı telefonlarla iletişim halinde çalışıyor. Kullanıcılar akıllı telefonu üzerinden kumandaya yeni özellikler ve yetenekler ekleyebiliyor. Ardından da kumanda evdeki uzaktan kumandalı her cihazı kontrol etmeye başlıyor.

Bilgi için: www.logitech.com
Fiyat: 350 dolar

Yeni işlemciler geliyor

(Onları beklemeli misiniz?) Sisteminizi iyileştirmek mi istiyorsunuz? İşte bu yılın size sundukları...

Ertuğ AYDIN

Sisteminizi yenilemeye karar vermek ve bunun zamanlaması her zaman zor bir karar olmuştur ve üreticilerin yeni ürünlerini çıkarmaları görece yakın bir tarihte bekleniyorsa bu karar daha da zor olmaktadır. Erken davranırsanız, bir kaç hafta içinde "eskimiş" donanımla baş başa kalırsınız ve harcadığınız paraya değmeyecek bir yenileme yapmış olursunuz.

Donanımda yeni bir işlemci seçmek alınması en zor karar- ve Intel işinizi bu yıl da kolaylaştırmıyor,

Haswell, Broadwell ve Skylake işlemcileri 12 aylık bir periyotta piyasaya sürülecek. AMD de bu yönde adımlar atıyor, yeni Carrizo donanımı sadece bir kaç hafta içinde piyasada olacak.

Yine de bu sene içinde yeni bir işlemci alma planları yapıyorsanız -korkmanıza gerek yok- zira biz size hata yapmamanız için gerekli tüm bilgileri vereceğiz.

Haswell-EX

Platform olarak, Haswell serisi 2013'ten beri piyasada. Bu nedenle de 2015'te sadece bir tane buna yakın yeni ürünün gelecek olması, ki bu da Haswell-EX, 2014'ün Haswell-E platformunun yeni versiyonu, şaşırtıcı değil. Bu model sunucular için üretilecek. Çıkmasına çok az bir süre kaldığı için (hatta siz bu yazıyı okurken çıkmış olacaktır) Haswell-EX'in şu ana kadar Intel'in ürettiği en üst seviye işlemci olması ve özellikle sunucular için çıtayı çok yukarılara çıkarması bekleniyor.

Intel Xeon E7 v3 adı ile piyasaya sunulan Haswell-EX çipleri sekiz sokete kadar konfigürasyonlarda çalışacak ve 18 çekirdeğe kadar hyper-threading özellikli işlemcilerde son seviye önbellek değeri olarak devasa bir 45MB'a sahip. Yeni hafıza kontrolörleri (Jordan Creek 2) artırılmış performans için tasarlandılar fakat şu an DDR4 RAM veya daha hızlı bir DDR3 RAM arayüzünü destekleyip desteklemeyeceklerini bilmiyoruz.

Diğer Haswell çipleri gibi, Xeon E7 v3 22nm tri-gate işlemci 5,56 milyar transistör kullanacak. Dikkat çekici olarak, TSX setini destekleyecek (Transactional Synchronisation Extensions) ve bu da aynı anda birden fazla işlem yapan yazılımların çalışma performansını artıracaktır. Bu özellik hal-i hazırdaki Haswell (ve evvelki Broadwell) çiplerinde bir hata meydana getirmesi nedeniyle devre dışı bırakılmıştı.

İtiraf etmek gerekir ki, bunların hiç biri birçok kullanıcı için çok

da heyecan verici haberler değil ve gelecek bir iki yıl için evinizdeki sistem için çok da bir şey değiştirmeyecektir. Yine de 18 çekirdekli işlemin teknik olarak ortaya çıkması, her ne kadar fiyatları inanılmaz yüksek olsa da ilgi çekici bir haber. Her şeye rağmen, Haswell-EX bu yılın ikinci çeyreğinde piyasaya çıkacak ve bu serinin son ürünü olacak, bundan sonraki çipler Broadwell-E platformuna ait olacak.

Beklemeli misiniz?

Sözün özünü ister misiniz? Hayır. Eğer evinizin bodrumunda bir sunucu işletmiyorsanız cevap hayır. Haswell-EX'in heyecan verici özellikleri olduğu inkar edilemez, fakat kesinlikle ev kullanıcıları hedeflenerek üretilmemiş. Öyle olsaydı bile, 2015 yılı Intel için oldukça yoğun bir yıl olacak ve Haswell için oldukça fazla rakip söz konusu olacak, bu nedenle biz size aşırı derecede dikkatli olmanızı öneriyoruz!

Broadwell

2013'te 'tock' 22nm Haswell işlemcilerin piyasaya sürülmesinden sonra, 2015'te 'tick' sürümü gelecek: 14nm ufak kalıp Haswell mikro mimarisinin tüm avantajlarıyla birlikte. Geçtiğimiz yıllarda bu üçlü bir soğutma sistemi, daha düşük voltaj ve yaklaşık %10 daha hızlı bir çipin yaklaşık aynı fiyatta olması anlamına geliyordu ve Haswell Broadwell'in yerini alırken durumun farklı olacağını sanmıyoruz.

Yine de Broadwell'in Intel'in masaüstü serilerine tam anlamıyla bir yenilik getirmesi beklenmiyor. Önceki "tick" sürümlerinin aksine, Broadwell'in yeni sürümleri sadece Haswell'in az gelişmiş hali olacak ve bu durum Broadwell'in selefi gelene kadar devam edecek. Bu durumu olası kılan bir diğer husus Broadwell masaüstü serisinin orijinal tarihinden daha geç piyasaya sürülmüş olması, Intel'in eski sürümleri karıştırmak gibi bir niyeti de yok ve bu durum onlara karar vermek için kısa bir süre tanımış oldu (kullanıcıların alış veriş alışkanlıklarına etkisinden bahsetmiyoruz bile) .

Resmi olarak fark yaratacak noktalar tam açıklanmadıysa da, Pentium ve Celeron çiplerinin Broadwell serisi ile yerinin dolmayacağını, fakat Intel Core i3 ve üstü işlemcilerin dolabileceğini bilmek size kar ettirir- yine de Core i3'lerin de göz ardı edilebilmesi ihtimali az olsa da var. Sonuçta hepsi Intel'in "ucuz seri" çiplerle ne yapmak istediğine bağlı.

Broadwell işlemciler sadece Intel 9 serisi çipsetleri ile uyumlu olacak (H97 ve Z97), aslında aynı LGA1150 soketini kullansalar da, Intel 8 serisi anakartlarla uyumlu olmayacaklar. Eğer bir seri 8 anakartınız varsa, illa da umutsuz olmanıza gerek yok: bazı üreticiler anakart yazılımlarıyla oynayarak uyumluluk sağlayabiliyorlar, yani bakıp donanımınızı Broadwell'lerle uyumlu hale getirebileceğinizi de görebilirsiniz.

Çipin masaüstü versiyonu - Broadwell-K'nin - dahili GT3e/İris görüntü işlemcisi ile quad core olması bekleniyor. Dikkat çekici olarak GT3e'nin kendi 128MB RAM'i var ve Direct3D 11.1, OpenGL4.3 ve OpenCL 2.0 destekliyor. NVIDIA GeForce GT 650M'ye yakın benchmark değerleri var.

Çiplerin TDP'si 65 watt civarında, Haswell muadilinin yaklaşık 20 watt daha aşağısında. Hazır sistemlerde Broadwell'in mobil versiyonunu edinmek şimdiden mümkünse de, Broadwell-K'nin raflara gelişi 2015'in ikinci çeyreğinin sonlarına, Mayıs civarına tekabül etmesi bekleniyor.

Bunun ötesinde, Intel Haswell-E LGA2011 v3 ile aynı soketi kullanan Broadwell-E çiplerini de piyasaya sürecek. Bunları 2016 başından evvel göremeyecek olsanız da (Haswell-Ex de biraz daha erken piyasaya çıkacak), bu çiplerin Xeon ismiyle piyasaya sürülmesi ve evde kullanımdan öte daha üst seviye sistemleri ve sunucuları hedeflemesi bekleniyor.

Beklemeli misiniz?

Eğer sisteminizde eninde sonunda ciddi bir geliştirme yapacaksanız ve amacınız Haswell anakart ve çip edinmekse kesinlikle bekleyin. Broadwell çok yakında geliyor ve finansal ve performansla ilgili şartlarda ciddi bir gelişim sunan bir opsiyon olacak. Yani bu yılın sonunda kadar beklerseniz, karlı çıkarsınız...

Skylake ve Cannonlake

Şimdiden incelenen Skylake Broadwell'i izleyecek olan'tock' sürümü ve 2015'in sonunda piyasaya gelmesi bekleniyor. Bunun gecikmiş Broadwell'den hemen sonra gelecek olması sıradışı bir durum olsa da, bazı analistler bunun Intel'in Broadwell'in selefini baskı altına almamak için atacağı bir adım olacağını öngörüyorlar. Bununla beraber mobil Skylake çipler bu yıl sonunda gelebilir ve gelecek yıl da masaüstü versiyonları bunları takip edebilir.

Skylake 14nm'lik bir üretim süreci ile üretilecek ve bu sonradan Cannonlake'in 'tick' sürümünde, 2017'de 10 nm'ye düşecek. İkisi de yeni LGA1151 soketini kullanacak ve Intel'in yeni 100 serisi 'Sunrise Point' yongasetleriyle uyumlu olacak.

Haswell/Broadwell jenerasyonu çiplerle Skylake/Cannonlake je-

2015'TEN SONRA

AMDZen

2016 sonu piyasaya gelmesi beklenen, yahut 2017 başı, Zen AMD'nin masaüstü piyasasında yeniden iddialı hale gelmek için attığı adım olacak. x86 çipi ile baştan aşağı yeniden tasarlanan bu ürün başarısız Bulldozer dönemini açılmamak üzere kapatacak.

Aslında Zen hakkında resmi olarak çok fazla bilgi verilmiş değil. DDR 4 destekleyeceği (aslında şaşırtıcı değil, neticede selefi Excavator destekliyordu) ve 14 nm üretim işleminden geçeceği ve yeni FM3 soketini destekleyeceği söyleniyor. APU tarzı bir işlemci olacağı belirsiz. Bazı dedikodulara göre Zen FX serisi adı altında donanımın APU versiyonu olarak satılacak.

Her durumda, Zen işlemcinin yeni jenerasyonu olarak Summit Ridge adı altında çıkacağı biliniyor ve AMD'nin yeni ürünlerine bir şans vermek istiyorsanız, Zen doğru tercih olacaktır. Çıkmasına daha çok var, o yüzden sabırsızlanmaya da gerek yok. Zen'in ne zaman geleceği konusunda sizi bilgilendireceğiz.

nerasyonunun farkı FIVR voltaj regülatörünün çıkarılması ve işlemciye Platform Controller Hub'un entegre edilmesi, özellikle mobil versiyonda yonga üzerinde sistem (system-on-chip) bir dizayn ortaya çıkıyor.

İlginç olarak Skylake çiplerin DDR3'lere destek verip DDR4'lere geçişi kolaylaştırması bekleniyor, bu da bazı 100 serisi anakartların DDR3 ve DDR4 için ayrı modellerle gelmesi anlamına gelecek.

Mobil platformlar yeni UniDIMM standartının avantajlarından faydalanacaklar, bu da DDR3 ve DDR4 hafızası performansı verebilen yeni bir SO-DIMM.

Skylake jenerasyonunun diğer bir gelişmiş yanı PCI-Express 4.0 (sadece Skylake-E için onaylandı), Thunderbolt 3.0, SATA Express desteği ve İris Pro grafikler, hem de tüm çiplerde standart olarak! Tüm çipler quad core (dört çekirdekli) olacak ve Pentium/ Celeron serisi de Broadwell muadilleri atlanarak güncellenecek. Ayrıca Skylake VGA desteği de vermeyecek, yani HDMI veya DisplayPort destekleyen bir monitörünüz olmak zorunda!

Sonunda, mobil platformlar için Skylake laptoplar bir kablosuz şarj teknolojisi olan 'Rezence' kullanacak ve bu sistemi tüm büyük üreticiler destekliyor. Rezence 5 cm'e kadar mesafelerde 50 watt'ı destekliyor ve bir akıllı Bluetooth özelliği ile aktif hale getiriliyor.

Beklemeli misiniz?

Eğer Skylake için bekleyebiliyorsanız, beklemelisiniz. Bu yıl piyasaya sürülecekleri tartışmalı olsa da,

bu durum Broadwell'in kendisini gerçekleştiren bir kehanet olması ihtimalini de ortaya koyuyor. Intel 2015'te piyasaya sürüleceğini inkar edene kadar, bunları beklemek yanlış ata oynamayı engelleyebilir.

Carrizo

Intel'in tüm bu yenilikleri gündemdeyken, rakibi AMD'yi de unutmamak lazım; onlar da yeni platformlarını Mart ayında piyasaya sürecekler. Kaveri'nin devamı olan Carrizo çipleri Excavator core'lar içerecekler (Steamroller'ın devamı) ve yeni görüntü işlemcisi (GPU) Graphics Core Next de yolda.

Intel'le farkı açmamak adına, Excavator DDR3 ve DDR4 hafıza kontrolörlerini destekleyecek, fakat bu desteğin ayrı ayrı mı yoksa tek bileşende mi olacağı henüz belli değil. Bu platformun ayrıca, bizim aldığımız bilgiye göre, yüksek yoğunluklu kütüphaneler ile, GPU'larda kullanılan cinsten, geleceği ve bunun da yaklaşık yüzde 30 civarında bir enerji verimliliği ve tasarrufu sağlayacağı konuşuluyor.

Carrizo işlemciler FM2+ soketi kullanacak ve TDP'si 65 watt olan dört çekirdek içerecek. Ayrıca bir Southbridge kontrolör de içerecekler. Bunların 28 nm'lik bir üretim işlemi bazlı olacakları dikkate değer, bu AMD'nin 20 nm'ye geçişinin gecikeceği anlamına geliyor. Buna rağmen, işlemcinin şu ana kadarki en hızlı ve verimli işlemci olması bekleniyor. Gerçekten de verimlilik Carrizo'nun en önemli artısı olarak gözüküyor zira küçülme söz konusu değil.

Buna ulaşmak için, AMD "Voltage Adaptive Operation" adında, çipin düşük performanslarda çalışmasını ve sadece ihtiyaç olduğunda daha üst seviyelere çıkmasını sağlayan bir sistem geliştirdi- bu da devamlı iniş çıkışla gereksiz enerji sarfiyatını engelliyor.

Carrizo'nun HSA 1.0 ile uyumlu olması bekleniyor ve bu da paralel olarak grafik performansının artması ve standart olmayan işletim sistemlerinde çipin verimli kullanımı anlamına geliyor. Toronto isimli sadece işlemci olarak çalışacak bir sürümün de sunucu ve eğlence sektörü için çıkması bekleniyor. Excavator Bulldozer mimarisinin son serisi olacak ve yerini Zen serisine bırakacak (bakınız kutu) . Kaveri AMD'nin masaüstü çipleri için ciddi bir gelişim göstermiş olsa da, çoğu kişi onun beklentileri karşılayamadığını itiraf edecektir.

Çoğunluk bunu AMD'nin genel olarak piyasada yerini kaybetmesine karşı attığı bir adım olarak görüyor. AMD'nin mobil piyasaya yöneleceği umudu, Carrizo cihazların her alana uygun yeni anakartlar ile piyasadan kaybettiği yerini geri almasına yardımcı olabilecekse de, bunları öngörmek her zaman zordur.

Beklemeli misiniz?

Eğer bir AMD sisteminiz varsa ve bir terfi düşünüyorsanız kesinlikle beklemelisiniz. Beklemek elinizde ve Carrizo'nun ne kadar farklı olacağı ve ana bileşenlerin ne kadar fark yaratacağı henüz belirsiz. Eğer şimdi yapmazsanız da, en az 2016 sonuna kadar beklemeniz gerekecek ve bu da pek anlamlı değil.

yorum@chip.com.tr

Torpidolardan Hotspot'a: Wireless LAN

50 yıl önce Hawaii'deki bir fast-food restoranında da aynı senaryo gerçekleşti: 2015 yılında ise WiFi olmayan bir yaşam düşünülemez hale geldi.

Son on yılda kablosuz internet aile yaşantımızın bir parçası haline geldi. Ancak WLAN fikri çok daha önceleri ortaya çıkmıştı. "Frekans atlaması" ile ilgili ilk patent, 1940'lı yıllarda aktris Hedy Lamarr ve müzisyen George Antheill tarafından alındı. Ardındaki fikir, bir torpidoyu radyo dalgaları ile kontrol edebilmekti. Torpidoların düşman tarafından fark edilip engellenmelerini önlemek için radyo frekanslarını rastgele değiştirmeyi amaçlıyordu. Bu fikir, yaklaşık 20 yıl sonra ortaya çıkacak WLAN teknolojisinin temelini oluşturdu. 1969 yılında, o zamanlar birçok adaya dağılmış olan Hawaii Üniversitesi, bu farklı noktaları bir araya getirmek üzere ilk kez bir kablosuz ağ için kolları sıvadı. Birkaç yıl sonra bu fikir büyük bir şirket olan Lucent Communications tarafından "WaveLAN" adıyla satışa sunuldu ve Lucent, birkaç yıl boyunca yongasetleri ve diğer bileşenler üzerinde tek hak sahibi olarak WLAN açısından bir tekel haline geldi. Nihayet 1997 yılında "WLAN 802.11" ilk standart olarak ortaya çıktı. Bu standart, kullanımı serbest olan 2.4 GHz frekansını kullanıyordu ve en fazla 1Mbit hızında veri iletebiliyordu. Günümüzde böyle bir hızı kabul etmek mümkün değil. Fiyatı ise öyle yüksekti ki teknolojinin kısa süre içinde yok olması bekleniyordu. Apple, 1999 yılında iBook ile birlikte fiyatları düşürdü. Laptop, bir baz istasyonu ve 100 dolarlık pahalı bir kablosuz Airport kartı ile "Airport teknolojisi" sayesinde ev içinde kablosuz ağ kullanmak mümkün oldu. Birçok üretici de bu yolu izledi ve benzer kartlar geliştirerek fiyatları daha da düşürdüler.

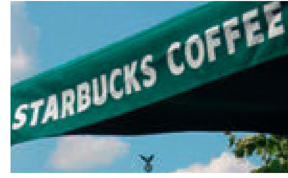
Hawaii'de ilk kablosuz ağ

İlk kablosuz ağ birkaç ada arasında ortaya çıktı.

Günümüzde bu baz istasyonları, kablosuz router olarak 20 dolar gibi fiyatlara satın alınabiliyor ve ek ağ kartları gerekmiyor. Binyılın başında WLAN bağlantısı, birçok özel kullanıcı için rahatsızlık verici olan kabloların yerini aldı. İnternet de mobil cihazlarla erişilebilir hale geldi. İnternet üzerinden telefon görüşmelerine imkan veren Voice over IP (VoIP) teknolojisi de kablosuz veri transferi alanında yeni bir patlamaya yol açtı. Bunların en popüler örneği ise Skype. Bugün WLAN, restoran ve kafelerde en temel hizmetlerden biri olarak sunuluyor. Bir sonraki adımda ise kablosuz hizmeti sunmayan toplu taşıma aracı kalmayacak.

yorum@chip.com.tr

SOY AĞACI

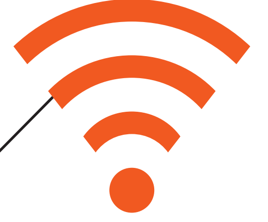
2014 Hotspot'lar
Fast-food restoranlarında kablosuz erişim noktaları ile ücretsiz internet sağlanıyor.

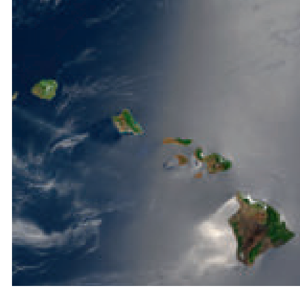
2004 Prestige 2000W
Pazara WLAN için ilk IP telefonu sunan Zyxel firması oldu.

1999 Apple iBook
Apple, Lucent ile işbirliği yaparak özel kullanıcılar için WLAN kurdu.

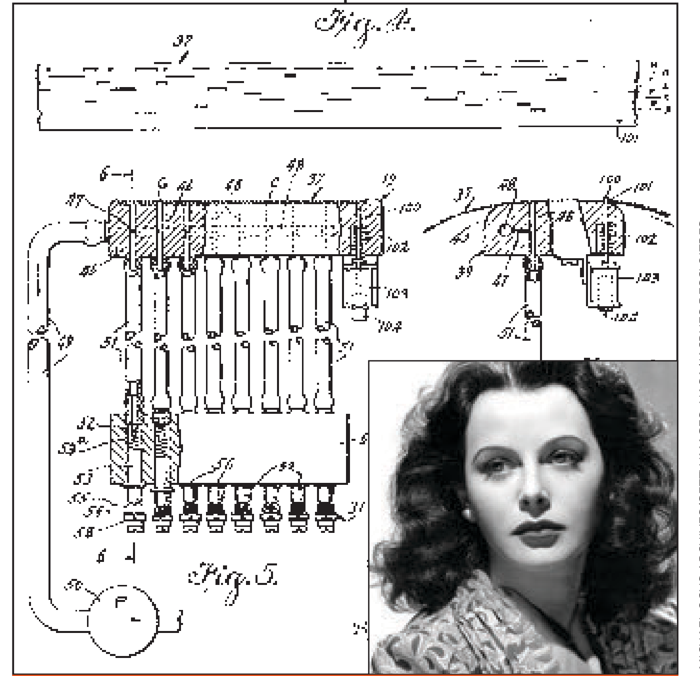
1997 WLAN Standardı
İlk WLAN standardı 1 Mbit transfer hızına sahipti.

1969 Wireless LAN
Hawaii Üniversitesi'ndeki ilk kablosuz internet bağlantısı

1988 WaveLAN
İlk ticari kablosuz ağ

Frekans Atlaması

Hedy Lamarr: Değişken frekanslı kablosuz bağlantı için ilk patent
İlk maksimum transfer hızı: Saniyede 1 megabit
Günümüzde maksimum transfer hızı: Saniyede 6,7 gigabit

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarslioglu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarslioglu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Microsoft'tan tanıdık bir pazarlama stratejisi!

Windows XP ve öncesinde lisans peşinde koşmadığı için kullanım oranlarında devleşen Microsoft, şimdi aynı stratejiyi bilinçli olarak Windows 10 için kullanacak gibi duruyor...

AYIN DUYURUSU Windows 10 korsanlara da bedava!

Microsoft, Mart ayı ortasında yaptığı bir açıklamada korsan Windows kullanıcılarının Windows 10'a geçiş yapabileceğini duyurmuştu. Bunun nasıl olacağına ilişkin detaylar, ise 1 hafta sonra ortaya çıktı.
Terry Myerson'un Windows 10'a geçiş hakkında söyledikleri, kulağa inanılmaz gelse de gerçekti. Microsoft, işletim sistemini mümkün olduğunca yere dağıtmak istediğinden böyle bir hamleyle amacına ulaşabilir. Ancak gelen ikinci açıklamayla firma, bir adım geri atmış gibi görünüyor.

Microsoft'tan yapılan açıklamaya göre korsan bir Windows'u Windows 10'a yükselttiğinizde, işletim sisteminin "lisanssız" olma durumunda herhangi bir değişiklik olmayacak. Yani korsan Windows kullanıyorsanız, Windows 10'a yükselttiğinizde bir anda lisanslı bir kullanıcı olmayacaksınız.

Aslında Microsoft'un böyle bir yol izlemesi gayet doğal, çünkü firmanın korsan Windows'lara lisans vermesi, "Windows'u lisanslı kullanmanıza gerek yok" mesajı vermekle aynı anlama geliyor. Elbette Microsoft'un ilk açıklamasının yanıltıcı olduğunu düşünenler de olabilir. Bakalım lisanssız kullanıcıların ne gibi kısıtlamaları olacak.

2. açıklamada bir adım geri atmış olsa da Microsoft, Windows 10'un lisanssız kullanılabileceğini de duyurmuş oldu

AYIN TEHLİKESİ BIOS açığı milyonlarca PC'yi etkiliyor

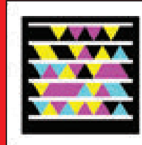
İki güvenlik araştırmacısı, milyonlarca bilgisayarın BIOS'unu etkileyen, teknik bilgiye ihtiyaç duymadan rahatlıkla kötüye kullanılabilen bir açık buldu.

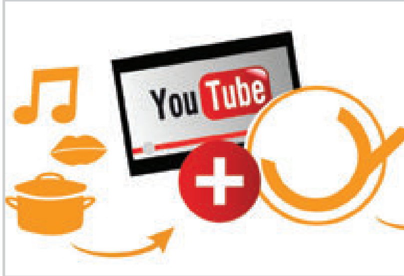
Xeno Kovah ve Corey Kallenberg'in açıklamalarına göre saldırıyı gerçekleştirmek için sadece 2 dakika yeterli oluyor. BIOS yamalarının sıkça yayınlanmıyor olması ise piyasadaki neredeyse tüm BIOS'ların güvenlik açığıyla baş başa kalacağı anlamına geliyor. Araştırmacılar, "Kaç milyon BIOS'u enfekte etmek istersiniz?" adındaki sunumlarında BIOS saldırılarının tehlikelerinden bahsederken, sistem yöneticilerinin üretici yamalarını yüklemelerinin önemini vurguladılar. Bunun ardından iki araştırmacı, Gigabyte, Acer, MSI, HP ve ASUS BIOS'larında bellekteki GPG anahtarlarının ne kadar kolay çalınabileceğini anlatırken, sunumlarında kullanıcı adı ve parola çalma işinin nasıl olabileceğini göstermeyi tercih ettiler. Kovah, fiziksel erişime sahip yeteneksiz bir saldırganın sadece iki dakikalık LightEater erişimiyle hedef makineye erişim hakkı kazanabileceğini söyledi.

AYIN DESTEĞİ Bağımsız sanatçılara Youtube desteği

Son dönemde bağımsız sanatçılar arasında çok popüler olan DIY (Do it yourself / kendi başına yap) hareketine bir destek de YouTube'dan geliyor.

Sanatçıların, şarkılarını, filmlerini kendi imkanları ile kayıt altına alıp, tanıtımından afişlerine kadar her şeyi kendisinin hazırladığı DIY hareketi artık YouTube sayesinde daha kolaylaşacak. YouTube'un devreye aldığı YouTube for Artists servisi kendi müziklerini üreten ve kayıt eden sanatçıların, YouTube kanalını nasıl daha etkin kullanabileceklerini gösterirken, daha fazla takipçi

Mahmut Karslıoğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için **TikTag'**leyin

Şu anda bağımsız müzisyenlere destek veren Youtube, yakında kısa film ve belgeselcileri de destekleyecek

bulmalarına da yardımcı oluyor.
Şimdilik asıl hedef kitlesi bağımsız müzisyenler olan servisin, kısa filmciler, belgeselciler için de özelleştirilmesi bekleniyor. Aynı zamanda, sanatçıların takipçilerinden bağış istemesine de imkan veren servis bu yanıyla da Kickstarter, Indiegogo veya Patreon gibi fonlanma servislerin rakip olacak gibi görünüyor.

AYIN DAVASI **Wikimedia NSA'yı dava ediyor...**

NSA'nın tüm interneti dinliyor olduğu gerçeği, kısa süre öncesine kadar bir bilimkurgu fantazisi gibi görünüyordu. Ancak eski CIA ve NSA ajanı Edward Snowden bu iddiayı doğrulayan milyonlarca belgeyle ortaya çıkıp Rusya'ya kaçtıktan sonra ABD hükumeti durumu kabul edip özür dilemek zorunda kalmıştı. Öte yandan bizzat ABD başkanı, NSA'nın dinleme faaliyetlerinden vazgeçmesinin söz konusu olamayacağını da açıklamıştı. Şimdi, Wikipedia'nın da sahibi olan Wikimedia vakfı, NSA'nın bu kanunsuz faaliyetlerini durdurması için dava açacak olan sekiz sivil toplum örgütüne katılarak, NSA'ya karşı davacı olmaya hazırlanıyor.

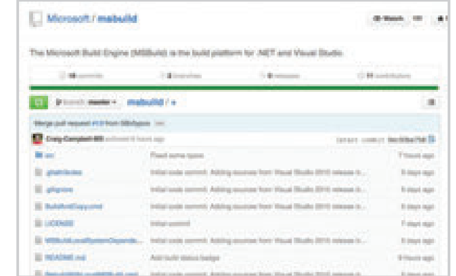
Wikimedia, NSA'nın "yabancı ülkelere karşı istihbarat toplama" görevi ile, son derece şüpheli yöntemlerle bilgi topladığını dile getirirken, NSA'nın kullandığı yöntemlerin bireylerin mahremiyet haklarını ihlal ettiğini dile getiriyor. Ayrıca, yabancı ülkelere karşı istihbarat toplama ifadesinin çok geniş bir kavram olduğunu ve NSA'nın bu ifadeye dayanarak tüm faaliyetlerine yasal zemin hazırladığını da vurguladı.

Bakalım Wikimedia ve ortakları, dünyanın en dişli istihbarat örgütlerinden olan NSA'ya ve elbette onun abi kurumu, CIA'ye karşı savaşında başarılı olabilecek mi? Hiç sanmıyorum ama bu davayı yakından takip edeceğiz.

AYIN DEĞİŞİMİ **MSBuild'in kodları açık kaynak oluyor**

Microsoft, Visual Studio'nun geliştiricilerin uygulama derlemesine izin veren aracı MSBuild'i açık kaynak kodlu hale getirdiğini duyurdu. Firmanın bir blog gönderisinde yaptığı açıklamada MSBuild aracının . NET framework'ün kod derlemeye yardımcı olan bir parçası olduğu bilgisi yer aldı. Visual Studio, tüm platformlar için uygulama geliştirmeye yönelik en iyi yollardan biri olarak kabul ediliyor. Dolayısıyla Microsoft'un açık kaynağa verdiği önem, yeni bir dönemin başlangıcı niteliğinde.

MSBuild daha önce ücretsiz olarak sunulmaktaydı, ancak açık kaynak kodlu olarak sunulması, geliştiricilerin etkileşimine olanak tanıyacak. MSBuild'e buradaki Github deposundan ulaşılabiliyor.

AYIN YASAĞI **Minecraft'ı yasaklayan ilk ülke olduk!**

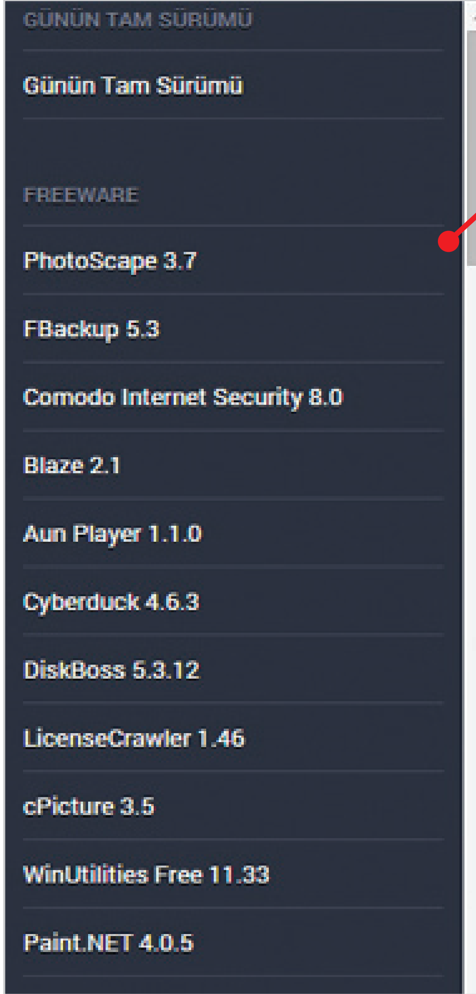
Popüler oyun Minecraft'a ülkemizden gelen yasak talebi, yabancı basının da ilgisini üzerine çekti. Yaklaşık bir aydır süren incelemeler sonucunda Minecraft'ın çocukları şiddete teşvik ettiğine karar verildi.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İslam, geçtiğimiz ay kendisine yöneltilen "Minecraft, karakterleri öldürenlere puan vererek agresifliğe teşvik mi ediyor?" şeklindeki bir soruya "oyunu inceleyeceğiz ve şiddet unsurlarının olup ol

aysa Minecraft hakkında "Oyunda ev, arazi ve köprü yapmaya izin verildiği için çocukları yaratıcılığa teşvik ettiği söylenebilir. Ancak bu yapıları korumak için yaratıkların öldürülmesi gerekiyor. Kısacası, oyun şiddeti temel almaktadır." sözleri dikkat çekti.

Rapordaki diğer detaylar arasında oyunun çocukları sosyal anlamda izole edebileceği, çocukların oyun içi satın almaları gerçek hayatla karıştırabileceği ve hayvanlara işkence edebileceği bulunuyor.

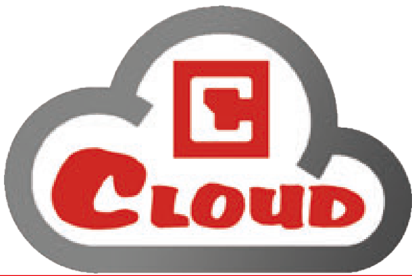
Oyuna "erişimin engellenmesi" için mahkeme kararı gerektiği için, şimdilik bekleyiş sürüyor. Tüm dünyada olduğu kadar Türkiye'de de popüler bir oyun olan Minecraft'ın kaderi bakalım nasıl olacak.

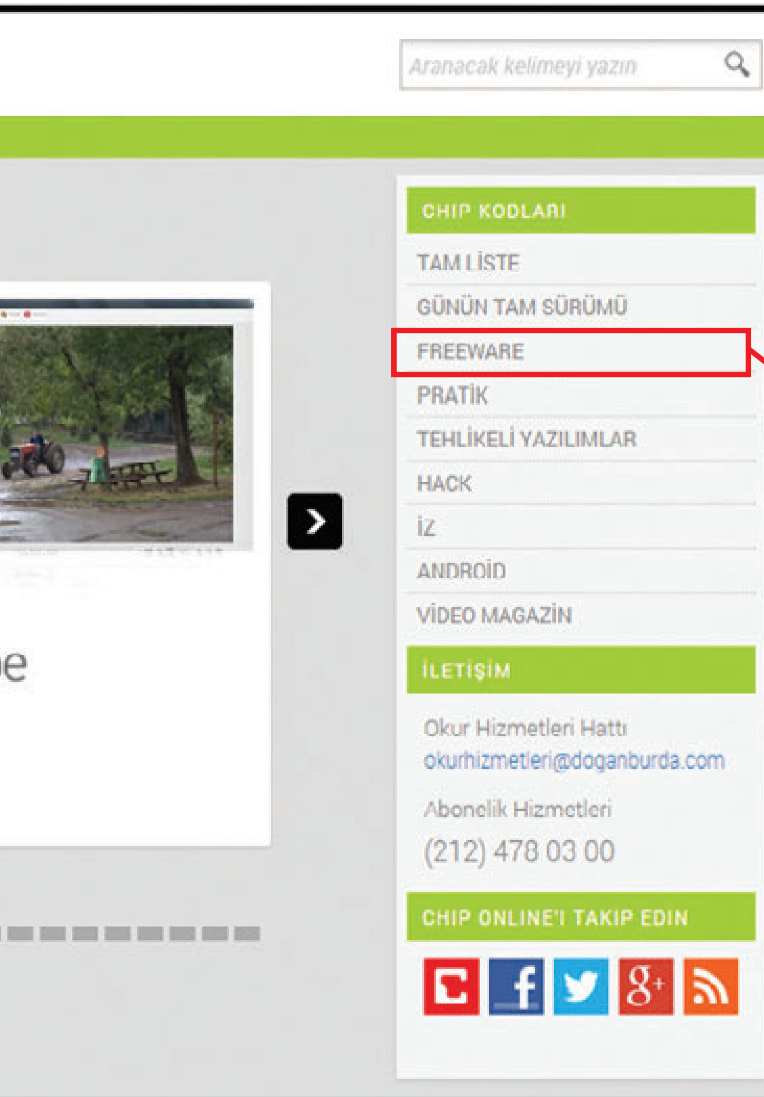
CLOUD İÇERİĞİ

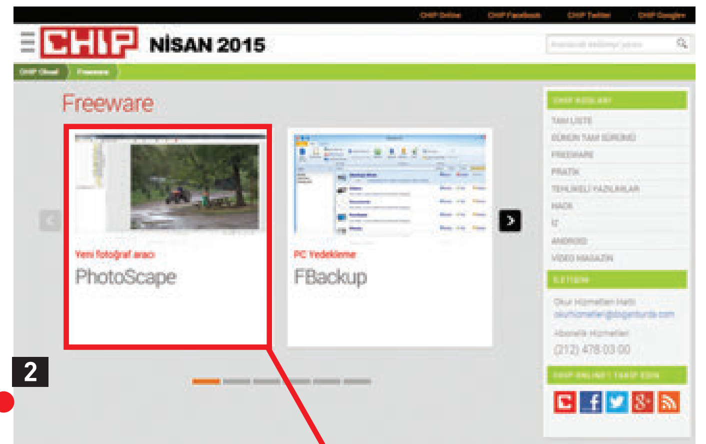
Gelişen teknolojiye ayak uydurmak ve ihtiyaçlara uyum sağlamak için CHIP DVD şekil değiştiriyor ve artık CHIP Cloud oluyor. Bundan sonra sadece PC'nizden değil yeni nesil optik sürücüsü olmayan mobil cihazlardan da tüm içeriğe ulaşabileceksiniz.

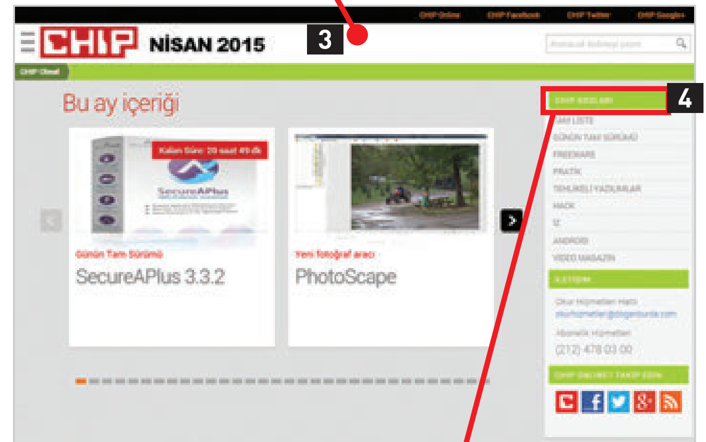

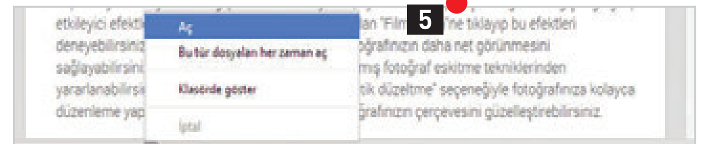
İçeriklere erişmek için,
http://chipcloud.chip.com.tr
adresini kullanabilirsiniz

CHIP Cloud arabirimine ulaşabilmek için artık http://chipcloud.chip.com.tr adresini açmanız yeterli. Bu şekilde CHIP içeriklerinin sınırı kalkıyor ve herkesin kullanımına açılıyor. CHIP Cloud arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü kullanarak içeriğin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "İndir" butonu ile içeriği bilgisayarınıza ya da

mobil cihazınıza yükleyebilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini “Çalıştır” butonu ile onaylamanız yeterli. Böylece dosya CHIP Cloud’tan bilgisayarınıza indirildikten sonra kurulum programı başlayacaktır. Ayrıca artık CHIP Cloud’da programların sadece 32 ve 64 bit’lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabileceksiniz. Bunun için “İndir” menüsünü kullanabileceğiniz gibi hangi mobil işletim sistemini kullanıyorsanız onun QR-Code’unu okutarak uygulamalara daha hızlı bir şekilde erişebilirsiniz.

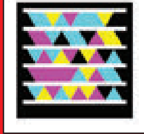
Yenilenen içerikler artık internetten CHIP Cloud üzerinden size sunulduğu için herhangi bir fiziksel optik medyaya da ihtiyacınız olmayacak. Bu şekilde optik sürücüye sahip olmayan ya da içeriklere mobil cihazları üzerinden erişmek isteyen CHIP okurları da rahatlıkla sunulan içeriğe nerede olurlarsa olsunlar erişebilecekler. Severek takip ettiğinizi düşündüğümüz ve dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemelerle ilgili videoları da artık benzer şekilde PC’nize ek olarak mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Bu videolar arabirimde Video Magazin bölümünde yer alıyor.

VİDEO MAGAZİN: CHIP Cloud ile artık mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz.

Tüm yazılımların en güncel sürümlerine ulaşmak için TikTag'leyin

Profesyonel video düzenleme

DaVinci Resolve Lite 11.1

Eğer akıllı telefonunuzla, tabletinizle ya da profesyonel fotoğraf makinenizle çektiğiniz videoları düzenlemek istiyorsanız, size harika bir tavsiyemiz var! DaVinci Resolve Lite yazılımı sayesinde videolarınıza renk düzeltme gibi son dokunuş işlemlerini gerçekleştirip tıpkı bir Hollywood filmi gibi görünmelerini sağlayabilirsiniz. Öyle ki, uygulamanın profesyonel filmciler tarafından kullanıldığı da biliniyor. Siz de tıpkı uzmanlar gibi ilk ve ikinci renk düzeltme ve film düzeltme seçenekleriyle videolarınızı otomatik olarak düzeltebilirsiniz. Ancak yazılımla yapacaklarınız bunlarla sınırlı değil. DaVinci'yi filmlerinizin yanı sıra ses ve şarkılarınızı mix'lemek için de kullanabilirsiniz. Örneğin uygulamayla AVI, Quicktime ve MOV dosyalarını düzenleyebilirsiniz. Dahası farklı üreticilerin RAW biçimlerini doğrudan açabilirsiniz. İşleme süreci, yazılımın geniş işlevselliğinden dolayı bir parça uzun sürse de, sonuçlar tahmininizden

de iyi olacaktır. Geliştiricinin internet sayfasından yazılımın kullanma kılavuzunu indirip, uygulamaya çok daha hızlı aşina olabilirsiniz. Yalnız şunun altını çizmek gerekiyor: Yazılımın Lite modelinde 3D desteği ve Motion Blur efektleri bulunmuyor.

İPUCU 1 Sistemin bilgisayarınıza kurulumu esnasında araç sürücüleri kurmak isteyebilir. DaVinci'nin düzgün kurulumu için buna izin vermeniz gerekiyor.
İPUCU 2 Eğer yazılımın uzantıları bulunmuyorsa, bu hatanın düzeltilmesi için kurulum işlemlerinin başlangıcına dönmeniz gerekiyor çünkü uzantılar ayrı olarak tek tek kuruluyor.

İşletim sistemi: Win7/8
Dil: İngilizce

Şifre koruyucu

F-secure Key 5.2.643

Çevirim içi banka işlemleri, Google ya da Twitter... Dijital hayatlarımızda hemen her şey için şifreler şart. F-Secure Key ücretsiz yazılımı tüm şifrelerinize genel bir bakış sunuyor.
Premium sürümünde araç, Android MacOS X iOS şifrelerinizi bile eşleştirebiliyor. Tabii bunun için uygulamanın bu sistemlere kurulu olması gerekiyor.
İPUCU Premium sürümünü altı ay ücretsiz kullanmak için "Help / Enter PREMIUM COUPON" kısmına CHIPX15 kod'unu girin.

İşletim sistemi: Win7/8
Dil: İngilizce

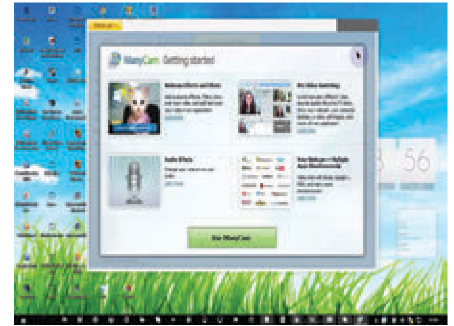

Akıllı telefon yönetimi

AirDroid 3.0.2

AirDroid ile Android akıllı telefonlarınızı, sürücülerin ve gereksiz yazılımların kurulumuna gerek kalmadan WLAN üzerinden kolaylıkla yönetebilirsiniz. Uygulamayı akıllı telefonunuza kurun ve daha sonra istemciyi bilgisayarınıza kurun. Uygulamayı ilk defa çalıştırdığınızda bir kullanıcı hesabı oluşturun. Akabinde cihazları akıllı telefonunuzun denetimi için bağlayın.
İPUCU CHIP Cloud'un ZIP arşivinde sadece Windows için değil ama aynı zamanda MacOS kurulumunu da bulacaksınız.

İşletim sistemi: Win7/8
Dil: İngilizce

Webcam eğlencesi

ManyCam 4.1.0

Ücretsiz ManyCam sadece bir web kamerası yazılımı olmaktan çok öte. Örneğin bu yazılım sayesinde görünümünüzü tamamen ruh halinize bağlı olarak bir vampire, zombiye ya da palyaçoya çevirmeniz mümkün. Yazılımı biraz daha yakından incelediğinizde, çok daha fazla özelliğe sahip olduğunu göreceksiniz. Kamera penceresinden küçük üçgene tıkladığınızda diğer kaynaklara ulaşmanız mümkün.
İPUCU Yazılımın Pro sürümü HD kalitesini destekliyor.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

pCon.planner 7.0

Kurulum planlama uygulamasının son sürümünde bir dizi değişikliğe gidildi. Yeni kullanıcı ara yüzü, yeni araç çubuğu ve odanızın tasarımında yeni efektler gibi. Export özelliğinde de güncellemeler mevcut.

Pcon-planner.com

BitBox 4.0 Final

Bitbox'ın yeni sürümünde çok sayıda ufak geliştirmelere gidilerek performans artışı bekleniyor. Cyberspace kararlılığı arttırılmış. Dahası Firefox ve Chrome tarayıcı temelleri geliştirilmiş.

Sirrix.com

Easy 7-Zip

Açık kaynak kodlu 7-Zip sıkıştırma yazılımında küçük simgelerin bağlam menüsünde görüntülenmesi gibi Windows Explorer'a yönelik yenilikler, yazılımın kullanıcı dostu yapısına vurgu yapıyor

E7z.org

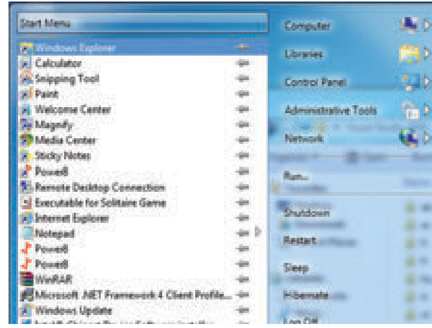

Ekran görüntüleri ve fazlası

Icecream Screen Recorder 1.35

Ekrandan yakalamak istediğiniz görüntüler var. Bu iş için Iccream Screen Recorder mükemmel bir araç. Peki ne işe yarıyor? Uygulamayla tüm bir pencerenin yanı sıra, ekranın belirli bir bölümünü alabiliyorsunuz. Fakat Icecream Screen Recorder'ın asıl önemli özelliği ekran hareketlerini video olarak da kaydedebilmesi. Bu sayede tutorial'lar gibi ekran etkinliklerinizi bilgisayarınıza kaydedip YouTube'da kolaylıkla paylaşabiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Başlat menülü Win8

Power8 v1.5.5

Windows 8'de çoğu kullanıcı alışık olduğu Başlat menüsünün eksikliğinden şikayetçi. Power8 ücretsiz yazılımıyla bu sorunun üstesinden gelebiliyorsunuz. Hemen hiç yer kaplamayan bu araç, simgesini görev çubuğuna yerleştirerek, önceki Windows sürümlerinde olduğu gibi Başlat düğmesine dönüşüyor.

İPUCU Uygulamanın simgesine sağ tıklayarak "Settings"den Başlat çubuğunu, eski alışkanlıklarınıza uygun olarak kolaylıkla yapılandırabiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

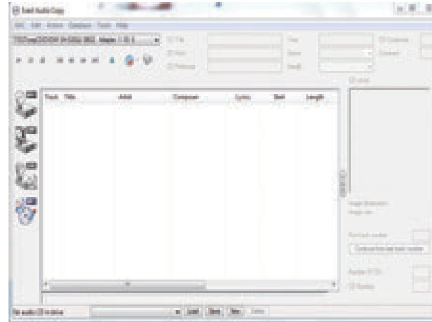
Özel dosyalara koruma

My Lockbox 3.6.4

Ücretsiz yazılım My Lockbox'ı kullanarak özel dosyalarınızı ve klasörlerinizi koruma altına alabilirsiniz. Yazılımı ilk kez başlattığınızda bir şifre belirleyin ve bir klasörü standart yedekleme alanı olarak atayın. Daha sonra korumak istediğiniz dizinleri ve dosyaları belirleyin. Eğer atadığınız şifreyi unutursanız, e-posta ile geri alabiliyorsunuz.

İPUCU Kurulum esnasında önerilen diğer uygulamaları kurmamaya dikkat etmeniz gerekiyor.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7
Dil: İngilizce

CD'lerin sonu

ExactAudio Copy 1.0 Beta 4

İşinizde yoğun biçimde çalışırken ya da fitness esnasında efor harcarken, bu zorlu işlerde en büyük yardımcınız müziktir. Exact Audio Copy, CD'lerde yer alan en beğendiğiniz şarkıları, herhangi bir ses kalitesi kaybı yaşamadan taşınabilir ortamlara aktarmak için geliştirilmiş başarılı bir ücretsiz yazılım. Dahili FLAC modülü sayesinde CD'lerinizi sabit diskinize hatasız bir biçimde aktarabilecek, buradan da taşınabilir cihazlara aktarabileceksiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7
Dil: İngilizce

Her şeyi yedekleyin

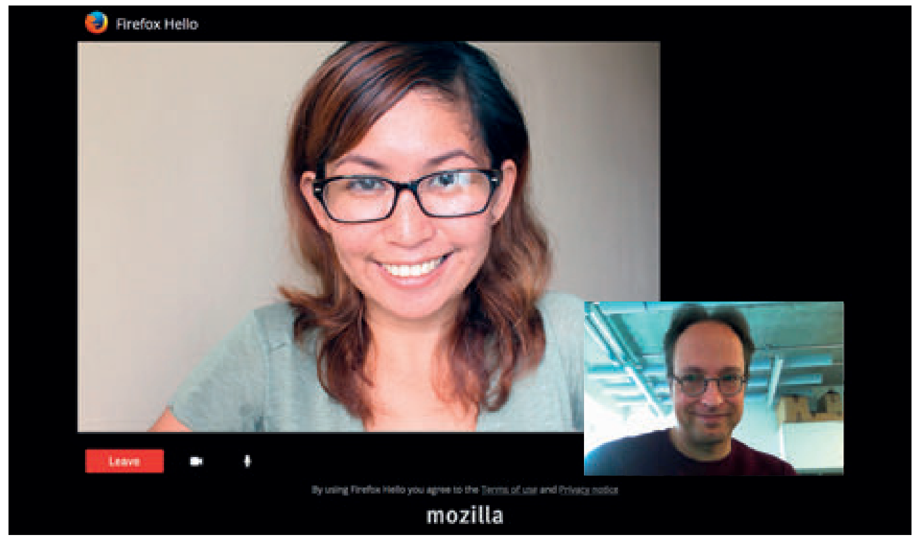
Aomei backupper 2.2

Yedekleme kadar etkili bir koruma yöntemi yoktur. Sistem çökmesi gibi kritik durumlarda, Aomei Databackupper yardımınıza koşuyor.
Yeniden kurulum esnasında fotoğraflar, müzik ya da videolar gibi kişisel dosyalarınızı otomatik olarak bilgisayarınıza geri aktarıyor. Böylelikle veri yığını arasında kaybolup saatlerinizi harcamanızı engelliyor. Oluşturacağınız imaj sayesinde, bilgisayarınızı biçimlendirip yeniden yüklemek artık çok kolay.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

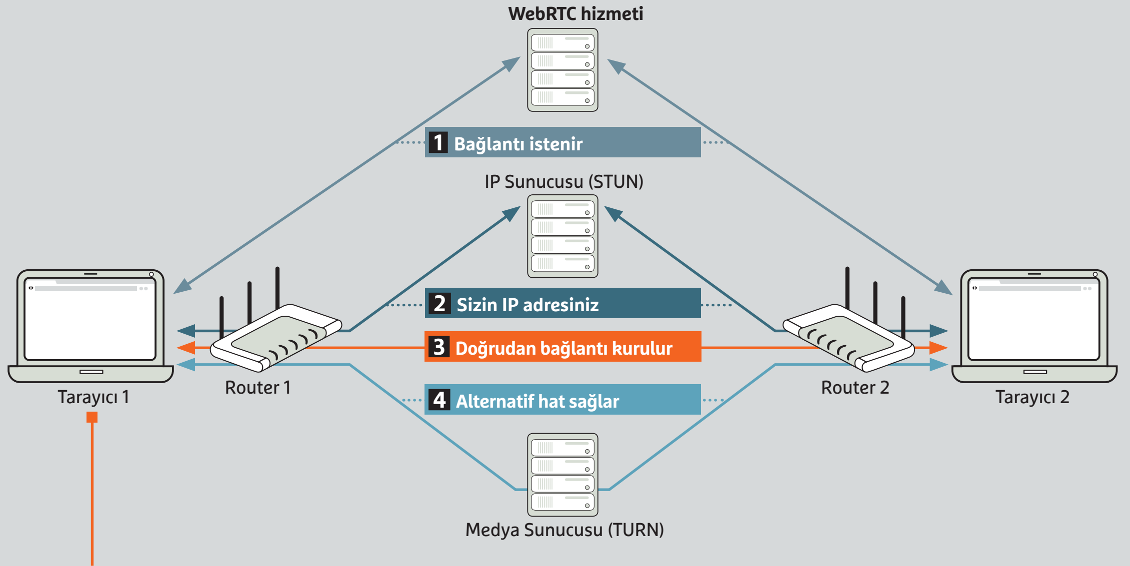
Firefox'ta Görüntülü Sohbet

Mozilla Firefox 34 ile birlikte, WebRTC istemcisi "Hello" geliyor. Bu hizmeti kullanarak internet üzerinden sohbet edebilirsiniz.

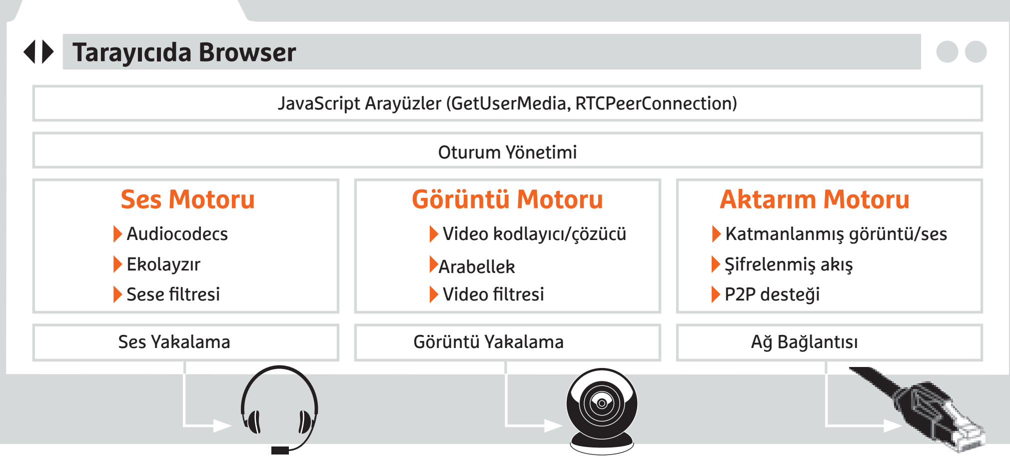
Bağlantı nasıl sağlanıyor?

Öncelikle aramayı talep ediyorsunuz **1**. WebRTC hizmeti size, sohbet etmek istediğiniz kişiye e-posta ile ileteceğiniz bir link gönderiyor. Tarayıcı, bir STUN sunucusu üzerinden sizin IP adresinizi belirliyor **2**, hizmete gönderiyor ve doğrudan bağlantı kurabilmek için karşı tarafın IP adresini alıyor. **3**. STUN sunucusu işe yaramazsa arama bir TURN sunucusu üzerinden **4** gerçekleştiriliyor.

Gerçek zamanlı iletişim için 3 ayrı motor

WebRTC görüşme, tarayıcıda bir JavaScript kodu ile başlatılıyor. İletişim 3 motor ile mümkün oluyor. Ses ve görüntü motorları web kamerası ve mikrofondan multimedya verilerini topluyor. Aktarım motoru ise bu verileri birleştirerek akışı şifrelenmiş olarak SRTP (Secure Real-Time Protocol-güvenli gerçek zamanlı protokol) üzerinden iletiyor.

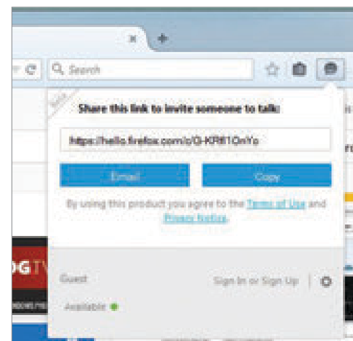
WebRTC uyumlu tarayıcılar

Chrome ve Firefox üzerinde, talky.io gibi servisleri kullanabilen bir WebRTC motoru bulunuyor. Mozilla ise bağımsız bir istemci üzerinden bunu doğrudan yapabiliyor.

	Internet Explorer	Firefox	Firefox Android	Chrome	Chrome Android	Safari (iOS/ MacOS)
Tümleşik WebRTC	□	■	■	■	■	□
Sürüm	□	22	24	23	28	□
Tümleşik WebRTC istemcisi	□	■	□	□	□	□
Kamera/mikrofon erişimi	■[1]	■	■	■	■	□
2'den fazla kişiyle sohbet	□	□	□	■	■	□

[1] ORTC İLE

■ VAR □ YOK

"Hello" tıklandığında Firefox bir bağlantı üretiyor. Böylece WebRTC üzerinden sohbet başlatılabiliyor.

WebRTC ile tarayıcıda Skype görüşmesi

Tarayıcınızda tek bir tuşa basarak görüşmeyi başlatabilirsiniz. WebRTC üzerinden gerçek zamanlı sohbet için giriş yapmak ya da yazılım gerekmiyor.

MM - Tan BODUR

Yapılan bir araştırmaya göre Skype, chat ve anlık mesajlaşma araçları her gün 16,5 milyon genç ve yetişkin tarafından kullanılıyor. 9 milyon kişi bu hizmetleri ara sıra kullanıyor, 28 milyonun ise bunlarla herhangi bir deneyimi mevcut değil. Bu durumun değişmesi an meselesi. Firefox'un yeni sürümüyle birlikte, istemciye bir Web Real-Time Communication (WebRTC-web tabanlı gerçek zamanlı iletişim) özelliği eklendi. Görüntülü veya sesli bir görüşme yapmak artık bir web sitesine girmek kadar kolay. Diğer taraftan Facebook ve Skype gibi köklü servisler daha kişisel çözümlere eğiliyor ve bunun için bir istemci ve kullanıcı hesabına gereksinim duyuyorlar.

WebRTC hem kullanımı kolay, hem de iki tarayıcı arasında doğrudan bağlantı kurmaya izin veriyor. Ses ve görüntü verileri, o anda fazla yoğun olabilecek ya da güvenlik konusunda kendi insiyatifini kullanabilecek) sunucular üzerinden aktarılmıyor. Doğrudan bağlantı sayesinde WebRTC hizmeti ne bir kullanıcı şifresi, ne de özel bir hesap gerektiriyor. Görüşmeye başlamak için yalnızca bir bağlantıya tıklamanız yeterli. İletişim şifrelenmiş olarak sağlandığından görüşmeniz de gizli kalıyor.

Google, tarayıcı tabanlı gerçek zamanlı iletişim servisini 2011 yılında zaten başlatmış ve WebRTC kaynak kodunu da yayınlamıştı. Hemen ardından Chrome ve Firefox da kendi WebRTC motorlarına sahip oldular. Halihazırda bu tarayıcıların mobil versiyonlarında da (aynı Android 5 ile gelen tarayıcı motoru WebView 3.6'da olduğu gibi) bu teknoloji kullanılıyor. WebRTC hizmetinin çalışabilmesi için bunlara ait JavaScript arayüzlerinin de dahil edilmesi gerekli: GetUserMedia ile yazılım video ve ses kaynaklarını, yani kamera ve mikrofonu yakalayabiliyor. RTCPeerConnection ise hem çağrıyı, hem de iletişimi sağlıyor. Tarayıcı uygulaması ile paralel olarak, W3C altında çalışan bir grup da WebRTC özelliğinin stanadartlaşmasına dair bir çalışma başlattı. Bu sürecin 2015 Şubat ayında tamamlanmış olması bekleniyor.

WebRTC kaynak tasarrufu sağlıyor

Bir WebRTC hizmeti sağlamak çok karmaşık değil; zira sunucu yalnızca görüşmek isteyen kişiler arasında bir bağlantı tanımlıyor. Hatta çağrının başlatılması bile basit bir prosedürden ibaret: Tarayıcı önce WebRTC sunucusuna görüşme başlatmak istediğini bildiriyor. Sunucudan bir HTTPS bağlantısı alıyor (böylece iletişim şifreleniyor) Ardından kullanıcı bu bağlantıyı görüşme yapmak istediği kişiye gönderiyor. Tarayıcı, kullanıcıdan web kamerası ya da mikrofona erişim izni istiyor. İzin verilirse tarayıcı donanımı devreye sokarak multimedya aktivitelerini yakalamaya başlıyor. Bu sırada tarayıcı, ulaşılabileceği IP adresini de belirliyor. Günümüzde birçok bilgisayar internete doğrudan değil, veri akışını NAT (Network Address Translator - ağ adres çeviricisi) üzerinden ileten bir router (yönlendirici) ile bağlı olduğundan, tarayıcı bu aktarmayı gerçekleştirmeden önce IP adresini bulmak amacıyla bir STUN (Session Traversal Utilities for NAT – adres çeviriciler için oturum bazında geçiş sunan yardımcı yazılım) sunucusu ile bağlantı kuruyor; kendisine web üzerinden ulaşılabilecek IP adresini öğreniyor. Tarayıcı aldığı bu bilgiyi WebRTC servisine iletiyor ve aynı zamanda port numarası, ses ve görüntü codec'leri, çözünürlük gibi yapılandırma verilerini de gönderiyor.

Şifrelenmiş gerçek zamanlı iletişim

Görüşme yapacağınız kişiyle güvenli bir bağlantı kurabilmeniz için WebRTC servisinden tarayıcı, IP adresi ve yapılandırma verilerini alır. Görüşme yapacağınız kişinin tarayıcısı da aynı işlemi yapar. Tarayıcı, görüşmenin akıcı ve kaliteli gerçekleşmesi için 3 motoru devreye sokar. Bunlardan ikisi ses ve görüntü verilerini sıkıştırarak optimize ederken diğer motor taşımadan sorumludur. Verileri SRTP (Secure Real-Time Transport Protocol-Güvenli gerçek zamanlı aktarım protokolü) ile iletir. Eğer doğrudan bağlantı gerçekleşemiyorsa WebRTC servisi bağlanmak için başka bir yol dener. Bu sorun, ağ yapılandırmasının, STUN sunucusunun IP adresini bildirmesini engellediği hallerde oluşur. Bu durumda WebRTC standardı, görüşmenin TURN sunucusu aracılığı ile (NAT çevresindeki aktarımları kullanarak) gerçekleşmesini sağlar. netscan.co adresinden bilgisayarınızın ve internet bağlanınızın WebRTC için uygun olup olmadığını test edebilirsiniz.

Google ve Mozilla, gerçek zamanlı iletişimi daha da ileri taşıyor. Chrome ile birden fazla kişiyle WebRTC sohbeti yapabilirsiniz. Firefox'a entegre edilen yeni Hello istemcisi, İspanyol telekom şirketi Telefonica'nın yan kuruluşu olan bir firma ile işbirliği yapılarak dahil edildi. Apple ise sessizliğini koruyor. Safari üzerinde herhangi bir WebRTC hizmetinden henüz bahsedilmiyor. Ancak iOS üzerinde kullanılabilecek bazı WebRTC uygulamaları ve Safari eklentileri mevcut. Bu uygulamalar, ya da talky.io veya apeear.in gibi hizmetlerin masrafları yüksek değil. Microsoft ise bambaşka bir yolda ilerliyor. Rakip Skype hizmetinin sahibi olan firma, zaferi WebRTC'ye kolay kolay kaptırmayı düşünmüyor. Bunun yerine ORTC (Object Real-Time Communications) adlı benzer bir teknolojiyi Internet Explorer için geliştiriyor. Bu teknolojinin WebRTC ve diğer codec ve sunucu iletişim protokolleriyle arasında ciddi farklar var. Belki sonunda Microsoft'un farklılıklarını da destekleyebilecek bir WebRTC standardı ortaya çıkacaktır, ancak bu durumda Apple -her zamanki gibi– dışarıda kalır.

yorum@chip.com.tr

BİLGİ GRAFİĞİ: ANDREIA MARGARIDA DA SILVA GRANADA FOTOS: THINKSTOCK/CREATAS, JUPITERIMAGES (ZIMMER), DRBIMAGES (FRAU)

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

WINDOWS

OFFICE

DONANIM

FOTOĞRAF

MOBİL

SOSYAL AĞLAR

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

1 WINDOWS 7 Sistem geri yüklemeden etkilenen uygulamaları saptayın

Bozulan bir sistemi kurtarırken son çare olarak Sistem Geri Yükleme'ye başvurduğunuzda aklınızı bir soru kurcalar "Acaba hangi programlar silinecek?" Bu sorunun cevabını birkaç tık ile öğrenebilirsiniz.
Bunun için, »Başlat > Tüm Programlar > Donatılar > Sistem Araçları > Sistem Geri Yükleme« yolunu izleyerek Sistem Geri Yüklemeyi açın, yönetici izni gerekirse izin verip devam edin.

Açılan pencerede "İleri"ye tıklayın, listeden geri yükleme yapmak istediğiniz noktayı seçip "Etkilenen programları tara" düğmesine tıkladığınızda yeni bir pencere açılacak ve Windows geri yüklemeden etkilenecek programları, güncelleme dosyalarını ve sürücüleri burada listeleyecek.

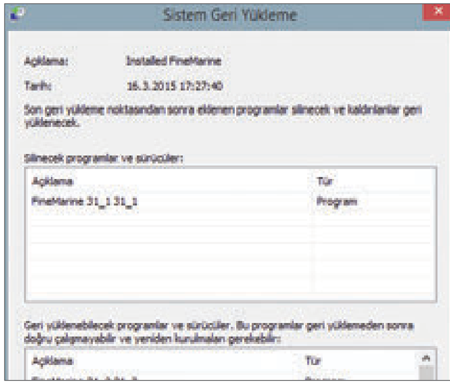
2 WINDOWS Windows Gezgini'ne tıklayınca Kitaplıklar yerine Bilgisayarım'ı açın

Görev Çubuğundaki klasör simgesine tıkladığınızda sizi, pek de sık kullanmadığınız, Kitaplıklar klasörüne götürecektir. Oysa onun yerine Bilgisayarım'a gitmek işinize daha çok yarayacaktır. Üstelik bunu yapmak için küçük bir ayarı değiştirmeniz yeterli. Görev Çubuğundaki Windows Gezgini simgesine sağ tıklayın, açılan menüde "Windows Explorer"a sağ tıklayın ve »Özellikler«e basın. Üst kısımda, maviyle işaretli »Hedef« yazan bölümde ».exe« uzantısının yanına » ""« (burada alıntı simgesinden önce bir boşluk bırakmanız gerekiyor) simgelerini ekleyin. "Tamam"a basarak kaydedip çıkın. Artık Windows Gezgini simgesine tıkladığınız zaman karşınıza Bilgisayarım açılacak.

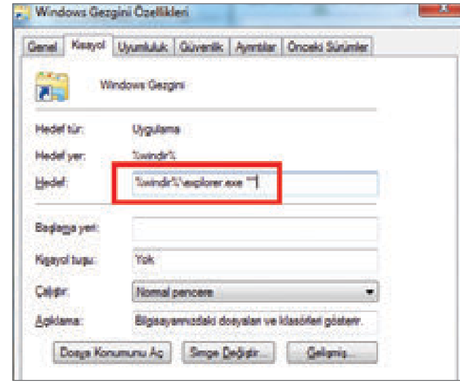
3 WINDOWS Sisteminizi uzaktan kapatın

Bilgisayarınızı uzaktan kapatmak isterseniz, bunu ek bir programa ihtiyaç duymadan da yapabilirsiniz. Gerekli tüm araçlar Windows'un Profesyonel ve Ultimate sürümlerinde bulunuyor. Başlamadan belirtmekte fayda var, bu yöntem sadece iki cihaz da aynı ağa (ya da ev ağına) bağlıyken çalışıyor.

[Windows] + [R] tuş kombinasyonunu kullanarak »Çalıştır« penceresini açın ve

1 Sistemi kurtarmak için feda edilenler Sistem geri yükleme sonucunda silinecek program ve sürücülerin listesini görebilirsiniz.

2 Windows Gezgini ayarlarını değiştirin Kitaplıkla zaman kaybetmek yerine doğrudan Bilgisayarım'ı açın.

»gpedit.msc« yazıp "Tamam"a basın. Açılan pencerede sol kısımda »Bilgisayar Yapılandırması > Windows Ayarları > Güvenlik Ayarları > Yerel İlkeler > Kullanıcı Hakları Ataması« yolunu izleyin. Orta kısımdaki listeden »Uzak sistemden kapatmayı zorla« girdisine çift tıklayın. Açılan pencerede »Kullanıcı ya da Grup Ekle« düğmesine tıklayın, yeni açılan pencerede listeye »Everyone« yazısını ekleyin. Tüm onay kutucuklarını onaylayıp, değişikliklerin geçerli olması için bilgisayarı yeniden başlatın.

Artık sisteminizi ağdaki başka bir bilgisayar üzerinden kapatabilirsiniz. Bunun için, »Çalıştır« penceresini açın ve »cmd« yazıp "Tamam"a basın. Ardından komut satırına »shut down –s –t 10 –m \bilgisayar_adı« yazıp "Enter"a bastığınızda, ağın diğer ucundaki »bilgisayar_adı« isimli sistem 10 saniye sonra kapanmak üzere programlanacak. Bu komutta bilgisayarın kaç saniye sonra kapanacağını da belirleyebilirsiniz, tek yapmanız gereken komuttaki »10« yerine başka bir saniye değeri vermek (Örneğin: 5 dakika sonra kapanmasını istiyorsanız »300« değerini girmelisiniz). İsterseniz bilgisayar adı yerine, sistemin IP adresini de girebilirsiniz. Örneğin: »shut down –s –t 10 –m \192.168.1.12 «

4 WINDOWS Kayıt defterinde meydana gelen hataları giderin

Windows'un yapıtaşı olan kayıt defterinde bir hata meydana geldiğinde bunu Microsoft'un kendi araçlarıyla tamir etmeniz mümkün. Bunun için, ilk olarak [Windows] + [R] tuş kombinasyonunu kullanarak »Çalıştır« penceresini açın. Daha sonra giriş bölümüne »scanreg /autorun« yazıp "Tamam"a tıklayın. Kayıt defteri kendini dünkü durumuna geri getirecek. Bir başka seçenek ise, »scanreg /fix« komutunu vererek Windows'un kayıt defterini tamir etmesini sağlamak.

Microsoft'un dahili araçlarının yanı sıra Windows'un kabarık kayıt defterini düzenleyen başka araçlar da mevcut. Bakım ve tamirat için ücretsiz programlar için CCleaner, Eusing Free Registry Cleaner ve Registry Cleaner araçlarını tavsiye ederiz.

5 WINDOWS 7 Fare imleci kendiliğinden değişiyorsa yapmanız gerekenler

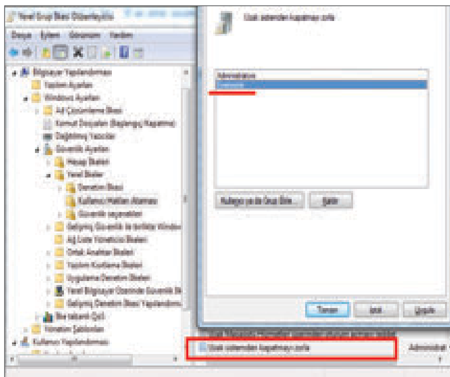
Eğer fare imleciniz kendiliğinden değiştiyse eski haline getirmek için, »Denetim Masası > Donanım ve Ses« yolunu izleyip »Aygıtlar ve Yazıcılar« başlığının altındaki »Fare« yazısına tıklayın. Açılan pencerede »İşaretçiler« sekmesine tıklayın ve »Düzen« başlığı altındaki listeden beğendiğiniz imleç şeklini seçip "Tamam"a tıklayarak kaydedip çıkın. Eğer imleciniz kendiliğinden değişmeye devam ediyorsa, aşağıdaki yöntemleri denemeniz gerekiyor.

Bu sorun mevcut oturumunuzda meydana gelmiş bir hatadan kaynaklanabilir, dolayısıyla bilgisayarınızı yeniden başlatarak sorunu çözebilirsiniz. Eğer çift monitörle çalışıyorsanız, bu da soruna sebep olabilir, monitörün bağlantısını kesip kontrol edin. Windows'un Aero arayüz araçları AeroPeek ve AeroSnap'i devre dışı bırakın. Ekran kartı sürücüsü de bu soruna neden olabilir. Sürücüyü yeniden yükleyin ya da üreticinizin sitesini kontrol ederek en güncel sürücüyü indirin. Ayrıca virüs ve diğer zararlılar da bu tarz problemlere yol açabilir. Bu yüzden güncel bir antivirüs programıyla sisteminizi taratmanızı tavsiye ediyoruz.

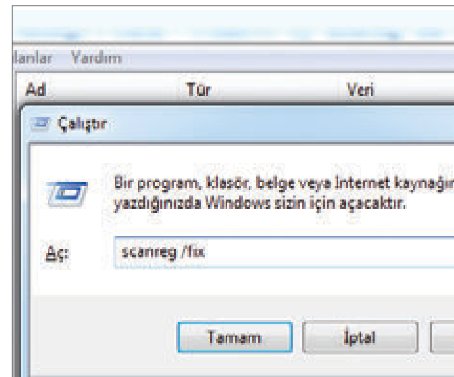
6 WINDOWS Kullanıcı değiştirirken durmayan Media Player'ı duraklatın

Kullanıcı değiştirseniz bile Windows Media Player arkaplanda mevcut şarkıyı çalmaya devam ediyor ve diğer kullanıcı hesabından kontrol edilemiyor. Diğer kullanıcı üzerinden Media Player'ı açsanız da ayrı bir oynatıcı olarak açılıyor ve iki medyayı da aynı anda oynatmaya devam ediyor. Bu pek de tercih edilen bir durum olmadığı için program ayarlarından bunu engelleyebilirsiniz.

Bunun için, Windows Media Player'ı başlatın, üst kısımda menü çubuğu gözükmüyorsa »Ctrl + [M]« tuş kombinasyonunu kullanarak menü çubuğunu açın. Arından »Görünüm > Eklentiler > Seçenekler« yolunu izleyin. Açılan pencerede »Yürütücü« sekmesine tıklayın ve »Player ayarları« başlığının altındaki »Farklı kullanıcıya geçiş yaparken kayıttan yürütmeyi durdur«

3 Uzaktan kumandayla kapatın Bilgisayarınızın başında olmasanız bile grup ilke düzenleyicisini kullanarak sistemi uzaktan kapatabilirsiniz.

4 Kayıt defterine bakım zamanı »Scanreg /fix« komutunu kullanarak kayıt defterini temizleyebilir ve tamir edebilirsiniz.

seçeneğini işaretleyip “Tamam”a basın ve değişikleri kaydedip çıkın. Değişiklikler hemen geçerli olacak ve kullanıcı değiştirme ekranına geldiğinizde Media Player oynatmayı durduracak. Daha sonra tekrar oturum açtığınızda şarkınıza kaldığınız yerden devam edebileceksiniz.

7 WINDOWS 7 Dropbox’u Başlat menüsü kitaplıklarına ekleyin

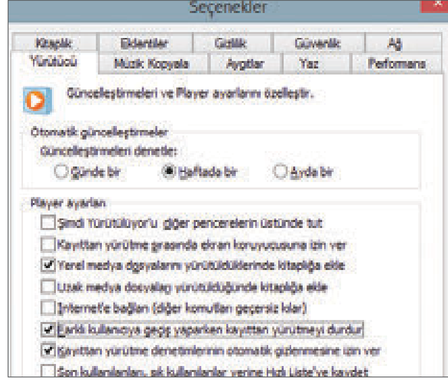
Dropbox için sistemde bağlı ayrı bir klasör oluşturmak mümkün olsa da, bu klasörü alışılageldik Başlat menüsüne eklemek mümkün değil. Ancak Başlat menüsünde yer alan ve hiç kullanılmayan »TV Kaydı« kitaplığı yerine Dropbox klasörünü eklemeniz mümkün.

Bunun için, Başlat menüsüne sağ tıklayın ve »Özellikler« düğmesine basın. Açılan pencerede »Özelleştir« düğmesine tıklayın. Listede »TV Kaydı« başlığını bulun ve altındaki seçeneği »Bağlantı olarak görüntüle« olarak işaretleyip, “Tamam”a basarak çıkın. Şimdi Başlat menüsünü açın ve çiçeği burnunda »TV Kaydı« düğmesine sağ tıklayıp »Özellikler« butonuna basın. Açılan yeni pencerede »Kitaplık« sekmesinin altında »Klasör ekle« düğmesine tıklayın ve Dropbox klasörünüzü seçin. Listedeki diğer tüm klasörleri »Kaldır« düğmesine tıklayarak silin. Daha sonra »Genel« sekmesine gelin ve »TV Kaydı« adını »Dropbox« olarak değiştirin, “Tamam”a basarak değişiklikleri kaydedip çıkın.

Not: Eğer değişiklik hemen geçerli olmazsa, tekrar aynı adımları izleyerek TV Kaydı seçeneğini önce gizleyip daha sonra tekrar açın. Ardından değişiklik geçerli olacaktır.

8 WINDOWS Silinemeyen dosyaları silin

Pek çok kez başınıza gelmiştir, silmeye çalıştığınız bir dosya ya da güvenli kaldırmaya çalıştığınız bir USB bellek, kullanımda olduğu hatasını vererek işlemi engeller. Bu

6 Media Player’ı ayarlayın Seçenekler penceresinde yürütücünün ince ayarlarını değiştirebilirsiniz.

durumda yardımınıza ücretsiz araç Unlocker (http://emptyloop.com/unlocker/) koşuyor.

Programı açtığınızda karşınıza “Search for files and folders” isimli bir pencere çıkacak. Burada silemediğiniz dosyayı seçin. Şimdi Unlocker size bu dosyayla ne yapmak istediğinizi soracak, »No action« seçeneğinin altındaki »Delete« seçeneğini işaretleyin ve »OK« düğmesine tıklayın. Bazen dosyanın silinemeyeceği hatasıyla karşılaşırsınız, bu durumda da bilgisayar yeniden başlatıldığında silinmesi için bir soruyla karşılaşacaksınız, »Yes« düğmesine basarak onayladığınızda, sistem yeniden başladığında inatçı dosyanız da silinmiş olacaktır. Burada bir not eklemekte fayda var, sildiğiniz dosyanın boyutuna bağlı olarak yeniden başlatma işlemi normalden uzun sürebilir.

9 WINDOWS 8.1 Uygulamalar internete bağlanmıyorsa yapmanız gerekenler

Windows Mağaza’dan indirdiğiniz uygulamalar internete bağlanmıyorsa, bu genellikle yükleme sırasında meydana gelen bir hatadan kaynaklanır. Bu durumda yapılması gerekenler;

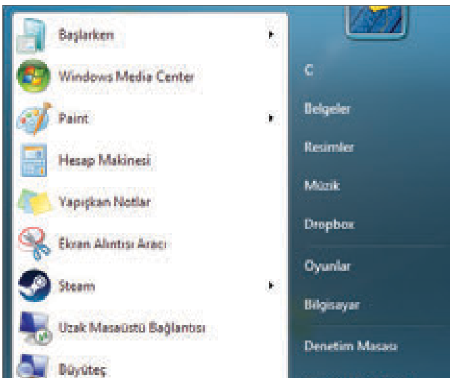
Eğer sadece bir uygulamada internet bağlantısı yoksa o uygulamayı silip tekrar yükleyin. Bu sayede internet erişimine engel olan küçük hataları giderebilirsiniz. Eğer Windows 8.1’e yeni geçtiyseniz, mutlaka sisteminizi güncelleyin, bazen eksik güncelleme dosyaları da internet erişimine engel olabilir.

Ayrıca güvenlik duvarı ayarlarını da kontrol etmelisiniz. Kimi zaman uygulamalar güvenlik duvarına takılabiliyorlar. Hatta kimi virüs tarayıcıları da, güvenlik sebepleriyle uygulamanın internet erişimini kesebilir, antivirüs programınızı bir süreliğine devre dışı bırakmayı deneyin.

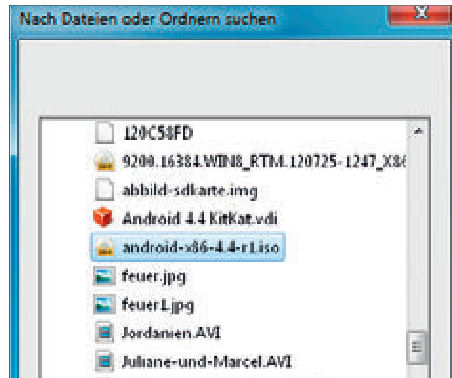
Kimi USB 3G bağlantı modemleri de sorun yaratabilir. Sistem tepsisinde modeminizin simgesini bulup sağ tıklayın ve »Microsoft WLAN« seçeneğini seçin. Uygulamayı yeniden başlattığınızda internete sorunsuz şekilde erişecektir.

10 WINDOWS 8 Yazılımlar ve oyunlar için güvenlik duvarında özel bağlantı noktaları açın

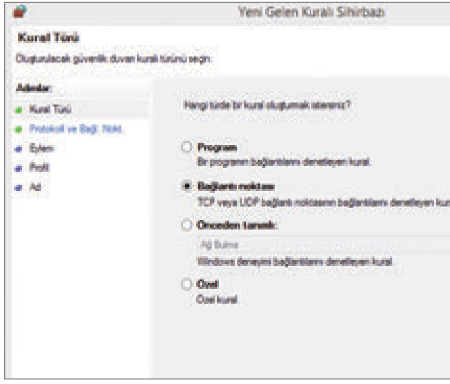
Bazı program ve oyunlar için güvenlik duvarında özel bağlantı noktaları açmak gerekir. Bunun için, »Denetim Masası > Sistem ve Güvenlik > Windows Güvenlik Duvarı« yolunu izleyin. Sol kısımda »Gelişmiş Ayarlar« butonuna tıklayın. Açılan pencerede sol kısımda »Gelen Kuralları« seçene-

7 Başlat menüsünde Dropbox Gereksiz bir kütüphaneyi değiştirerek Dropbox'ı başlat menüsüne ekleyin

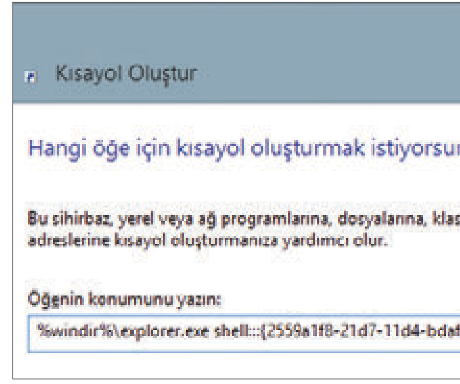

8 İnatçı dosyaları silin Unlocker ile dosya silmek sorun olmaktan çıkıyor.

10 Kural oluşturma sihirbaz işleri kolaylaştırıyor

Bağlantı noktası oluşturmak için sihirbazdaki adımları takip etmeniz yeterli.

11 Kolay arayın çabuk bulun

Arama kısayolunu Başlangıç ekranına ve görev çubuğuna ekleyerek hızlıca arama yapabilirsiniz.

ğine tıklayın. Şimdi sağ kısımda »Yeni Kural« seçeneğine tıklayın. Ayar sihirbazı yeni bir pencerede açılacak, burada »Bağlantı noktası« seçeneğini seçip "İleri"ye tıklayarak adımları takip edin. Gerekli ayarları yaptıktan sonra "Bitir" düğmesine tıklayarak oluşturduğunuz kuralı kaydedin.

Not: Güvenlik zaafiyeti yaratmaması için, kullanmadığınız zaman bu bağlantı noktalarını kapatmanızı tavsiye ederiz.

11 WINDOWS 8 Aradığınız uygulamayı rahatça bulun

Windows 8'in değişen arayüzünde aradığınız uygulamayı bulmak işkenceye dönüşebiliyor, ancak becerikli arama sistemi bir nebze de olsa bu işkenceyi dindiriyor. Yine de tüm uygulamaları arayabilmek için Düğmeler'i açıp arama simgesine tıklamak gerekiyor. Fakat bu arama simgesini görev çubuğuna ya da başlangıç ekranına eklemeniz mümkün.

Bunun için, masaüstünde herhangi bir boş alana sağ tıklayıp »Yeni > Kısayol« yolunu izleyerek bir kısayol oluşturun. Açılan pencerede giriş alanına »%windir%\explorer.exe shell:::{2559a1f8-21d7-11d4-bdaf-00c04f60b9f0}« kodunu girin. "Sonraki"ye tıklayın ve kısayolunuz için bir isim girin (Örneğin: »Her yerde ara«) ve "Bitir"e tıklayın. Yeni oluşturduğunuz kısayola sağ tıklayın ve »Başlangıç ekranına sabitle« seçeneğine basın. Dilerseniz »Görev çubuğuna sabitle« seçeneğine tıklayarak masaüstünden de arama özelliğine rahatça erişebilirsiniz.

Not: Oluşturduğunuz kısayolun simgesini değiştirmek isterseniz, kısayola sağ tıklayıp »Özellikler« seçeneğine basın. »Kısayol« sekmesi altında »Simge Değiştir« butonuna tıklayın ve açılan penceredeki listeden beğendiğiniz simgeyi seçip "Tamam"a basın.

Daha fazla simgeye ulaşmak için giriş kısmına »%SystemRoot%\system32\SHELL32.dll« adresini girebilirsiniz.

12 WINDOWS 8 Tekil güncelleme dosyalarını sistemden kaldırma

Güncelleştirmeler sistemi daha kararlı ve güvenli hale getirmek için yayınlanır. Ancak kimi zaman bir güncellemenin ardından çalışan sistemde hatalar meydana gelmeye başlayabilir. Bu durumlarda sorun çıkaran güncelleştirmeyi sisteminizden kaldırabilirsiniz.

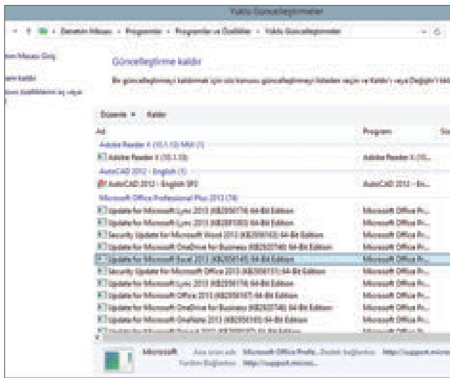
Bunun için, »Denetim Masası > Programlar ve Özellikler« yolunu izleyerek »Program Kaldır veya Değiştir« penceresini açın. Sol kısımda yer alan »Yüklü güncelleştirmeleri görüntüle« düğmesine tıklayın. Burada açılan listeden sorun yaratan güncelleştirmeyi bulup »Kaldır« düğmesine tıklayın. Kullanıcı adınızı ve şifrenizi girip silme işlemini onayladığınızda işlemiz gerçekleşecek.

13 WINDOWS Masaüstü donduğunda Windows Gezginini yeniden başlatın

Windows kullanıp da »explorer.exe yanıt vermiyor« hatasıyla karşılaşmayan yoktur herhalde. Sisteminiz bu hatayı verdiğinde donup kalır, çözümü ise Windows Gezginini yeniden başlatmaktır.

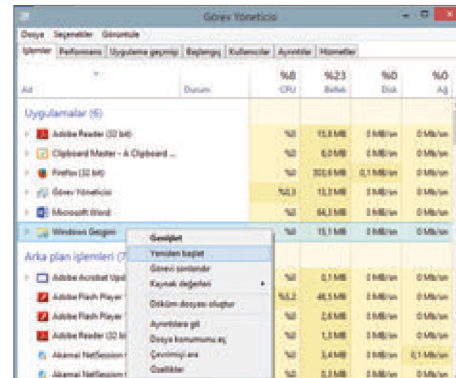
Bunun için, Windows 7'de »[Ctrl] + [Alt] + [Del]« tuş kombinasyonuyla Görev Yöneticisini açın. »İşlemler« sekmesindeki listede »explorer.exe« girdisini bulun ve sağ tıklayın. Açılan menüde »Görevi Sonlandır« seçeneğine basın. Ardından »Uygulamalar« sekmesine gelip »Yeni Görev« düğmesine tıklayın ve »explorer.exe« yazıp "Enter"a basın.

Windows 8 veya 8.1'de ise, fikir aynı kalsa da adımlarda küçük değişiklikler meydana geldi. Aynı şekilde »[Ctrl] + [Alt] + [Del]« kısayoluyla Görev Yöneticisini başlatın. »İşlemler« sekmesi altındaki listeden explorer.exe'yi bulun, sağ tıklayın ve açılan menüde »Yeniden başlat« seçeneğine basın.

12 Sorunlu güncelleştirmeleri kaldırın

Güncel demek her zaman sorunsuz demek değildir, ancak yine de her soruna çare bulunur.

13 Her derdin devası kapatıp açmak

Görev Yöneticisinde "explorer.exe" işlemini sonlandırıp baştan başlatın.

OFFICE

Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

14
iCloud'u Outlook'a bağlayın
Seçenekler bölümünden Apple servisini MS Outlook ile senkronize edebilirsiniz.

14 OUTLOOK E-posta istemcisini başarılı bir şekilde Apple iCloud ile senkronize edin

Apple'ın iCloud hizmeti, Microsoft Outlook ile kolayca ve hızla senkronize edilebilir. Tıpkı Dropbox veya OneDrive gibi, Apple iCloud da Windows işletim sisteminize sahip bilgisayarınızda yerel bir kuruluma ihtiyaç duymaktadır. İlgili yazılım olan "iCloud Control Panel for Windows"u internetten indirebilirsiniz.

Yazılım başlatıldıktan sonra "iCloud settings" yazan yere gelin. İlk seçenek e-postalarınızın, kişilerinizin ve takviminizin senkronizasyonunu aktive veya deaktive etmeye yaramaktadır. Ek olarak iCloud Control Panel, Outlook üzerinden iCloud'u kontrol edebilmenizi sağlayan bir eklenti de yüklemektedir.

15 WORD İşaretleme yapmak için bol kutulu, basit bir form oluşturun

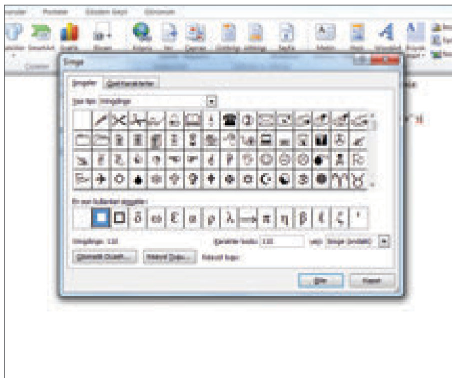
Word'de pratik bir kutu işaretleme düzeni oluşturmak için izlenebilecek iki yol mevcut. Birincisi tablo formu. Bu form, siz işaretli listenizi oluşturmadan önce yapılmalı. Böylece, işaretleme ayrılan kutular, ardından gelen metine bağlı olmayacaklardır. Menüde "Ekle" bölümünden "Tablo" yu seçin ve iki sütunlu bir tablo oluşturun. Boyutunu fareniz ile belirleyin ve sütuna bir kutu simgesi yapıştırın. Bunu yapmak için de "Ekle" bölümünden "Simgeler – Tüm Simgeler"i, seçin. "Karakter kodu" yazan kısma "25A1" i girin. Çıkan simgeyi sütunlarınıza yapıştırabilirsiniz. Arından tablonuza sağ tıklayıp "Otomatik Sığdır > İçeriğe Otomatik Sığdır" yolunu izleyin. Son olarak tablonun çizgilerini sileceksiniz. Bunu gerçekleştirmek için tablonuzu seçin ve ardından üstteki menüden yola çıkarak "Düzen > Özellikler > Kenarlıklar ve Gölgelendirme >Kenarlık Ayarı > Yok" yolunu izlemelisiniz. Daha iyi bir görünüş için "Düzen" kısmından "Yardımcı çizgileri görüntüle"yi aktive edebilirsiniz.

16 EXCEL 2015 yılının iş günleri için yıllık takvim oluşturun

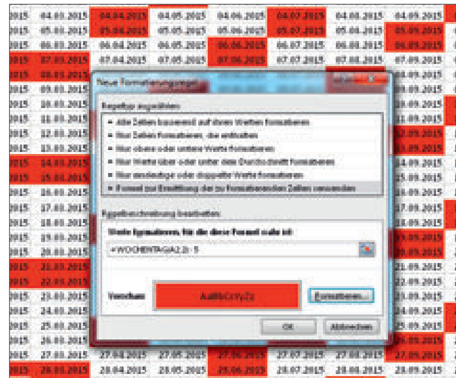
2015'in iş günleri hakkında size bilgi sağlayabilecek bir takvim, Microsoft Excel ile fazla çaba harcanmadan oluşturulabilir. İlk olarak basit bir takvim oluşturun. Bunun için işinizi kolaylaştıracak bir formül kullanabilirsiniz. A1 hücresinden sonra yılın aylarını ilk satıra girin. 2015 yılı M1 hücresinde çıkacak. Arından A2 hücresine şu formülü girmelisiniz: =IF (MONTH(DATE(M1;COLUMN(); ROW()-1))=COLUMN();DATE(M1;COLUMN(); ROW()-1);"") . Ufak daireyi A2 hücresinin sağ alt kısmından L1 hücresine ve arından L32'ye kadar sürükleyin. İşlem sırasınca farenize basılı tutmayı unutmayın.

Doğru günleri görmek adına, A2'den L32'ye kadar olan bölgeyi işaretleyip sağ tıklayın. "Hücreleri biçimlendir" e tıklayarak "Tarih" bölümünden arzu ettiğiniz formatı seçin ve "Tamam"a basın.

Şimdi sırada koşullu biçimlendirme var. "Koşullu Biçimlendirme"den "Yeni Kural"a tıklayın. "Biçimlendirilecek hücreleri belirlemek için formül kullan" seçeneğine tıklayın ve "WEEKDAY(A2;2)>5" formülünü girin. Hafta sonlarını belirlemek için bir renk seçin. Tatiller ve kişisel izin günleriniz özel olarak belirlenmeli. Bunun için ilgili günleri Ctrl'ye basarak seçin, sağ tıklayıp "Hücreleri Biçimlendir"e basın. Ardından istediğiniz formatı seçin ve böylece takviminiz tamamlanacak.

15
Yapılacaklar listesinin kutuları
Semboller bölümü sayesinde Word, kutularınız için uygun formlar sağlamaktadır.

16
Haftasonlarını farklı renge boyayın
Sınırlı formatlama ile takviminizde hafta sonlarını vurgulayın.

DONANIM

Donanım bileşenleriniz için en iyi ipuçları

17
BIOS'a gerek yok
Afterburner hız aşırtmalarını Windows masaüstünden kolaylıkla yapabiliyorsunuz

17 OVERCLOCK Afterburner ile MSI ekran kartlarına kolay hız aşırtma

MSI'ın ücretsiz yazılımı Afterburner, ekran kartınızın hızını BIOS müdahalelerine gerek kalmadan arttırıyor. Aracı bilgisayarınıza kurup başlattıktan sonra sol kısımda farklı denetleyiciler göreceksiniz. Hız aşırtma için gereken denetleyiciler "Core Clock (MHz), "Shader Clock (MHz)" ve "Memory Clock (MHz)". Sağ kısımda saatlerin grafik sunumlarını ve etkilerini göreceksiniz. Shader, grafik kartın yongalarındaki işlemciye işaret ediyor. Güvenlik nedenleriyle her kontrolörü en fazla 25 MHz arttırmanız gerekiyor. Saat çarpanlarını ayarladıktan sonra "Apply"a tıklamalısınız. Ayarlardan sonra bilgisayarınızın kararlılığını denetlemeniz gerekiyor. Bunun için sol üst köşedeki "K"ya tıklamanız yeterli. Grafik hatalar ya da test esnasında çökmeler olursa, uygulanabilir kararlılığa ulaşana kadar saat oranlarını düşürmeniz gerekiyor. Aksi takdirde donanım bileşenlerinize zarar verebilirsiniz.

Eğer bilgisayarınızı ayarlardan önceki haline döndürmek istiyorsanız "Reset"e tıklamanız yeterli. Daha sonra "Apply"a basmanız gerekiyor. Not: Her ekran kartının hız aşırtma potansiyeli farklıdır. Dolayısıyla ekran kartınızın sınırlarına ulaşmak için, çarpanları adım adım arttırmanız ve başkasının ekran kartı ayarlarını kullanmaktan kaçınmanız gerekiyor. Hız aşırtmanın ekran kartınıza zarar verebileceğini aklınızdan hiç çıkartmayın!

18 SABİT DİSKLER Tehdit içeren hataları zamanında tespit edin

Sabit diskiniz kendini gösterebiliyor. Bunun için medyadaki verileri düzenli olarak belirlemek gerekiyor. SMART olarak adlandırılan değerler, sabit diskinizin fiziksel durumu hakkında fikir veriyor. Read Error Rate olarak adlandırılan harici etkiler, diskinizin manyetik yüzeyine zarar verebiliyor.

Böylelikle ortaya okuma hataları çıkıyor. Frekansları arttıkça sabit disk çökmeleri yaşanabiliyor. Ayrıca PC'nizin içindeki aşırı sıcaklık da sabit diskinizin hata vermesine neden olabiliyor. Çoğu sabit disk modeli 60 dereceye kadar olan sıcaklıklarda normal çalışabiliyor.

Sabit disk sektörlere ayrılıyor. Sektör boyutları ise sabit diskinizin yedekleme kapasitesini belirliyor. Eğer hatalı bir sektör varsa, etkisiz olarak işaretlenip sabit diskinizde konumlandırılıyor. Yedekleme biriminizin hatalı sektör saklama kapasitesi sınırlı. Eğer bunların sayısı sınırı aşarsa, diskiniz hata veriyor.

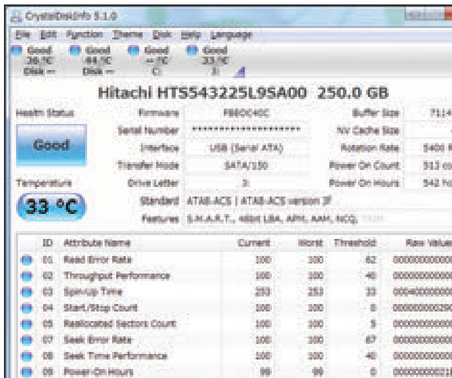
Ücretsiz yazılım CrystalDiskInfo sabit diskinizin SMART değerlerini görüntüleyebiliyor. Bu bilgiler doğrultusunda yazılım kritik değerler ve disk hataları hakkında sizi uyarıyor.

19 DİZÜSTÜ Bataryayı doğru şarj edin ve ömrünü uzatın

Dizüstünüzü her şarj ettiğinizde batarya kapasitesi düşüyor. Doğru şarj etme ise dayanıklılığını nispeten arttırıyor. Önemli olan şu: Her zaman cihazınızın bataryasını tam şarj etmeniz gerekiyor. Arada bir kısa süreliğine şarjdan kaçının. "Batarya dolu" ibaresini gördüğünüzde fişten hemen çıkartmayın.

Böylelikle tam doluluğu yakalayabilirsiniz. Şarjınız tamamen bitmeden şarj işlemine başlamaya özen gösterin. İdeal olanı batarya doluluk oranı %15'e indiğinde şarja başlamaktır. Eğer cihazınızı uzun süreliğine kullanmayacaksanız tamamen şarj etmeyin.

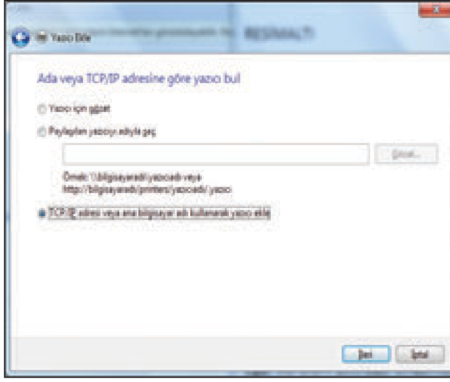
Bu gibi durumlarda %50 - %70 doluluk oranı idealdir. Eğer yeni bir ürün aldıysanız ilkin şarjını tamamen bitirmeli, ardından tamamen şarj etmelisiniz. Üç beş şarj seansından sonra artık bataryanız tam kapasite çalışabilecek demektir. Eğer cihazınız fişe takılıyken bataryası da üzerindeyse bu, bataryanın ömrünü kısaltacak demektir.

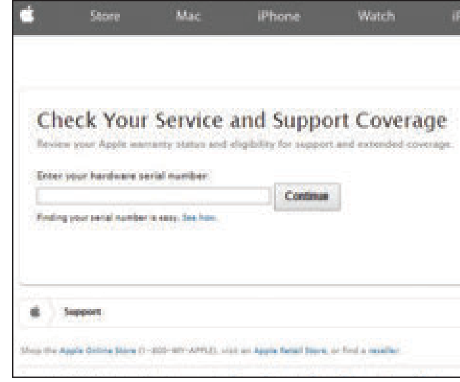
18
Önceden tedbir
CrystalDiskInfo'nun SMART bilgileri sayesinde sabit diskinizin sağlığını değerlendirin

19
Ömrünü uzatın
Yanlış şarj etme, bataryanızın ömrünü kısaltıyor

20
Yeni yazıcı
Denetim Masası'ndan Windows 7'ye yazıcı tanıtmak çok kolay

21
Garanti süresi
Apple'ın web sitesinden, cihazınızın garanti süresini öğrenebilirsiniz

20 YAZICI WLAN Yazıcıyı Windows 7'ye doğru kurmak

WLAN ya da ağ yazıcısını Windows 7'ye kurma sihirbazı hayli kolay. Denetim Masası'nı açın ve "Aygıtları ve yazıcıları görüntüle"ye tıklayın. Üst menüden "Yazıcı ekle"ye tıklayın. Bu sayede yeni cihazınızı sisteme tanıtabiliyorsunuz. Normalde cihazınız otomatik olarak bulunuyor. Çift tıklayarak kurulum sürecini tamamlayabilirsiniz.

Eğer kurulum sihirbazı cihazınızı bulamazsa yazıcının IP adresini "TCP-IP adresi veya ana bilgisayar adı kullanarak yazıcı ekle" seçeneğini kullanabilirsiniz. Bu sayede yazıcınız sisteme eklenecek ve hemen çalışmaya başlayacak.

21 APPLE Aldığınız Apple ürününün garanti durumunu denetleyin

Apple ürününüzün garanti durumunu denetlemek için seri numarasını bilmeniz gerekiyor. Genelde Apple, iPhone, iPad, iPod, Mac ve MacBook için bir yıllık garanti hizmeti sunuyor.

Apple'ın İngilizce destek sayfası selfsolve.apple.com adresine gidin. Arama alanına seri numarasını yazın. iOS cihazlar için, örneğin iPhone ya da iPad, seri numarasını "Settings General/Info" alanına yazabilirsiniz. Mac ya da MacBook için elma simgesine sol üst kısımdan tıklayın ve "About this Mac / More information"ı seçin. Seri numarasını girdikten sonra "Continue"ya tıklayın.

Eğer cihazınız "AppleCare Protection Plan" tarafından güvenliğe alınmışsa daha sonraki sayfada Apple'ın telefon desteğini göreceksiniz. Bunun yanı sıra, cihazınızın garanti süresinin ne zaman dolduğunu da görebilirsiniz.

22 MONİTÖR "Out of range" hatası

Monitörünüz "Out of Range" hata sinyalini gönderdiğinde, göstermeye çalıştığı imajın çözünürlüğünün cihaza uygun olmadığı anlamı çıkıyor. Eğer monitörün çözünürlüğünü değiştirmek istiyorsanız, bu değişikliği yapmak istediğinizden emin olup olmadığınızı sorgulayan bir uyarı penceresi açılıyor. Bunun için de bir geri sayım başlatılıyor.

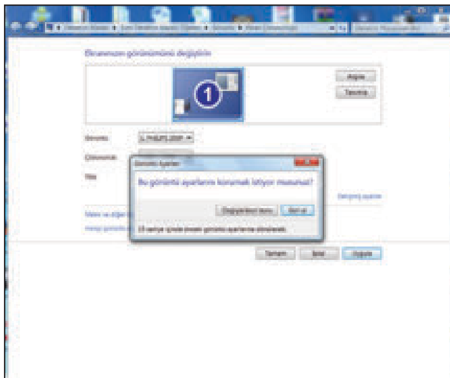
Eğer istemezseniz, geri sayımın hemen ardından eski ayarlarınız geri gelecektir. Geri sayım esnasında "Out of Range" hatası alırsanız önceki ayarlara dönmek için 20 saniye beklemeniz gerekiyor. Eğer ayarlar düzelmezse, monitörü kapatın ve tekrar açın. Sorun devam ediyorsa "Reset" seçeneğini monitör menüsünden kullanın. Nadir durumlarda monitör çözünürlüğünü düzeltmek için başka bir cihaza bağlamanız gerekebilir. Bu şekilde de sorunu çözebilirsiniz.

23 IPHONE iPhone'da flaş sorunu

Eğer iPhone kameranın flaşı etkin değilse sorunu kendiniz çözebilirsiniz. Bunun için yeni firmware'i "Ayarlar / Genel / Yazılım Güncelleme"den yükleyin. iPhone'u yeniden başlatın ve flaş "Açık"ken bir fotoğraf çekin.

Eğer bu işe yaramazsa flaşın iPhone kabı gibi şeylerle engellenip engellenmediğini denetleyin. Böyle bir durum yoksa iTunes'dan yedek alın. iPhone'u PC'ye bağlayın ve "Restore backup"a iTunes'dan tıklayın. Böylelikle hard reset atabilirsiniz. Elbette bu işlemde veri kaybetme olasılığı var.

Bunun için "Home" tuşuna basın ve güç düğmesine on saniyeliğine basılı tutun. Bu da işe yaramazsa geriye sadece Apple Support'a başvurmak kalıyor çünkü cihazınızda donanımsal bir sorun var demektir.

22
Çözünürlüğü değiştirin
Yanlış çözünürlük değerlerinde "Out of Range" hatasıyla karşılaşabilirsiniz

23
Firmware güncellemesi
iPhone'un çalışmayan flaşları için firmware güncellemesi gerekiyor

FOTOĞRAF

Fotoğraflarınız için en iyi çekim teknikleri, püf noktaları

24 Işık koşullarını değiştirin

Örneğin akşam çekimlerinde ilginç efektler elde edebilirsiniz

24 AKILLI TELEFON **Harika gece fotoğrafları çekin**

Akıllı telefonunuzla göz alıcı gece fotoğrafları çekmeniz, düşündüğünüz kadar zor değil. Ancak manzara ya da portre fotoğraflarından farklı çalışıyor. Gece geç saatlerde fotoğraf çekmek için yanınızda harici bir ışık kaynağı taşımalısınız çünkü dahili LED flaş genellikle yetersiz fotoğraflara neden olur. Ayrıca manzara çekimlerinde havada ışık tanecikleri kalacağından istenmeyen çekimlere neden olurlar. O yüzden gece çekimlerinde flaşı kapatın.

İşinize en çok yarayacak şey akıllı telefonlara yerleştirilen HDR özelliği. Bu özelliği "Mode" ya da "Settings" altından bulabilirsiniz. Özellik iPhone 4'ten bu yana tüm iPhone'larda bulunuyor. Eğer cihazınızda bu özellik bulunmuyorsa, ücretsiz bir uygulamayla edinebilirsiniz. HDR özelliğini özellikle duran nesnelerde kullanabiliyorsunuz. Hareketli öğeler HDR özelliği için uygun değil çünkü dijital fotoğraf makinesi aynı görüntüye ilişkin birden fazla görüntü alıyor ve bunları bir araya getirerek işlem yapıyor.

Kullanabileceğiniz bir başka özellik de dahili gece modu, ki çoğu akıllı telefon bu özelliği destekliyor. Bu çekim modunda elinizi titretmemeniz özellikle büyük önem teşkil ediyor. Alternatif olarak akıllı telefonunuz için bir üçayak alabilir ve titreşimsiz gece fotoğrafları çekebilirsiniz.

25 PHOTOSHOP **Fotoğrafınıza fotorealistik su damlaları ekleyin**

Photoshop fotoğraflarınıza su damlaları eklemenize yardım ediyor. İmaj düzenleyiciyi çalıştırın ve fotoğrafınızı açın. Yeni bir katman oluşturun ve adına "damla" diyin. Şimdi "Selection elipse tool"u seçin ve fotoğrafınıza küçük bir elips taşıyın. Böylelikle su damlalarının konumlarını oluşturacaksınız.

"Filling tools" dan "Linear gradient"i seçin ve yatay renk çubuğundan gradyanı "black-white" olarak yeni pencerede seçin. Ön plan için "black" arka plan için "White"ın seçili olduğundan emin olun ve yaptığınız değişiklikleri "Ok"e tıklayarak onaylayın. Ardından diyagonal olarak elipsin üstüne sürükleyin. Gradyan ışığını efekt olarak doğrudan kullanmak yerine "Overlay"i seçin.

"Layer / Layer style" ile "Drop shadow" ekleyin. Blendin mod'unu "Linear burn" olarak ayarlayın, kaplaması "25" olsun, "Distance" ve "Size"ı "10" olarak atayın. Dış gölge açılarını ihtiyaç olursa yerleştirin. "Use global light"taki onay işaretini kaldırın.

"Inner Shadow"dan iç damla gölgesi ekleyin. Buradan blending mod'u "linear burn" olarak bir kez daha seçin. Kaplamayı "45" ve distance ile size'ı "5" olarak atayın. Böylelikle iki damla su efekti nesnesine mükemmel olarak yerleşecek. Son olarak fırçadan küçük beyaz nokta ile su damlasının üstüne biraz parıltı ekleyerek mükemmel yansıma elde edebilirsiniz.

26 GIMP **Fotoğraflarınıza yapay sis görünümü**

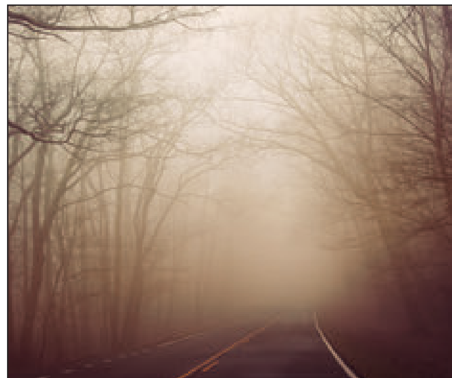
Fotoğrafınızı özel efektlerle geliştirmek istiyorsunuz. Gimp bu tarz efektleri fotoğraflarınıza eklemenize olanak sağlıyor. Bunun için işlemek istediğiniz fotoğrafı Gimp'te açın ve transparan bir katman oluşturun. Bu katmanın adını "sis1" olarak atayın. Yeni katmanda "Filter / Render / Clouds / Plasma"ya gidin. Turbulence değeri "1" olarak kalsın. "Reroll"a önizlemede birden çok renk görene kadar tıklayın. "Layer / Mask / Add Layer Mask"ten "Grayscale copy of Layer"a tıklayın.

Sis hala çok renkli olacak. Bu yüzden ana katman olan "sis1"e tıklayın. Bu sayede beyaz bir çerçeve edineceksiniz. Parlak gri ön plan rengi için "Processing / Blend with foreground colour"a gidin. Eğer gerekliyse daha fazla sis katmanı ekleyerek adımları tekrarlayın. Ancak her defasında farklı bir plasma seçtiğinizden emin olun. Nihayetinde biraz transparan deneticiyle sis katmanında doğal efektler elde etmeyi deneyin.

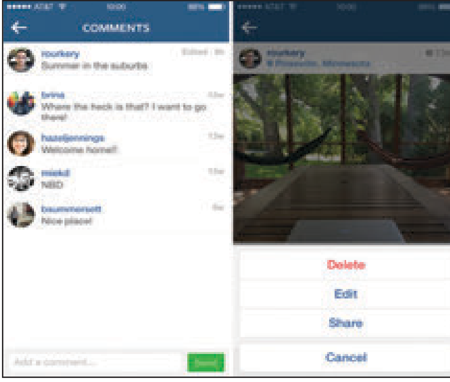
25 Yapay su damlası

Katman ve gölge efektleriyle mükemmel su damlaları oluşturun

26 Sisli görünüm

Gimp sayesinde fotoğraflarınıza sis efekti ekleyebilirsiniz

27
Tanımı değiştirmek
"Edit sayesinde Instagram'daki fotoğrafınızın tanımını değiştirebilirsiniz

29
Dinamik fotoğraflar
Netleme teknikleri ve doğru ayarlarla fotoğraflarınıza hareket katın

27 INSTAGRAM İmajın tanımını değiştirmek

Eğer tuşlamada hatalar yaptıysanız, Instagram'daki fotoğrafların tanımı daha sonra değiştirilebiliyor. Düzeltmek istediğiniz fotoğrafı seçin. Sağ alt köşedeki üç noktalı tuşu göreceksiniz. "Edit"i seçerek tanımın değiştirilmesini sağlayabilirsiniz. "Ok"e tıkladıktan sonra değişimi göreceksiniz.

Not Android cihazlarda bu değiştirme özelliği bulunmuyor. İmajı silip yeniden çekmeniz gerekiyor.

28 PHOTOSHOP Resimlerinize 8 Bit retro görünümü kazandırın

Fotoğraflarınız Commodore 64'te çekilmiş gibi görünsün ister misiniz? Photoshop'taki filtrelerle bunu sağlamanız çok kolay. Değiştirmek istediğiniz imajı Photoshop'ta açın. "Filter"dan "Mosaic" efektini "Pixelate"ten bulun ve piksel boyutunu ayarlayın. İmajınız bu sayede hayli netsiz görünecek. Katmanı "duplicate" tuşuyla çoğaltın. Akabinde tekrar "Filter"a gidin ve "Find edges" efektini "Stylize"dan bulun. Katmanınız artık beyaz görünecek ve renkli kenarları olacak. Şimdi katman mod'unu "Multiply" ya da "Overlay" olarak değiştirin. Artık fotoğrafınız etkileyici retro 8 bit olarak görünecek.

29 ÇEKİM Dinamik fotoğraflar

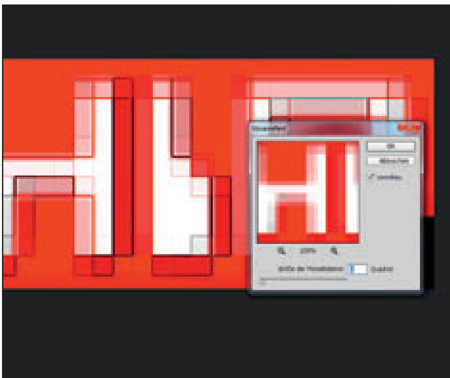
Fotoğraflarınıza hareket katmak düşündüğünüz kadar zor değil. Bunun için ilkin DSLR dijital fotoğraf makinenizin çekim mod'larına el atmanız gerekiyor. Bunun için en ideal mod'lar "T", "TV" ya da "S". Daha sonra enstantane aralığını belirlemeniz gerekiyor. Aslında tamamen otomatik mod'da çekim yapmanız için hiçbir engel yok. Otomatik çekim mod'unda enstantane zamanı değerlerini kaydedin ve "automatic aperture control"a geçin. Daha yüksek bir enstantane aralığı seçin. Çekeceğiniz modelin hızına bağlı olarak, kaydedilenden daha yüksek enstantane kullanmalısınız. Elbette otomatik netleme özelliğinin etkin olması gerekiyor. Netleme için sadece tek ve ortada olan noktayı kullanın, ki genelde fotoğraf makineleri bu netleme noktasını kullanır. Netleme yaptıktan sonra, yarım deklanşörle hareket halindeki modelinizi takip etmeye başlayın. İlk çektiğiniz fotoğraf mükemmel olmayabilir ancak netleme hareketi ve biraz egzersizle mükemmel fotoğraflar yakalayabilirsiniz.

30 DOĞA Yıldırımları yakalayarak mükemmel fırtına fotoğrafları

Şimşekler gökyüzünü anlık aydınlattıklarından fotoğraflanmaları başlangıçta imkansız gibi görünür. Oysa enstantane süresini 30 saniyeliğine ayarlarsanız, şimşek çekimlerinin o kadar da zor olmadığını görürsünüz. Ayrıca dijital fotoğraf makinenizi bu tarz fotoğraflar çekerken üç ayak üstüne sabitlemeniz gerekiyor. 16-20 mm aralığında odak aralıkları kullanmak, daha fazla alanı kapsayabileceğiniz için yıldırımların fotoğrafınızda daha fazla yer almasını sağlayacaktır.

Diyafram aralığı olarak günbatımından sonra f/11 aralığını tercih ederek, çok ince bir çizgi halinde görülen yıldırımların netliğini yakalamanızda hayli yardımcı olacaktır. Eğer ortam gece vakti olmasına karşın nispeten aydınlıksa, daha küçük diyafram aralıklarını kullanabilirsiniz. Eğer fotoğraf makinenizin lensi otomatik netleme düzenindeyse, bunu derhal iptal edin ve manuel netlemeyi kullanın. Ayrıca solar filtreler yardımıyla istenmeyen ışıkları da engellemiş olursunuz.

Gündüz vakti uzun enstantane süreleri genellikle aşırı pozlamaya neden olur ve fotoğrafınızda ışık patlamaları gerçekleşir. Polarize filtreler yardımıyla aşırı pozlamanın bu olumsuz etkilerinin önüne geçebilirsiniz. Ayrıca gün içinde f/22 diyafram aralığını da zorlayabilir, böylelikle pozlamadan doğan olumsuzlukları da giderebilirsiniz. Yine de yapacağınız çekimlerde birkaç kez deneme yanılma yöntemini kullanmalısınız.

28
C64 görüntüleri
İki efekt filtresiyle Photoshop resimlerinizi 8 bite dönüştürüyor

30
Yıldırımları yakalayın
Uzun pozlama süresiyle imkansız yıldırım fotoğraflarını yakalayabilirsiniz

MOBİL

Seyahat için hizmetlerin ve aygıtların optimizasyonu

31
Arkadaş transferi
"Tüm Kişileri Güncelle"ye tıklamanızla Facebook arkadaşlarınızı iPhone'unuzla eşleyebilirsiniz

31 IOS iPhone ve Facebook'taki kişisel hesaplarınızı eşleyin

Eğer iPhone hesaplarınızı Facebook ile eşlerseniz, tüm profil resimleri, e-posta adresleri ve hesaplarınızdaki diğer bilgiler de transfer edilecek. Eğer bunu istiyorsanız, iPhone'da ''Ayarlar''ı açın. Aşağıya kayın ve ''Facebook" menü öğesini seçin. En alt kısımda "Tüm Kişileri Güncelle" komutunu göreceksiniz. Bunu seçmenizle, tüm iPhone hesaplarınız Facebook bilgileriyle takviye edilecek.

Tam tersi de mümkün: Eğer iPhone hesaplarınızı Facebook arkadaş listenize eklemek istiyorsanız, Facebook uygulamasını açın. Sağ alt köşede menü butonuna tıklayın. "Arkadaşlarını Bul"u seçin. "Kişiler"e tıklayın. Şimdi uygulamanın hesap listenize erişimine izin veriyorsunuz. Bu hesapları arkadaş listeniz ekleyebilirsiniz. Fakat unutmayın ki Facebook kullanıcının kendisi tarafından değil de sosyal ağ sitesinin kendisi tarafından depolanan kullanıcı bilgilerine de erişmekte.

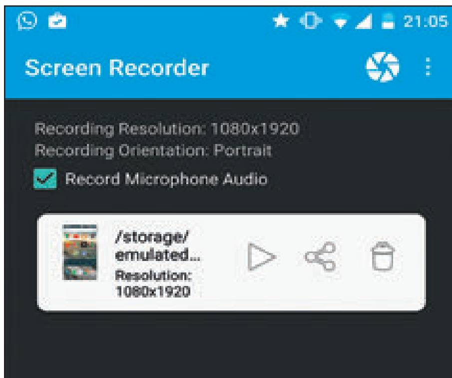
32 ANDROID Mobil telefonda root yapmadan ekran kaydı yapın

Recordable uygulaması size root izni olmadan ekrandan kayıt yapma olanağı tanıyor. Araç özellikleri 2.3 sürümünden itibaren tüm Android'lerle çalışabilmekte. Recordable'ı ücretsiz bir şekilde Play Store'dan indirin. Ardından bunu PC'ye taşıyın ve recordable.mobi/install adresini ziyaret edin. Burada yazılımı PC'ye indirin ve kurun. Programı başlatın ve Recordable sizden istediğinde akıllı telefonunuzu PC'nize bağlayın. Ardından mobil telefonunuzla PC bağlantınızı kesmeniz gerekebilir. Bir dahaki sefere Android telefonunuzu yeniden başlatana dek ekran kaydınızı root izni olmadan yapabilirsiniz. Kayıt siz uygulamayı küçültünce başlar, yeniden açıncaya kadar devam eder. Şimdi Android 5.0'de (Lollipop) bu işlem çok daha kolay: Play Store'dan "Lollipop Screen Recorder"ı kurun. Uygulamayı başlattıktan sonra, sesli ya da sessiz kaydı seçebilirsiniz. Sol üst köşedeki halka sembolüne tıklayın ve kaydı başlatın. Kayıt siz uygulamayı yeniden başlatana kadar devam edecektir. Sizin sembole yeniden tıklamanızla da sonlanıyor. Videoyu direkt olarak uygulamadan oynatmanız mümkün..

33 ANDROID Klavye ve farenizi akıllı telefon ile değiştirin

Eğer akıllı telefonunuzu PC'nizde klavye ve fare yerine kullanmak istiyorsanız, seçebileceğiniz birçok uygulama mevcut. İlki ücretsiz RemoteDroid. Uygulamayı akıllı telefonunuza kurun. Ardından PC'nizin code.google.com/p/remotedroid/downloads/list'i bulabilmesi için RemoteDroid sunucusuna ihtiyacı var . Araç sizden PC'nizi kontrol edebilmek için PC'nizin IP adresini isteyecek. Ardından RemoteDroid sunucusunu bilgisayarınızdan başlatın. IP'nizi gösteren bir pencere belirecek. Eğer Windows Güvenlik Duvarınız programı engellerse, "Erişime izin ver"i seçin. Akıllı telefonunuzdaki IP adresini girin. Artık akıllı telefonunuz fare ve klavye gibi işlev görecek.

Diğer bir alternatif ise ücretsiz "Mouse and Keyboard Remote" uygulaması. Medya oynatıcısı ve sunum kontrolcüleri ücretsiz sürümde bulunmuyor. Bunları uygulama içi satın alabilirsiniz. Ardından Remote Control Sunucusunu PC'nize android-remote.com adresinden kurun ve başlatın. Her iki aygıt ta aynı ağa bağlı olmak zorunda. Remote Control Sunucusu kontrol edilen bilgisayarın IP adresini gösterecek. Eğer Güvenlik Duvarınız programı engellerse, "Erişime izin ver"e tıklayın. Ardından Mouse and Keyboard Remote uygulamasını akıllı telefonunuzdan başlatın. PC'nizi otomatik olarak saptayabilir ya da manuel olarak ''Server"den bulabilirsiniz. Şimdi IP adresinizi girin. "Connect"e tıklayın ve kontrol sistemi türünü seçin. Akıllı telefonunuz artık PC'niz için uzaktan kumanda gibi çalışacak.

32
Stressiz ekran kaydı
Android 5.0'dan sonrası için ekran kaydı root izni olmadan yapılabiliyor

33
Akıllı telefon PC'nizi kontrol ediyor
Bir uygulama ile fare ve klavyenizi akıllı telefonunuzla değiştirebilirsiniz

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden ödün vermeden

34
PC'de cloud
Bir araç bilgisayarınızda yeni bir 'Google Drive' klasörü açıyor

34 GOOGLE DRIVE Cloud depolamayı Windows'ta yeni bir dizine kurun

Sadece tek bir araçla bilgisayarınızda yeni bir Google Drive klasörü yaratabilirsiniz. Hesabınızla Google Drive'a giriş yapın ve sol kısımdan ''More''u seçin. Ardından "Install Google Drive for your computer" olarak okunan bir bağlantı göreceksiniz. Buna tıklayın ve "install Google Drive for PC"yi seçin. Bu sizin Google Drive Sync adında küçük bir aracı indirebilmenize olanak tanıyacak. İlk olarak aracı kurun ve başlatın. Diğer adımlarda bir kurulum sihirbazı size yardım edecek. Google Drive giriş bilgilerinizi girin, ''Next''e sihirbaz işini bitirinceye kadar tıklayın. Artık Windows Gezgininde "Favourites" altında yeni bir "Google Drive" dizini bulacaksınız. Bu klasör otomatik olarak cloud hizmeti ile eşlenecek. Cloud'unuzdaki tüm veriler PC'nizde de gösterilecek. Benzer şekilde, klasörünüzdeki tüm veriler de Drive'ınıza eşleniyor.

35 YOUTUBE Videolardaki rahatsız edici pop-up'ları etkisizleştirin

Videoları kesintisiz izlemek için pop-up'ları etkisizleştirin. Bu şekilde reklamları tek tek kapatmakla uğraşmadan rahatlıkla ücretsiz izleyebileceksiniz. YouTube'da bir video açın. Alt bardaki çark simgesine tıklayın ve ''Ek açıklamalar''ı ''Kapalı'' olarak belirleyin. Bunu her videoda yapmak istemiyorsanız, genel ayarlardan bunu her video için kapalı hale getirebilirsiniz. YouTube'a giriş yapın. Profil resminize ve çark sembolüne tıklayın. Sol kısımdan "Oynatma"yı seçin. "Videolarda ek açıklamalar, kanal tanıtımları ve etkileşimli kartlar göster" seçeneğindeki onay işaretini kaldırın ve kaydedin.

36 FACEBOOK Videochat yükleyin ve arkadaşlarınızla webcam'den konuşun

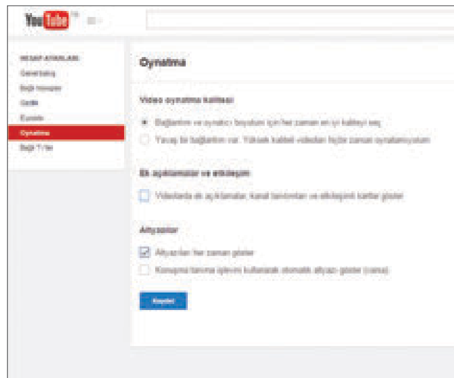
Facebook'taki sohbet özelliğini kişilerle görüntülü konuşmak için de kullanabilirsiniz. Tek ihtiyacınız olan bir webcam. Facebook'a giriş yapın. Sohbet listesinden görüntülü konuşmak istediğiniz bir arkadaşınızı seçin. Açılan sohbet penceresinin sağ üst köşesindeki kamera simgesine tıklayın. Size videochat'i (görüntülü konuşma) yüklemenizi önerecek yeni bir pencere açılacak.

Ayrıca videochat'i olan diğer arkadaşlarınızı da göreceksiniz. Tabi sadece bu hizmete sahip arkadaşlarınızla görüntülü konuşabiliyorsunuz. Mavi ''yükle'' butonuna tıklayın. Programın buradan indirilip, kurulması gerekiyor. Bunun için açılan pencereden ''Veriyi kaydet''e tıklayın ve eklenti programını yükleyin. Kurulum adımlarını takip edin. Artık arkadaşlarınız ile videochat'ten görüntülü olarak konuşabileceksiniz. Sadece sohbet penceresindeki kamera sembolüne tıklamanız yeterli

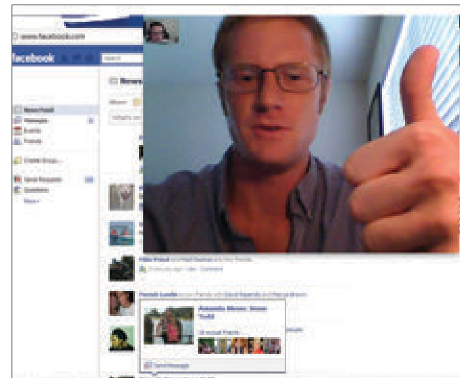
37 TWITTER Hesabınız uyarı vermeden engellenirse ne yapmalısınız?

Twitter hesabınızın kapatılmasına sebebiyet verebilecek iki hareket bulunuyor: Twitter politikasına uymamanız ya da güvenlik sebepleri. Eğer hesabınız onaylama yüzünden bloke edilirse, onaylı telefon numaranız veya e-mail hesabınızı girerek engeli kaldırabilirsiniz. Her iki durumda da size bir onay kodu gönderilecek ve bu kodu Twitter'a gireceksiniz. Eğer kod doğruysa, Twitter hesabınızdaki engeli hemen kaldıracak.

Eğer ilkelere karşı geldiyseniz, engelli hesabınıza giriş yapın ve başvuru formunu açın. Probleminizi tarif edin ve gerekli bilgileri girin. Buradan sonra tek yapmanız gereken Twitter'ın başvurunuzu onaylamasını beklemek.

35
Videolarda temiz görünüm
YouTube'dan video izlerken sizi rahatsız eden pop-up'ları buradan kapatabilirsiniz

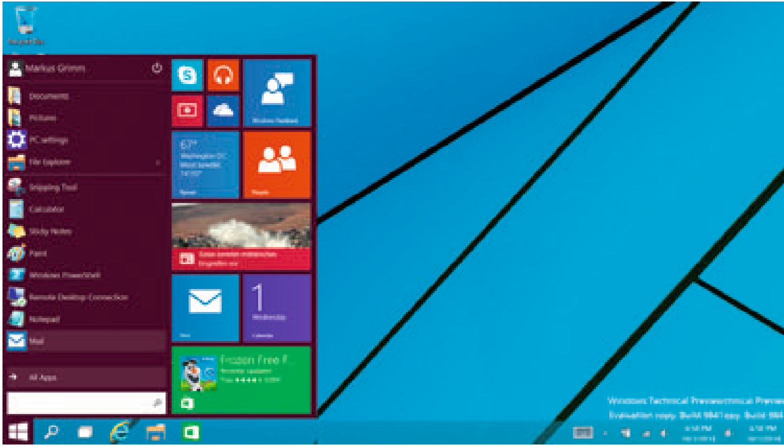

36
Facebook'ta Videochat
Kamera simgesine tıklayın ve arkadaşlarınızla Facebook'tan görüntülü konuşmanıza olanak tanıyan programı indirin

İleri teknolojili materyaller

Safir cam, nano teller, kükürt piller: Dünya laboratuarlarında sürekli olarak yeni süper maddeler araştırılıyor. Hangi materyallerin teknolojiyi daha hızlı, daha küçük ve performanslı yapma potansiyeline sahip olduğunu açıklıyoruz

En iyi Windows

İlk bilançoyu çıkarma zamanı geliyor: Windows 10 öncüllerine göre ne kadar iyi, yeni özellikler neler getiriyor? Windows 7 kullanıcıları için Win10'a terfi etmeye değer mi? Microsoft, Windows 8 fiyaskosundan ders çıkarmayı başarmış mı?

Mükemmel ev ağı

Büyük ev ve ofislerdeki kötü WLAN bağlantısı için değişik çözümler var: WLAN tekrarlayıcılar, Powerline Extender veya erişim noktası olarak ikinci bir yönlendirici. CHIP, değişik donanım çözümlerinin ne kadar iyi ve hızlı çalıştığını açıklıyor

DİĞER KONULAR

Kendi kendinizi gözetleyin!

Süper markette, arabada ve hatta uyurken: Kendi kişisel verilerinizi toplayın

Donanımınız güvende mi?

Hangi cihazlarda verileriniz çalınabilir, saldırıları tepit etme ve engelleme

Gizli ayarlar

Facebook, Google ve WhatsApp'ı hakkınızda fazla bilgi ifşa etmeden kullanın

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

CHIP

DB

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, Irmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Tan Bodur, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)
Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (*Tüzel Kişi Temsilcisi*) Ferit Özkaşıkçı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu
REKLAM
Grup Başkanı Viki Habif
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Ebru Elçi, eelci@ doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal iletişim Direktörü Neslihan Sadıkoğlu
REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91
Uluslarası Reklam Satış Temsilcilerimiz
Burda International
Italy
Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
T. +39 02 91 32 34 66
mariolina.siclari@burda.com
Burda Community Network
Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel
T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com
Michael Neuwirth
T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com
Avusturya/İsviçre: Goran Vukota
T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com
Fransa/Luksemburg: Marion Badolle-Feick
T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com
Italya: Mariolina Siclari
T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com
İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner
T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com
ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto
T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com
Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş
Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2
Doğan Medya Tesisleri
34850 Esenyurt / İSTANBUL
Tel: 0 212 622 19 00
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık
FIPP üyesidir

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.